معارف اسلامی

اِ استخدام
e-estekhdam

بخش اول: اصل سوالات معارف اسلامی (برگزار شده توسط سازمان سنجش)

۱- امام علی در عهد نامه ی مالک اشتر، به کدام دلیل، انسان را از مشورت با ترسو بر حذر می دارد؟ (سازمان ثبت اسناد و املاک کشور سال ۹۳)

۱) ترسو کوتاه بین است.

۲) در انجام کارها روحیه را سست می کند.

۳) در انجام کارها نسبت به تو خیانت می کند.

۴) ترسو در لباس نصیحت ظاهر می شود و خیانت کار است.

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح می‌باشد. با توجه به بخشی از نامه حضرت علی (ع) به مالک اشتر، به پاسخ مورد نظر می رسیم: با اشخاص ترسو مشورت مکن زیرا در کارها روحیه ات را تضعیف می کنند.

۲- این کلام امیرالمومنین علیه السلام با کدام عبارت هم معنی است؟ (دستگاههای اجرایی - فراگیر اول سال ۹۴)

" خدا رحمت کند کسی را که بداند از کجا آمده، در کجاست و به کجا می رود."

۱) خدای متعال شناخت خیر و نیکی و گرایش به آن و شناخت بدی و بیزاری از آن را در ما قرار داده است.

۲) هر کس در خود می نگرد یا به تماشای جهان می نشیند، خدا را می یابد و محبتش را حس می کند.

۳) ارزش هر کس به درک و فهم وی از حقیقت هستی و جایگاه خود در نظام آفرینش بستگی دارد.

۴) خداوند ما را صاحب اراده و اختیار آفرید و مسئول سرنوشت خویش قرار داد.

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح می‌باشد.در درس سوم دین و زندگی دوم دبیرستان که در مورد آشنایی با جایگاه انسان در نظام خلقت و ارزشهای انسان می‌باشد. چنین خواندیم که ارزش هر کس به درک و فهم وی از حقیقت هستی و جایگاه خود در نظام آفرینش بستگی دارد. و این حدیث از امام علی (ع) خود بیانگر اهمیت شناخت انسان از پیرامون خود می‌باشد.

۳- با توجه به اینکه خداوند به پیامبر گرامی اسلام (ص) می‌فرماید: «پس تذکر ده که تو تنها تذکر دهنده‌ای»، به کدام موضوع اشاره دارد؟ (وزارت نیرو سال ۹۶)

۱) خداشناسی فطری ۲) خداپرستی فطری ۳) رسالت پیامبر (ص) ۴) اثبات وجود خدا

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح می‌باشد. طبق آیه ذکر شده، پیامبر (ص) فقط وظیفه تذکر دادن و بشارت را داشته و مسئولیت دیگری در قبال مردم متوجه او نیست. پس این آیه قلمرو رسالت پیامبر (ص) را نشان می‌دهد.

۴-آیه شریفه «ربنا انی اسکنت من ذریتی بواد غیر ذی زرع عند بیتك المحرم...» کدام وظیفه را بر دوش فرزندان حضرت ابراهیم (ع) قرار داد؟ (فراگیر چهارم و آموزش و پرورش سال ۹۶)

۱) اقامه عدل ۲) یاد خداوند ۳) ساختن کعبه ۴) اقامه نماز

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. آیه ۳۷ سوره ابراهیم (ع): رَبَّنَا إِنِّي أَسْكَنْتُ مِنْ ذُرِّيَّتِي بِوَادٍ غَيْرِ ذِي زَرْعٍ عِنْدَ بَيْتِكَ الْمُحَرَّمِ رَبَّنَا لِيُقِيمُوا الصَّلَاةَ فَاجْعَلْ أَفْئِدَةً مِنَ النَّاسِ تَهْوِي إِلَيْهِمْ وَارْزُقْهُمْ مِنَ الثَّمَرَاتِ لَعَلَّهُمْ يَشْكُرُونَ. پروردگارا من [یکی از] فرزندانم را در دره ای بی کشت نزد خانه محترم تو سکونت دادم، پروردگارا تا نماز را به پا دارند؛ پس دلهای برخی از مردم را به سوی آنان گرایش ده و آنان را از محصولات [مورد نیازشان] روزی ده، باشد که سپاسگزاری کنند.

۵- آیه ی شریفه ی " وفی الارض آیات للموقنین و فی انفسکم افلا تبصرون " ناظر بر کدامیک از راه‌های خدایابی است؟ (دستگاههای اجرایی – فراگیر سوم سال ۹۵)

۱) راه تجربه ۲) برهان وجوب و امکان ۳) برهان فطرت ۴) راه عقل

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح می‌باشد. به هر سو از جوانب عالم که توجه کنیم،می بینیم آیتی است روشن و برهانی است قاطع بر وحدانیت رب آن، و اینکه رب عالم شریکی ندارد. برهانی که در آن حق و حقیقت برای اهل یقین از راه عقل جلوه می کند، پس در این عالم آیاتی است برای اهل یقین.

۶ – آگاهی انسان به حالات روانی و احساسات و عواطف خود، بیانگر کدام علم است؟ (دستیاران ستادی سال ۹۴)

۱) اکتسابی ۲) حضوری ۳) حصولی ۴) با واسطه

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح می‌باشد. علم حضوری یعنی علمی که عین واقعیت معلوم پیش عالم (نفس یا ادراك کننده دیگری) حاضر است و عالم شخصیت معلوم را می یابد، مانند علم نفس به ذات خود و عواطف وحالات وجدانی و ذهنی خود.

۷- آیه شریفه «وَفِي الْأَرْضِ آيَاتٌ لِّلْمُوقِنِينَ وَفِي أَنفُسِكُمْ أَفَلَا تُبْصِرُونَ» به کدام موضوع اشاره دارد؟ (قوه قضاییه ۹۶)

۱) خداشناسی مقدمه خودشناسی است. ۲) سیر در زمین، مقدمه خداشناسی است.

۳) معرفت نفس مقدمه خودشناسی است. ۴) خودشناسی، مقدمه خداشناسی است.

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. معنای آیه: و در زمین نشانه‌هایی است برای اهل یقین و در وجود خودتان پس چرا نمی‌بینید؟ بنا بر ترجمه آیه مربوطه، به این نتیجه می‌رسیم که خود شناسی، مقدمه خداشناسی است.

۸- قرآن مجید که می‌فرماید: «خداست که با هدایت خویش چنان تدبیر می کند که گیاهان همواره میوه‌های گوارا تولید کنند»، به کدام تقریر از برهان نظم اشاره دارد؟ (قوه قضاییه ۹۶)

۱) هدفمندی
۲) هماهنگی در کل عالم
۳) طراحی در کل عالم
۴) از موارد جزئی

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح می‌باشد. برهان هدفمندی: در این برهان بر هدفمندی موجودات منظم تأکید شده است. ما مشاهده می کنیم پدیده های منظمی همواره به سوی غایتی در حرکتند. از سویی، می دانیم که آنچه علم و آگاهی ندارد، نمی تواند به سوی غایتی حرکت کند مگر آن که موجودی عالِم، هوشمند و مدبّر آن را راه نماید. همچنین می دانیم که ان موجودات خود فاقد علم و آگاهی اند. بنابراین، موجودی آگاه و مدبّر آن ها را به سوی غایت هدایت می کند.
قرآن مجید در آیاتی به این تقریر از برهان نظم اشاره می کند و می فرماید، خدا است که با هدایت خویش چنان تدبیر می کند که گیاهان، همواره، میوه های گوارا تولید کنند:
و اوست کسی که از آسمان، آبی فرود آورد، پس به وسیله ی آن از هر گونه گیاهی برآوردیم و از آن جوانه سبزی خارج ساختیم که از آن ها دانه های متراکمی برمی آوریم و از شکوفه درخت خرما خوشه هایی است نزدیک به هم، و باغ هایی از انگور و زیتون و انار – همانندو غیر همانند – خارج نمودیم. به میوه آن وقتی ثمر دهد و به [طرز] رسیدنش بنگرید. قطعاً در این ها برای مؤمنان نشانه هایی است. (سوره ی انعام – آیه ی ۹۶)

۹- با وجود کدام ویژگی‌ها، اخلاص در پرستش و بندگی محقق می‌شود؟ (قوه قضاییه ۹۶)

۱) حسن فاعلی و نیت الهی
۲) حسن فعلی و صورت صحیح
۳) حسن فاعلی و حسن فعلی
۴) حسن فعلی و اثر مفید

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح می‌باشد. زمانی اخلاص در پرستش و بندگی محقق می‌شود که هم نیت انسان و هم عمل او، در یک جهت برای بندگی و پرستش قرار گیرد. بنابراین، حسن فاعلی همان نیت و حسن فعلی همان عمل انسان است.

۱۰- ایمان راستینی که باعث سعادت آدمی می‌شود، کدام است؟ (قوه قضاییه ۹۶)

۱) ایمان توأم با عمل صالح
۲) ایمان ناشی از اختیار و آزادی
۳) ایمان به وحدانیت خداوند و رسالت پیامبر
۴) ایمان همراه با تعقل و تفکر

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح می‌باشد. ایمانی که توأم با عمل صالح باشد، ایمان راستین است.

۱۱- کدام یک از آیات زیر، بر این امر تاکید دارد که خداوند در میان موجودات خود، انسان را برگزیده و بهشت ویژه را به او اختصاص داد؟ (تامین اجتماعی سال ۹۳ و ۹۴)

۱) یا ایتها النفس المطمئنه ارجعی الی ربک

۲) ولقد کرمنا بنی ادم و حلمنا فی البر و البحر

۳) انا هدیناه السبیل اما شاکر و اما کفورا

۴) و سحر لکم ما فی السماوات و ما فی الارض

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح می‌باشد. آیه ۷۰ - سوره ی اسراء: وهمانا فرزندان آدم را گرامی داشتیم و آنان را در خشکی و دریا (بر مرکب‌ها) حمل کردیم و از چیزهای پاکیزه روزی شان دادیم و آنان را بر بسیاری از آفریده‌های خود برتری کامل دادیم.

۱۲-از ترجمه آیه شریفه «برای هر امتی اجلی است، که چون فرا رسد نه ساعتی آن را پس اندازند و نه پیش». (فراگیر چهارم و آموزش و پرورش سال ۹۶)

۱) مرگ جامعه، بر اثر ظلم و ستم و گناه و نافرمانی از خدا پیش می‌آید.

۲) بسیاری از انسان‌ها که از حقیقت مرگ بی خبرند، از گناهان خویش بیم دارند.

۳) انسان‌هایی که در جامعه ظلم و ستم میکنند، از کیفر اعمال خویش می‌هراسند.

۴) اگر در جامعه امر به معروف و نهی منکر ترک شود، بد و خوب با هم هلاک می‌شوند.

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح می‌باشد. ملت‌های جهان همانند افراد، دارای مرگ و حیاتند، ملت‌هایی از صفحه زمین برچیده می‌شوند، و به جای آنها ملت‌های دیگری قرار می گیرند، قانون مرگ و حیات مخصوص افراد انسان نیست، بلکه اقوام و جمعیت‌ها و جامعه‌ها را نیز در بر می‌گیرد با این تفاوت که مرگ ملت‌ها غالباً بر اثر انحراف از مسیر حق و عدالت و روی آوردن به ظلم و ستم و غرق شدن در دریای شهوات و فرو رفتن در امواج تجمل پرستی و تن‌پروری می‌باشد. هنگامی که ملت‌های جهان در چنین مسیرهایی گام بگذارند، و از قوانین مسلم آفرینش منحرف گردند، سرمایه‌های هستی خود را یکی پس از دیگری از دست خواهند داد و سر انجام سقوط می کنند.

۱۳– آیه شریفه (و ان علیکم لحافظین کراما کاتبین یعلمون ما تفعلون) اشاره به کدام یک از شاهدان و گواهان روز حساب و در کدام مرحله از روز قیامت دارد؟ (تامین اجتماعی سال ۹۳ و ۹۴)

۱) پیامبران و ائمه معصومین – اول

۲) پیامبران و ائمه معصومین – دوم

۳) فرشتگان و ماموران الهی – اول

۴) فرشتگان و ماموران الهی – دوم

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح می‌باشد. خطاب به انسانی که به خداوند کریم مغرور شده است، در حالی که فرشتگان اعمال او را ثبت میکنند که مربوط به گواهان روز حساب از مرحله دوم قیامت است.

۱۴-آیه شریفه «لو کان فیهما الهه الا الله لفسدتا» بیانگر کدام بعد از ابعاد توحید است؟ (فراگیر چهارم و آموزش و پرورش سال ۹۶)

۱) توحید در عبادت ۲) توحید در خالقیت ۳) توحید در ربوبیت ۴) توحید در مالکیت

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح می‌باشد. «لَوْ كَانَ فِيهِمَا آلِهَةٌ إِلَّا اللَّهُ لَفَسَدَتَا فَسُبْحَانَ اللَّهِ رَبِّ الْعَرْشِ عَمَّا يَصِفُونَ» (الأنبياء/۲۲). ترجمه: اگر در آسمان و زمین خدایی جز خدای یکتا بود، تباه می شدند، پس پروردگار عرش ازآنچه وصف می کنند، منزه است. نزاع میان بت پرستان وموحدین در یگانگی معبود یا تعدد آن نیست و در اینکه یک معبود واجب الوجود تمام موجودات عالم را آفریده هیچ اختلافی وجود ندارد؛ لکن نزاع در اله به معنای رب است، که بت پرستان تدبیر عالم را به موجوداتی شریف و مقرب درگاه آن معبود خالق نسبت می دهند و می پندارند خالق عالم در تدبیر آن نقشی ندارد و تدبیر را به الهه‌ها واگذار نموده و به همین دلیل هم می‌گویند باید آن آلهه و بتها را بپرستیم تا ما را در نزد خدا شفاعت کنند و به او نزدیک نمایند.

۱۵- از ترجمهٔ آیهٔ شریفه «ای مردم، شما به خدا نیازمندید و خداست که بی‌نیاز ستوده است»، کدام مفهوم دریافت می‌شود؟ (وزارت نیرو سال ۹۶)

۱) وابستگی بشر، در بقا به خداوند است. ۲) فطرت آدمی با معرف خدا عجین است.

۳) خودشناسی، مقدمهٔ خداشناسی است. ۴) خداشناسی، مقدمهٔ خودشناسی است.

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح می‌باشد. انسان با شناخت خود، فقر خود و وابستگی خود به خداوند، به شناخت خدا و بی نیازی او دست پیدا می کند. بنابراین، خودشناسی، مقدمهٔ خداشناسی است.

۱۶-با توجه به فضای کلی قرآن و روایات "شناخت معانی اوصاف الهی" با کدام مورد، سازگاری بیشتری دارد؟ (دستگاههای اجرایی - فراگیر سوم سال ۹۵)

۱) تنها معنای صفات در کاربرد الهی و غیرالهی آن متفاوت است، بلکه اساساً آدمی راهی بسوی درک معانی صفات الهی ندارد.

۲) تفاوت جدی میان معانی اوصاف الهی و اوصاف آفریدگان در میان نیست، بلکه یکسانی بین آنها وجود دارد.

۳) اوصاف الهی با معانی اوصاف موجودات دیگر متفاوت است و اساساً آدمی راهی بسوی درک معانی صفات الهی ندارد.

۴) اوصاف الهی با معانی اوصاف موجودات دیگر متفاوت است اما این مطلب به معنای فهم ناپذیری اوصاف خداوند نیست.

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح می‌باشد.

۱۷-از آیه ی شریفه «يا أَيُّهَا الَّذينَ آمَنُوا عَلَيْكُمْ أَنْفُسَكُمْ» کدام مورد مفهوم می گردد؟ (آموزش و پرورش سال ۹۵)

۱) خداشناسی مقدمه کمال انسانی است. ۲) خودشناسی مقدمه جهان‌شناسی است.

۳) خداشناسی مقدمه خود شناسی است. ۴) خودشناسی مقدمه خداشناسی است.

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح می‌باشد. این آیه شریفه بخشی از آیه ی ۱۰۵ سوره مائده می‌باشد. که خداوند می فرمایند: "ای کسانی که ایمان آورده اید، مراقب خودتان باشید، ومفهوم آن این است که هر بنده ای که خودش را آنچنان که مظهروجه حق می‌باشد. بشناسدپروردگار خود را خواهد یافت.

۱۸– فلسفه ی آفرینش و غایت خلقت، از دیدگاه اسلام چیست و بالاترین درجه ی آن کدام است؟ (دستیاران ستادی سال ۹۴)

۱) شکوفا شدن روح آرمان خواهی فطرت و شخصیت اخلاقی در انسان – عبودیت و بندگی

۲) شکوفا شدن روح آرمان خواهی فطرت و شخصیت اخلاقی در انسان – یقین شهودی

۳) نیل به مقام مقرب الهی و متمتع شدن انسان از رزق و نعمت‌های بیکران الهی – عبودیت و بندگی

۴) نیل به مقام مقرب الهی و متمتع شدن انسان از رزق و نعمت‌های بیکران الهی –یقین شهودی

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح می‌باشد. در مورد فلسفه ی آفرینش از دیدگاه اسلام اینگونه می خوانیم که: برای رسیدن به کمال نه اینکه هدف نهایی و غایهٔ الغایات باشد بلکه هدف مقدّمی است و چون راه نزدیک شدن به کمال مطلق فقط یکی است و آن همان خط مستقیم است لذا فرمود فقط برای عبادت خلق کردم و در سوره ی «یس» فرمود صراط مستقیم عبادت خداست; راه فقط یکی است و آن هم طریق عبودیت و بندگی خداست.

۱۹–آیه شریفه «قال فبعزتک لاغوینهم اجمعین الا عبادک منهم المخلصین»، بیانگر کدام ویژگی پیامبران است؟ (فراگیر چهارم و آموزش و پرورش سال ۹۶)

۱) علم الهی ۲) وحی ۳) معجزه ۴) عصمت

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. «قَالَ فَبِعِزَّتِكَ لَأُغْوِيَنَّهُمْ أَجْمَعِينَ»: [شیطان] گفت پس به عزت تو سوگند که همگی را جدا از راه به در می برم. «إِلَّا عِبَادَكَ مِنْهُمُ الْمُخْلَصِينَ»: مگر آن بندگان پاکدل تو را.

۲۰– آیه شریفهٔ «إنّ فی السماوات و الارض لایات للمؤمنین»، به کدام یک از براهین نظم اشاره دارد؟ (وزارت نیرو سال ۹۶)

۱) هماهنگی ۲) هدفمندی

۳) هماهنگی در کل عالم ۴) نظم در موارد جزئی

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح می‌باشد. قرآن مجید که معتبرترین کتاب آسمانی است، بر برهان نظم تأکید بسیار دارد؛ به طوری که انسان ها را دعوت می کند که در خلقت پیچیده ی موجودات، آسمان ها، زمین و کوه ها تفکر کنند و همچنین دلالت نظم بر ناظم را بدیهی می داند؛ یعنی، انسان ها با کم‌ترین توجهی، اگر بخواهند، می‌توانند دست توانای خداوند علیم و حکیم را در ورای پدیده های منظم مشاهده کنند.

۲۱– آیه شریفه «الم أعهد الیکم یا بنی آدم ان لاتعبدوا الشیطان انّه لکم عدوّ مبین»، بیانگر کدام موضوع است؟ (دستگاههای اجرایی - فراگیر دوم سال ۹۴)

۱) عمل به تعهدات، واجب است، علی الخصوص که آن تعهد، با ذات باری تعالی باشد.

۲) شیطان، دشمن کینه توز و قسم خورده انسان است که او را از عمل به تعهدات، منصرف می کند.

۳) عبادت شیطان، به معنای اطاعت از دستورهای منحرف کننده ی اوست که با عبادت خداوند، منافات دارد.

۴) پرستش خدا، نوعی خداجویی است که به حکم فطرت، در نهاد انسان نهاده شده است.

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح می‌باشد. "ای فرزندان آدم مگر با شما عهد نکرده بودم که شیطان را میرستید زیرا وی دشمن آشکار شماست " همانطور که از ترجمه ی آیه هم پیداست بیانگر آن است که شیطان دشمن قسم خورده ی انسان می‌باشد.

۲۲- آیات شریفه «الحمدلله رب العالمین» و «ایاک نعبد و ایاک نستعین» به ترتیب، بیانگر کدام بعد از ابعاد توحید هستند؟ (قوه قضاییه ۹۶)

۱) افعالی – عبادی
۲) عبادی – عبادی
۲) افعالی – افعالی
۴) عبادی – افعالی

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح می‌باشد. توحید عبادی دلالت بر این دارد که در جهت پرستش خداوند، یگانه شویم. لازمه این توحید، اطاعت از رسول خدا و جانشینان او است.

۲۳- خداوند، نعمت هدایت را با وجود کدام یک از موارد زیر کامل کرد؟ (قوه قضاییه ۹۶)

۱) پیامبر اکرم (ص)
۲) انبیا و اولیای خود
۳) پیامبران اولوالعزم
۴) انبیا و عقل بشری

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. همانا برای خداوند بر مردم دو حجت است، حجت آشکار و حجت پنهان، اما حجت آشکار عبارت است از: رسولان و پیامبران و امامان؛ و حجت پنهانی عبارت است از عقول مردمان.

۲۴- سند و دلیل نبوت پیامبران چیست؟ (قوه قضاییه ۹۶)

۱) معجزه که به درخواست مردم تحقق می‌یافت.
۲) وحی که از سوی خداوند بر قلب پیامبر نازل می‌شد.
۳) وحی که از سوی خداوند، برای هدایت بشر نازل شده است.
۴) معجزه که به اذن خدا انجام می‌شد.

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. از استوارترین براهین عقلی در اثبات نبوت هر پیامبری صدور معجزه از ناحیه اوست که به اذن خداوند انجام می‌شود.

۲۵- برترین و بالاترین مقام پیامبر اکرم (ص) چیست و چگونه به این مقام نائل شدند؟ (قوه قضاییه ۹۶)

۱) ولایت معنوی – عبودیت و بندگی در مسیر قرب الهی
۲) ولایت ظاهری – شایستگی خود پیامبر و عنایت الهی
۳) ولایت ظاهری – عبودیت و بندگی در مسیر قرب الهی
۴) ولایت معنوی – شایستگی خود پیامبر و عنایت الهی

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. برترین و بالاترین مقام پیامبر اکرم (ص)، ولایت معنوی است که ایشان از طریق شایستگی خود و عنایت الهی به این مقام دست یافتند.

۲۶-ترجمه آیه شریفه «آیا مردم گمان کردند همین که بگویند: ایمان آوردیم، به حال خود رها می شوند»، بیانگر کدام مفهوم است؟ (فراگیر چهارم و آموزش و پرورش سال ۹۶)

۱) خداوند، بندگانش را با مصیبت‌ها و سختی‌ها می آزماید تا مومنان راستین، بازشناخته گردند.

۲) بلا و سختی برای دوستان و بندگان خاص خدا، لطفی است که به صورت مصیبت جلوه می‌نماید.

۳) شرور، عاملی برای عبرت آموزی انسان است تا شاید پند گیرد و به راه راست هدایت شود.

۴) وجود سختی‌ها و امتحانات، برای تکامل روحی، معنوی و علمی انسان سودمند است.

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح می‌باشد. آزمایش و گرفتار شدن مردم در سختی‌ها و رنج‌ها، به دلیل صدق ادعای آنها در باب ایمان می‌باشد.

۲۷ – حدیث " دعوت کننده مردم باشید اما نه با زبان، بلکه با پارسایی، تلاش، نماز و نیکی که این رفتارها خود دعوت کننده هستند" به کدام مفهوم اشاره دارد؟ (تامین اجتماعی سال ۹۳ و ۹۴)

۱) موثرترین راه فراخوانی به خیر و نیکی دعوت غیر زبانی است.

۲) موثرترین راه فراخوانی به خیر و نیکی دعوت عملی است.

۳) دعوت به خیر و نیکی قبل از امر به معروف و نهی از منکر می‌باشد.

۴) دعوت به خیر و نیکی در شخص موجب تعهد می‌شود.

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح می‌باشد. امام صادق موثرترین راه فراخوانی به خیر و نیکی را دعوت عملی می‌داند.

۲۸- آیه شریفه (و جعل لکم من ازواجکم بنین و حفده ورزقکم من الطیبات) به کدام یک از زمینه های طبیعی تشکیل خانواده اشاره دارد؟ (سازمان ثبت اسناد و املاک کشور سال ۹۳)

۱) رشد اخلاقی
۲) نیاز به آرامش و انس روحی با همسر
۳) رشد و پرورش فرزندان
۴) رشد معنوی

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. با توجه به کل متن آیه داریم:

آیه شریفه ۷۲ نحل: «و الله جَعَلَ لَکُم مِن انفُسِکُم اَزواجاً و جَعَلَ لکُم مِن اَزواجِکُم بَنینَ و حَفَدَهٌ وَ رَزَقَکُم مِنَ الطَیبات اَفَبالباطِلِ یُؤمنونُ وَ بِنعمَه الله هُم یَکفُرونَ» و خداوند برای شما همسرانی از خودتان قرار داد و از همسرانتان برای شما فرزندان و نوادگان قرار داد و از پاکیزه ها روزیتان داد آیا با وجود این (مردم) به باطل می گروند و به نعمت خدا کافر می شوند.

۱. اشاره دارد به زمینه ی سوم از زمینه های طبیعی تشکیل خانواده که همان رشد و پرورش فرزندان است.

۲. تعبیر «حفده» که به معنای نوادگان است ما را به این سمت راهنمایی می کند که خانواده را گسترده تر ببینیم و رابطه ی مودت آمیز را به دیگر خویشان نیز گسترش دهیم.

۳. خانواده بستر رشد و بالندگی فرزندان است و هیچ نهاد دیگری نمی تواند جایگزین آن شود.

۴. فرزند تحکیم بخش وحدت روحی زن و مرد است.

۵. زن و مرد دوام وجود خود را در فرزند می بینند و رشد و بالندگی او را پایداری وجود خود می یابند.

۶. بهداشت روانی و جسمی کودک و تعادل رفتاری و تعالی اخلاقی وی یک خواست الهی است که از همان ابتدای ازدواج باید مورد توجه قرار گیرد.

۲۹- اگر حرمت شکنی نسبت به خداوند به تدریج افزایش یابد و دامنه ی گناه آنچنان گسترده می شود که.......... به خاموشی می گراید. (سازمان ثبت اسناد و املاک کشور سال ۹۳)

۱) عقل و فطرت
۲) عقل و حکمت
۳) شیرینی گناه
۴) معرفت و اخلاص

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح می‌باشد. گاهی آدمی حرمت خدای خود را می شکند، گام در مسیر ناسپاسی می گذارد و خود را به گناهان آلوده می کند و از مسیر رستگاری دور می شود. گاهی نیز حرمت شکنی به تدریج افزایش می یابد و دامنهٔ گناه آنچنان گسترده می شود که چراغ عقل و فطرت به خاموشی می گراید؛ در این صورت، جهت الهی زندگی عوض می شود و آدمی، پشت به خدا، به سویی که شیطان وسوسه اش می کند، قدم برمی دارد.

۳۰ – هدایت ویژه الهی در مورد انسان، به دلیل کدام یک از خصوصیات زیر می‌باشد.؟ (تامین اجتماعی سال ۹۳ و ۹۴)

۱) روح فطرت
۲) روح و عقل
۳) عقل و اختیار
۴) فطرت و غریزه

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح می‌باشد. از ویژگی‌های انسان، توانایی، تفکرو تعقل و قدرت اختیار و انتخاب اوست.

۳۱– کدام عبارت، تمرین دوری از گناه تقویت روح ایمان و توجه به خداست؟ (دستیاران ستادی سال ۹۴)

۱) حج
۲) وحدت
۳) روزه
۴) نماز

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. به تعبیراسلام نماز تمرین دوری از گناه تقویت روح ایمان و توجه به خداست.

۳۲- از آیه شریفه « وابتغ فیما اتاک الله الدار الاخره و لاتنسی نصیبک من الدنیا » کدام مفهوم دریافت می‌شود؟ (فراگیر چهارم و آموزش و پرورش سال ۹۶)

۱) هرکس به اندازه کوشش خود حق دارد از منافع مادی زندگی بهره مند گردد.

۲) هنگامی که به آخرت توجه می کنید، نباید به گونه ای باشید که از دنیا رویگردان شوید.

۳) همه مردم در برابر قانون و اجرای آن برابرند و هیچ تفاوتی میان طبقات اجتماعی نیست.

۴) وظیفه حاکم اسلامی این است که در تمامی ارکان حکومت اسلامی برپایه عدالت عمل نماید.

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح می‌باشد. آیه ۷۷ سوره قصص: (وَ ابْتَغِ فیما آتاکَ اللَّهُ الدَّارَ الْآخِرَةَ وَ لا تَنْسَ نَصیبَکَ مِنَ الدُّنْیا وَ أَحْسِنْ کَما أَحْسَنَ اللَّهُ إِلَیْکَ وَ لا تَبْغِ الْفَسادَ فِی الْأَرْضِ إِنَّ اللَّهَ لا یُحِبُّ الْمُفْسِدینَ: و با آنچه خدایت داده سرای آخرت را بجوی و سهم خود را از دنیا فراموش مکن، و همچنانکه خدا به تو نیکی کرده نیکی کن و در زمین فساد مجوی که خدا فسادگران را دوست نمی‌دارد (القصص: ۷۷).

۳۳- آیه شریفه (قالوا الم تکن ارض الله واسعهٔ فتها جروا فیها...)، خطاب به چه کسانی و در کدام عالم است؟ (دستگاههای اجرایی - فراگیر اول سال ۹۴)

۱) دوزخیان – قیامت ۲) دوزخیان - برزخ ۳) بهشتیان – قیامت ۴) بهشتیان – برزخ

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح می‌باشد. با توجه به ترجمه آیه (سوره نسا آیه ۹۷): آیا زمین خداوند وسیع نبود تا در آن (از محیط کفر به محیط اسلام) مهاجرت کنید؟! پس آنان جایگاهشان جهنم است و آن بد جای بازگشتی است. گزینه ۲ صحیح می‌باشد.

۳۴- عصمت پیامبران ناشی از کدام مورد است و اگر پیامبری در دریافت و ابلاغ وحی معصوم نباشد، چه اتفاقی می‌افتد؟ (وزارت نیرو سال ۹۶)

۱) مرتبه‌ای از ایمان و تقوا را دارند که هیچ‌گاه به سوی گناه نمی‌روند – امکان هدایت از مردم سلب می‌شود.

۲) مرتبه‌ای از ایمان و تقوا را دارند که هیچ‌گاه به سوی گناه نمی‌روند – اعتماد مردم به دین از دست می‌رود.

۳) وجود پیامبران به گونه‌ای است که با مانع بیرونی به سمت گناه نمی‌روند - امکان هدایت از مردم سلب می‌شود.

۴) وجود پیامبران به گونه‌ای است که با مانع بیرونی به سمت گناه نمی‌روند - اعتماد مردم به دین از دست می‌رود.

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح می‌باشد. پیامبران با وجودِ مَقام و منزلتی که دارند انسان‌اند و کارهای خود را با اختیار انجام می‌دهند و با بهره‌مندی از الطافِ الهی چُنان مرتبه‌ای از ایمان و تقوا را دارند که هیچ گاه به سوی گناه نمی روند و از چُنان بینش عمیقی برخوردارند که به خطا و اشتباه گرفتار نمی‌شوند. اگر پیامبری در دریافت و ابلاغ وحی و تعلیم وتبیین دین و اجرای فرامین الهی معصوم نباشد، دین به درستی به مردم نرسیده و امکان هدایت سلب می‌شود.

۳۵-با توجه به آیه شریفه ی «وَاللَّهُ هُوَ الْغَنِیُّ الْحَمِیدُ» صفت "غنی" ناظر بر کدام مطلب است؟ (آموزش و پرورش سال ۹۵)

۱) نیازمندی موجودات زنده به خداوند، فقط به مرحله به وجود آمدن و پدیدار شدن اختصاص دارد.

۲) هرچه انسان در کسب کمالات پیش رود، نسبت به دیگران غنی تر و نسبت به خداوند تغییر نمی‌کند.

۳) انسان‌ها هر قدر که به معنای حقیقی کامل تر شوند فقر و نیازمندی خود را به خداوند درک می‌کنند.

۴) چون وجود مخلوقات وابسته به خدا است. اگر اراده کند، می تواند ما را ببرد و مخلوقات دیگری را به جای ما بیاورد.

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح می‌باشد. در درس اول دینی پیش دانشگاهی در ذیل واژه غنی این مطلب آمده است که نسبت غنی و فقیر بین خداوند و مخلوقات هیچ گاه تغییر نمی کند.

۳۶- با توجه به اینکه هرچه از خدا صادر شود، خیر است، چرا خداوند مانع شر در عالم نشد تا جهانی که خیر محض است، محقق شود؟ (فراگیر چهارم و آموزش و پرورش سال ۹۶)

۱) زیرا شر، ناشی از جزئی نگری است.

۲) زیرا شر، ناشی از جهل انسان است.

۳) چون شر، لازمه جهان مادی است.

۴) چون شر، ناشی از آزادی انسان است.

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح می‌باشد. از آنجایی که شر ناشی از جهل انسان است، تا انسان نسبت به خویش و خداوند خویش آگاه نشود، همواره شر ادامه دارد.

۳۷-پیام آیات شریفه ی " قل هو الله احد" و "الحمدلله" به ترتیب بیانگر کدام بعد از ابعاد توحید است؟ (دستگاههای اجرایی - فراگیر سوم سال ۹۵)

۱) ذاتی، عبادی ۲) افعالی، صفاتی ۳) ذاتی، صفاتی ۴) افعالی، عبادی

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح می‌باشد. آیه شریفه « قل هو الله احد » دلالت بر توحید ذاتی دارد. و آیه شریفه «الحمد لله » دلالت بر توحید عبادی دارد. زیرا در این آیه، حمد را که از مصداق‌های عبادت است، منحصر برای خداوند قرار داده است.

۳۸- چرا جامعه اسلامی نیازمند حکومت و ولایت است و رهبری جزو احکام بسیار مهم شمرده شده است؟ (دستگاههای اجرایی - فراگیر اول سال ۹۴)

۱) شیوه رسیدن به احکام الهی، توسط علمای دین مشخص شده و برای نشر آن، به حکومت نیاز است.

۲) با وجود تنظیم روابط اجتماعی و اقتصادی توسط مردم، رهبری باید معنویات را سرپرستی نماید.

۳) صرف نظر از حیات فردی مسلمانان، حکومت باید بر بعد اجتماعی آنان تأثیرگذار باشد.

۴) برنامه هدایت انسان، باید جامع و دربرگیرنده حیات فردی و اجتماعی انسان باشد.

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح می‌باشد.اسلام دینی کامل و در بردارنده هدایت انسان در همه ابعاد فردی و اجتماعی است. بنابراین برنامه هدایت انسان نیز باید در برگیرنده حیات فردی و اجتماعی باشد.

۳۹- مطابق کدام مورد، وجود پیامبر گرامی اسلام (ص) واسطه همه خیرات و برکات مادی و معنوی به انسان‌هاست؟ (تامین اجتماعی سال ۹۳ و ۹۴)

۱) مرجعیت دینی ۲) سیره و سنت پیامبر ۳) تمسک به قرآن ۴) احادیث نبوی و علوی

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح می‌باشد.

۴۰ – از حدیث امام صادق (ص) که فرموند: " الله همان است که همه مخلوقات هنگام نیازها، سختیها و ناامیدی از هر چیزاو پناه می آورند" کدام موضوع مفهوم می گردد؟ (آموزش و پرورش سال ۹۴)

۱) فطری بودن خداشناسی ۲) گرایش درونی انسان ۳) فطری بودن خداپرستی ۴) گرایش فطری انسان

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح می‌باشد. از آیات و روایات نیک بر می آید که خداشناسی، فطری است. بدین معنا که ما پیش تر معرفتی نسبت به خداوند داشته ایم، ولی آن را فراموش کرده ایم. پیامبران ما را به تامل در آفاق و انفس خواندند، تا به شناخت فطری آگاهی پیدا کنیم. یعنی انبیا نگفتند که ای مردم بدانید که خدا وجود دارد، بلکه گفتند: «ای مردم، بدانید که می دانید خدا وجود دارد.» قرآن نیز می فرماید: «فذکر انما انت مذکر غاشیه/۲۱ به تعبیر امام علی علیه السلام لیستادوهم میثاق فطرته. همچنین هنگامی که از امیرالمؤمنین علی علیه السلام پرسیدند که آیا پروردگارت را هنگام پرستش دیده ای، فرمود: ما کنت اعبد ربا لم اره. وقتی پرسیدند چگونه دیده ای، فرمود: لاتدرکه العیون فی مشاهدهٔ الابصار ولکن راته القلوب بحقائق الایمان.

۴۱-اراده تشریعی الهی، به کدام معناست؟ (فراگیر چهارم و آموزش و پرورش سال ۹۶)

۱) اگر خداوند امری را اراده کند، بالضروره تحقق می‌یابد.
۲) از رابطه خاص خدا با برخی افعال اختیاری انسان سرچشمه می گیرد.
۳) رابطه خاص خدا با انسان‌هاست که امکان تخلف اراده از مراد وجود ندارد.
۴) اعمال قدرت و حاکمیت خداوند است که از رابطه خدا با مخلوقات سرچشمه می گیرد.

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح می‌باشد. مقصود از اراده تشریعی این است که خداوند متعال از لحاظ تشریع و جعل قانون چیزی را اراده نموده است؛ یعنی چیزهایی را که می‌خواسته مردم انجام دهند تا به کمال و سعادت برسند. قرآن کریم در این‌باره می‌فرماید: «ما یریدُ اللهُ لیجعلَ علیکم من حرجٍ و لکن یریدُ لیطهّرَکم و لیتمّ نعمتهُ علَیکم»؛ «خدا نمی‌خواهد شما در رنج افتید، بلکه می‌خواهد که شما را پاکیزه سازد و نعمتش را بر شما تمام کند». در اراده تشریعی مراد حق‌تعالی در نظام تشریع و قانون‌گذاری تحقق پیدا کرده و طبق مراد و خواسته‌اش دستور نموده است.

۴۲- از آیهٔ شریفهٔ «و ما ارسلنا من رسول الّا بلسان قومه لیبین لهم...»، کدام پیام دریافت می‌شود؟ (وزارت نیرو سال ۹۶)

۱) وحدت پیامبران الهی، معلول رشد تدریجی سطح فکر جوامع و افراد بوده است.

۲) تعدد پیامبران الهی، معلول رشد تدریجی سطح فکر جوامع و افراد بوده است.

۳) تعدد پیامبران الهی، معلول لزوم استمرار در دعوت و تدریج پیوسته آن بوده است.

۴) وحدت پیامبران الهی، معلول لزوم استمرار در دعوت و ترویج پیوسته آن بوده است.

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۲ و ۳ - علل آمدن پیامبران متعدد: ۱) لزوم استمرار در دعوت و ترویج پیوسته ی آن ۲) رشد تدریجی سطح فکر جوامع واقوام ۳) از بین رفتن یا تحریف تعلیمات پیامبر پیشین.

۴۳ – سخن حکیمانه، مولای متقیان، " فی حلالها حساب و فی حرامها عقاب" بیانگر کدام موضوع است؟ (دستیاران ستادی سال ۹۴)

۱) در قیامت، خدا از همه، اعمال آدمی سوال می کند.

۲) در برزخ، فرشتگان از اعمال آدمی سوال می کند.

۳) حسابرسی خدا به صورتی است که حجت بر بندگان به پایان می‌رسد.

۴) در قیامت، اعمال زشت ابتدا مورد بازخواست واقع می‌شوند.

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح می‌باشد. در این مسیر نه تنها درآمد حرام انسان کیفر و مجازات دارد بلکه حتی درآمد حلال او نیز مورد حساب و کتاب قرار می گیرد و در واقع در قیامت، خدا از همه، اعمال آدمی سوال می کند زیرا صرف این که در آمدی حلال باشد موجب سلب مسئولیت از انسان نمی گردد بلکه ادای حقوق الهی از این مال حلال مانند خمس و زکات و انفاق در راه خدا و تامین مخارج لازم خانواده و امثال آن نیز مورد پرسش قرار می گیرد.

۴۴- تنها چه کسی می‌تواند فرد شایسته مقام امامت را معرفی کند و آیهٔ ولایت، در شأن کدام معصوم است؟ (قوه قضاییه ۹۶)

۱) حضرت محمد (ص) – حضرت علی (ع)
۲) خداوند متعال – حضرت محمد (ص)
۳) خداوند متعال – حضرت علی (ع)
۴) حضرت محمد (ص) – حضرت محمد (ص)

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح می‌باشد. تنها کسی که می‌تواند مقام امامت را تعیین کند، خداوند متعال است و آیه ولایت در شأن حضرت علی (ع) است.

۴۵- به کدام علت، خداوند آخرین حجت خود را در هنگام تولد از نظرها پنهان کرد تا امامت در شکل جدید و از پس پرده غیبت ادامه یابد؟ (قوه قضاییه ۹۶)

۱) عدم آمادگی مردم برای تحقق وعده‌های الهی در مورد حکومت

۲) عدم شایستگی مردم برای درک حضور و بهره‌مندی از ایشان

۳) رواج گناه و ظلم و بی‌عدالتی در جامعه توسط حکومت‌ها

۴) قدرناشناسی و ناسپاسی مردم و در خطر بودن جان آن حضرت

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. به سبب این قدر نشناسی و ناسپاسی و درخطر بودن جان آن حضرت خداوند اخرین ذخیره و حجت خود را از نظر ها پنهان کرد تا امامت در شکلی جدید و از پس پرده غیبت ادامه یابد. ادامه یافتن این غیبت نیز بر اثر باقی ماندن همان شرایط و عدم امادگی مردم برای ظهور میباشد.

۴۶- با توجه به اینکه هزاران پیامبر که به راستگویی شهرت داشتند، به آدمی خبر داده‌اند که روز عظیم و واقعه‌ای تکان‌دهنده و دنیایی دیگر در پیش است. عبارت «آیا انسان نباید احتیاط کند؟»، به کدام برهان معاد اشاره دارد؟ (قوه قضاییه ۹۶)

۱) حکمت
۲) معقولیت
۳) عدالت
۴) فطرت

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح می‌باشد. شرط عقل حکم می کند احتمالات را جدی بگیریم. اگر لیوان آبی مقابلمان باشد و چند نفر که به راستگویی شهرت دارند بگویند لیوان حاوی سم است، شرط عقل حکم می کند آن را جدی بگیریم.

۴۷- از آیه شریفه «ام نجعل الذین آمنوا و عملوا الصالحات کالمفسدین فی الارض ام نجعل المتقین کالفجار» به کدام موضوع پی می‌بریم؟ (قوه قضاییه ۹۶)

۱) ضرورت معاد در پرتو عدل الهی
۲) امکان معاد در پرتو حکمت الهی
۳) ضرورت معاد در پرتو حکمت الهی
۴) امکان معاد در پرتو عدل الهی

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح می‌باشد. ترجمه آیه: آیا [مگر] کسانی را که گرویده و کارهای شایسته کرده اند چون مفسدان در زمین می گردانیم یا پرهیزگاران را چون پلیدکاران قرار می دهیم؟ با توجه به ترجمه به مفهوم ضرورت معاد در پرتو عدل الهی پی می بریم.

۴۸ – ریشه بحران‌های فراروی انسان ناشی از کدام امر است و قران کریم زندگی تنگ و سخت را معلول کدام مورد می داند؟ (آموزش و پرورش سال ۹۴)

۱) خود شناسی – روگردانی از خدا
۲) خدا ناشناسی – روگردانی از خدا
۳) خود ناشناسی – غفلت از فطرت
۴) خدا ناشناسی – غفلت از فطرت

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح می‌باشد. اگر انسان حقیقت واقعی خود و هدف خلقت را بداند گرفتاربحران‌های متعدی که بشر امروزی گرفتار آن شده است نمی‌شود چون به بحران‌های فراروی آدمی نظیر بحران‌های معرفتی، اخلاقی، روانی، معنوی و الحاد گرایی توجه می‌کنیم در می یابیم که همه آنها از خود ناشناسی یا عدم شناخت انسان ناشی شده اند وطبق آیه ۲۰ سوره طه "و من اعرض عن ذکری فان له معیشه ضنکا": و هرکس از یاد من دل بگرداند در حقیقت زندگی تنگ خواهد داشت.

۴۹- عبارت «خداوند سمیع و بصیر است» بیانگر کدام صفت خداوند است؟ (فراگیر چهارم و آموزش و پرورش سال ۹۶)

۱) حیات الهی که از صفات ذات است.
۲) علم الهی که از صفات ذات است.
۳) حیات الهی که از صفات فعل است.
۴) علم الهی که از صفات فعل است.

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح می‌باشد. اوصاف خداوند چنانکه می دانیم عین ذات او است و در نتیجه عین یکدیگر است، و به تعبیر روشن تر خداوند ذاتی است که تمام‌اش علم، و تمام‌اش قدرت، و تمام‌اش ازلیّت و ابدیّت است. یعنی در آنجا کمال مطلق بی نهایتی است که همه این معانی در آنجا جمع است. به همین ترتیب گاه یکی از صفات او شاخه‌های بسیار فراوانی دارد که این شاخه‌ها نیز از زاویه دید ما است از جمله «سمیع» و «بصیر» بودن خدا است که دو وصف از اوصاف مشهور الهی است که در قرآن مجید ده‌ها بار روی آن تکیه شده است. «سمیع» اشاره به علم خداوند به مسموعات یعنی سخنان و گفتارها است، و «بصیر» اشاره به علم او به مبصرات یعنی صحنه‌ها، اشخاص و اعمال و خلاصه دیدنی‌ها است.

۵۰- اسماء الهی «رب» و «احد»، به ترتیب مبیّن کدام یک از مراتب توحید هستند؟ (دستگاههای اجرایی - فراگیر دوم سال ۹۴)

۱) ذاتی – ذاتی ۲) افعالی – ذاتی ۳) ذاتی – افعالی ۴) افعالی – افعالی

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح می‌باشد.بنابر توحید افعالی او همچنانکه در ذات خود شریک ندارد، در فاعلیت نیز که شامل خالقیت، ربوبیت، مالکیت و حاکمیت تکوینی است، شریک ندارد. توحید ذاتی نخستین مرتبه از مراتب توحید است و به معنی اعتقاد به احدیت و یگانگی ذات خدا را گویند. ذات خداوند تعدّد و دوگانگی برنمی تابد و مثل و مانندی ندارد.

۵۱- چرا خداوند، یک کتاب را معجزه پیامبر اسلام (ص) قرار داده است؟ (وزارت نیرو سال ۹۶)

۱) ابعاد جدیدی از معارف در کتاب‌های آسمانی قبلی وجود نداشت.

۲) اعجاز و ناتوانی مردم از تکرار معجزه، فقط در یک کتاب متجلی می‌شود.

۳) سند حقانیت و نبوت یک پیامبر، فقط به صورت یک کتاب می‌تواند عرضه شود.

۴) اگر از نوع کتاب نبود، نمی‌توانست شاهدی حاضر و دایمی بر نبوت ایشان باشد.

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. علت اینکه قرآن به عنوان سند زنده حقانیت پیامبر اسلام (ص) و معجزه بزرگ او از میان تمام معجزاتش برگزیده شده این است که قرآن معجزه‌ای است گویا، جاودانی، جهانی و روحانی.

۵۲-ملاک احتیاج معلول به علت، کدام است؟ (فراگیر چهارم و آموزش و پرورش سال ۹۶)

۱) تغییر پذیری معلول ۲) وابستگی به غیر ۳) فقر وجودی علت ۴) فقر وجودی معلول

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. معلول وجود ندارد، الا اینکه علت وجود داشته باشد.

۵۳-اگر ممکن الوجود، بیواسطه یا با واسطه معلول علتی باشد که خود معلول آن موجود ممکن است، این احتمال چه حکمی دارد و مستلزم چه امری است (دستگاههای اجرایی - فراگیر سوم سال ۹۵)

۱) باطل است، تسلسل ۲) باطل نیست، دور ۳) باطل است، دور ۴) باطل نیست، تسلسل

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح می‌باشد. برهان وجوب و امکان: ما می دانیم که وجود داریم و وجود داشتن ما حقیقت است و مثل ما انسانها موجودات دیگری مثل حیوانات و گیاهان و... نیز وجود دارند که همه این موجودات یا واجب الوجودند و یا ممکن الوجود و فرض سومی وجود ندارد.اگر آن موجود در وجود داشتن خود وابسته به غیر خود باشد ممکن الوجود است واگر وجودش مستقل باشد و وابسته به موجود دیگری نباشد واجب الوجود است که در صورت دوم وجود واجب الوجود(خدا) ثابت می‌شود. صورت دوم یعنی مستقل بودن وجود بیان کننده واجب الوجود است اما در صورت اول یعنی اگر موجود مفروض ممکن الوجود باشد بنابر اصل علیت نیازمند علت خواهد بود و با توجه به امتناع تسلسل و امتناع دور آن ممکن الوجود با واسطه یا بی واسطه معلول علتی است که آن علت(واجب الوجود) معلول شی دیگری نیست در نتیجه باز هم وجود واجب الوجود اثبات می‌شود.

۵۴-آیات شریفه ی « إِنَّ فِی السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ لَآیَاتٍ لِّلْمُؤْمِنِینَ » و « لَوْ كَانَ فِیهِمَا آلِهَةٌ إِلَّا اللَّهُ لَفَسَدَتَا » به ترتیب بر کدام یک از تقریرهای برهان نظم دلالت می کند؟ (دستگاههای اجرایی - فراگیر سوم سال ۹۵)

۱) بداهت عقلی از ناظمی مدبر، از موارد جزیی نظم، به ناظم حکیم پی می بریم.

۲) هماهنگی در کل عالم، از موارد جزیی نظم، به ناظم حکیم پی می بریم.

۳) بداهت عقلی از ناظمی مدبر، بر هدفمندی موجودات منظم تأکید دارد.

۴) هماهنگی در کل عالم، بر هدفمندی موجودات منظم تأکید دارد.

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح می‌باشد. هرچیزی در این جهان بیانگر وجود خالق و آیه ای از آیات الهی است و آیه دوم که از روش برهان خلف به اثبات وجود و یگانگی خداوند می پردازد و بر برهان هماهنگی از تقریرهای برهان نظم دلالت دارد و اینکه(درختان در تابستان همواره میوه‌های گوارا می دهند) برای برهان هدفمندی.

۵۵-شیطان سوگند یاد کرده است آدم را فریب دهد، کار او چگونه است و خطاب به دوزخیان چه می گوید؟ (دستگاههای اجرایی - فراگیر سوم سال ۹۵)

۱) آراستن و زیبا نشان دادن دنیا – من اختیاری بر شما نداشتم، پس مرا ملامت نکنید و خود را ملامت کنید.

۲) دادن وعده‌های دروغین به پیروان خود – مرا بر شما هیچ تسلطی نبود، جز اینکه شما را دعوت کردم و اجابت نمودید.

۳) دادن وعده‌های دروغین به پیروان خود – من اختیاری بر شما نداشتم، پس مرا ملامت نکنید و خود را ملامت کنید.

۴) آراستن و زیبا نشان دادن دنیا – مرا بر شما هیچ تسلطی نبود، جز اینکه شما را دعوت کردم و اجابت نمودید.

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح می‌باشد. شیطان از طریق دادن وعده‌های دروغین به انسان‌ها آنها را گمراه می کند و در جواب دوزخیان که شیطان عامل گمراهی خود می دانند می گوید: من اختیاری بر شما نداشتم، پس مرا ملامت نکنید و خود را ملامت کنید.

۵۶-قرآن به پیامبر گرامی اسلام (ص) می فرماید: «پس تذکر ده که تو تنها تذکر دهنده ای». از این مورد چه مفهومی دریافت می‌شود؟ (فراگیر چهارم و آموزش و پرورش سال ۹۶)

۱) هرکس در فطرت خویش، به خداوند شناخت و معرفت دارد.

۲) انبیا الهی آمده اند تا به انسان بگویند: «خدا وجود دارد».

۳) خدا جویی و خدا پرستی، از گرایش درونی انسان به خدا حکایت می کند.

۴) تمام کسانی که در آسمان‌ها و زمین هستند، از خداوند اطاعت می کنند.

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح می‌باشد. خدا جویی و خدا پرستی، از گرایش درونی انسان به خدا حکایت می کند؛ پس وظیفه پیامبر (ص) بشارت دادن است.

۵۷- عبارت‌های«خداوند به هر موجودی، به اندازه شایستگی و قابلیت او نعمت داده است» و « جهان بر عدالت استوار شده»، به ترتیب کدام معنای عدل اشاره دارد؟ (دستگاههای اجرایی - فراگیر دوم سال ۹۴)

۱) تکوینی – تشریعی ۲) تشریعی – تشریعی ۳) تکوینی – تکوینی ۴) تشریعی – تکوینی

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح می‌باشد. اقسام عدل الهی

۱. عدل تکوینی(وجودی): خداوند به هر موجودی به اندازه شایستگی‌های او از مواهب و نعمت‌هایش عطا می کند و هیچ استعداد و قابلیتی را، در این حوزه، بی پاسخ و مهمل نمی گذارد. به دیگر سخن، خداوند متعال به هر یک از مخلوقات خویش، به اندازه ظرفیت وجودی آن، افاضه می کند و آن‌ها را به قدر قابلیت و استعدادشان از کمالات بهره مند می سازد.

۲. عدل تشریعی(وضعی): خداوند از یک سو، در وضع تکالیف و جعل قوانینی که سعادت و کمال انسان در گرو آن است، فرو گذار نمی کند و از سوی دیگر، هیچ انسانی را به عملی که بیش از استطاعت اوست، مکلف نمی سازد. بنابراین، شریعت الهی به هر دو معنای یاد شده، عادلانه است.

۵۸ – "مرگ جامعه" در اثر کدام عامل (عوامل) پدید می آید؟ (دستیاران ستادی سال ۹۴)

۱) عدم اطاعت از حاکم دینی
۲) ترک جهاد و راحت طلبی
۳) ظلم و ستم و گناه و نافرمانی از خدا
۴) بی توجهی به امور اخروی و دنیوی

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح می‌باشد.قرآن برای جامعه، همانند فرد، مرگ قائل است و مرگ جامعه بر اثر ظلم و ستم و گناه و نافرمانی خدا پیش می آید. قرآن در این باره در سوره اعراف آیه ۳۷ می فرماید؛ برای هر امتی اجلی است که چون فرا رسد نه ساعتی آن را پس اندازند و نه پیش وپروردگارت هرگز برآن نبوده که شهرهایی را که مردمش صالح اند،به ستم هلاک کند.

۵۹ – خداوند، چگونه انسان‌ها را به صورت ویژه هدایت نموده است؟ (آموزش و پرورش سال ۹۴)

۱) با خلقت متفاوت و ایجاد حس رقابت در میان انسان‌ها
۲) متناسب با دو ویژگی تعقل و اختیار با فرستادن دین
۳) خلقت اقوام مختلف با شعبات وگوناگون و نژاد متفاوت
۴) پیامبرانی را فرستاد تا مردم را به ادیان مختلف دعوت کنند.

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح می‌باشد.. خداوند دو ویژگی تعقل و اختیار انسان را با فرستادن دین راهنمایی و هدایت کرده است.

۶۰ – با توجه به آیه ی شریفه (لقد ارسلنا بالبینات و انزلنا معهم الکتاب المیزان....) مسلمانان وظیفه دارند جامعه را براساس کدام مورد بنا کنند و برترین مقام رسول خدا کدام است؟ (آموزش و پرورش سال ۹۴)

۱) کتاب خدا – ولایت ظاهری
۲) کتاب خدا – ولایت معنوی
۳) قسط – ولایت ظاهری
۴) قسط – ولایت معنوی

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. در درس چهارم کتاب دین و زندگی ۳ (گستره رسالت پیامبر ص) به این مورد اشاره شده است که مسلمانان وظیفه دارند جامعه را براساس قسط بنا کنند و برترین مقام رسول خدا ولایت معنوی می‌باشد.

۶۱- قرآن کریم غایت آفرینش آدمی را چه می داند و تجلی آن کدام است؟ (فراگیر چهارم و آموزش و پرورش سال ۹۶)

۱) وصول به مقام عبودیت – توحید
۲) وصول به مقام عبودیت – نماز
۳) ایمان به کمال مطلوب – نماز
۴) ایمان به کمال مطلوب – توحید

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح می‌باشد. «وَ ما خَلَقْتُ الْجِنَّ وَ الْإِنْسَ إِلاَّ لِيَعْبُدُونِ» (الذاریات – ۵۶) ترجمه: و من جن و انس را نیافریدم مگر برای این که عبادتم کنند. در نگاه ساده به این آیه و واژه و مفهوم «عبادت»، همان سؤال پیش می‌آید: برای چه؟ مگر خدا به عبادت ما نیاز داشت که ما را آفرید تا عبادتش کنیم؟ اما اگر معنای «عبادت» را درست و بیشتر درک کنیم، این سؤال پاسخ داده می‌شود. بیان می‌شود که حق تعالی نور است. نور یعنی هستی. پس از او «نور» ساطع می‌شود. یعنی هستی بخش است. اما مخلوقی که هستی‌اش را از دیگری گرفته است، کامل نیست و عشق بی‌حدی به مبدأ خود، یعنی همان «کمال محض» دارد. لذا باید اندیشه کند، خود را بشناسد، هدف را بشناسد و به سوی هدف حرکت کند. هدف انسان هر چه که باشد، به سوی آن می‌رود. اگر این هدف ناقص و فانی باشد، انسان نیز به کمال نرسیده و به هلاکت می‌افتد، اما اگر هدف کامل و باقی باشد، این انسان همیشه به سوی کمال رفته و حیات و بقا می‌یابد.

۶۲- پیامبر گرامی اسلام (ص)، حکومتش را بر کدام پایه بنا کرد و ملاک برتری و کرامت انسان را در چه امری می‌دانست؟ (وزارت نیرو سال ۹۶)

۱) انقلاب – تقوا ۲) انقلاب – جهاد ۳) مساوات – تقوا ۴) مساوات – جهاد

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح می‌باشد. بانفی افکار، آئین‌ها و ارزش‌های ظالمانه‌ی جاهلی، قومی و قبیله‌ای، خونی و نژادی، مالی و طبقاتی، شرک و بت پرستی اساس نظم عادلانه نو و انقلابی را پی ریخت و عدالت، مساوات، برابری و اخوت را سرلوحه‌ی رسالت خویش قرار داد. پس پایه اصلی حکومت پیامبر (ص)، مساوات بوده است، از طرفی دیگر، خداوند، معیار کرامت و شرافت انسان را نزد خود تقوا قرار داده و فرموده است: ان اکرمکم عندالله اتقیاکم؛ بزرگوارترین شما در نزد خدا با تقواترین شماست.

۶۳-کدام آیه شریفه، ما را متوجه حقیقت زیر میکند؟ (فراگیر چهارم و آموزش و پرورش سال ۹۶)

«انسان‌ها در هنگام مواجهه با حوادث بسیار سخت، با همه وجود، به سوی خدای خویش متوجه می شوند و از او کمک می‌خواهند.»

۱) «یا ایها الناس انتم الفقراء الی الله و الله هو الغنی»
۲) «فاذا رکبوا فی الفلک دعوا الله مخلصین له الدین»
۳) «افحسبتم انما خلقناکم عبثا و انکم الینا لایرجعون»
۴) «و فی الارض آیات للموقنین و فی انفسکم افلا تبصرون»

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح می‌باشد. آیه گزینه یک اشاره به این مطلب دارد که ما انسان‌ها فقیریم و خداوند غنی می‌باشد.؛ پس انسان‌ها در هنگام مواجهه با حوادث بسیار سخت، به سوی خداوند غنی می‌آیند و از او کمک می‌خواهند.

۶۴ – حدیث شریف منزلت در شان چه کسی بود و منزلت‌هارون نزد موسی کدام مورد است؟ (آموزش و پرورش سال ۹۴)

۱) حضرت علی – مشاور،پشتیبان و شریک در امر هدایت مردم

۲) حضرت محمد – مشاور، پشتیبان و شریک در امر هدایت مردم

۳) حضرت علی – برادر، وصی و جانشین من در میان مردم

۴) حضرت محمد - برادر، وصی و جانشین من در میان مردم

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح می‌باشد. پیام حدیث منزلت ۱ – شان و منزلت حضرت علی ۲ – ختم نبوت

۶۵ – ا زآیه شریفه ی (وجحداوا بها و استیقنتها انفسهم ظلما و علوا)؛ (با آنکه دل‌هایشان بدان یقین داشت، از روی ظلم و تکبر آن را انکار کردند)، کدام مفهوم دریافت می‌شود؟ (دستیاران ستادی سال ۹۴)

۱) علم بدون ایمان ۲) ایمان بدون علم ۳) عمل بدون ایمان ۴) ایمان بدون عمل

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح می‌باشد. قرآن کریم به مواردی اشاره می کند که کسانی علم داشته‌اند اما ایمان نداشته‌اند. در مورد فرعونیان می‌فرماید: وَ جَحَدُوا بِها وَ اسْتَيْقَنَتْها أَنْفُسُهُمْ ظُلْماً وَ عُلُوًّا؛ و با آن‌که دل‌هایشان بدان یقین داشت، از روی ظلم و تکبر آن را انکار کردند. آنان کاملا می‌دانستند که خدا وجود دارد و حضرت موسی(علیه السلام) نیز پیامبرِ آن خدا است، ولی به لحاظ روحیه برتری جویی و ستم‌کاری که داشتند این مسأله را انکار می کردند.

۶۶ – امامان معصوم چگونه تلاش می کردند تا از تحریف اسلام جلوگیری کنند و مردم را از ظلمت به روشنایی برسانند؟ (آموزش و پرورش سال ۹۴)

۱) سکوت در برابر خلفا و اقدام برای جمع آوری قران و رفع تحریف آن
۲) قیام برای انجام مسئولیت‌های مربوط به مرجعیت دینی و ولایت ظاهری
۳) اقدام برای حفظ سخنان و سیره ی پیامبر اسلام به همراه تعلیم و تفسیر قرآن
۴) معرفی خود به عنوان امام بر حق و تلاش برای جمع آوری شیعیان و ایجاد نهضت اسلامی

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح می‌باشد. مسولیت سه گانه امامت: ۱ – اقدامات مربوط به مرجعیت دینی ۲-مجاهده ۳ – راهنمایی مردم با ولایت معنوی

۶۷ – کدام مورد، بیانگر وظیفه فقها در دوران غیبت امام زمان(عج الله تعالی فرجه الشریف) می‌باشد.؟ (آموزش و پرورش سال ۹۴)
۱) احکام و مسایل زمان پیامبرو امامان را به خوبی بداند و همانند آنان خود را آماده سازند.
۲) احکام، مسایل و رویدادهای جدید را که در زمان پیامبر و امامان اتفاق نیفتاده به دست آورند.
۳) وقت خود را صرف مطالعه دقیق منابع اسلامی نمایند تا در زمان ظهور بتوانند احکام لازم را صادر نمایند.

۴) در صورت ناتوانی حاکمان از حل مشکلات مردم بتوانند براساس قوانین اسلام حاکمان را راهنمایی کنند.

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح می‌باشد. در درس ۱۱ کتاب دین و زندگی ۳ (مرجعیت و ولایت فقیه) به این مورد اشاره شده است که یکی از وظایف فقها در دوران غیبت امام زمان(عج الله تعالی فرجه الشریف) احکام، مسایل و رویدادهای جدید را که در زمان پیامبر و امامان اتفاق نیفتاده به دست آورند.

۶۸- خداوند با در نظر گرفتن کدام یک از مراتب کمال،پیامبر (ص) را واسطه فیض و رحمت و برکت به مخلوقات و بندگان قرار داد؟ (دستگاههای اجرایی - فراگیر اول سال ۹۴)

۱) ولایت ظاهری ۲) ولایت معنوی ۳) معجزه ۴) عصمت

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح می‌باشد.ولایت معنوی، عنایت ویژه خداوند به بندگان خاص است که آنها می توانند بر دل و قلب مومنان تاثیر بگذارند و آنها را هدایت کنند و یا واسطه فیض و رحمت و برکت به مخلوقات و بندگان خدا می شوند و یا می توانند در طبیعت تصرف کرده و معجزات انجام دهند.

۶۹- ترجمه آیه شریفه «زندگی حقیقی همانا در سرای آخرت است. ای کاش می‌دانستید»، بیانگر کدام موضوع است؟ (قوه قضاییه ۹۶)

۱) غیرواقعی بودن زندگی دنیا و حقیقی بودن زندگی اخروی

۲) جاودانگی زندگی اخروی همراه با معاد روحانی

۳) جاودانگی زندگی اخروی همراه با معاد جسمانی

۴) حیات اخروی تقریباً شبیه دنیاست، لکن دارای کمال است.

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح می‌باشد. آیه مطرح شده در صورت سوال اشاره به جاودانگی زندگی اخروی همراه با معاد روحانی دارد.

۷۰- به ترتیب چه کسانی و برای انجام دادن چه عملی وقتی مرگشان فرا می‌رسد، آرزو می کنند که ای کاش به دنیا باز می گشتیم؟ (قوه قضاییه ۹۶)

۱) همه انسان‌ها – توبه واقعی ۲) کافران و تبهکاران – اعمال صالح

۳) همه انسان‌ها – اعمال صالح ۴) کافران و تبهکاران – توبه واقعی

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. هنگامی که مرگ کافران و گنهکاران فرا می‌رسد و دیگر از زندگی در دنیا نومید می‌شوند از گذشته خود پشیمان می گردند و اظهار ایمان و توبه از گناهانشان می کنند ولی هرگز چنین ایمان و توبه‌ای پذیرفته نخواهد شد.

۷۱- قرآن کریم در مورد کدام‌یک از شاهدان رستاخیر می‌فرماید: «هر انسانی وارد محشر می گردد، در حالی که همراه او سوق‌دهنده و گواهی دهنده‌ای است»؟ (قوه قضاییه ۹۶)

۱) اعضا و جوارح
۲) پیامبران الهی
۳) فرشتگان
۴) پیامبر اسلام (ص)

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح می‌باشد. فرشتگان؛ شاهد دیگر فرشتگان هستند که در دنیا ناظر اعمال مردم هستند و در قیامت با آنان وارد دادگاه الهی می شوند. یکی از فرشتگان، گنهکار را به سوی دادگاه می آورد و دیگری گواه بر اعمال او است. قرآن در این باره در آیه ۲۱ سوره ق می فرماید: و جاءت کل نفس معها سائق و شهید؛ هر انسانی وارد محشر می گردد، در حالی که همراه او سوق دهنده و گواهی دهنده ای است.

۷۲- از ترجمه آیهٔ شریفهٔ «هر کس از یاد من (خدا) دل بگرداند، در حقیقت، زندگی ننگ خواهد داشت»، کدام مفهوم زیر دریافت می‌شود؟ (قوه قضاییه ۹۶)

۱) دین پشتوانه مستحکمی برای غلبه بر اضطراب‌های روانی است.
۲) انسان با یاد خداوند می‌تواند به سعادت دنیوی و اخروی نائل گردد.
۳) ریشه بحران اخلاقی در انسان، غفلت از خدا و تعالیم پیامبران الهی است.
۴) دین همواره پشتوانه مستحکمی برای اخلاق بوده و هست.

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح می‌باشد. غفلت از خداوند و تعالیم پیامبران الهی، باعث می‌شود انسان دچار بحران‌های اخلاقی و به تبع آن زندگی ننگی داشته باشد.

۷۳- «اشاره به پیدایش نخستین انسان» و « اشاره به هدف داری خلقت انسان و جهان»، به ترتیب بیانگر کدام استدلال برای اثبات معاد است؟ (دستگاههای اجرایی - فراگیر اول سال ۹۴)

۱) امکان – ضرورت
۲) ضرورت – ضرورت
۳) امکان – امکان
۴) ضرورت – امکان

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح می‌باشد.

۷۴- اگر انسان چیزی را اجاره کرد از بین برود، چه حکمی دارد؟ (دستگاههای اجرایی - فراگیر اول سال ۹۴)

۱) ولو این که در نگهداری آن کوتاهی نکرده، ضامن است.
۲) در هر صورت، چون حق تصرف داشته، ضامن نیست.
۳) در هر صورت، چون در دست او ضایع شده، ضامن است.
۴) چنانچه در نگهداری آن کوتاهی نکرده، ضامن نیست.

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح می‌باشد.

۷۵- ترجمه آیه شریفه «هرکس به احکامی که خدا نازل کرده است، حکم نکند ستمگر است» کدام مرتبه از مراتب توحید است؟ (فراگیر چهارم و آموزش و پرورش سال ۹۶)

۱) تکوین
۲) حاکمیت
۳) تشریع
۴) ربوبیت

E-ESTEKHDAM | ای استخدام

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح می‌باشد. قوانین و حکم، جزء تشریع می‌باشند.

۷۶ – از دقت در آیه شریفه (حتی اذا جاء احدهم الموت قال رب ارجعون، لعلی اعمل صالحا فیما ترکت...) کدام مفهوم دریافت می‌شود؟ (آموزش و پرورش سال ۹۴)

۱) در عالم برزخ فعالیت آگاهانه روح و جسم ادامه می‌یابد.

۲) حیطه درک و آگاهی انسان بعد از مرگ بیشتر می‌شود.

۳) اختیار از انسان سلب می‌شود و پرونده اعمال او بسته می‌شود.

۴) فرشتگان حقیقت وجود انسان را که همان روح و جسم است توفی می‌کنند.

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. با کمی دقت در ترجمه آیات(«هنگامی که مرگ هریک از آنان فرا رسد، می‌گوید: پروردگارا! مرا بازگردانید»، «شاید در آنچه از خود به جای گذاشته‌ام، کار نیکی انجام دهم. هرگز ! این سخنی است که او به زبان می‌گوید و درپی آنان برزخی است تا روزی که برانگیخته شوند.»)

۷۷ – "ابتلای به بیماری در اثر عدم رعایت قوانین بهداشتی" و "خود را محاط در نتایج اعمال خویشتن یافتن"، به ترتیب منجر به تحقق کدام یک از انواع کیفر می‌شود؟ (آموزش و پرورش سال ۹۴)

۱) طبیعی – اخروی ۲) عین عمل – اخروی ۳) عین عمل- محصول عمل ۴) طبیعی – محصول عمل

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح می‌باشد. پاداش و اعمال اخروی ما ساخته اعمال ما می‌باشد.

۷۸- «شکستن نماز واجب در غیر ناچاری» و «برای حفظ مال و جلوگیری از ضرر مالی و بدنی »، به ترتیب چه حکمی دارد؟ (دستگاههای اجرایی - فراگیر اول سال ۹۴)

۱) مکروه – اشکال دارد ۲) مکروه – مانعی ندارد ۳) حرام – اشکال دارد ۴) حرام – مانعی ندارد

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح می‌باشد.

شکستن نماز واجب برای مواقعی که لزومی ندارد و نمازگزار ناچار نمی‌باشد. حرام بوده ولی برای حفظ مال و جلوگیری از ضرر مالی و بدنی مانعی ندارد.

۷۹ – کدام یک از صفات خداوند دو چهره تکوینی و تشریعی دارد؟ (تامین اجتماعی سال ۹۳ و ۹۴)

۱) مالکیت ۲) خالقیت ۳) ربوبیت ۴) ولایت

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح می‌باشد. توحید در ربوبیت دارای دو جلوه تدبیر تکوینی و تشریعی می‌باشد.

۸۰ – حساس ترین و ارزشمند ترین دوره عمر انسان، کدام دوره است و به چه دلیل؟ (آموزش و پرورش سال ۹۴)

۱) نوجوانی و جوانی – دوره رشد و تقویت معرفت و آگاهی است.

۲) بلوغ تا ازدواج – دوره رشد و تقویت معرفت و آگاهی است.

۳) نوجوانی و جوانی – دوره تقویت عفاف و پاکدامنی می‌باشد.

۴) بلوغ تا ازدواج – دوره تقویت عفاف و پاکدامنی می‌باشد.

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. همانطورکه در درس چهاردهم دین و زندگی سال سوم (زمینه‌های پیوند) به این مورد اشاره شده است جواب درست گزینه ی ۴ می‌باشد.

۸۱- عبارت «لا حول و لاقوة الا بالله العلی العظیم» بیانگر کدام مرتبه توحید است؟ (فراگیر چهارم و آموزش و پرورش سال ۹۶)

۱) افعالی ۲) صفاتی ۳) ذاتی ۴) عبادی

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح می‌باشد. توحید افعالی این است که خدا را در کارهایی که انجام می دهد، نیازمند به کمک و یار و یاور ندانیم. به دیگر سخن: هر کس هر چه دارد از او و در حیطه قدرت و سلطنت و مالکیت حقیقی و تکوینی اوست. و قدرت و مالکیت دیگران در طول قدرت الهی و از فروع آن است، نه اینکه مزاحمتی با آن داشته باشد، چنان که مالکیت اعتباری «عبد» بر اموالی که کسب می کند در طول مالکیت اعتباری «مولی» است؛ پس چگونه ممکن است خدای متعال نیازمند به کمک کسانی باشد که تمام هستی و شئون وجود آنها از او و قائم به او است؟ عبارت «لا حول و لاقوة الا بالله العلی العظیم» بیانگر توحید افعالی است.

۸۲- کدام صفت الهی، اقتضا می کند مرگ پایان زندگی انسان نباشد، زیرا انسان ظرفیت جاودانه زیستن را دارد؟ (وزارت نیرو سال ۹۶)

۱) حکمت الهی ۲) عدل الهی ۳) علم الهی ۴) اراده الهی

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح می‌باشد. متکلمان در علم کلام مطرح میکنند که حکمت الهی اقتضا میکند که خدا رسولانی را برای هدایت انسان ها ارسال فرماید خداوند انسان را برای هدفی آفریده است و این هدف چیزی جز تکامل معنوی و روحی او نیست و چون انسان به تنهایی نمی‌تواند به این هدف نائل گردد حکمت خدا اقتضا می کند که پیامبرانی مبعوث شود تا انسان در پرتو تعلیم و تربیت آنان به کمال واقعی خویش برسد. قرآن ارسال رسولان را با صفت حکمت الهی مرتبط دانسته‌اند. همچنین حکمت خدا اقضا میکند که مرگ پایان زندگی انسان نباشد زیرا انسان ظرفیت جاودانه زیستن را دارد.

۸۳-از آیه ی شریفه ی "اذا جاء احدهم الموت قال رب ارجعون" کدام مفهوم دریافت می گردد؟ (دستگاههای اجرایی - فراگیر سوم سال ۹۵)

۱) آدمی در فاصله ی برزخی، زنده و آگاه است، نه معدوم و خاموش.

۲) کافران پس از آنکه دو مرگ و دو زندگی را مشاهده می کنند، اظهار یقین می کنند.

۳) انسان مجموع نفس و بدن است و در برزخ، ادراکات کلی و روحی دارد.

۴) رجوع به دنیا پس از حلول مرگ، ممکن نیست مگر در شرایط خاص.

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح می‌باشد. مفهوم آیه مورد نظر به موضوع عدم بازگشت به این دنیا پس از مرگ مگر در شرایط خاص اشاره دارد.

۸۴- با توجه به آیه شریفه «الله یتوفی الانفس حین موتها» کلمه «توفی» به کدام معناست؟ (فراگیر چهارم و آموزش و پرورش سال ۹۶)

۱) پس از آفرینش بدن که در حد اعتدال است، خدا روحی در آن بدن می‌دمد.
۲) فرشته مرگ، حقیقت انسان که روح و جسم است را به طور تمام دریافت می کند.
۳) حقیقت انسان، همان روح است که قابض الارواح، به طور تمام آن را می‌ستاند.
۴) انسان دارای دو ساحت روح و بدن است که هنگام مرگ، آنها ستانده می‌شوند.

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح می‌باشد. توفی یعنی دریافت کامل و جامع از چیزی. در مورد مرگ، توفی یعنی: فرشته مرگ حقیقت انسان که روح است را به طور کامل و تمام دریافت می کند.

۸۵ – "بی توجهی به عفاف و پاکدامنی" و "رشوه گیری" به ترتیب از کدام نوع گناهان است؟ (آموزش و پرورش سال ۹۴)

۱) فردی، فردی و نیازمند توبه فردی
۲) اجتماعی، فردی و نیازمند توبه اجتماعی
۳) اجتماعی، اجتماعی و نیازمند توبه اجتماعی
۴) فردی، اجتماعی و نیازمند توبه فردی

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح می‌باشد. گناهانی همچون "بی توجهی به عفاف و پاکدامنی" و "رشوه‌گیری" از جمله گناهان اجتماعی محسوب می شوند و نیازمند توبه اجتماعی می‌باشند.

۸۶ – عبارت "لاحول و لا قوه الّا بالله العلی العظیم" و " الحمد الله رب العالمین" به ترتیب بیانگر کدام بعد از توحید است؟ (تامین اجتماعی سال ۹۳ و ۹۴)

۱) افعالی – عبادی
۲) ذاتی – ربوبی
۳) افعالی – ربوبی
۴) ذاتی – عبادی

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح می‌باشد. آیه "الحمد الله رب العالمین" بیانگر توحید نظری، توحید افعالی، توحید در ربوبیت است.

۸۷ – عامل اصلی وحدت جامعه اسلامی، برمبنای کدام مورد است و برای انجام این مسئولیت (وحدت)، ابتدا باید یکدیگر را به کدام امر دعوت کنیم؟ (آموزش و پرورش سال ۹۴)

۱) فالف بین قلوبکم – یدعون الی الخیر
۲) واعتصمو بحبل الله – یامرون با المعروف
۳) فالف بین قلوبکم – یامرون با المعروف
۴) واعتصمو بحبل الله – یدعون الی الخیر

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. با نگاهی به پیام آیات درس چهاردهم دین و زندگی سال دوم در می یابیم: قرآن کریم پس از سفارش به تقوا و وحدت، از دو وظیفه ی مهم اجتماعی سخن می گوید (۱- دعوت به نیکی ۲- امر به معروف ونهی از منکر) قرآن از مؤمنان می خواهد که یکدیگر را به خیر و نیکی دعوت کنند و مانع ترک واجبات و ارتکاب گناهان در جامعه شوند.

۸۸-بهترین گواهان قیامت چه کسانی هستند؟ چرا؟ (دستگاههای اجرایی - فراگیر سوم سال ۹۵)

۱) فرشتگان الهی، معیار سنجش اعمال دیگر انسان‌ها هستند.

۲) پیامبران و امامان، ظاهر و باطن اعمال انسان‌ها را در دنیا دیده‌اند.

۳) فرشتگان الهی، ظاهر و باطن اعمال انسان‌ها را در دنیا دیده‌اند.

۴) پیامبران و امامان، معیار سنجش اعمال دیگر انسان‌ها هستند.

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح می‌باشد. در درس هشتم از دین وزندگی سال دوم (واقعه ی بزرگ) می خوانیم: براساس آیات و روایات، پیامبران و امامان شاهدان عدل الهی هستند ؛ همان گونه که در دنیا ناظرو شاهد بر اعمال انسان‌ها بوده اند. آنان همچنین معیار سنجش اعمال دیگر انسان‌ها می باشند و چون ظاهر و باطن اعمال انسان‌ها را در دنیا دیده اند و از هر خطایی مصون و محفوظ اند، بهترین گواهان قیامت‌اند.

۸۹- از ترجمه آیهٔ شریفه «در حقیقت، خدا حال قومی را تغییر نمی‌دهد، مگر آنان خود حال خویش را تغییر دهند»، کدام مفهوم دریافت می‌شود؟ (قوه قضاییه ۹۶)

۱) تغییر و تحول در امور مربوط به جامعه، قوانین و سنت‌های عمومی می‌باشد که باید به آنها توجه کرد.

۲) شرط برقراری عدالت در جامعه، منوط به مبارزه جدی و همه‌جانبه گروهی از افراد جامعه است.

۳) بسیاری از درد و رنج‌هایی که از ستمگران به مردم می‌رسد، ناشی از سطح‌نگری آنان است.

۴) جامعه‌ای که گرفتار بی‌عدالتی شده، برای برقراری عدالت، همراهی عموم افراد جامعه را لازم دارد.

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح می‌باشد. آیه «انّ الله لا یُغیِّرُ ما بقوم حتّی یغیّرو ما بانفسهم» خداوند سرنوشت هیچ قومی و «ملّتی» را تغییر نمی دهد مگر آنکه آنها خود تغییر دهند، که در دو مورد از قرآن با تفاوت مختصری آمده است، یک قانون کلی و عمومی را بیان می کند، قانونی سرنوشت ساز و حرکت آفرین و هشدار دهنده.

این قانون که یکی از پایه های اساسی جهان بینی و جامعه شناسی در اسلام است، به ما می گوید: مقدرات شما قبل از هر چیز و هر کسی در دست خود شما است و هرگونه تغییر و دگرگونی در خوشبختی و بدبختی اقوام در درجهٔ اوّل به خود آنها بازگشت می کند و این یک سنّت تغییر ناپذیر الهی است.

۹۰- قرآن کریم راه و روش اصلی کسب عزت و کرامت را چگونه معرفی می کند؟ (قوه قضاییه ۹۶)

۱) از تمایلات پست درونی پیروی نکردن
۲) بازگشت به سوی خدا و قبول فرمان‌های او
۳) تحقیر کردن و کوچک نشمردن دیگران
۴) توانایی انسان در کنترل شهوت جنسی

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح می‌باشد. همه عزت از آن خداست و برای دیگری که در مقابل خدا باشد، سهمی قائل نیست. هر کس اطاعتش از خدا بیشتر باشد، کرامت و عزتش بیشتر است. خدا سرچشمه بزرگی‌ها و کرامت‌هاست کسی که خدا را درست بشناسد و به مراتبی از معرفت الهی برسد، به طور طبیعی همهٔ امور غیرخدایی نزد او کوچک می‌شوند.

۹۱- قرآن کریم از قول حضرت ابراهیم (ع) می‌فرماید: « پروردگارا من یکی از فرزندانم را در دره‌ای بی کشت، نزد خانه محترم تو، سکونت دادم، تا .... » (قوه قضاییه ۹۶)

۱) خانه کعبه را آباد کند
۲) دین حق را به پا دارد
۳) اطاعت خدا را کند
۴) نماز را به پا دارد

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. آیه به صورت کامل: پروردگارا من یکی از فرزندانم را در دره‌ای بی کشت، نزد خانه محترم تو، سکونت دادم، تا نماز را بر پا دارند؛ تو دلهای گروهی از مردم را متوجه آنها ساز و از ثمرات به آنها روزی ده، شاید آنان شکر تو را بجای آورند.

۹۲- عالی‌ترین هدف تشکیل خانواده، کدام است؟ (قوه قضاییه ۹۶)

۱) آرامش ناشی از انس و هم‌صحبتی بین همسران
۲) کسب آمادگی پذیرش مسئولیت در خانواده
۳) رشد اخلاقی و معنوی هر یک از اعضای خانواده
۴) رشد و بالندگی فرزندان در همه ابعاد فرهنگی و دینی

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح می‌باشد. عالی‌ترین زمینه برای تشکیل خانواده، نیاز به فرصتی مناسب برای رشد معنوی، اخلاقی و اجتماعی زن و مرد و فرزندان است.

۹۳-قرآن کریم خدا را «حی لا یموت» می خواند، تعبیر «حیّ» بیانگر کدام مفهوم است؟ (آموزش و پرورش سال ۹۵)

۱) اشتراک لفظی حیات برای خدا و مخلوقات

۲) اشتراک معنوی حیات برای خدا و مخلوقات

۳) اختصاص حیات بصورت یک صفت فعل، برای خداوند است.

۴) انحصار وصف حیات برای ذات خداوند، ازلی و ابدی است.

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح می‌باشد. در درس دهم از کتاب دینی سال دوم متوسطه اینگونه خواندیم که: حیات خداوند، بر خلاف حیات مخلوقاتش، حادث نیست، بلکه به تبعیت ازلیت ذاتی الهی، حیات او نیز، که عین ذاتش است، حیات قدیمی و ازلی است.

۹۴ – "بگو من برای ادای رسالتم از شما پاداش نمی طلبم جز..." پیامبر گرامی اسلام (ص) از جانب خداوند چه چیزی را به عنوان مزد تلاش‌های طاقت فرسای خود از مردم طلب می کند؟ (تامین اجتماعی سال ۹۳ و ۹۴)

۱) مودت همراه با اطاعت کردن از اهل بیت

۲) ایمان همراه با اطاعت کردن از اهل بیت

۳) مودت کردن همراه با محبت کرن به اهل بیت

۴) ایمان همراه با محبت کرده به اهل بیت

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح می‌باشد.

شأن نزول آیه مودّت:

ابن بابویه از حضرت رضا (علیه السلام) سبب نزول آیه را این چنین نقل می کند: چون رسول اکرم (صلی الله علیه واله وسلم) در مدینه منوره مال و ثروتی نداشت، حال آن که در حوادث فراروی که احتیاج به مال داشت؛ انصار و اصحاب با خود گفتند خدای تعالی ما را به دست پیامبر خاتم (صلی الله علیه واله وسلم) هدایت و رهبری فرموده است لذا نیکوست که برای رفع آن نیازها، برای او مالی جمع کنیم.

آن‌ها به حضور پیامبر (صلی الله علیه وآله وسلم) رفتند و عرضه داشتند: ای رسول خدا، تن و جان و مال ما فدای تو باد. می خواهیم قسمتی از اموال خود را حضورتان تقدیم بداریم و شما را مستغنی و بی نیاز کنیم. پروردگار آیه فوق را نازل نمود و فرمود:

ای محمد به این مردم بگو من از شما مزد رسالت طلب نمی‌کنم مگر آنکه دوستی مرا در حق اهل بیت و ذریّه‌ام منظور داشته و دوستدار و علاقمند به آل عصمت و طهارت باشید که این نیز به نفع شماست. زیرا وسیله هدایت یافتن شماست.

۹۵- در قرآن کریم، پس از توحید، بیشترین سخن درباره چه موضوعی است و عشق به خداوند در وجود ما چه چیزی را اثبات می‌نماید؟ (وزارت نیرو سال ۹۶)

۱) نبوت – لزوم توجه به اطاعت از دوستان خدا

۲) معاد – لزوم توجه به اطاعت از دوستان خدا

۳) نبوت – ضرورت معاد بر اساس حکمت الهی

۴) معاد – ضرورت معاد بر اساس حکمت الهی

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح می‌باشد. در قرآن کریم، پس از توحید، بیشترین موضوعی که مورد بحث قرار گرفته است، معاد می‌باشد. و عشق به خداوند ایجاب می کند که از دوستان خداوند نیز پیروی کنیم که همان موضوع تولی است.

۹۶-ریشه بحران اخلاقی انسان مدرن، در کدام مورد است؟ (فراگیر چهارم و آموزش و پرورش سال ۹۶)

۱) غفلت از ساحت غیر مادی انسان و فضایل فطری و عدم توجه به خدا و تعالیم پیامبران الهی
۲) غفلت از ارزش‌های اخلاقی و فضایل انسانی و فطری و عدم انگیزه عمل به دستورهای الهی
۳) عدم شناخت راه‌های زندگی سعادتمند و وجود اضطراب‌ها و فشارهای روانی و پوچ گرایی
۴) عدم شناخت راه‌های زندگی سعادتمند و غفلت از ارزش‌های اخلاقی و فضایل انسانی

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح می‌باشد. بحرانهای انسان معاصر نظیر بحرانهای معرفتی، اخلاقی، روانی و معنوی تا حد زیادی ازعدم شناخت انسان و بی توجهی به بعد روحانی و تاکید زیاد بر شناخت حسی نشات می گیرد. در جهان معاصر، معیار و ملاک خوبی و بدی اخلاقی، لذت گرایی و سودگرایی مادی است. دعوت انسان به ارزش‌ها و فضایل والای انسانی و مبارزه با نفس اماره، بی معنا شده است و رذایل اخلاقی، بر اساس این ملاک‌ها،توجیه اخلاقی پیدا کرده اند. ریشه این بحران اخلاقی، غفلت از ساحت غیر مادی انسان و فضایل فطری او و عدم توجه به خدا و تعالیم پیامبران الهی می باشد. راه برون رفت از این بحران آن است که بار دیگر آدمی به خود رو کند و تنها بعد مادی را در نظر نگیرد، بلکه به بعد معنوی و غیر مادی خود و گنجینه‌های نهفته در آن نیز اهتمام جدی بورزد. زندگی را منحصر به این دنیا نداند و رشد و تکامل اخلاقی و معنوی خود را در عمل به تعالیم پیامبران الهی بداند.تنها تعالیم پیامبران الهی است که می توان مکارم و فضایل اخلاقی را به اوج خود برساند. چنانکه پیامبر گرامی اسلام(ص) می فرماید؛من بر انگیخته شدم تا مکارم اخلاق را به اوج خود برسانم.

۹۷ – لباس نمازگزار نباید از حیوان حرام گوشت باشد. اگر موی آن، همراه نمازگزار باشد، نمازش چه حکمی دارد؟ (آموزش و پرورش سال ۹۴)

۱) صحیح ۲) باطل ۳) مباح ۴) مکروه

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح می‌باشد. اگر مویی از حیوان حرام گوشت، مانند: خرگوش، خوکچه هندی (همستر)، گربه، سگ و میمون – به لباس یا بدن نمازگزار چسبیده باشد، نماز باطل است.

۹۸-پیامبران الهی بعد از دعوت انسان به توحید و خداپرستی، مهم ترین مطالبی را که تعلیم نموده اند کدام است؟ (دستگاههای اجرایی – فراگیر سوم سال ۹۵)

۱) از وجود عالمی پس از مرگ، به نام برزخ خبر می دادند.

۲) با آوردن معجزه نبوت خویش را ثابت می کردند تا مردم را هدایت کنند.

۳) با بیان مطالب اخلاقی و اجتماعی، جامعه را به سعادت رهنمون کنند.

۴) وجود جهان پس از مرگ که بازگشت همگان، به آن عالم است.

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح می‌باشد. در درس هفتم از کتاب دین و زندگی سال دوم دبیرستان به این موضوع اشاره شده است.

۹۹-ریشه بت پرستی و شرک جدید آن است که برخی از انسان‌ها، در عین قبول داشتن خداوند...................... (آموزش و پرورش سال ۹۵)

۱) دین و دستورات آن را در متن زندگی خود وارد نمی کنند و تمایلات دنیایی و نفسانی خود را اصل قرار می‌دهند.

۲) در انتخاب نوع پوشش، نوع غذا، نوع تفریح و مشاهده فیلم‌ها از الگوهای غیر دینی استفاده می کنند.

۳) آن چنان به امور دنیوی سر گرم شده اند که خدا را فراموش کرده و خداوند بر قلب آنها جایگاهی ندارد.

۴) گرفتن ارباب‌هایی جز خداوند و روی آوردن به دنیا و آن را بعنوان وسیله محور زندگی قرار می‌دهند.

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح می‌باشد. این مطلب برگرفته از درس سوم دینی پیش دانشگاهی (حقیقت بندگی) می‌باشد. برخی از انسان‌ها، در عین قبول داشتن خداوند آن چنان به امور دنیوی سرگرم شده اند که خدا را فراموش کرده و خداوند بر قلب آنها جایگاهی ندارد.

۱۰۰-سجود فرشتگان بر آدم، حاکی از کدام حقیقت است؟ (دستگاههای اجرایی - فراگیر سوم سال ۹۵)

۱) خداوند وقتی انسان را آفرید به فرشتگان فرمان داد بر انسان سجده کنند.

۲) انسان موجودی دو ساحتی است و بر فرشته برتری دارد.

۳) انسان به لحاظ ظرفیت بی کرانش، بر فرشتگان برتری دارد.

۴) خداوند سراسر گیتی را کارگزاران آدمیان و مسخّر او گردانید.

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح می‌باشد. سجود فرشتگان بر آدم حاکی از برتری انسان بر فرشتگان می‌باشد. زیرا انسان موجودی دو ساحتی است که یکی مادی که همان بدن است و ساحت دیگر آن فرا مادی که نفس و دارای مراتب است.

۱۰۱- با توجه به آیه شریفه (و لقد بعثنا فی کل امۀ رسولاً...)، مهم ترین هدف انبیای الهی چیست؟ (فراگیر چهارم و آموزش و پرورش سال ۹۶)

۱) به کمال رساندن فضایل اخلاقی
۲) دعوت به توحید و پرهیز از شرک
۳) برپایی قسط و عدل در جامعه
۴) آشنا کردن مردم با حکمت الهی

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح می‌باشد. آیه ۳۶ سوره نحل به این شکل می‌باشد.: وَ لَقَدْ بَعَثْنا فی کُلِّ أُمَّةٍ رَسُولاً أَنِ اعْبُدُوا اللَّهَ وَ اجْتَنِبُوا الطَّاغُوتَ فَمِنْهُمْ مَنْ هَدَى اللَّهُ وَ مِنْهُمْ مَنْ حَقَّتْ عَلَيْهِ الضَّلالَةُ فَسيرُوا فِی الْأَرْضِ فَانْظُرُوا کَيْفَ کانَ عاقِبَةُ الْمُکَذِّبينَ. ترجمه: و قطعاً، در میان هر امّتی پیامبری برانگیختیم با این پیام که: خدا را بپرستید و از هر معبودی جز او دوری گزینید. پس از میان هر امّتی کسانی بودند که خدا آنان را هدایت کرد و از میان آنان کسانی نیز بودند که گمراهی بر ایشان ثابت گشت. پس ای مشرکان، در زمین گردش کنید و بنگرید فرجام کسانی که پیامبران را دروغگو شمردند چگونه بوده است؟

۱۰۲- با توجه به ترجمهٔ آیهٔ شریفه، کدام مفهوم دریافت می‌شود؟ «پس با دشواری، آسانی است، آری با دشواری آسانی است». (وزارت نیرو سال ۹۶)

۱) خداوند برخی بندگان را در کوران رنج و سختی‌ها محک می‌زند تا خالص و ارزشمندتر گردند.

۲) بسیاری از توانایی‌ها و استعدادهای انسان در سایه مواجهه با سختی‌ها شکوفا می‌شود.

۳) بسیاری از سختی‌ها و مشکلات، به عنوان عاملی برای بیداری از خواب غفلت می‌باشد.

۴) سختی‌ها و مشکلات برای بندگان خاص خدا، لطفی است که به صورت مصیبت جلوه می‌کند.

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح می‌باشد.

۱۰۳- از آیه شریفه: «حتی اذا جاء احدهم الموت قال رب ارجعون لعلی اعمل صالحاً فی ما ترکت» کدام مفهوم دریافت می‌شود؟ (فراگیر چهارم و آموزش و پرورش سال ۹۶)

۱) هنگام مرگ، حجاب‌های مادی از دیدگان برداشته می‌شود و آدمی می تواند از سرنوشت خود آگاه گردد.

۲) هنگامی که مرگ یکی از مومنان فرا می رسد، میگوید: پروردگارا مرا بازگردان تا عمل صالح بیشتری انجام دهم.

۳) اولین مرحله پاداش و جزاء از عالم مرگ برای انسان شروع می‌شود و همه اعمال او مورد بازخواست قرار می‌گیرد.

۴) در عالم مرگ، فعالیت‌های آگاهانه روح و جسم ادامه پیدا میکند و پرونده اعمال انسان بسته نمی‌شود.

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح می‌باشد. آیه ۹۹ و ۱۰۰ سوره مومنون: تا آنگاه که وقت مرگ هر یکشان فرا رسد در آن حال آگاه و نادم شده گوید بارالها مرا به دنیا بازگردان (۹۹). تا شاید به تدارک گذشته عملی صالح به جای آرم و به او خطاب شود که هرگز نخواهد شد و این کلمه (مرا بازگردان) را از حسرت می گوید و از عقب آنها عالم برزخ است تا روزی که برانگیخته شوند (۱۰۰).

۱۰۴ – بهترین گواه بر اعمال خوب و بد انسان‌ها چیست و کدام آیه شریفه موید آن است؟ (تامین اجتماعی سال ۹۳ و ۹۴)

۱) تجسم اعمال انسان – (یوم تشهد علیهم السنتهم و ایدیهم و ارجلهم)

۲) تجسم اعمال انسان – (فمن یعمل مثقال ذره خیرا یره)

۳) پیامبران و فرشتگان – (فمن یعمل مثقال ذره خیرا یره)

۴) پیامبران و فرشتگان – (یوم تشهد علیهم السنتهم و ایدیهم و ارجلهم)

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح می‌باشد. تجسم اعمال بهترین گواه بر عمل است، زیرا حقیقت عمل، گویای واقعی عمل خواهد بود. قرآن کریم به روشنی از تجسم اعمال یاد می‌کند: « فَمَنْ یَعْمَلْ مِثْقالَ ذَرَّةٍ خَیراً یرَهُ وَ مَنْ یعْمَلْ مِثْقالَ ذَرَّةٍ شَرًّا یرَهُ» «پس هر کس به اندازه سنگینی ذره‌ای کار خیر انجام داده آن را می‌بیند. و هر کس به اندازه ذره‌ای کار بد کرده آن را می‌بیند.»

۱۰۵ – زکات چه نوع انفاقی است و به چیزهایی تعلق میگرد؟ (آموزش و پرورش سال ۹۴)

۱) واجب – گندم، جو، خرما و کشمش
۲) مستحب – گندم، جو، خرما و کشمش
۳) واجب – برنج، گندم، طلا و نقره
۴) مستحب – برنج، گندم، طلا و نقره

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح می‌باشد. زکات بر نُه چیز واجب است: «گندم» و «جو» و «خرما» و «کشمش» و «طلا» و «نقره» و «گوسفند» و «گاو» و «شتر».

۱۰۶ – اگر انسان ایمان داشته باشد که در هر حالی خداوند به او علم........ دارد و همیشه در محضر الهی است...... (تامین اجتماعی سال ۹۳ و ۹۴)

۱) حصولی – گرفتار مشکلات و سختی‌های دنیا نمی‌شود.
۲) حضوری – به راحتی از گناهان اجتناب می ورزد.
۳) حصولی – به راحتی از گناهان اجتناب می ورزد.
۴) حضوری– گرفتار مشکلات و سختی‌های دنیا نمی‌شود.

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح می‌باشد. توجه به علم بی پایان الهی تأثیرات شگرفی بر زندگی انسان دارد، به عبارت دیگر اگر انسان، ایمان داشته باشد که در هر حالی خداوند به او علم حضوری دارد و همیشه در محضر الهی است، به راحتی از گناه اجتناب می ورزد، با میل و انگیزه بیشتری به کارهای نیک اقدام می کند، هیچ گاه احساس تنهایی و حیرت و سرگشتگی نمی کند و در مقابل مشکلات دنیا استقامت بیشتری می‌ورزد.

۱۰۷–از دید گاه قرآن کریم، معاد به کدام معناست؟ (فراگیر چهارم و آموزش و پرورش سال ۹۶)

۱) فقط محشور شدن روح مجرد، بعد از مرگ و در قیامت
۲) برانگیخته و زنده شدن دوباره روح و جسم با هم
۳) به محشر گام ننهادن بدنی که روح به آن تعلق داشته
۴) متعلق پاداش و کیفر قرار گرفتن بدن یا روح، به تنهایی

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح می‌باشد. معاد هم به بُعد روحانی مربوط می‌شود و هم به بُعد جسمانی.

۱۰۸ – "چیز نجس که انسان شک دارد پاک شده است یا نه" و "چیز پاک که شک کند نجس شده است یا نه" به ترتیب ناظر بر کدام حکم است؟ (آموزش و پرورش سال ۹۴)

۱) نجس – نجس
۲) پاک – نجس
۳) نجس – پاک
۴) پاک – پاک

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح می‌باشد.

۱۰۹ – معنای "حکیم بودن خداوند" در کدام مطلب آمده است؟ (تامین اجتماعی سال ۹۳ و ۹۴)

۱) همه ی موجودات را یکسان آفریده است.
۲) کلیه ی اعمال انسان تحت کنترل اوست.
۳) هیچ تفاوتی در آفرینش انسان‌ها وجود ندارد.
۴) کلیه ی افعال او هدفدار است.

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. حکمت درمورد خداوند یعنی خلق موجودات در نهایت دقت وکامل (راغب، مفرات راغب، ج۱، ص۲۴۹؛ طریحی، مجمع البحرین، ج۶، ص۴۵) انجام افعال از روی دلیل وبرهان می‌باشد. خداوند هر کاری که انجام می دهد با انگیزه ودارای فلسفه وعلتی است وکار عبث انجام نمی دهد واین معنای حکیم بودن خداوند است.

۱۱۰ – با توجه به آیه شریفه (کتب علیکم اذا حضر احدکم الموت ان ترک خیرا...) از دستورهای الهی است که هر مسلمانی هنگام مرگ، چه عملی را انجام دهد؟ (تامین اجتماعی سال ۹۳ و ۹۴)

۱) شهادتین را بر زبان جاری کند.
۲) از درگاه خداوند طلب مغفرت نماید.
۳) از بستگان خود طلب حلالیت کند.
۴) درباره اعمال خود وصیت نماید.

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. قرآن شریف در دو آیه قبل، بخشی از تدابیر سنجیده و عادلانه اسلام را در راه تأمین حقّ حیات ترسیم کرد؛ و اینک، در این آیات، از برنامه ای سخن بمیان می آورد که بیشتر بُعد اقتصادی و حقوقی و خانوادگی دارد و آن عبارت است از وصیّت شایسته و منصفانه، پیش از فرارسیدن مرگ.«کتب علیکم اذا حضر احدکم الموت» بر شما مردم باایمان مقرّر شده است که هرگاه یکی از شما را مرگ فرا رسد.

۱۱۱-تناسب کیفر اخروی با گناهان چگونه است و مربوط به کدام نوع از عدل الهی است؟ (دستگاههای اجرایی - فراگیر سوم سال ۹۵)

۱) تجسم اعمال، جزایی
۲) تجسم اعمال، تکوینی
۳) نظام حقوقی، تکوینی
۴) نظام حقوقی، جزایی

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح می‌باشد. رابطه عمل و جزا در آخرت، نه قراردادی است، و نه علت و معلولی، بلکه عینیت و اتحاد مطرح است، یعنی آنچه در آخرت به عنوان کیفر یا پاداش داده می‌شود، تجسم اعمال خود فرد است و مربوط به عدل تکوینی خداوند می‌باشد.

۱۱۲-آیه شریفه (منها خلقناکم و فیها نعیدکم و منها نخرجکم تارة اخری)، در پاسخ چه کسانی است؟ (فراگیر چهارم و آموزش و پرورش سال ۹۶)

۱) منکرین معاد جسمانی
۲) شبهه علم فاعل
۳) منکرین تجرد روح
۴) شبهه قدرت فاعل

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح می‌باشد. به تناسب این که در بیان توحیدی این آیات، از آفرینش زمین و نعمتهای آن استفاده شده، «معاد جسمانی» را نیز با اشاره به همین زمین در این آیه بیان کرده، می‌فرماید: «از آن شما را آفریدیم و در آن باز می‌گردانیم، و از آن نیز شما را بار دیگر بیرون می‌آوریم» (مِنْها خَلَقْناکُمْ وَ فِیها نُعِیدُکُمْ وَ مِنْها نُخْرِجُکُمْ تارَةً أُخْری).

۱۱۳-آیه شریفه «افحسبتم انما خلقناکم عبثا و انکم الینا لاترجعون» بیانگر کدام برهان عقلی معاد است؟ (فراگیر چهارم و آموزش و پرورش سال ۹۶)

۱) معقولیت ۲) عدالت ۳) فطرت ۴) حکمت

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. آیه شریفه می‌فرماید: «آیا گمان می‌کنید ما شما را عبث خلق کردیم و به سوی ما بر نمی گردید؟». حکیم بودن خداوند متعال، با هدفمند بودن خلقت موجودات، ارتباط تنگاتنگی دارد. همچنین، هدفمند بودن خلقت موجودات یعنی عبث نبودن این خلقت. پس خدای حکیم هیچ موجودی را عبث نمی‌آفریند.

۱۱۴-انسان برای دستیابی به یک هدف درست که سعادت و کمال او را تأمین کند، نیازمند کدام مورد است؟ (آموزش و پرورش سال ۹۵)

۱) هدایت عقلانی و هدایت عمومی
۲) هدایت خاص و فرستادگان الهی
۳) تعقل و اختیار و هدایت عمومی
۴) تعقل و اختیار و فرستادگان الهی

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۴صحیح می‌باشد. انسان برای رسیدن به سعادت به دو هدایت خاص (پیامبران الهی) و چراغ درون (عقل و تعقل) نیاز دارد و لازمه معتبر بودن این دو مورد، اختیار داشتن و مختار بودن انسان است.

۱۱۵- کدام مورد، موجب وجوب پرداخت کفاره می‌شود؟ (دستگاههای اجرایی - فراگیر اول سال ۹۴)

۱) غسل جنابت بر او واجب شود و سهل انگاری نماید تا وقت تنگ شود.
۲) به علت عذری روزه نگیرد و تا ماه رمضان آینده نیز قضای آن را به جا نیاورد.
۳) عمداً روزه ماه رمضان را نگیرد باید هم قضای آن را به جا آورد و هم کفاره بدهد.
۴) کمتر از چهار فرسخ شرعی از وطن خود دور شود و رفت و برگشتش بیش از هشت فرسخ باشد.

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح می‌باشد. اگر فرد مکلف به علت عذری روزه نگیرد و تا ماه رمضان آینده نیز قضای آن را به جا نیاورد باید کفاره آن را پرداخت نماید.

۱۱۶- کدام ویژگی قرآن را از دیگر کتب آسمانی متمایز می کند؟ (سازمان ثبت اسناد و املاک کشور سال ۹۳)

۱) مصونیت از دستبرد و تحریف و محفوظ ماندن به حفظ الهی
۲) جاودانگی و پاسخ گویی بر نیازهای هر زمان انسان
۳) جاودانگی و سندیت بر نبوت پیامبر اکرم
۴) سندیت بر نبوت پیامبر و پاسخ گویی به نیازهای هر زمان انسان

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح می‌باشد. جاودانگی و دلیل و سند بودن نبوت پیامبر(ص) فقط در قرآن کریم می‌باشد که در کتاب‌های دیگر وجود ندارد.

۱۱۷- با توجه به آیات قرآن کریم و روایات اسلامی که عامل اصلی گناه را (خود انسان) معرفی می کند، منظور از (خود) کدام است؟ (فراگیر چهارم و آموزش و پرورش سال ۹۶)

۱) روحانی است که همراه با تغییر و تحول است.
۲) جسمانی است که مصون از استهلاک می‌باشد.
۳) روحانی است که مصون از استهلاک می‌باشد.
۴) جسمانی است که همراه با تغییر و تحول است.

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح می‌باشد. خود، منظور بُعد روحانی انسان است و بُعد روحانی تغییر و تحول می‌پذیرد و برخلاف بُعد جسمانی، نابود نمی‌شود.

۱۱۸ – بهترین تجلی عبادت خداوند کدام است؟ (تامین اجتماعی سال ۹۳ و ۹۴)

۱) جهاد ۲) روزه ۳) نماز ۴) حج

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح می‌باشد. در کتاب اندیشه‌های اسلامی می خوانیم: نماز بهترین تجلی عبادت خدا است: وسیله ای است که می تواند بندگی خدا تجلی بخشد که غایت افرینش آدمی است. هیچ یک از اعمال عبادی به اندازه نماز از چنین ظرفیتی بر خوردارنیست.نماز عبادتی جامع است که می تواند تمام وجود انسان را اعم از جهات بدنی وظاهری وجهات ذهنی وقلبی وباطنی در خدمت خدا قرار دهد وبه این سبب است که پس از معرفت خدا بهترین عمل دانسته شده است.

۱۱۹–آیه ی شریفه ی «إِنّ الصّلَاةَ کَانَتْ عَلَى الْمُؤْمِنِینَ کِتَابًا مَوْقُوتًا» به کدام یک از اسرار نماز اشاره دارد؟ (آموزش و پرورش سال ۹۵)

۱) اخلاص ۲) پرهیز از گناه ۳) وقت شناسی ۴) یاد خدا

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح می‌باشد. با نگاهی به ترجمه آیه " نماز را [به طور کامل] به پا دارید، زیرا نماز بر مؤمنان، در اوقات معیّن مقرّر شده است." در می یابیم که اشاره به وقت شناسی دارد.

۱۲۰–آیه ی شریفه ی " ونفس و ما سوّاها فالهمها فجورها و تقواها " بیانگر کدام گرایش معنوی است؟ (دستگاههای اجرایی – فراگیر سوم سال ۹۵)

۱) گرایش حقیقت جویی ۲) حس زیبایی ۳) گرایش به اخلاق ۴) حس پرستش

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح می‌باشد. آیات شریفه ی فوق بیانگر این ودیعه ی الهی است: گرایش به نیکی‌ها و زیبایی‌ها یعنی انسان نیکی‌ها و بدی‌ها و زیبایی‌ها و زشتی‌ها را درک می کند و در خود گرایشی به سوی نیکی‌ها و زیبایی‌ها احساس می کند. کرامت، بزرگواری، صداقت و عدالت را دوست دارد و از دو رویی، ذلت، دون همتی و ظلم بیزار است.

۱۲۱- با توجه به آیه شریفه زیر کدام مطلب برای همیشه از شکاکان نبوت پیامبر اسلام (ص) سلب شده است:

«و ان کنتم فی ریب مما نزلنا علی عبدنا فاتوا بسورة من مثله و ادعو شهداءکم دون الله ان کنتم صادقین» (فراگیر چهارم و آموزش و پرورش سال ۹۶)

۱) راستگو بودن در ادعایشان
۲) قدرت و توان آوردن سوره ای مثل قرآن
۳) قدرت و توان جمع اوری گواهان
۴) تقوی و پرهیز از نافرمانی خداوند

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح می‌باشد. ترجمه آیه: و اگر درباره آنچه بر بنده خود [= پیامبر] نازل کرده‌ایم شک و تردید دارید، (دست کم) یک سوره همانند آن بیاورید؛ و گواهان خود را - غیر خدا - برای این کار، فرا خوانید اگر راست می گویید!

۱۲۲ – مضاربه به کدام معنی است؟ (تامین اجتماعی سال ۹۳ و ۹۴)

۱) اجیر نمودن کسی برای تجارب و مزد دادن به اجیر

۲) شریک شدن با دیگران برای تجارب به طور مساوی

۳) مالی برای تجارت در اختیار دیگران قرار نهادن و در سود و زیان آن شریک شدن

۴) زمین یا باغی را در اختیار غیر نهادن و در سود و زیان آن شریک شدن

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح می‌باشد. مضاربه به معنی قرار داد همکاری بین دو نفر است به طوری که یکی سرمایه دار و دیگری عهده دار کار است. سود و زیان به نسبت توافق تقسیم می‌شود.

۱۲۳- با توجه به آیه شریفه (کتب علیکم اذا احدکم الموت ان ترک خیراً..)، هر مسلمانی قبل از اینکه مرگش فرا برسد، چه عملی را باید انجام دهد؟ (فراگیر چهارم و آموزش و پرورش سال ۹۶)

۱) از درگاه خداوند، طلب مغفرت نماید.
۲) از بستگان خود، طلب حلالیت کند.
۳) ذکر و یاد خداوند و استغفار نماید.
۴) اگر مالی از خود بر جای گذاشته، وصیت کند.

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. (کتب علیکم اذا حضر احدکم الموت ان ترک خیرا الوصیه للوالدین والاقربین بالمعروف حقا علی المتقین): (بر شما مسلمانان واجب شد که وقتی مرگتان نزدیک می‌شود و مالی از شما می ماند برای پدران و مادران و خویشاوندان وصیتی به نیکی کنید این حقی است بر پرهیزگاران)، لسان آیه، لسان وجوب است نه استحباب و مؤیدآن جمله آخر آیه است که می فرماید، (حقا علی المتقین)، (حقا) نیز مانند(کتب) اقتضای معنای لزوم را دارد و

منظور از (خیر) مال است ومراد از (معروف) احسان است، پس این امر بر اهل تقوی واجب می‌باشد، چون آنان به اوامر پروردگارشان پایبند هستند.

۱۲۴ – کدام مورد از مطهرات نیست؟ (تامین اجتماعی سال ۹۳ و ۹۴)

۱) زمین ۲) آفتاب ۳) استحاله ۴) آب مضاف

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. مطهرات شامل: آب – زمین – آفتاب – اسلام – استحاله – انتقال – تبعیت – برطرف شدن عین نجاسات – استبراء حیوان نجاستخوار– غایب شدن مسلمان

۱۲۵ – بزرگ ترین نیروی محرکه برای پیمودن راه و گذر از گردنه‌های سخت، کدام مورد است؟ (تامین اجتماعی سال ۹۳ و ۹۴)

۱) تلاش برای پیشگام شدن در علم ۲) تقویت عزت نفس عمومی

۳) استحکام بخشیدن به نظام اسلام ۴) همراه کردن دیگران با خود

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح می‌باشد. در درس دین وزندگی سال چهارم اینگونه می خوانیم که بزرگ ترین نیروی محرکه برای پیمودن راه و گذر از گردنه‌های سخت، تقویت عزت نفس عمومی می‌باشد.

۱۲۶–از دقت در آیه ی شریفه ی «أَوَلَمْ يَرَوْا أَنَّ اللَّهَ الَّذِي خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ وَلَمْ يَعْيَ بِخَلْقِهِنَّ بِقَادِرٍ عَلَى أَنْ يُحْيِيَ الْمَوْتَى» کدام مفهوم بدست می آید؟ (آموزش و پرورش سال ۹۵)

۱) امکان معاد در پرتو قدرت خداوند ۲) ضرورت معاد در پرتو قدرت خداوند

۳) امکان معاد با مطالعه در طبیعت و تحول آن ۴) ضرورت معاد با مطالعه در طبیعت و تحول آن

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح می‌باشد. ترجمه آیه " آیا آنها نمی دانند خداوندی که آسمانها و زمین را آفریده و از آفرینش آنها ناتوان نشده است، می تواند مُردگان را زنده کند؟! آری او بر هر چیز تواناست! ": پیام آیه این استکه امکان معاد در پرتو قدرت خداوند می‌باشد.

۱۲۷–آیه شریفه ی "و ما ارسلنا فی قریه من نبی الّا اخذنا اهلها با لباساء والضراء لعلهم یضرعون" ناظر بر کدام مورد است؟ (دستگاههای اجرایی – فراگیر سوم سال ۹۵)

۱) تاثیر سختی‌ها در شکوفایی استعدادها ۲) بیدارگری از خواب غفلت

۳) آزمایش الهی از طریق سختی‌ها ۴) قدرشناسی از نعمت‌های الهی

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح می‌باشد.

۱۲۸–شرط پذیرفته شدن نماز چیست؟ (فراگیر چهارم و آموزش و پرورش سال ۹۶)

۱) دوری از گناه ۲) اطاعت پذیری ۳) اخلاص در نماز ۴) آرامش روحی

ای استخدام | E-ESTEKHDAM

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح می‌باشد. برای آن‌که نماز مورد قبول درگاه الهی واقع شود، باید امور و شرایطی رعایت شود. امام صادق (علیه السلام) در ضمن روایتی به چند نمونه از این شروط اشاره می‌فرمایند: ای جندب! خداوند فرمود: نماز کسی را می پذیرم که در پیشگاه عظمت من خشوع کرده و به خاطر من خویش را از شهوات باز دارد و روزش را با یاد من سر کند. ابن شعبه حرانی، تحف العقول، ص ۳۰۶.

۱۲۹ – اگر متعلق علم حضوری، خدا و امور مرتبط به آن باشد، آن را چه می گویند؟ (فراگیر چهارم و آموزش و پرورش سال ۹۶)

۱) حکمت عملی ۲) دریافت درونی ۳) حکمت نظری ۴) شهود عرفانی

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است.

۱۳۰ – قران کریم در بسیاری از موارد پس از برداشتن نماز از حکم تاکید کرده است و طلا و نقره در کدام صورت واجب می‌شود؟ (تامین اجتماعی سال ۹۳ و ۹۴)

۱) زکات – طلا و زیورآلات خانم‌ها که بیش از شان آن‌ها باشد

۲) خمس – به صورت سکه ای باشد که معامله با آن رواج دارد.

۳) زکات - به صورت سکه ای باشد که معامله با آن رواج دارد.

۴) خمس - طلا و زیورآلات خانم‌ها که بیش از شان آن‌ها باشد.

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح می‌باشد.

۱۳۱- اولین قدم در دوستی خالصانه با خداوند، برخورداری از کدام مورد است؟ (دستگاههای اجرایی - فراگیر اول سال ۹۴)

۱) حُسن فاعلی و حُسن فعلی ۲) حُسن فاعلی و نیت خالصانه
۳) حُسن فعلی و انجام عمل صالح ۴) حُسن فعلی و تلاش برای کار خیر

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح می‌باشد. هر عمل خالصانه دارانه ۲ جزء می‌باشد. حسن فاعلی (یعنی باید نیت درونی انسان الهی باشد) و دوم حسن فعلی (یعنی مطابق با شکلی که خدا فرمان داده انجام شود).

۱۳۲- تجلی توحید عملی در فرد و جامعه، به ترتیب کدامند؟ (دستگاههای اجرایی - فراگیر اول سال ۹۴)

۱) یگانه شدن انسان برای خدا– تحقق قسط و عدالت ۲) یگانه شدن انسان برای خدا – اطاعت از پیامبر (ص)
۳) اعتقاد خالص به خدا داشتن – اطاعت از پیامبر (ص) ۴) اعتقاد خالص به خدا داشتن – تحقق قسط و عدالت

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح می‌باشد.

با نگاهی به درس پنجم درس دین و زندگی سال چهارم به این نتیجه می رسیم که تجلی توحید عملی در فرد، همانا اعتقاد به خداوند در همه امور زندگی می‌باشد. و اگر توحید عملی در جامعه فراگیر شود نتیجه و تجلی آن در تحقق قسط و عدل و دستیابی به جامعه‌ای متوازن می‌باشد.

۱۳۳- پرستش و اطاعت از غیر خدا، به ترتیب موصوف به کدام شرک است؟ (دستگاههای اجرایی - فراگیر اول سال ۹۴)

۱) خفی ذاتی – جلی عملی ۲) جلی ذاتی – خفی ذاتی ۳) جلی عملی – خفی عملی ۴) خفی ذاتی – جلی ذاتی

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح می‌باشد.

۱۳۴-مهمترین نیایش اسلامی که آن را در زمره ارکان آیین اسلام در آورده، کدام است؟ (دستگاههای اجرایی - فراگیر سوم سال ۹۵)

۱) توحید ۲) دعا ۳) روزه ۴) نماز

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح می‌باشد. مهمترین نیایش اسلامی که آن را در زمره ارکان آیین اسلام در آورده فریضهٔ نماز می‌باشد.

۱۳۵-با توجه به آیه شریفه ی «كُتِبَ عَلَيْكُمْ إِذَا حَضَرَ أَحَدَكُمُ الْمَوْتُ إِن تَرَكَ خَيْراً ...» کدام دستورات الهی است که هر مسلمانی هنگام مرگ باید انجام دهد؟ (آموزش و پرورش سال ۹۵)

۱) اگر گناهی انجام داده است باید توبه کند. ۲) اگر حقی بر عهده اش است باید وصیت نماید.
۳) از بستگان خود طلب حلالیت کند. ۴) شهادتین را بر زبان جاری کند.

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح می‌باشد. آیه ی مورد سوال، آیه ی وصیت می‌باشد. و در آن توصیه شده به نوشتن وصیت برای هر مسلمان.

۱۳۶ – در عصر غیبت کبری، کدام دو وظیفه، به نیابت از امام (عج) بر عهده فقهای واجد شرایط قرار می گیرد؟ (تامین اجتماعی سال ۹۳ و ۹۴)

۱) تشریح احکام و ولایت ظاهری ۲) تشریح احکام و تبیین تعالیم دینی
۳) مرجعیت دینی و ولایت معنوی ۴) مرجعیت دینی و ولایت ظاهری

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است.

۱۳۷ – لازمه ی واجب الوجود بودن خداوند، کدام صفت است؟ (دستیاران ستادی سال ۹۴)

۱) ولایت ۲) مالکیت ۳) ربوبیت ۴) خالقیت

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: تمام موارد صحیح است.

۱۳۸- با توجه به حدیث پیامبر گرامی (ص) "نحن معاشر الانبیا امرنا ان تکلم الناس علی قدر عقولهم" کدام مورد، علت آمدن پیامبران متعدد را بیان می کند؟ (دستگاههای اجرایی - فراگیر اول سال ۹۴)

۱) ترویج عدالت طلبی و کرامت‌های اخلاقی
۲) از بین رفتن یا تحریف تعلیمات پیامبر پیشین
۳) لزوم استمرار در دعوت و ترویج پیوسته آن
۴) رشد تدریجی سطح فکر جوامع و اقوام

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: به غیر از گزینه ۱ باقی موارد صحیح می‌باشد. گزینه ۲،۳و۴ هر سه از علل آمدن پیامبران متعدد می‌باشد. و در این بین فقط گزینه ۱ صحیح نیست.

۱۳۹ – مهمترین شعار اسلام و بهای بهشت، به ترتیب کدامند؟ (تامین اجتماعی سال ۹۳ و ۹۴)

۱) لااله الا الله – لااله الا الله
۲) الله اکبر – لااله الا الله
۳) الله اکبر – الله اکبر
۴) لااله الا الله – الله اکبر

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح می‌باشد. لااله الا الله کلمه توحید و مهمترین شعار اسلام می‌باشد. و بفرموده ی پیامبر (ص): لااله الا الله بهای بهشت می‌باشد.

۱۴۰ – کدام یک از متعلقات ایمان، از اهمیت ویژه ای برخوردار هستند؟ (فراگیر چهارم و آموزش و پرورش سال ۹۶)

۱) ایمان به قرآن، خدا و معاد
۲) ایمان به خدا، رسالت و معاد
۳) ایمان به خدا، رسالت و امامت
۴) ایمان به قرآن، خدا و پیامبر

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح می‌باشد. مهمترین متعلقات ایمان: ایمان به قرآن، خدا و معاد است.

۱۴۱ – با توجه به آیه شریفه ی: "وَ قُلِ الْحَقُّ مِنْ رَبِّكُمْ فَمَنْ شاءَ فَلْيُؤْمِنْ وَ مَنْ شاءَ فَلْيَكْفُرْ" (بگو دین حق همان است که از جانب پروردگار شما آمد پس هر که خواهد ایمان آورد و هر کسی خواست کافر گردد) ؟ (دستیاران ستادی سال ۹۴)

۱) حرکت انسان در روابط اجتماعی، موید اختیار و جبر است.

۲) خداوند انسان را مختار آفرید تا از خوبی‌ها و بدی‌ها درس بگیرد.

۳) شرک و توحید یا ایمان وکفر، ریشه در اختیار انسان دارد.

۴) قرآن به صراحت، کفر را مذمت می کند و انکار ایمان از سر اختیار است.

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح می‌باشد. با توجه به تفسیر این آیه در می یابیم که شرک و توحید یا ایمان وکفر، ریشه در اختیار انسان دارد.

۱۴۲- کدام مورد،در رابطه با آمادگی جامعه بشری برای دریافت برنامه کامل زندگی، صحیح است.؟ (دستگاههای اجرایی - فراگیر اول سال ۹۴)

۱) پس از پایان یافتن نزول وحی پس از رحلت پیامبر اسلام (ص)، به همان میزان هدایت که در قرآن است،بسنده می‌شود.

۲) جامعه بشری در زمان نزول قرآن، به دلیل پایین بودن سطح درک انسان‌ها،توانایی دریافت کامل ترین برنامه را نداشت.

۳) قرآن نیازهای هدایتی بشر را در طول زمان‌ها پاسخ داده و مومنان می توانند با تفکر در آن، به معرفت دست یابند.

۴) دریافت پاسخ نیازهای فردی و اجتماعی برای انسان‌ها به کمک قرآن امکان پذیر نیست و برنامه عملی دیگر مورد نیاز است.

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح می‌باشد.

۱۴۳- قرآن کریم، کدام عبادت را در بسیاری موارد، پس از برپاداشتن نماز، تاکید کرده است و شرایط آن چیست؟ (فراگیر چهارم و آموزش و پرورش سال ۹۶)

۱) خمس، اگر سرمایه و اموالش بعد از یک سال، مشمول خمس شوند.
۲) خمس، اگر با حفظ حرمت شخص پرداخت کننده، دریافت شود.
۳) زکات، اگر با حفظ حرمت شخص پرداخت کننده دریافت شود.
۴) زکات، اگر اموال نه گانه به حد نصاب معینی برسند.

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. بعد از نماز به زکات اشاره شده است که به نه چیز تعلق میگیرد: گندم، جو، خرما، کشمش، شتر، گاو، گوسفند، طلا و نقره (اگر معامله با آن رایج باشد). این نه چیز بایستی به حد نصاب معینی برسند.

۱۴۴- بهترین گواهان قیامت، چه کسانی هستند و چرا؟ (دستگاههای اجرایی - فراگیر اول سال ۹۴)

۱) فرشتگان الهی – ظاهر و باطن اعمال انسان‌ها را در دنیا دیده‌اند.
۲) پیامبران و امامان – ظاهر و باطن اعمال انسان‌ها را در دنیا دیده‌اند.
۳) فرشتگان الهی – در طول زندگی همواره مراقب آنها بوده و تمامی اعمال را ثبت کرده‌اند.
۴) پیامبران و امامان- در طول زندگی همواره مراقب آنها بوده و تمامی اعمال را ثبت کرده‌اند.

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح می‌باشد. براساس آیات و روایات، پیامبران و امامان شاهدان عدل الهی هستند ؛ همان گونه که در دنیا ناظرو شاهد بر اعمال انسان‌ها بوده اند. آنان همچنین معیار سنجش اعمال دیگر انسان‌ها می باشند و چون ظاهر و باطن اعمال انسان‌ها را در دنیا دیده اند و از هر خطایی مصون و محفوظ اند، بهترین گواهان قیامت‌اند.

۱۴۵–به بیان امام صادق (علیه السلام) پوشیدن لباس نازک و بدن نما نشانه کدام مورد است و امام علی (علیه السلام) کدام مورد را "جنگ با خدا برخاستن" معرفی کرده اند؟ (آموزش و پرورش سال ۹۵)

۱) حقارت و ذلت انسان، خود را برای دیگران بیاراید و گناه انجام دهد.

۲) سستی و ضعف دین، خود را برای دیگران بیاراید و گناه انجام دهد.

۳) حقارت و ذلت انسان، کنترل نگاه از نا محرمان را نداشته باشد.

۴) سستی و ضعف دین، کنترل نگاه از نا محرمان را نداشته باشد.

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح می‌باشد. امام صادق (علیه السّلام) فرموده اند: «لباس نازک و بدن نما نپوشید؛ زیرا چنین لباسی نشانهٔ سستی و ضعف دین است.» [بحارالانوار، ج۷۹، ص ۲۹۹]، امام علی (علیه السّلام) می فرمایند: (در نامه ای که آنحضرت برای مالک نوشته اند): گناه، جنگ با خداست.

۱۴۶– در عصر غیبت، مرجعیت دینی و حکومت اسلامی به ترتیب در کدام شکل استمرار می یابد؟ (سازمان ثبت اسناد و املاک کشور سال ۹۳)

۱) ولایت فقیه – ولایت فقیه
۲) ولایت فقیه – فقیه جامع الشرایط
۳) فقیه جامع الشرایط – ولایت فقیه
۴) فقیه جامع الشرایط – فقیه جامع الشرایط

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح می‌باشد. به نیابت از امام زمان (عج) "فقیه" جامع الشرایط دو مسئولیت"مرجعیت دینی" و "رهبری و ولایت ظاهری" را بر عهده دارد و در حد توان جامعه ی اسلامی را در مسیر اهداف الهی هدایت و رهبری می کند و از طرفی دیگر، به فقیهی که توانایی لازم برای برپایی و اداره ی حکومت را دارد و رهبری جامعه را بدست می گیرد و به پیاده کردن قوانین الهی در جامعه اقدام می کند"ولی فقیه" گفته می‌شود.

۱۴۷– رایج ترین مورد برای پرداخت خمس کدام است؟ (سازمان ثبت اسناد و املاک کشور سال ۹۳)

۱) ارثی که به کسی می رسد.
۲) طلا و نقره
۳) غنیمت
۴) کسب و کار

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. رایج ترین مورد پرداخت خمس، منفعت کسب است که در اصطلاح مربوط به کسب و کار می شود.

۱۴۸– این که می گویم " با شخص گناه کار طوری عمل شود که بفهمد این عمل به خاطر گناه او بوده است ؛ مانند روی برگرداندن، اخم کردن " مربوط به........... امر به معروف و نهی از منکر است. (سازمان ثبت اسناد و املاک کشور سال ۹۳)

۱) شرط اول
۲) شرط دوم
۳) مرحله اول
۴) مرحله دوم

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح می‌باشد.

مراحل امر به معروف و نهی از منکر:

مرحله ی اول: با شخص گناهکار طوری عمل شود که بفهمد این عمل به خاطر گناه او بوده است ؛ مانند این که از او روی بگردانیم یا به او اخم کنیم یا دوستی با او را ترک کنیم.

مرحله ی دوم: با زبان، او را امر یا نهی کنیم و اگر احتمال می دهیم با موعظه و نصیحت از گناه دست بر می دارد، لازم است به همین اکتفا کنیم. در موعظه و نصیحت می توان از شیوه های مختلف تربیتی و استدلال و منطق بهره برد تا میزان تاثیر گذاری افزایش یابد و شخص گناهکار به عواقب و نتایج عمل بهتر پی ببرد.

مرحله ی سوم: به زور و جبر او را از حرام باز داریم یا به واجب وادار کنیم. این در صورتی است که بدانیم جز همین، راه دیگری وجود ندارد. البته این کار در حوزه ی حاکم و نظام اسلامی و مشروط به اجازه ی اوست.

۱۴۹-عبارت زیر، بیانگر کدام یک از راه‌های شناخت صفات الهی است؟ (فراگیر چهارم و آموزش و پرورش سال ۹۶)

«از انسجام و وحدت حاکم بر جهان هستی، می‌توان به وحدت خالق و ناظم پی برد.»

۱) استدلال عقلی ۲) کشف و شهود ۳) توفیقی بودن اسماء ۴) سیر در آفاق و انفس

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. برای مثال از مطالعه و بررسی نظم در جهان هستی، حیوانات و گیاهان و حتی خود انسان آشکار می گردد که ناظم و خالق هستی بر اساس سنخیت بین علت و معلول باید از صفت علم و حکمت و قدرت برخوردار باشد. و هم‌چنین از انسجام و وحدت حاکم بر جهان هستی می‌توان به وحدت و توحید خالق و ناظم هستی پی برد.

۱۵۰- اتکا به کدام مورد، موجب تنفر و بیزاری در انسان می‌شود؟ (تامین اجتماعی سال ۹۳ و ۹۴)

۱) پرهیز از گناه ۲) اولین گناه ۳) عادت به گناه ۴) توجیه گناه

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است.

۱۵۱- کدام یک از بستگان برای مردان محرم هستند؟ (سازمان ثبت اسناد و املاک کشور سال ۹۳)

۱) زن پدر – زن برادر – خاله پدر
۲) زن پدر – دختر زن – خاله ی پدر
۳) خواهر زن – زن پدر – خاله ی مادر
۴) خواهر زن – زن برادر – دختر عمو

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح می‌باشد.

محارم نسبت به مردان:

۱. مادر، مادربزرگ پدری و مادری هر چه بالاتر روند.

۲. دختر خود انسان و دخترِ پسر یا دخترِ دختر انسان (نوه‌ها و نتیجه‌ها هر چه پایین‌تر روند).

۳. خواهر یعنی دختری که مادر او یا پدر او یا هر دوی آنان با مرد مزبور یکی باشد.

۴. اولاد و نوه‌ها و نتیجه‌های خواهر هر چه پایین‌تر روند.

۵. اولاد و نوه‌ها و نتیجه‌های برادر هر چه پایین‌تر روند.

۶. عمّه خود شخص و عمّه پدر و مادر و نیز عمّه مادر بزرگ‌ها و پدر بزرگ‌ها (دختر عمّه و اولاد او محرم نیستند).

۷. خاله خود شخص و خاله پدر و مادر و نیز خاله مادر بزرگ‌ها و پدر بزرگ‌ها (دختر خاله و اولاد او محرم نیستند).

نکته: عمه‌ی عمّه و خاله‌ی خاله اگر عمّه یا خاله پدر یا مادر انسان هم باشند مَحرمند و الا مَحرم نیستند.

محارم نسبت به زنان:

۱. پدر و پدر بزرگ پدری و مادری هر چه بالاتر روند.

۲. پسر خود انسان و پسرِ پسر یا پسرِ دختر انسان (نوه ها و نتیجه ها هر چه پایین‌تر روند).

۳. برادر؛ یعنی هر مردی که پدر او یا مادر او یا هر دوی آنان با دختر مزبور یکی باشد.

۴. اولاد و نوه‌ها و نتیجه‌های برادر هر چه پایین‌تر روند.

۵. اولاد و نوه‌ها و نتیجه‌های خواهر هر چه پایین‌تر روند.

۶. عموی خود شخص و عموی پدر و مادر و نیز عموی مادر بزرگ‌ها و پدر بزرگ‌ها (پسر عمو و اولاد او مَحرم نیستند).

۷. دایی خود شخص و دایی پدر و مادر و نیز دایی مادر بزرگ‌ها و پدر بزرگ‌ها (پسر دایی و اولاد او مَحرم نیستند).

نکته: دایی دایی و عموی عمو اگر دایی یا عموی پدر یا مادر انسان هم باشند مَحرمند و الا مَحرم نیستند.

۱۵۲- عدم تایید حاکمان و آگاهی بخشی به مردم، به ترتیب ناظر بر کدام مسولیت ائمه اطهار (ع) می باشد؟ (سازمان ثبت اسناد و املاک کشور سال ۹۳)

۱) مجاهده در راستای ولایت ظاهری – مجاهده در راستای ولایت ظاهری

۲) مجاهده در راستای ولایت ظاهری – معرفی خود به عنوان امام بر حق

۳) اقدامات مربوط به مرجعیت دینی – معرفی خود به عنوان امام بر حق

۴) اقدامات مربوط به مرجعیت دینی – اقدامات مربوط به مرجعین دینی

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح می‌باشد. اصول مجاهده امامان در ولایت ظاهری، عبارتند از: عدم تایید حاکمان، معرفی خویش به عنوان امام بر حق، آگاهی بخشی به مردم و انتخاب شیوه‌های صحیح مبارزه.

ای استخدام | E-ESTEKHDAM

۱۵۳- مبادله ی دو کالای مثل هم با دریافت اضافی، به ترتیب مشمول کدام مورد است و حکم آن چیست؟ (شهرداری ها سال ۹۲)

۱) ربا – مکروه ۲) غش – حرام ۳) ربا – حرام ۴) غش – مکروه

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح می‌باشد. ربا در اصطلاح فقه اسلامی به اضافه خاصی گفته می‌شود که در مبادله دو کالای مثل هم که وزنی هستند و یا در قرار داد قرض هر نوع کالا که بدان ملتزم و پایبند می‌شوند، اخذ می شود. در دین مبین اسلام، ربا یکی از گناهان بسیار بزرگ به شمار می‌رود و گستره حرمت آن غیر از ربا خواران شامل ربا پردازان، شاهدان و نویسندگان اسناد ربا نیز می‌شود.

۱۵۴- معنای «حکیم بودن خداوند» در کدام مورد آمده است؟ (فراگیر چهارم و آموزش و پرورش سال ۹۶)

۱) کلیه افعال خدا هدفدار است. ۲) کلیه اعمال انسان تحت کنترل اوست.

۳) همه موجودات را یکسان آفریده است. ۴) هیچ تفاوتی در آفرینش انسان‌ها وجود ندارد.

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح می‌باشد. حکیم بودن خداوند متعال، با هدفمند بودن خلقت موجودات، ارتباط تنگاتنگی دارد. همچنین، هدفمند بودن خلقت موجودات یعنی عبث نبودن این خلقت. پس خدای حکیم هیچ موجودی را عبث نمی‌آفریند.

۱۵۵- نظام واحد جهانی، معلول چه چیزی است؟ (سازمان ثبت اسناد و املاک کشور سال ۹۳)

۱) یک واقعیت وجودی از کارهای خداوند

۲) ارتباط و پیوستگی پدیده ها و تقسیم کار آنها

۳) دسترنج هزاران انسانی که از ابتدای تاریخ زیسته‌اند.

۴) آفرینش اولیه خداوند که همه چیز بر اساس عقل

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح می‌باشد. از پیوستگی و ارتباط میان نظامها یک نظام واحد جهانی حاصل می شود.

۱۵۶- عمر طولانی برای انسان موصوف به کدام وصف است و " انتظار " برخاسته از چیست؟ (سازمان ثبت اسناد و املاک کشور سال ۹۳)

۱) موضوعی غیر عادی – نگاه مثبت به آینده

۲) موضوعی غیر عقلی – نومیدی از حاکمیت باطل

۳) امری غیر عادی – نومیدی از حاکمیت باطل

۴) موضوعی غیر عقلی – نگاه مثبت به آینده

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح می‌باشد. عمر طولانی برای انسان از عهده عقل خارج نیست، اما غیر عادی می باشد. در بخش دوم سوال، انتظار، معرف این است که به آینده ای سبز امید داشته باشیم و این گزاره همان نگاه مثبت به آینده است.

۱۵۷- این که انسان خود را برتر از آن می بیند که جسم او وسیله جلب توجه دیگران قرار ندهد، اهمیت چه موضوعی را بیان میکند؟ (سازمان ثبت اسناد و املاک کشور سال ۹۳)

۱) عزتمند ۲) برتری تفکر ۳) پایبندی ۴) عزت نفس

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. یکی از اقسام حقارت‌ها، آن است که افراد هوسران و گناهکار به انسان به چشم ابزار هوسرانی‌های خود نگاه کنند و به شخصیت انسانی و با کرامت او توجه ننمایند. انسانی که دارای عزت‌نفس است، این حقارت و پستی را نمی‌پذیرد.

۱۵۸- پیام آیه شریفه «یا ایها الناس انتم الفقراء الی اللّه و اللّه هو الغنی الحمید»، کدام است؟ (فراگیر چهارم و آموزش و پرورش سال ۹۶)

۱) وجود ممکنات، وابسته به خداست. ۲) خداشناسی مقدمه خود شناسی است.

۳) خود شناسی مقدمه محبت و معرفت به خداست. ۴) همه موجودات در مرحله پیدایش، نیازمند به خدایند.

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح می‌باشد. آیه اشاره به این دارد که انسان‌ها فقیر اند و خداوند غنی است، پس این انسان است که به خداوند وابسته است.

۱۵۹ – آنجا که معتقد شویم هر پدیده ای از جهت اوصاف و خواص و ویژگی‌های خود و از جهت آراستگی به خلقت وجود تاثیر گرفته از اراده و تدبیر خداوندی است. به ترتیب به واقعیت..... و..... اصرار ورزیده ایم؟ (تامین اجتماعی سال ۹۳ و ۹۴)

۱) تشریعی – قضا و قدر ۲) تشریعی – قدر و قضا ۳) تکوینی – قضا و قدر ۴) تکوینی – قدر و قضا

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح می‌باشد. قضا به معنی حکم ازلی ثابت است و معلولات تغییر نمیکند. قدر تایید کننده قضا تا اندازه معین که در اختیار انسان است.

۱۶۰- هدایت پیامبران که حجت ظاهر هستند، چه وقت موثر واقع می شود؟ (سازمان ثبت اسناد و املاک کشور سال ۹۳)

۱) انسان خود را ملزم به ایمان و عمل صالح بداند.

۲) انسان در مقابل گناه و زشتی عکس العمل نشان دهد.

۳) انسان در قبول یا رد دعوت آن ها مختار باشد.

۴) عقل یعنی حجت باطنی سرکوب نشده و قدرت عمل داشته باشد.

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. کسی که عقلش را به کار نگرفته و قلبش کور شده هدایت نمی شود؛ یعنی هدایت پیامبر که حجت ظاهری است، وقتی موثر واقع می شود که عقل یعنی حجت باطنی سرکوب نشده و قدرت عمل داشته باشد.

۱۶۱- از آیه شریفه ﴿فبشر عباد الذین یستمعون القول فیتبعون احسنه﴾، کدام مفهوم دریافت می‌شود؟ (دستگاههای اجرایی - فراگیر دوم سال ۹۴)

۱) اول مخلوق خدا عقل است و سعادت نهایی بشر در پرتو عقل تحقق می‌پذیرد.
۲) برای کشف حقیقت از طریق تفکر باید به روش و اصول و قواعدی پایبند بود.
۳) قرآن، عقل در شعاع هدایت تکوینی و تشریعی را فارغ حق از باطل می‌داند.
۴) قرآن تفکر آزاد را توصیه می کند و عقل را به استقلال در اندیشه فرا می‌خواند.

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح می‌باشد.

۱۶۲- آیه کریمه (ولایبدین زینتهن الا ما ظهر منها) حاوی کدام دستور است؟ (سازمان ثبت اسناد و املاک کشور سال ۹۳)

۱) مردان نباید به زینت های زنان توجه کنند.

۲) پوشاندن زینت، اول بر زنان و بعد بر مردان واجب است.

۳) زنان باید زینت های خود را چه آشکار است و چه پنهان بپوشانند.

۴) زنان نباید زینت های خود را آشکار کنند مگر آنچه نمایان است.

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. با توجه به معنای آیه می‌توان به مفهوم گزینه ۴ اشاره کرد: زیورهای خود را آشکار نگردانند مگر آنچه که طبعاً از آن پیداست.

۱۶۳- با توجه به آیه شریفه "كُتِبَ عَلَيْكُمْ إِذَا حَضَرَ أَحَدَكُمُ الْمَوْتُ إِن تَرَكَ خَيْراً...." هر مسلمانی قبل از اینکه مرگش فرا برسد، چه عملی را باید انجام دهد؟ (فراگیر چهارم و آموزش و پرورش سال ۹۶)

۱) اگر مالی از خود بر جای گذاشته، وصیت کند.
۲) از درگاه خداوند طلب مغفرت کند.
۳) از بستگان خود طلب حلالیت کند.
۴) ذکر و یاد خداوند و استغفار نماید.

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح می‌باشد. آیه ۱۸۰ سوره بقره: کتب علیکم اذا حضر احدکم الموت ان ترک خیرا الوصیه للوالدین والاقربین بالمعروف حقا علی المتقین. ترجمه: بر شما مسلمانان واجب شد که وقتی مرگتان نزدیک می‌شود و مالی از شما می ماند برای پدران و مادران و خویشاوندان وصیتی به نیکی کنید این حقی است بر پرهیزگاران.

۱۶۴- ریشه مشترک غرایز اصلی در انسان، کدام است؟ (دستگاههای اجرایی - فراگیر دوم سال ۹۴)

۱) حب کمال ۲) حب نفس ۳) حب بقا ۴) حب حیات

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح می‌باشد.

۱۶۵ – غیبت صغرای امام عصر (عج) در کدام سال پایان یافت و علت اصلی غیبت، کدام است؟ (تامین اجتماعی سال ۹۳ و ۹۴)

۱) ۳۱۹ – خود مردم که شایستگی ظهور امام را ندارد.

۲) ۳۲۹ – خود مردم که شایستگی ظهور امام را ندارد.

۳) ۳۱۹ – حاکمان جور که مردم را از ظهور ایشان مایوس می‌کنند.

۴) ۳۲۹ – حاکمان جور که مردم را از ظهور ایشان مایوس می‌کنند.

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح می‌باشد. غیبت صغری از سال ۲۶۰ تا ۳۲۹ هجری به مدت ۶۹ سال بوده است.

۱۶۶- اضطراب از فنا و نابودی، گریبانگیر کدام افراد است و این اضطراب، برخاسته از چیست؟ (دستگاههای اجرایی - فراگیر دوم سال ۹۴)

۱) می کوشند راه غفلت از مرگ را پیش بگیرند – میل به جاودانگی
۲) می کوشند راه غفلت از مرگ را پیش بگیرند – جهل به حقیقت مرگ
۳) قدرت نجات خود را از اندیشه مرگ و نابودی ندارند – جهل به حقیقت مرگ
۴) قدرت نجات خود را از اندیشه مرگ و نابودی ندارند – میل به جاودانگی

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح می‌باشد.

۱۶۷- عبارت زیر، ناظر بر کدام قسم عدل است؟ (فراگیر چهارم و آموزش و پرورش سال ۹۶)

«خداوند به اندازه ظرفیت و شایستگی هر شیء به او وجود و کمال افاضه کرده است»

۱) تکلیفی ۲) تشریعی ۳) تکوینی ۴) جزایی

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح می‌باشد. عدل تکوینی (وجودی): خداوند به هر موجودی به اندازه شایستگی‌های او از مواهب و نعمت‌هایش عطا می کند و هیچ استعداد و قابلیتی را، در این حوزه، بی پاسخ و مهمل نمی گذارد. به دیگر سخن، خداوند متعال به هر یک از مخلوقات خویش، به اندازه ظرفیت وجودی آن، افاضه می کند و آن‌ها را به قدر قابلیت و استعدادشان از کمالات بهره مند می سازد.

ای استخدام | E-ESTEKHDAM

۱۶۸- پیامبر گرامی اسلام (ص)، در مورد کدام رویداد فرمودند " ایها الناس من اولی الناس بالمومنین من انفسهم " (سازمان ثبت اسناد و املاک کشور سال ۹۳)

۱) حدیث جابر ۲) حدیث منزلت ۳) واقعه غدیر ۴) نزول آیه تطهیر

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح می‌باشد. حدیث مذکور معرف واقعه غدیر می باشد.

۱۶۹ – به تعبیر قرآن کریم، چه کسانی در روز قیامت می گویند اگر می شنیدیم یا تعقل می کردیم در میان دوزخیان نبودیم؟ (تامین اجتماعی سال ۹۳ و ۹۴)

۱) بی تدبیران حق پرست ۲) پیروی کنندگان از دل

۳) حسرت زدگان پیرو هوس ۴) مومنین بی تفاوت

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح می‌باشد.

۱۷۰- تنها تفاوت زندگی اخروی و دنیوی، در کدام مورد است؟ (دستگاههای اجرایی - فراگیر دوم سال ۹۴)

۱) نوع نعمت‌ها و بلایا ۲) جدا شدن صف بدان از نیکان

۳) جاودانگی آخرت و موقت بودن دنیا ۴) تحقق آرزوهای دیرین انسان

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح می‌باشد. مهم ترین وشاید تنها تفاوت زندگی اخروی و دنیوی در جاودانگی آخرت و زندگی موقت این دنیا می‌باشد.

۱۷۱- اگر کسی استغفار واقعی را به تأخیر بیندازد، استغفار را بی خاصیت می کند.اثر بدتر چنین استغفاری، مانند کسی است که.........؟ (دستگاههای اجرایی - فراگیر دوم سال ۹۴)

۱) پروردگارش را مسخره کرده است. ۲) عمر خود را به بطالت و بیهودگی گذرانده است.

۳) خودش را مسخره کرده و توبه اش قبول نخواهد بود. ۴) انگار هیچ توبه ای نکرده است.

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح می‌باشد.

۱۷۲ – اگر نمازگزار بداند در لباسش نخ یا دکمه یا چیزی غصبی است و نماز بخواند....؟ (تامین اجتماعی سال ۹۳ و ۹۴)

۱) باید آن نماز را با لباس غیر غصبی اعاده نماید. ۲) بهتر است آن نماز را با لباس غیر غصبی اعاده نماید.

۳) بنا به احتیاط مستحب، نمازش باطل است و باید اعاده نماید. ۴) چون مقدارش کم است، نماز خواندن با آن بلااشکال است.

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح می‌باشد. کسی که می‌داند پوشیدن لباس غصبی حرام است، اگر در لباسی که نخ یا دکمه یا چیز دیگر آن غصبی است نماز بخواند، بنابر احتیاط واجب، باید آن نماز را دوباره با لباس غیر غصبی بخواند.

۱۷۳- قرآن کریم از قول حضرت ابراهیم (ع) می فرماید: « پروردگارا من یکی از فرزندانم را در دره ای خالی از کشت، نزد خانه محترم تو، سکونت دادم تا........... » (دستگاههای اجرایی - فراگیر دوم سال ۹۴)

۱) خانه کعبه را بسازد ۲) نماز را به پای دارد ۳) یکتا پرستی را تبلیغ کند ۴) عدالت را برپا کند

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح می‌باشد.(رَبَّنَا إِنِّی أَسْکَنْتُ مِنْ ذُرِّیتِی بِوَادٍ غَیرِ ذِی زَرْعٍ عِندَ بَیْتِکَ المحرَّمِ رَبَّنَا لِیُقِیمُوا الصَّلاةَ فَاجْعَلْ افْئِدَةً مِّنَ النّاسِ تَهْوِی إِلَیْهِمْ وَارْزُقْهُمْ مِّنَ الثَّمَرات لَعَلَّهُمْ یَشْکُرونَ) ؛ پروردگارا! من [یکی از] فرزندانم را در درّه ای بی کشت، نزد خانه ی محترم تو، سکونت دادم، تا نماز را بر پای دارند، پس دل‌های برخی از مردم را به سوی آنان گرایش ده و آنان را از محصولات [مورد نیازشان] روزی ده، باشد که سپاسگزاری کنند. (سوره ابراهیم – آیه ۳۷)

۱۷۴- قیام قبل از رکوع، از کدام واجبات نماز است و اگر بر اثر فراموشی ترک شود، نمازش چه حکمی دارد؟ (دستگاههای اجرایی - فراگیر دوم سال ۹۴)

۱) رکنی - صحیح ۲) غیر رکنی – باطل ۳) غیر رکنی – صحیح ۴) رکنی – باطل

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است.واجبات نماز به دو دسته رکنی و غیر رکنی تقسیم می شوند در واجب رکنی اگر حتی سهواً عملی فراموش شود نماز باطل است اما در واجب غیر رکنی اگر سهواً فراموش شود نماز باطل نیست. قیام در موقع گفتن تکبیرۀالاحرام و قیام پیش از رکوع که آن را قیام متصل به رکوع می گویند رکن است و در صورت عدم بجای آوردن، حتی بصورت سهوی نماز باطل می‌باشد.

۱۷۵–از آیه شریفه «ان الله لا یغیرما بقوم حتی یغیروا ما بانفسهم» کدام مفهوم دریافت می‌شود؟ (فراگیر چهارم و آموزش و پرورش سال ۹۶)

۱) دلیل ناخوش دانستن برخی امور، ناشی از عدم شناخت جامع و کامل است.

۲) بسیاری از ابهامات و ناسازگاری‌ها در جامعه، از ضعف علمی و جهل ما سرچشمه گرفته است.

۳) بسیاری از درد و رنج‌هایی که از ستمگران به مردم می‌رسند، نتیجه عملکرد خود مردم هستند.

۴) انسان بسیاری از امور را شر می‌پندارد به این دلیل که برای او خوشایند نیست.

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح می‌باشد. خداوند در آیه می‌فرماید: خدا حال هیچ قومی را دگرگون نخواهد کرد تا زمانی که خود آن قوم حالشان را تغییر دهند. پس مردم در انتخاب دریافت و یا رد بسیاری از ستم‌ها مختارند.

۱۷۶- میل به جاودانگی، بیانگر کدام صفت خداوند و کدام دلیل بر اثبات معاد است؟ (دستیاران ستادی سال ۹۴)

۱) عدل – ضرورت ۲) حکمت – ضرورت ۳) عدل – امکان ۴) حکمت – امکان

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح می‌باشد.

۱۷۷–اولین ثمره و بالاترین میوه اخلاص به ترتیب کدام است؟ (آموزش و پرورش سال ۹۵)

۱) احساس اطمینان و آرامش روانی، احساس لذت واقعی و کسب زیبایی‌های معنوی

۲) احساس اطمینان و آرامش روانی، دیدار محبوب حقیقی و تقرب به پیشگاه او

۳) عدم نفوذ شیطان در انسان، احساس لذت واقعی و کسب زیبایی‌های معنوی

۴) عدم نفوذ شیطان در انسان، دیدار محبوب حقیقی و تقرب به پیشگاه او

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح می‌باشد. درس چهارم دین و زندگی (پیش دانشگاهی): اولین ثمره اخلاص: عدم نفوذ شیطان در انسان، بالاترین میوه اخلاص: دیدار محبوب حقیقی و تقرب به پیشگاه او.

۱۷۸–تاریخ انبیا نشان می دهد که مسئله توحید در خالقیت، مورد مناقشه امت‌ها نبوده است. اگر شرکی در کار بوده، بیشتر مربوط به کدام بعد است؟ (فراگیر چهارم و آموزش و پرورش سال ۹۶)

۱) ذاتی ۲) ربوبی ۳) عبادی ۴) صفاتی

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح می‌باشد. توحید در ربوبیّت به معنای آن است که تنها خدا در اراده، تدبیر و کارگردانی جهان و انسان مؤثّر است که به دو صورت تدبیر تکوینی و تدبیر تشریعی جلوه دارد. تاریخ انبیاء نشان می‌دهد که مسأله توحید ذاتی و صفاتی یا حتّی توحید در خالقیّت نیز مورد مناقشه امّت‌های آنان نبوده است و اگر شرکی در کار بوده، بیشتر مربوط به تدبیر و کارگردانی عالم بوده است. برای مثال مشرکان عصر حضرت ابراهیم خلیل(ع) تنها به یک خالق اعتقاد داشتند، ولی به غلط می‌پنداشتند که ستاره، ماه یا خورشید مدبّر جهانند و مناظره حضرت ابراهیم (ع) نیز با آنان بر سر همین مسأله بوده است (الأنعام/ ۷۸_۷۶). از آیات قرآن استفاده می‌شود که مشرکان عصر رسالت نیز بخشی از سرنوشت خود را در دست معبودهای خود می‌دانستند (یس/ ۷۵_۷۴).

۱۷۹– پیام کدام آیه، ترسیم کننده مبنای قرآنی این کلام امیرالمؤمنان حضرت علی (ع) است که می فرماید: «زمین از حجت خدا (امام) خالی نمی ماند. اما خداوند، به علت ستمگری انسان و زیاده روی شان در گناه، آنان را از وجود حجت در میانشان بی بهره می سازد»(دستگاههای اجرایی – فراگیر اول سال ۹۴)

۱) أفان مات او قتل انقلبتم علی اعقابکم ۲) انّ الله لا یغیر ما بقوم حتّی یغیروا ما بانفسهم

۳) یریدون ان یتحاکموا الی الطاغوت و قد امروا ان یکفروا به ۴) للّذین احسنوا الحسنی و زیادهٔ و لا یرهق وجوههم قتر و لاذلّه

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح می‌باشد. همانطور که در درس ۹ کتاب دین و زندگی ۳ آمده آیه‌ی شریفه‌ی ۱۱ رعد: «ان الله لا یغیر ما بقوم حتی یغیروا ما بانفسهم» ارتباط مفهومی دارد با حدیث حضرت علی (ع) با مضمون «زمین از حجت خدا (امام) خالی نمی ماند اما خداوند به علت ستمگری انسان‌ها و زیاده‌روی‌شان در گناه، آنان را از وجود حجت بی‌بهره می‌سازد.

۱۸۰– از آیه ی شریفه « وَ مَا مِنَّا إِلاَّ لَهُ مَقَامٌ مَعْلُومٌ » کدام مورد مفهوم می گردد؟ (آموزش و پرورش سال ۹۵)

۱) فرشتگان از جایگاه ورتبه خاصی برخوردارند ۲) پیامبران از جایگاه ورتبه خاصی برخوردارند

۳) مقام فرشتگان از انسان‌ها برتر است
۴) مقام پیامبران از فرشتگان برتر است

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح می‌باشد. ترجمه آیه ۱۶۴ سوره صافّات: " (ای رسول ما، مشرکان را بگو که فرشتگان می گویند) هیچ کس از ما فرشتگان نیست جز آنکه او را (در بندگی حق) مقامی معین است. " در واقع فرشتگان از جایگاه ورتبه خاصی برخوردارند.

۱۸۱-انبیای الهی وظیفه دارند با بشارت و انذار، حجت را بر مردم تمام کنند تا چه امری محقق شود؟ (فراگیر چهارم و آموزش و پرورش سال ۹۶)

۱) راه هرگونه بهانه و عذری بر مردم بسته شود.
۲) راه شرك و کفر در جامعه مسدود شود.
۳) کتاب و حکمت را به مردم بیاموزند تا هدایت شوند.
۴) قسط و عدل را در جامعه بشری جاری کنند.

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح می‌باشد. انبیای الهی وظیفه دارند با بشارت و انذار، حجت را برمردم تمام کنند و راه را بر هر گونه بهانه و عذر ببندند.

۱۸۲- حقیقت توکل بر خداوند چیست و در کدام یک از دوره‌های زیر، نیاز شدیدتری به آن حس می‌شود؟(فراگیر پنجم و آموزش و پرورش سال ۹۷)

۱) در عین عمل به وظایف، آموزش را به خدا واگذار می کند – نوجوانی و جوانی

۲) در عین عمل به وظایف، آموزش را به خدا واگذار می کند – میانسالی و پیری

۳) بدون بهره از ابزار و اسباب، همه کار را به خدا سپرد – نوجوانی و جوانی

۴) بدون بهره از ابزار و اسباب، همه کار را به خدا سپرد – میانسالی و پیری

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: پاسخ صحیح گزینه ۱ می‌باشد.حقیقت توکل برخدا -توکل بر خدا به معنای اعتقاد به خداوند و سپردن نتیجه ی کارها به اوست. انسان متوکل خداوند را تکیه گاه مطمئن خود می یابد و در عین عمل به وظایف آموزش را به او واگذار می کند .او می داند که در صورت انجام وظیفه ،هر نتیجه ای که بدست آید به صلحت اوست .گرچه خود بدان مصلحت آگاه نباشد .زیرا خدای حکیمی که جهان را تدبیر و اداره می کند از هر کس نسبت به ما مهربات نر است.تکیه و اعتماد بر خدا به انسان آرامش می دهد و به آینده امیدوار می کند .

تصمیم و توکل : نوجوانی و جوانی دوران تصمیم های بزرگ است .هرچه عمر می گذرد و قوای انسان به سستی می گراید ،توان انسان برای تصمیم های بزرگ کاهش می یابد ،جوان و نوجوان معمولا آزاد از تمنّیات و وابستگی هاست.شجاعت روحی بالایی دارد و دست و پای وجودش به رشته های دنیایی بسته نشده است ،مانند برخی از بزرگسالان نیست که به ثروت یا مقام دل بسته یا در حسادت نسبت به دیگری بسوزد یا در فکر تجملات زندگی کند .او می تواند آرمانهای بزرگ داشته باشد آرمانهایی که از نوع پروازند ،از نوع رفتن و صعود کردن ،نه از نوع ماندن و در باتلاق زندگی دنیایی فرورفتن .

از این رو در این دوره نیاز شدیدتری به توکل و اعتماد بر خداوند حس می شود

۱۸۳- قرآن از زبان حضرت ابراهیم (ع) می‌فرماید: پروردگارا من (یکی از) فرزندانم را در دره‌ای بی کشت، نزد خانه محترم تو، سکونت داده‌ام. تا .... (فراگیر پنجم و آموزش و پرورش سال ۹۷)

۱) وحدت را به پا دارند. ۲) نماز را به پا دارند.

۳) مردم را هدایت کنند. ۴) خدا را عبادت کنند.

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: پاسخ صحیح گزینه ۲ می‌باشد. ربّنا انّی اسکَنتُ مِن ذُریّتی بِواد غَیرِ ذی زَرعٍ عِندَ بَیتِکَ المُحرّمِ ربّنا لِیُقیموا الصّلاه فاجعَل افئدَهً مِنَ النّاسِ تَهوی الَیهِم وارزُقهُم مِن الثّمَرَاتِ لَعَلهُم یَشکُرونَ

پروردگارا ! من برخی از ذرّیه و فرزندان خود را به وادی بی کشت و زرعی نزد بیت الحرام تو مسکن دادم ،پروردگارا تا نماز را به پا دارند ،پس تو دلهایی از مردمان را به سوی آنها مایل گردان و به انواع ثمرات آنها را روزی ده،باشد که شکر تو به جای آورد.

۱۸۴- مقدم بر انجام وظیفه "امر به معروف و نهی از منکر"، کدام مورد است؟(فراگیر پنجم و آموزش و پرورش سال ۹۷)

۱)نیّت خالص در انجام امر به معروف و نهی از منکر ۲) الگوی عملی در انجام واجبات و ترک محرمات

۳) عمل به واجبات و پرهیز از محرمات ۴) علم به واجبات و محرمات

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: پاسخ صحیح گزینه ۱ می‌باشد. دعوت به خیر و نیکی قبل از امر به معروف است.این دعوت برای آشنایی و تشویق و ترغیب دیگران به خوبی هاست تا میدان بر بدی ها تنگ شود و تمایل به سوی آنها کاهش یابد . این دعوت ،هم سلامت جامعه را دوام می بخشد و هم به تعالی آن کمک میکند و هم به عنوان پیش گیری ،مانع گسترش گناه می شود و نیاز به درمان را که همان وظیفه ی دوم است کم می کند . بهترین و موثرترین روش دعوت نیز روش عملی است .چنانچه که امام صادق می فرماید: دعوت کنندهی مردم باشید اما نه با زبان،بلکه با پارسایی ،تلاش،نماز و نیکی ،که این رفتارها خود دعوت کننده هستند.

۱۸۵- از دقت در آیه شریفه﴿ أَفَلَا يَنظُرُونَ إِلَى الْإِبِلِ كَيْفَ خُلِقَتْ﴾، به کدام برهان پی می بریم؟(فراگیر پنجم و آموزش و پرورش سال ۹۷)

۱) فطرت ۲) علّیت ۳) تکامل ۴) نظم

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: پاسخ صحیح گزینه ۴ (برهان نظم) از کتاب (اندیشه ۱- سبحانی) می‌باشد.

۱۸۶- رویاهای صادقه نشان دهنده چیست و شرط مشاهده این گونه رویاها، کدام مورد است؟(فراگیر پنجم و آموزش و پرورش سال ۹۷)

۱) تجرد روح – روح و جسم به زمانی در گذشته یا در آینده می رود.

۲) ضمیر ناخودآگاه – خروج روح و نفس از دایره زمان و مکان

۳) تجرد روح – خروج روح و نفس از دایره زمان و مکان

۴) ضمیر ناخودآگاه – روح و جسم به زمانی در گذشته یا در آینده می رود.

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: پاسخ صحیح گزینه ۳ می‌باشد.

۱۸۷- آیات شریفه ﴿ أَمْ نَجْعَلُ الْمُتَّقِينَ كَالْفُجّارِ﴾ و ﴿ فَلَا تُظْلَمُ نَفْسٌ شَيْئًا﴾ ، به ترتیب، بیانگر کدام یک از اقسام عدل است؟(فراگیر پنجم و آموزش و پرورش سال ۹۷)

۱) تشریعی – جزایی
۲) جزایی – جزایی
۳) جزایی – تشریعی
۴) تشریعی – تشریعی

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: پاسخ صحیح گزینه ۳ می‌باشد. عدل جزایی : خدا در مقام پاداش و کیفر هر بنده ای متناسب با اعمالش مقرر می کند در برابر کار نیک پاداش می دهد و در برابر کار بد مجازات می کند و انسانی که هیچ تکلیفی ندارد مجازاتش نمی کند . بخشی از پاداش و کیفر در دنیا و برخی در آخرت اعمال می شود. با توجه به حقیقت مجازات اخروی و رابطه تکوینی آن با اعمال عدل جزایی به عدل تکوینی بر می گردد.

وَ نَضَعُ الْمَوَازِينَ الْقِسْطَ لِيَوْمِ الْقِيَمَة فَلَا تُظْلَمُ نَفْسٌ شَيْا (انبياء / ۴۷)

ما ترازوهای عدل را در روز قیامت برپا می‌کنیم پس به هیچ کس کمترین ستمی نمی‌شود

أَمْ نجَعَلُ الَّذِينَ ءَامَنُواْ وَ عَمِلُواْ الصَّالِحَاتِ كاَلْمُفْسِدِينَ فىِ الْأَرْضِ أَمْ نجَعَلُ الْمُتَّقِينَ كاَلْفُجَّار

۱۸۸ – آیه شریفه ﴿ وَكُلَّ إِنسَانٍ أَلْزَمْنَاهُ طَآئِرَهُ فِي عُنُقِهِ ﴾، بیانگر کدام یک از گواهان روز رستاخیز است؟(فراگیر پنجم و آموزش و پرورش سال ۹۷)

۱) فرشتگان
۲) قرآن کریم
۳) پیامبران الهی
۴) نامه اعمال

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: پاسخ صحیح گزینه ۴ می‌باشد. آیا کسانی را که ایمان آورده و کارهای شایسته انجام داده‌اند همچون مفسدان در زمین قرار می‌دهیم، یا پرهیزگاران را همچون فاجران؟ اعمال انسان در دنیا و آخرت از او جدا نمی‌شود و نتیجه خوب و بد آنها را می‌بیند. «طَآئِرَ»: عمل. خوشبختی و بدبختی ناشی از عمل (نگا: اعراف / . «كِتَاباً»: مراد نامه اعمال و کارنامه احوال انسان است (نگا: جاثیه / و). «مَنشُوراً»: گشوده و باز. مراد این است که کارنامه عمل انسان در این جهان مکتوم و پوشیده است و در آن جهان باز و گشوده.

۱۸۹- کدام فریضه الهی است که تمام اعمال نیک در برابر آن، چون قطره‌ای است و ثمره انجام آن چیست؟(فراگیر پنجم و آموزش و پرورش سال ۹۷)

۱) جهاد در راه خدا با دشمنان – همه مردم در امنیت و رفاه قرار می‌گیرند.

۲) امر به معروف و نهی از منکر – همه واجبات با آن برپا می‌شود.

۳) جهاد در راه خدا با دشمنان – همه واجبات با آن برپا می‌شود.

۴) امر به معروف و نهی از منکر – همه مردم در امنیت و رفاه قرار می گیرند.

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: پاسخ صحیح گزینه ۲ می‌باشد.

۱۹۰- «آگاهی انسان به قوای ادراکی خود» و «آگاهی از طریق مفاهیم ذهنی»، به ترتیب، بیانگر کدام نوع از شناخت است؟(فراگیر پنجم و آموزش و پرورش سال ۹۷)

۱)علم حصولی- علم حضوری
۲)علم حضوری-علم حضوری
۳)علم حضوری- علم حصولی
۴)علم حصولی- علم حصولی

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: پاسخ صحیح گزینه ۳ می‌باشد.. در اصطلاح فلسفی علم بر دو گونه است: علم حضوری و علم حصولی. علم حضوری یعنی علمی که عین واقعیت معلوم پیش عالم (نفس یا ادراک کننده دیگری) حاضر است و عالم شخصیت معلوم را می یابد، مانند علم نفس به ذات خود و حالات وجدانی و ذهنی خود علم حصولی یعنی علمی که واقعیت معلوم پیش عالم حاضر نیست، فقط مفهوم و تصویری از معلوم پیش عالم حاضر است، مثل علم نفس به موجودات خارجی از قبیل زمین، آسمان، درخت، انسان های دیگر، اعضای بدن خود شخص ادراک کننده.

۱۹۱- آیه شریفه « فِطْرَتَ اللَّهِ الَّتِي فَطَرَ النَّاسَ عَلَيْهَا» با کدام مورد مطابقت معنایی دارد و ناظر بر کدام یک از ابعاد روح انسان است؟(فراگیر پنجم و آموزش و پرورش سال ۹۷)

۱)خدایا، تو قلب را بر محبت خود آفریدی- گرایشی
۲)من خدایی را که نمیبینم، عبادت نمی کنم- گرایشی
۳)من خدایی را که نمی بینم، عبادت نمی کنم- ادراکی
۴)خدایا، تو قلب را بر محبت خود آفریدی- ادراکی

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: پاسخ صحیح گزینه ۱ می‌باشد. معنی آیه: با همان سرشتی که خدا مردم را بر آن سرشته است. به باور سیدمحمدحسین طباطبایی، آیه فطرت نتیجه‌ای را بیان می‌کند که از آیات پیش از آن به دست می‌آید. او می‌نویسد: ازآنجا که در آیات پیش، خداوند، معاد و برانگیخته‌شدن انسان‌ها و محاسبه خداوند در جهان آخرت اثبات شده است، در این آیه نتیجه‌گیری شده است که نباید از خداوند روی گرداند و تنها باید به دینی پایبند بود که او آورده است؛ چرا که تنها آن دین با آفرینش الهی هماهنگ است. ابعاد روح و روان انسان :انسان دارای دو بعد ادراکی وگرایشی است. ۱- بعد ادراکی: بعد ادراکی انسان از دو بخش تشکیل می شود: الف –ادراک نظری ب –ادراک عملی//مراد از ادراک نظری ، شناخت مواردی است که به عقل نظری مربوط است مانند شناخت خدا،شناخت توحید ، شناخت خود و مراد از ادراک عملی چیزی است که مربوط به حوزه عمل است یعنی بایدها ونبایدها و خوبها وبد ها .مانند اینکه عدالت و صداقت خوب است وظلم ودروغ بد است .۲- بعد گرایشی :مراد از بعد گرایشی ، همان تمایلات درونی انسان است که بر دو نوع است :الف –گرایشهای حیوانی: این گرایش میان انسان وحیوان مشترک است مانند گرایش به حفظ ذات ومیل به جنس خالف. ب –گرایشهای انسانی: این گرایشها مختص انسان است مانند محبت به خدا .

۱۹۲- کدام یک از موارد زیر، معرّف صفات خداوند است؟(فراگیر پنجم و آموزش و پرورش سال ۹۷)

۱صفات سلبی و ثبوتی خداوند، جدا از ذات اوست.

۲)صفات ثبوتی و سلبی خداوند را نمی توان به شمار خاص محدود کرد.

۳)صفات ثبوتی، شمار محدود و صفات سلبی، شمار نامحدود است.

۴)صفات سلبی، شمار محدود و صفات ثبوتی، نامحدود است.

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: پاسخ صحیح گزینه ۴ می‌باشد. صفات ثبوتی خداوند آن صفاتی است که در ذات خداوند وجود دارد و صفات سلبی آن صفاتی است که در خداوند وجود ندارد و باید ذات خداوند را از آن منزه و مبرا بداریم؛ اولی همچون علم و قدرت و دومی همانند جسم بودن. البته گاه، اولی را صفات جمالیه و دومی را صفات جلالیه گویند. هر کمال و خوبی که مخلوق دارد از خالق خود دریافت کرده اند چون کسی میتواند کمال و خوبی را به دیگری بدهد که خود نیز آن را دارا باشد بنابراین خدا سرچشمه همه خوبیها و کمالات است به این صفات صفات ثبوتی میگویند مثل قدرت و علم اما صفاتی که از مخلوق بودن و محدود بودن موجودات سرچشمه میگیرد در خدای متعال نیست به این صفات نیز صفات سلبی میگویند مثل جهل و خستگی.(دینی نهم)

۱۹۳- آیه شریفه ﴿ أَحَسِبَ النَّاسُ أَنْ يُتْرَكُوا أَنْ يَقُولُوا آمَنَّا وَهُمْ لَا يُفْتَنُونَ﴾، بیانگر کدام یک از فواید شرور در جهان است؟(فراگیر پنجم و آموزش و پرورش سال ۹۷)

۱) خداوند، بندگانش را با مصیبت و سختی می‌آزماید تا مومنان راستین شناخته شوند.

۲) آدمی بسیاری از توانایی‌ها و استعدادهای خود را در سایه سختی‌ها شکوفا می‌کند.

۳) از سختی‌ها و مشکلات، به عنوان عاملی برای بیداری از خواب غفلت یاد شده است.

۴) سختی‌ها برای بندگان خاص خدا، لطفی است که به صورت مصیبت جلوه می‌نماید.

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: پاسخ صحیح گزینه ۱ می‌باشد.

۱۹۴- غایت آفرینش آدمی که بعد از معرفت خدا، بهترین عمل دانسته شده، کدام است؟(فراگیر پنجم و آموزش و پرورش سال ۹۷)

۱) روزه ۲) ولایت ۳) نماز ۴) عبادت

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: پاسخ صحیح گزینه ۳ می‌باشد.

۱۹۵- سمیع و بصیر به صفت .... برمیگردد و از صفات .... خداوند است. (فراگیر پنجم و آموزش و پرورش سال ۹۷)

۱) علم الهی – فعل ۲) قدرت الهی – ذات

۳) علم الهی – ذات ۴) قدرت الهی – فعل

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: پاسخ صحیح گزینه ۳ (علم الهی-ذات) می‌باشد.

۱۹۶- عقل دلالت دارد که خدا یکتا و بی همتاست و ذات او ...... است و آیه شریفه ...... حاکی از آن است.

۱)بسیط و تعدد ناپذیر- «الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ» ۲)غیر بسیط و نامحدود- « *وَلَمْ يَكُنْ لَهُ كُفُوًا أَحَدٌ*»

۳)بسیط و تعدّد ناپذیر- « *وَلَمْ يَكُنْ لَهُ كُفُوًا أَحَدٌ*» ۴)غیر بسیط و نامحدود- «الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ»

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: پاسخ صحیح گزینه ۳ می‌باشد.قرآن و روایات به روشنی بر یگانگی و بی همتایی خدا و تعدد ناپذیری ذات مقدس او دلالت دارد از جمله آیات قرآن کریم در این باره عبارتند از: "لیس کمثله شیئ..." "چیزی مثل او نیست .." و یا "قل هو الله احد/الله الصمد / لم یلد و لم یولد/ ولیم یکن له کفوا احد " "بگو خدا یکتا و یگانه است خدای صمد نه

کس را زاده نه زاییده از کس و برای او هیچ شبیه گاه و مانندی نبوده است" از این آیات و روایات به خوبی بر میآید که خدا یگانه و بی همتاست .اوتنها مبدا جهان است ونیز ذات او بسیط است و دارای جزء نیست.

۱۹۷- ترجه آیه شریفه «هرکس به احکامی که خدا نازل کرده است، حکم نکند، ستمگر است»، بیانگر کدام بُعد از ابعاد توحید است؟(فراگیر پنجم و آموزش و پرورش سال ۹۷)

۱)عبادت ۲)تشریع ۳)اطاعت ۴)تکوین

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: پاسخ صحیح گزینه ۲ می‌باشد.توحید در ربوبیت تشریعی به این معنی است که فقط خدای متعال حق امر و نهی دارد. این، یکی از ارکان مهم توحید است و توحید بدون این رکن کامل نیست، بلکه مانند توحید ابلیس است که بود و نبود آن یکی است.

۱۹۸- اصل مسلم همه ادیان، کدام مورد است و اگر اختلافی دراین باره وجود دارد، مربوط به چیست؟(فراگیر پنجم و آموزش و پرورش سال ۹۷)

۱)توحید در عبادت- مصادیق ۲)توحید در خالقیت- فروعات

۳)توحید در عبادت- فروعات ۴)توحید در خالقیت- مصادیق

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: پاسخ صحیح گزینه ۱ می‌باشد.همه ی ما در نماز به توحید در عبادت گواهی میدهیم و اعلام میداریم: ((ای خدا ما فقط تو را میپرستیم ؛ایاک نعبد)) بنابراین از آیات بر می آید که توحید در عبادت ، اصل مسلم همه ی ادیان است و هیچ مسلمانی با آن مخالفت ندارد و اگر اختلافی در این باره وجود دارد مربوط به مصادیق است که برخی از مسلمانان ،برخی از افعال را عبادت میدانند، در حالی که برخی آن را تکریم و تعظیم می دانند. (کتاب اندیشه ۱)

۱۹۹- تاریخ انبیا نشان می دهد که مسئله توحید در....... مورد مناقشه امت های آنان نبوده و اگر شرکی در کار بوده بیشتر مربوط به .... بوده است. (فراگیر پنجم و آموزش و پرورش سال ۹۷)

۱)ولایت- مالکیت ۲)مالکیت- ولایت ۳)ربوبیّت- خالقیّت ۴)خالقیّت- ربوبیّت

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: پاسخ صحیح گزینه ۴ می‌باشد.تاریخ انبیا نشان میدهد که مسئله ی توحید در خالقیت مورد مناقشه ی امتهای آنان نبوده و اگر شرکی در کار بوده، بیشتر مربوط به تدبیر و کارگردانی عالم بوده است ؛ برای مثال، مشرکان عصر حضرت ابراهیم خلیل علیه السلام فقط به یک خالق اعتقاد داشتند ولی به غلط میپنداشتند که ستاره، ماه یا خورشید مدبر جهان اند و مناظر ه ی ابراهیم علیه السلام نیز با آنان بر سر همین بوده است. (کتاب اندیشه ۱)

۲۰۰- عبارت "عبادت مستلزم شناخت معبود در حد توان انسان است" ناظر بر فهم کدام آیه شریفه است؟(فراگیر پنجم و آموزش و پرورش سال ۹۷)

۱) سَنُرِیهِمْ آیَاتِنَا فِی الْآفَاقِ وَفِی أَنْفُسِهِمْ ۲) وَمَا خَلَقْتُ الْجِنَّ وَالْإِنسَ إِلَّا لِيَعْبُدُون

۳) أَفَحَسِبْتُمْ أَنَّمَا خَلَقْنَٰكُمْ عَبَثًا وَأَنَّكُمْ إِلَيْنَا لَا تُرْجَعُون ۴) أَطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ وَأُولِي الْأَمْرِ مِنْكُمْ

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: پاسخ صحیح گزینه ۱ می‌باشد. راه شناخت وجود خدا بر دو نوع است : سیر در آفاق و سیر در انفس،چنان که قرآن کریم می فرماید: سَنُرِیهِمْ آیَاتِنَا فِی الْآفَاقِ وَفِی أَنْفُسِهِمْ حتی يَتَبَيَّنَ لَهُم انَّهُ الحَقُّ

ای استخدام | E-ESTEKHDAM

به زودی نشانه های خود را در افقها و در دلهایشان بدیشان خواهیم نمود تا برایشان روشن گردد که او خود حق است. از راه سیر آفاق ،انسان با مشاهده مخلوقات و تدبر در حدوث و امکان و نظم پدیده ها به وجود خالق و مدبری دانا و توانا پی می برد ،ولی از راه سیر انفس با تامل در خود درمی یابد که نسبت به خدا شناخت قلبی و بی واسطه دارد و در برابر چنین خدایی که کمال مطلق است سر تعظیم فرود می آورد. راه انفس را می توان به تعبیری "راه فطرت" نامید.در قرآن و روایات ائمه به این راه اشاره شده است اما قبل از هر چیز باید به معنای فطرت و ویژگی های امر فطری اشاره کنیم

۲۰۱- "نیاز به فرض مخلوقات و عدم نیاز به آن"، برای انتساب صفات به خداوند، به ترتیب، متصّف به کدام صفات است؟(فراگیر پنجم و آموزش و پرورش سال ۹۷)

۱) فعل – فعل ۲) ذات – فعل ۳) فعل – ذات ۴) ذات – ذات

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: پاسخ صحیح گزینه ۳ می‌باشد. صفات ثبوتی خدا را می توان به صفات ذاتی و فعل نیز تقسیم کرد:

صفات ذاتی آن دسته از صفات اند که از ذات الهی انتزاع می یابند . این صفات را بدان رو ذاتی نامیده اید که همواره با ذات الهی اند و در انتزاع آنها نیاز به تصور موجودات دیگر نیست و ذات همواره متصف به آنها است ، مانند علم ، قدرت و حیات

صفات فعلی خدا آن دسته از صفات اند که از ارتباط ذات الهی با مخلوقات انتزاع می گردند ، یعنی آنگاه خدا به صفت خالقیت متصف می شود که او و مخلوقات و رابطه وجودی میان آنها را در نظر بگیریم . در این صورت است که صفت خالقیت انتزاع می شود و می گوییم خدا خالق موجودات است .

همچنین است صفت رازقیت ، که هرگاه خدا و مخلوقات را در نظر بگیریم و نشان دهیم که خدا امکان حیات آنها را فراهم می سازد ، این صفت انتزاع می یابد . به عبارت دیگر ، تا خدا ، فعلی به نام خلقت و رزق قدرت ذاتی دارد

همچنین است صفت رازقیت ، که هر گاه خدا و مخلوقات را در نظر بگیریم و نشان دهیم که خدا امکان حیات آنها را فراهم می سازد ، این صفت انتزاع می یابد . به عبارت دیگر ، تا از خدا ، فعلی به نام خلقت و رزق صادر نشود ، او را خالق و رازق بالفعل نمیتوان خواند ، هر چند بر خلقت و رزق قدرت ذاتی دارد

بدین سان ، اگر خدا را بدون مخلوقات در نظر بگیریم ، متصف به خالق و رزاق بودن نمیشود ، ولی در مقابل براع انتزاع صفات ذاتی ، نیازی به فرض مخلوقات و موجودی غیر از خداوند نیست.

۲۰۲- آیات شریفه ﴿ قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ﴾ و ﴿ لَوْ كَانَ فِيهِمَا آلِهَةٌ إِلَّا اللَّهُ لَفَسَدَتَا﴾، به ترتیب بیانگر کدام بعد از ابعاد توحید است؟(فراگیر پنجم و آموزش و پرورش سال ۹۷)

۱) صفاتی – خالقیّت ۲) ذاتی – خالقیّت

۳) صفاتی – ربوبیّت ۴) ذاتی – ربوبیّت

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: پاسخ صحیح گزینه ۴ می‌باشد. از این بیانات به خوبی بر می آید که جهان مجموعه ای هماهنگ است که از سر حکمت و علم و تدبیر آراسته شده است و این هماهنگ کننده و نظم دهنده کسی جز خدا نیست و اگر خدایی جز خدای یگانه وجود داست ، عالم تباه می گردید

لو کان فیهما الله الا الله لفسدتا"

اگر در آسمان و زمین ، خدایانی جز الله وجود داشت ، تباه می شدند

در این آیه به شکل برهان خلف اثبات وجود خدا شده است . شکل این برهان چنین است :

۱ – اگر خدایی در آسمانها و زمین به غیر از الله بود ، فساد در تکوین می شد.

۲ – در تکوین فساد نیست

بنابراین : به غیر از خدا در آسمانها و زمین خدایی نیست

۲۰۳- از آیه شریفه «أَفَحَسِبْتُمْ أَنَّمَا خَلَقْنَاكُمْ عَبَثًا وَأَنَّكُمْ إِلَيْنَا لَا تُرْجَعُون» کدام برهان دریافت می شود؟(فراگیر پنجم و آموزش و پرورش سال ۹۷)

۱)عدالت برای اثبات توحید ۲)حکمت برای اثبات معاد

۳)عدالت برای اثبات معاد ۴)حکمت برای اثبات توحید

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: پاسخ صحیح گزینه ۲ می‌باشد. ترجمه این آیه چنین است:

«پس آیا گمان کرده‌اید که ما شما را بیهوده آفریده‌ایم و شما به سوی ما بازگردانده نمی شوید؟»
این آیه به فلسفه وجودی آخرت اشاره کرده و می‌فرماید: اگر قیامت نباشد، زندگانی دنیا بی‌معنا و بیهوده خواهد بود. زیرا برای یک زندگی دنیوی مادی، این همه امکانات و استعدادهایی که خداوند در وجود بشر قرار داده، نیاز نبود و انسانها می‌توانستند مانند بسیاری از حیوانات، از دنیا و لذتهای آن بهره ببرند، بدون آنکه نیازی به عقل و اندیشه و اختیار داشته باشند.

۲۰۴- حضرت علی (ع) در مورد چه کسانی فرموده اند: «آنان مردگان زنده نمایند»؟(فراگیر پنجم و آموزش و پرورش سال ۹۷)

۱)خدمت به محرومان را ترک کرده اند. ۲)با جهل و خرافه پرستی مبارزه نکرده اند.

۳)نهی از منکر را به کلی ترک کرده اند. ۴)با اشرافیت و تبعیض مبارزه نکرده اند.

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: پاسخ صحیح گزینه ۳ می‌باشد. نهی از منکر به شکل های مختلف قابل اجراست و مراتب آن از جهت ثواب و ارزش با همدیگر متفاوتند .علی علیه السلام می فرمایند: گروهی از مردم با دست و زبان و قلب خود به مبارزه با منکرات می پردازند. این طایفه همه خصلت های نیک را در خود جمع کرده اند. گروهی تنها با زبان و قلب، و نه با دست، به مبارزه با منکر برمی خیزند که این طایفه به دو خصلت نیک تمسک جسته اند یکی را رها ساخته اند. گروهی دیگر تنها با قلب خود به مبارزه با منکر می پردازند و مبارزه با دست و زبان را وا می نهند. این گروه تنها به یک خصلت نیکو اکتفا کرده اند امّا دسته ای هم هستند که نه با زبان و نه با قلب و نه با دست با منکرات مبارزه نمی کنند. این ها در حقیقت مردگان زنده نمایند.

۲۰۵- آیه شریفه «إِنَّ رُسُلَنَا يَكْتُبُونَ مَا تَمْكُرُونَ»، بیانگر کدام یک از گواهان روز رستاخیز است؟ (فراگیر پنجم و آموزش و پرورش سال ۹۷)

۱)نامه اعمال ۲)پیامبران الهی ۳)فرشتگان ۴)قرآن کریم

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: پاسخ صحیح گزینه ۳ می‌باشد. وَ إِذا أَذَقْنَا النّاسَ رَحْمَةً مِنْ بَعْدِ ضَرّاءَ مَسَّتْهُمْ إِذا لَهُمْ مَكْرٌ فِي آياتِنا قُلِ اللّهُ أَسْرَعُ مَكْراً إِنَّ رُسُلَنا يَكْتُبُونَ ما تَمْكُرُونَ

ای استخدام | E-ESTEKHDAM

و هرگاه پس از رنجی که به مردم رسیده، (طعم) رحمت و لطفی به آنان بچشانیم، (به جای سپاس،) در آیات ما مکر و حیله می‌کنند. بگو: تدبیر الهی سریعتر و نافذتر است. همانا فرستادگان ما (فرشتگان)، آنچه را مکر و نیرنگ می‌کنید می‌نویسند.

۲۰۶- هر گاه متعلق علم حضوری، خدا و امور مرتبط با خدا باشد، به آن چه گفته میشود؟(فراگیر پنجم و آموزش و پرورش سال ۹۷)

۱)ادراک نظری ۲)فضیلت اخلاقی ۳)شهود عرفانی ۴)ادراک عملی

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: پاسخ صحیح گزینه ۳ می‌باشد. گاهی متعلق علوم حضوری ُخدا و امور مرتبط به خدا است که به آن شهود عرفان نیز ی می گویند.بزرگان معصوم ُمانند امیرمومنان علی (ع) قبل از اینکه اشیا را مشاهده کنند خدا را می بینند چنانچه در روایتی از آن حضرت نقل است: من خدایی را که نبینم عبادت نمی کنم البته نه با چشم سر بلکه با چشم قلب

۲۰۷- از آیه شریفه " لا إِكْراهَ فِي الدِّينِ قَدْ تَبَيَّنَ الرُّشْدُ مِنَ الْغَيِّ " کدام مفهوم دریافت می شود؟(فراگیر پنجم و آموزش و پرورش سال ۹۷)

۱) ایمان، مبتنی بر معرفت است و بدون معرفت، اجر و ارجی ندارد.

۲) پرواز به سوی حقایق، به جز با دو بال علم و ایمان، میسر نیست.

۳) "رشد و غی" دو ماهیت انفکاک ناپذیر انسان است.

۴) معرفت، آنجا با ارزش است که کانال وصل به ایمان باشد.

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: پاسخ صحیح گزینه ۱ می‌باشد. از سوی دیگر قرآن ایمان را مبتنی بر معرفت می داند و بدین سان از دیدگاه قرآنی ایمان بدون معرفت اجر و ارجی ندارد . آیه شریفه زیر از این حقیقت پرده برمی دارد: در دین اجبار و اکراه وجود ندارد و خداوند راه درست را از راه انحرافی روشن کرده است بنابراین کسی که به طاغوت (بت و شیطان و هر موجود طغیانگر) کافر شود و به خدا ایمان آورد به رشته محکم و استواری چنگ زده است.

۲۰۸- پیام حدیث شریف "کیف غیر من یجهل نفسه " کدام است؟(فراگیر پنجم و آموزش و پرورش سال ۹۷)

۱) خودشناسی، مقدمه خداشناسی است ۲) خداشناسی، مقدمه خودشناسی است

۳) خداشناسی، پیش درآمد کمال انسانی است ۴) خودشناسی، پیش درآمد جهان شناسی است.

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: پاسخ صحیح گزینه ۴ می‌باشد. شناخت جهان پس از تعامل انسان با جهان خارج از خود است.انسان بعد از تعامل است که می گوید می بینم و می شنوم و می شناسم. سوال اساسی این است که موجودی که از آن به من تعبیر می کنیم چه اندازه در شناخت سهم دارد ؟ آیا همه سهم برای انسان است یا سهم اساسی برای جهان خارج است و یا هر دو سهیم هستند؟ لازمه پاسخ به این سوال ،خودشناسی است.انسان باید ابتدا قوا و ابزار شناخت خود و گستره و مرزهای آنها را بشناسد تا بعد به شناخت جهان دست یابد و امیرمومنان علی (ع) می فرماید: "کیف غیر من یجهل نفسه "

  کسی که خود را نمی شناسد ،چگونه غیر خود را تواند شناخت ؟!

  من عَرَفَ نَفسَه کان لغَیره اعرف و جهل نفسه کان بغیره اَجهل

  کسی که خود را بشناسد دیگری را بهتر می شناسد و کسی که به خود جاهل است به دیگران جاهل تر است

۲۰۹- انجام معجزه توسط پیامبر اکرم (ص)، به وسیله چه عاملی صورت می‌گیرد و ناشی از چیست؟(فراگیر پنجم و آموزش و پرورش سال ۹۷)

۱) ولایت ظاهری – بندگی و قرب الهی
۲) ولایت ظاهری – اجرای قوانین الهی
۳) ولایت معنوی – بندگی و قرب الهی
۴) ولایت معنوی – اجرای قوانین الهی

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: پاسخ صحیح گزینه ۳ می‌باشد. ولایت معنوی - بندگی و قرب الهی

رسول خدا (ص) با انجام وظایف عبودیت و بندگی و در مسیر قرب الهی به مرتبه ای از کمال نائل شد که می توانست عالم غیب و ماورای طبیعت را مشاهده کند و واسطه فیض خالق به مخلوق شود و به اذن الهی در عالم طبیعت تصرف نماید به طور مثال به اذن الهی قادر بود بیمار را شفا بخشد ،خطری را از کسی دفع نماید و سایر حاجات مردم را در صورتی که صلاح آنها در ان باشد برآورده سازد.

خداوند از هنگام تولد ایشان را تحت تربیت خود گرفت و روح و جانش را چنان هدایت کرد که قلبش از معرفت و محبت الهی نورانی شد ،عوالم غیب را درنوردید و به بالاترین مرتبه عالم خلقت نائل شد .گرچه این مقام و مرتبه از درک ما انسانهای عادی فراتر است. اما شایسته است بدانیم که با رسیدن رسول خدا به این مرتبه از کمال،خداوند لطف خود را به پیامبرش کامل کرده و ایشان را واسطه ی فیض و رحمت و برکت به مخلوقات و بندگان قرار داد و تجلی بخش اسماء و صفات خود گردانید . یعنی مرتبه ای از ولایت و سرپرستی مخلوقات را به ایشان اعطا کرد .این مرتبه از ولایت را که کاملا به اذن خداست ،ولایت معنوی می نامند .به واسطه ی این ولایت پیامبر اکرم واسطه ی همه ی خیرات و برکات مادی و معونی به مخلوقات و از جمله انسان هاست.ایشان به اذن خداوند می تواند در عالم طبیعت تصرف کند و معجزات را انجام دهد .

۲۱۰- وعده خداوند به کسانی که ایمان دارند و عمل صالح انجام می‌دهند، چیست؟(فراگیر پنجم و آموزش و پرورش سال ۹۷)

۱) دینشان را برای آنان مستقر سازد.
۲) آنان را جانشین در زمین قرار می‌دهد.
۳) ولیّ الهی را برای تشکیل حکومت جهانی می‌فرستد.
۴) بیمشان را به ایمنی و راحتی مبدل می‌گرداند.

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: پاسخ صحیح گزینه ۲ می‌باشد.آنان را جانشین در زمین قرار می‌دهد. ایمان و عمل صالح از اعمالی است که ادمی را به بهشت راه نماید . قران در این باره می فرماید: و الذین امنو و عملو الصالحات اولئک اصحاب الجنه هم فیها خالدون

و کسانی که ایمان آورده و کارهای شایسته کرده اند ،آنان اهل بهشتند و در آن جاودان خواهند ماند.

۲۱۱- با توجه به اینکه قرآن کریم می فرماید: "و بسا چیزی را خوش نمی‌دارید و آن برای شما خوب است، و بسا چیزی را دوست می‌دارید و آن برای شما بد است"، دلیل ناخوش دانستن برخی از امور ناشی از چیست؟(فراگیر پنجم و آموزش و پرورش سال ۹۷)

۱) عدم شناخت جامع و کامل
۲) عملکرد نادرست و گناه انسان
۳) قضاوت‌های کلی و تنگ نظرانه
۴) ابهام و ناسازگاری از ضعف علمی

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: پاسخ صحیح گزینه ۱ می‌باشد. ناشی از جزیی نگری : برخی از متفکران معتقدند اینکه انسانها بسیاری از امور را شر می دانند ، ریشه در قضاوتهای سطحی و جزیی و تنگ نظرانه و شتاب زده دارد. اگر آنان از آگاهی وسیعتر و جامعتری برخوردار بودند ، هیچگاه به شر بودن برخی امور ، حکم نمی کردند. خداوند از روی علم و حکمت نامتناهی

ای استخدام | E-ESTEKHDAM

خود ، بهترین جهان ممکن را آفریده است که هر چیز آن به جای خود است ، ولی آدمیان ، که از دانش اندکی برخور دارند ، نمی توانند درباره جهان به درستی داوری کنند . برای مثال ، کسی که فقط چاه فاضلاب ساختمان را می بنند و از دیگر بخشهای آن بی خبر است، قضاوت درستی درباره اش نخواهد داشت. اما اگر بصیرت جامع و کاملی از ساختمان داشته باشد، خواهد دید که وجود چاه نه تنها بد نیست ، بلکه برای ساختمان بسیار لازم است .

قران مجید دلیل ناخوش دانستن برخی امور را ناشی از عدم شناخت جامع و کامل می داند و می فرماید :

و عسی ان تکرهوا شیئا و هو خیر لکم و عسی ان تحبو شیئا و هو شرلکم ولله یعلم و انتم لاتعلمون

و بسا چیزی را خوش نمی دارید و آن برای شما خوب است و بسا چیزی را دوست می دارید و آن برای شما بد است و خدا می داند و شما نمی دانید

فعسی ان تکرهوا شیئا و یجعل الله فیه خیرا کثیرا

پس په بساچیزی را خوش نمیدارید و خدا در آن خیر فراوان قرار می دهد

۲۱۲- کسی که نامه عملش را به دست چپش می‌دهند، چه می گوید؟(فراگیر پنجم و آموزش و پرورش سال ۹۷)

۱) ﴿فَلَا تُظْلَمُ نَفْسٌ شَيْئًا﴾

۲) ﴿هَاؤُمُ اقْرَءُوا كِتَابِيَهْ﴾

۳) ﴿يا لَيْتَنِی لَمْ أُوتَ كِتابِيَهْ﴾

۴) ﴿وَالْوَزْنُ يَوْمَئِذٍ الْحَقُّ﴾

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: پاسخ صحیح گزینه ۳ می‌باشد.

وَ اَمّا مَن اوتیَ کتابَه بشماله — و کسی که نامه اش را به دست چپش می دهند

فَیَقولُ یا لَیتَنی لَم اوتَ کتابیَه — گوید : کاش نامه ی عملم به من داده نمی شد

۲۱۳- جایگاه ایمان از دیدگاه قرآن کجاست و برترین مرتبه آن، کدام است؟(فراگیر پنجم و آموزش و پرورش سال ۹۷)

۱) قلب – عصمت

۲) وجود – اطمینان

۳) وجود – عصمت

۴) قلب – اطمینان

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: پاسخ صحیح گزینه ۱ (قلب – عصمت) از کتاب (اندیشه ۱ – سبحانی) می‌باشد.

۲۱۴- "شناخت‌های فطری" و "گرایش‌های فطری" به ترتیب، ناظر بر کدام مورد است؟(فراگیر پنجم و آموزش و پرورش سال ۹۷)

۱) نیازمند آموزش و استدلال هستند. – مقتضای آفرینش هر فرد است.

۲) بی‌نیاز از تعلیم‌وتربیت هستند. – برخوردار از آموزش و استدلال است.

۳) نیازمند آموزش و استدلال هستند. – برخوردار از آموزش و استدلال است.

۴) بی‌نیاز از تعلیم و تربیت هستند. – مقتضای آفرینش هر فرد است.

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: پاسخ صحیح گزینه ۴ می‌باشد.

E-ESTEKHDAM | ای استخدام

۲۱۵- آگاهی انسان به "ذات" و "قوای ادراکی" خود، به ترتیب، بیانگر کدام شناخت است؟(فراگیر پنجم و آموزش و پرورش سال ۹۷)

۱) عملی - نظری ۲) نظری - نظری ۳) نظری - عملی ۴) عملی - عملی

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: پاسخ صحیح گزینه ۲ (نظری – نظری) از کتاب (اندیشه ۱- سبحانی) می‌باشد.

۲۱۶- راه اثبات ضرورت وحی،...... است و خدا را ناظر بر اعمال دانستن، وسیله نجات انسان از بحرانِ ...... است. (فراگیر پنجم و آموزش و پرورش سال ۹۷)

۱)اعتقاد– روانی ۲)اعتقاد– اخلاقی ۳)عقل– روانی ۴)عقل– اخلاقی

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: پاسخ صحیح گزینه ۴ می‌باشد. یکی از مباحث مهم در باب وحی، ضرورت عقلی آن است . علمای شیعه معتقدند که انسان همواره به احکام و معارف وحیانی نیازمند است. بدون تردید؛ انسان امروزی با بحران اخلاقی مواجه شده است در دنیای امروزی ، معیار و ملاک خوبی و بدی اخلاقی ؛ لذت گرایی و سودگرایی مادی است ریشه ی بحران اخلاقی غفلت از ارزش غیر مادی وجود انسان و فضایل فطری او و عدم توجه به خداوند و تعالیم پیامبران الهی میباشد.

۲۱۷ – مطلب «ترک خیر کثیر به دلیل شر قلیل، خودش شر کثیر محسوب می شود»، بر کدام یک از پاسخ های مسئله شرور حکایت می کند؟(فراگیر پنجم و آموزش و پرورش سال ۹۷)

۱)شر، ناشی از جهل انسان است. ۲)شر، ناشی از جزئی نگری است.

۳)شر، ناشی از آزادی انسان است. ۴)شر، لازمه جهان مادی است.

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: پاسخ صحیح گزینه ۴ میباشد. **شر لازمه دنیا مادی**، در پاسخ به مسأله شر باید به این نکته دقت داشت که دنیا دار تعارض و تزاحم است و این تعارض لازمه جهان مادی است؛ به این معنا که هر موجودی برای رسیدن به کمال خویش تلاش می‌کند و گاهی این تلاش، با بقاء موجود دیگر در تعارض است، به عنوان مثال کرم برای رشد خویش، باید از چیزی بخورد تا به کمال رشدیتش که پروانه شدن است دست یابد، اما خوردن آن چیز نیز با کمال آن موجود در تضاد است، حال آن موجودی که قرار است خورده شود، برگ درخت توت باشد یا چیز دیگر. در حقیقت قابلیت قابل اشکال دارد به این معنا که دنیا، اگر قرار هست دنیا باشد، لازمه آن این است که به همراهش شر قلیل وجود داشته باشد و الا دنیا دیگر دنیا نبود، بهشت میشد. **در نتیجه:** با توجه به این توضیحات شر در جهان هستی وجود دارد، زیرا لازمه وجود دنیا بودن همین شر است؛ گر چه این شرها در مقابل آن خیر و نیکی ها بسیار کم است، به همین خاطر خلق نکردن دنیا یعنی نادیده گرفتن آن خیر و نیکی‌های زیادی که در آن وجود دارد و این خودش شر کثیر است.

۲۱۸ – عبارت زیر، بیانگر کدام یک از فواید شرور در جهان است؟(فراگیر پنجم و آموزش و پرورش سال ۹۷)

«چون خداوند بنده ای را دوست بدارد، او را در دریای سختی ها غوطه ور می سازد.»

۱)هدیه ای به بندگان خاص خداوند ۲)آزمونی از سوی خداوند باری بروز استعدادها

۳)عاملی برای بیداری انسان از غفلت ۴)لازمه ذاتی عالم مادّه و جهان آفرینش

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: پاسخ صحیح گزینه ۱ می‌باشد.

– شرور، لازمه ذاتی عالم ماده

تزاحم و تضاد از ویژگی های ذاتی عالم ماده است. اگر این و یژگی ها نبود، چیزی به نام عالم مادی وجود نداشت. یا باید این و یژگی ها همراه عالم ماده باشد و یا اصلا چنین عالمی موجود نباشد. از طرف دیگر، حکمت و لطف خدا ایجاب می کند که عالم مادی خلق شود، زیرا خیر آن بیشتر از نقص و شرآن است، و ترک خیر کثیر به سبب شر قلیل، خلاف حکمت و لطف الهی است.

– شرور علت شکوفا شدن استعدادها

ساختار آدمی به گونه ای است که بسیاری از توانایی ها و استعدادهای او در سایه مواجهه با سختی ها و مشکلات شکوفا می شود. بسیاری از اختراعات و ابتکارات در برخورد با مشکلات و سختی ها حاصل می شوند. بنابراین، وجود شرور برای تکامل روحی و معنوی و علمی انسان سودمند است. قرآن در این باره در آیات ۵ و ۶ سوره حشر می فرماید: پس با دشواری،آسانی است.آری با دشواری آسانی است.

امام علی(ع) در این باره می فرمایند: بدانید که شاخه درختی که در بیابان می روید، سخت تر و پوست سبزه های خوش نما نازک تر و آتش گیاهان صحرایی افروخته ترو خاموشی آنها دیرتراست.

–شر عاملی برای بیداری از غفلت

از فواید شرور و سختی ها آن است که آدمی را از خواب غفلت بیدار می کنند. راننده ای را در نظر بگیریم که بر اثر غفلت به قوانین راهنمایی و رانندگی بی اعتنا است. اگر او همچنان غافل بماند، مو جب نابودی خود و دیگران می شود. اما پلیس به عنوان هشدار او را جریمه می کند و از ادامه مسیر باز می دارد. این سختی و ناراحتی به نفع او است و باعث بیداری و هوشیاری اش می شود تا از پیامدهای ناگوار دور بماند.

خداوند نیز در قرآن از سختی ها و مشکلات به عنوان عاملی برای بیداری از خواب غفلت یاد می کند و در آیه ۲۱ سوره سجده می فرماید: و قطعا غیر از عذاب بزرگ تر عذاب آخرت از عذاب نزدیک تر عذاب دنیا به آنان می چشانیم،امید آنکه به سوی خدا باز گردند.

– هدیه به بندگان خاص

بنابر برخی روایات، هنگامی که خدابه بنده ای لطف و یژه ای دارد او را گرفتار سختی می کند. امام صادق(ع) در این باره می فرماید: چون خداوند بنده ای را دوست بدارد، او را در دریای سختی ها غوطه ور می سازد. باز امام صادق(ع) می فرماید: پیامبران بیشتر از دیگر مردم به بلا دچار می شوند و سپس کسانی که بدیشان شبیه ترند، هر چه شبیه تر،بلا هم بیشتر.

– شرور آزمون الهی

خداوند بعضی مواقع بندگانش را با مصیبت و سختی می آزماید تا مومنان راستین شناخته شوند، درست همان گونه که طلای ناخالص را با حرارت،ناب می کنند و زیبایی و بهایی بیشتر به آن می بخشند. همچنین خداوند برخی بندگان را در کوران رنج و مصیبت و مشکلات محک می زند تا خالص و ارزشمندتر گردند.در قرآن مجید در ۲ و ۳ سوره عنکبوت آمده است؛ آیا مردم گمان کردند همین که بگویند ایمان آوردیم به حال خود رها می شوند و آزمایش نخواهند شد؟ ما کسانی را که پیش از آنان بودند آزمودیم و اینها را نیز امتحان می کنیم باید علم خدا درباره کسانی که راست می گویند و کسانی که دروغ می گویند،تحقق یابد.

۲۱۹- "خداوند ما را صاحب اراده و اختیار آفرید و مسئول سرنوشت خویش قرار داد" پیام کدام آیه شریفه حاکی از آن است ؟ (وزارت نیرو سال ۹۷)

۱)ما تری فی خلق الرحمن من تفاوت

۲)و الذین جاهدوا فینا لنهدینهم سبلنا

۳)انا هداینا‌ه السبیل اما شاکرا و اما کفورا ۴)و لقد خلقنا الانسان و نعلم ما توسوس به نفسه

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است. ما به حقیقت راه (حق و باطل) را به او نمودیم حال خواهد (هدایت پذیرد) شکر (این نعمت) گوید و خواهد (آن نعمت را) کفران کند.

۲۲۰- « حفظ ذات » و « میل به دانش » به ترتیب از اقسام کدام گرایش ها در انسان است؟ (وزارت نیرو سال ۹۷)

۱)غریزی – فطری ۲)فطری – فطری ۳)غریزی- غریزی ۴)فطری- غریزی

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است.

۲۲۱- آیه شریفه " واتخذوا من دون الله الهه لیکونوا لهم عزا" بیانگر کدام قسم از اقسام شرک است ؟ (وزارت نیرو سال ۹۷)

۱)ذاتی ۲)ربوبی ۳)صفاتی ۴)عبادی

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است. (وَاتَّخَذُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ آلِهَةً لِيَكُونُوا لَهُمْ عِزًّا)«مشرکان جز خداوند، خدایانی را برگزیدند تا مایه عزت آنان باشد». این آیه آشکارا بیان می‌کند مشرکان بر این عقیده بودند که خدایانی را که شریک برای خداوند گرفته بودند و آنها را پرستش می‌کردند، در سرنوشت آنان تأثیر می‌گذارند و عزت آنها را فراهم می‌کنند، اما این اعتقاد کاملاً بی‌اساس بود؛ چرا که عزت جز از جانب خداوند و به اراده و مشیت او نیست از آنجا که شرک در اطاعت چنان‌که پیش از این بیان گردید از مظاهر و اقسام شرک در ربوبیت است.

۲۲۲- اولین آیاتی که بر رسول خدا (ص) نازل شد و آغازگر رسالت ایشان بود ، درباره چه موضوعی بود؟ (وزارت نیرو سال ۹۷)

۱)مبارزه با ظلم ۲)پرهیز از شرک ۳)اعتقاد به یگانگی ۴)دانش و آموختن

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. اولین آیاتی که بر رسول خدا (ص) نازل شد و آغازگر رسالت وی بود درباره‌ی «دانش و آموختن» بود. دعوت به تفکر، تعقل، تدبر و خردورزی در جای جای این کتاب آسمانی مشاهده می‌شود.

۲۲۳- عبارت "خداوند هیچ انسانی را پیش از توان و ظرفیتش مکلف نساخته است " و " جهان بر عدالت استوار است " به ترتیب ، بیانگر کدام یک از اقسام عدل است ؟ (وزارت نیرو سال ۹۷)

۱)تکوینی – تشریعی ۲)تشریعی – تکوینی ۳)تکوینی – جزایی ۴)تشریعی – جزایی

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است. عدل تشریعی(وضعی) : خداوند از یک سو، در وضع تکالیف و جعل قوانینی که سعادت و کمال انسان در گرو آن است، فرو گذار نمی کند و از سوی دیگر، هیچ انسانی را به عملی که بیش از استطاعت اوست، مکلف نمی سازد. بنابراین، شریعت الهی به هر دو معنای یاد شده، عادلانه است. عدل تکوینی : خداوند جهان را براساس عدالت آفریده است. به این معنی که خداوند به هر موجودی به اندازه شایستگی هایش مواهب و نعمتهایی ارزانی داشته و هیچ استعداد و قابلیتی را ضایع نمی کند. به عبارت دیگر خداوند متعال به هر یک از مخلوقات خویش به اندازه ظرفیت وجودی آن موجود افاضه وجود میکند. و آنها را به قدر قابلیت و استعدادشان از کمالات بهره مند می سازد.

ای استخدام | E-ESTEKHDAM

۲۲۴- خداوند بر پیامبرش حضرت محمد(ص) بعد از امر به " و شاورهم فی الامرفاذاعزمت..." چه دستوری می فرمایند ؟ (وزارت نیرو سال ۹۷)

۱)بر خدا توکل کن
۲)با مردم مهربانی کن
۳)برای مردم طلب آمرزش کن
۴)در تصمیم خود پایداری کن

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است. «فَبِمَا رَحْمَةٍ مِّنَ اللّهِ لِنتَ لَهُمْ وَلَوْ كُنتَ فَظًّا غَلِيظَ الْقَلْبِ لاَنفَضُّواْ مِنْ حَوْلِكَ فَاعْفُ عَنْهُمْ وَاسْتَغْفِرْ لَهُمْ وَشَاوِرْهُمْ فِي الأَمْرِ فَإِذَا عَزَمْتَ فَتَوَكَّلْ عَلَى اللّهِ إِنَّ اللّهَ يُحِبُّ الْمُتَوَكِّلِينَ»؛ [۱] «به (برکت) رحمت الهی، در برابر آنان (= مردم) نرم (و مهربان) شدی! و اگر خشن و سنگدل بودی، از اطراف تو، پراکنده می‌شدند. پس آنها را ببخش و برای آنها آمرزش بطلب! و در کارها، با آنان مشورت کن! اما هنگامی که تصمیم گرفتی، (قاطع باش! و) بر خدا توکل کن! زیرا خداوند متوکلان را دوست دارد».

۲۲۵- از آیه شریفه " ثم سواه و نفح فیه من روحه " کدام مفهوم دریافت می شود ؟ (وزارت نیرو سال ۹۷)

۱)بعد از مرگ روح باقی می ماند و در عالم برزخ به حیات خود ادامه می دهد
۲)انسان موجودی دوساحتی است که حقیقت آن ، روح و جسم است
۳)فرشته مرگ ، روح آدمی را می ستاند ، زیرا بدن آدمی باقی است
۴)انسان علاوه بر بدن مادی ، از روح الهی بهره مند است

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. سپس آن (نطفه بی‌جان) را نیکو بیاراست و از روح (قدسی الهی) خود در آن بدمید، و شما را دارای گوش و چشمها و قلبها (با حسّ و هوش) گردانید، باز بسیار اندك شکر و سپاسگزاری نعمتهای حق می‌کنید.

۲۲۶- آیه شریفه " ولاتفولوا لمن یقتل فی سبیل الله اموات بل احیاء ولکن لا تشعرون " به کدام موضوع اشاره دارد ؟ (وزارت نیرو سال ۹۷)

۱)مرگ همراه با آرامش
۲)مرگ ، سنت حتمی
۳)مرگ افتخار آمیز
۴)مرگ تن و قلب

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است. و به آنان که در راه خدا کشته شوند مرده نگویید، بلکه زنده ابدی هستند و لیکن همه شما این حقیقت را درنخواهید یافت.

۲۲۷- از نظر قرآن کریم ، مهم ترین معیار همسر شایسته چیست و عالی ترین هدف تشکیل خانواده کدام مورد است ؟ (وزارت نیرو سال ۹۷)

۱)خوش اخلاق بودن – رشد اخلاقی و معنوی هر یک از اعضای خانواده
۲)خوش اخلاق بودن – رشد و پرورش و تربیت فرزندان توسط والدین
۳)با ایمان بودن - رشد و پرورش و تربیت فرزندان توسط والدین
۴) با ایمان بودن - رشد اخلاقی و معنوی هر یک از اعضای خانواده

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است.

۲۲۸- از مهم ترین ثمرات روزه چست و مرتبه اولیه آن در انسان کدام است ؟ (وزارت نیرو سال ۹۷)

۱)تقوا – خوبی را دوست بداریم و از بدی بیزار باشیم

۲) ایمان – خوبی را دوست بداریم و از بدی بیزار باشیم

۳)ایمان – در مواقع خطر و مصیبت ها برخود مسلط باشیم

۴)تقوا– در مواقع خطر و مصیبت ها برخود مسلط باشیم

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است.

بخش دوم: اصل سوالات معارف اسلامی (برگزار شده توسط سایر مجریان آزمون‌ها)

۱ – حضرت علی (ع) چه چیزی را سودمندترین دانش معرفی کرده است؟ (راه آهن سال ۹۴)

۱) خداشناسی ۲)خود شناسی ۳) حق شناسی ۴) همه موارد

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح می‌باشد. در معارف اسلامی، «خودشناسی» سودمندترین دانش معرفی شده است کمااینکه امام علی(ع) فرموده است: «کسی که خود را بشناسد به سعادت و رستگاری بزرگ نائل شده است».

۲ – کدام یک از موارد زیر از اصول دین نمی‌باشد؟ (راه آهن – ۹۴)

۱) توحید ۲) معاد ۳) نبوت ۴) نماز

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. اصول دین پنج تا می‌باشد: توحید، معاد، نبوت، امامت و عدالت

۳ – نیت و قیام از..... نماز است؟ (راه آهن – ۹۴)

۱) ارکان ۲) غیرارکان ۳) واجبات ۴) هیچکدام

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح می‌باشد. ارکان نماز عبارتند از: نیت، تکبیر الاحرام، قیام، رکوع، سجود (دو سجده)

۴ – نماز... دارای ۲ رکعت و ۱۰ رکوع است؟ (راه آهن – ۹۴)

۱) میت ۲) عید ۳) آیات ۴) طواف خانه

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح می‌باشد. نماز آیات را می‌توان به دو شکل خواند:

الف) پنج بار حمد + سوره و برای هر بار، یک رکوع

ب) حمد + یک سوره را به ۵ قسمت تقسیم کرد و برای هر قسمت یک رکوع انجام داد.

۵ – به فرموده امام علی (ع) با...... می توان امام خود را یاری کرد؟ (راه آهن – ۹۴)

۱) پرهیزکار، کوشش، پاکدامنی ۲) پاکدامنی،استقامت، درستکاری

۳) صبر، استقامت، درستکاری ۴) صبر، کوشش، پاکدامنی

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح می‌باشد. حضرت علی (ع) می‌فرمایند: معلومتان باد که شما تن دادن به چنین روشی را قدرت ندارید، ولی مرا با ورع (پرهیزگاری) و کوشش در عبادت، و پاکدامنی و درستی یاری کنید.

۶ – یادگیری مسایل دینی که انسان غالبا به آن ها نیاز دارد، چه حکمی دارد؟ (راه آهن – ۹۴)

۱) مستحب موکد ۲) واجب ۳) احتیاط مستحب ۴) احتیاط واجب

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح می‌باشد. هر عملی که از مکلف صادر می شود فراگیری حکم آن واجب است، خواه از عبادات باشد و خواه از معاملات و یا از امور عادی.

۷ – حقیقت توکل به خداوند چیست؟ (راه آهن– ۹۴)

۱) اعتماد به خداوند و سپردن نتیجه کارها به او
۲) واگذاری تصمیمات مهم زندگی به خداوند
۳) خداوند را وکیل همه کارها قرار دادن
۴) قبل از هر عملی استخاره کردن

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح می‌باشد. توکل به معنای اعتماد به خداوند و سپردن نتیجه کارها به خداست.

۸ – در خصوص شناخت ذات و صفات خداوند، کدام یک از گزینه های زیر صحیح است؟ (راه آهن – ۹۴)

۱) شناخت ذات خدواند ناممکن و شناخت صفات خداوند ممکن است.

۲) شناخت ذات خدواند ممکن و شناخت صفات خداوند ناممکن است.

۳) شناخت ذات خدواند شناخت صفات خداوند ممکن است.

۴) شناخت ذات خدواند و شناخت صفات خداوند ناممکن است.

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. از آنجا که علم و دانش ما، بلکه تمام هستی ما محدود است هرگز نمی توانیم به حقیقت ذات خداوند که نامحدود است برسیم. چگونه موجود محدود، می تواند احاطه به ذات نامحدودی پیدا کند؟ همچنین، شناخت «صفات» خدا که عین ذات اوست نیز، برای موجود محدودی همچون ما امکان پذیر نیست. بنابراین، آنچه ما از ذات و صفات خدا می دانیم، یک علم اجمالی است، و بیشتر بر محور آثارش دور می زند.

۹–درک و فهم انسان از حقیقت هستی و جایگاه انسان در نظام آفرینش بیانگر................ او است و علی (ع) در این رابطه می‌فرماید: «خدا رحمت کند انسانی را که بداند از کجا آمده، در کجا قرار دارد و به کجا رهسپار می‌شود.» (دانشگاه های افسری سال ۹۶)

۱) مقام خلیفه الهی
۲) ارزش
۳) بعد غیر مادی وجود
۴) موقعیت

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح می‌باشد. ارزش هر کس به درک و فهم او از حقیقت هستی و جایگاه انسان در کاروان آفرینش بستگی دارد.

۱۰–خداوند با بخشیدن چه صفتی بر انسان، او را بر بسیاری از مخلوقات برتری داده است؟ (دانشگاه های افسری سال ۹۶)

۱) سعادت
۲)کرامت
۳)حکمت
۴)رحمت

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح می‌باشد. کرامت ویژگی و صفتی است که خداوند با توجه به آن، انسان را بر بسیاری از مخلوقات برتری داده است.

۱۱-مفهوم ابیات زیر، ناظر بر کدام یک از ودیعه‌های الهی در انسان است؟ (دانشگاه های افسری سال ۹۶)

دوست نزدیکتر از من به من است — وین عجب تر که من از وی دورم

چه کنم با که توان گفت که او — در کنار من و من مهجورم

۱) سرشت خدا آشنا
۲) وجدان اخلاقی
۳) گرایش به نیکی و زیبایی
۴) قوه‌ی تفکر و تعقل

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح می‌باشد. کافی است انسان با دیده ی دل، در خود و جهان نظر کند و جلوه‌های قدرت، حکمت، رحمت و مهربانی خداوند را در آنها ببیند و سرشت خدا آشنا که یکی از ودیعه های الهی در انسان است از آن مستفاد می شود.

امام علی (ع) در خصوص سرشت خدا آشنا می فرمایند: در هیچ چیزی نظر نکردم، مگر این که خدا را قبل از آن، بعد از آن و با آن دیدم.

با تدبر در آیه ی سنریهم ایاتنا فی الافاق و فی انفسهم حتی یتبین تهم انه الحق ... ما را به مفهوم سرشت خدا آشنا می‌رساند.

۱۲-کدام یک از نظر مفهومی با بقیه تفاوت دارد؟ (دانشگاه های افسری سال ۹۶)

۱) ﴿وَأَنْ تَقُولُوا عَلَى اللَّه مَا لَا تَعْلَمُونَ﴾
۲) ﴿إِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ مُبِينٌ﴾
۳) ﴿وَنَعْلَمُ مَا تُوَسْوِسُ بِهِ نَفْسُهُ﴾
۴) ﴿إِنَّمَا يَأْمُرُكُمْ بِالسُّوءِ وَالْفَحْشَاءِ﴾

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح می‌باشد. وَأَنْ تَقُولُوا عَلَى اللَّه مَا لَا تَعْلَمُونَ به معنای: و اینکه نادانسته چیزهایی را به خدا نسبت دهید. إِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ مُبِينٌ: همانا او برای شما دشمن آشکاریست. وَنَعْلَمُ مَا تُوَسْوِسُ بِهِ نَفْسُهُ: و آنچه را که نفسش بدان سبب در او وسوسه می کند می‌دانیم. إِنَّمَا يَأْمُرُكُمْ بِالسُّوءِ وَالْفَحْشَاءِ: جز این نیست که شما را به بدی و زشتی فرمان می دهد.

۱۳-مطابق آیه‌ی شریفه‌ی ﴿فِي جَنَّاتٍ وَنَهَرٍ فِي مَقْعَدِ صِدْقٍ عِنْدَ مَلِيكٍ مُقْتَدِرٍ﴾ چه کسانی در چنین بهشت‌هایی جای دارند؟ (دانشگاه های افسری سال ۹۶)

۱) متقین ۲)موقنین ۳)مومنین ۴)مومنین و صالحین

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح می‌باشد. آیه به این شکل است: إِنَّ الْمُتَّقِينَ فِي جَنَّاتٍ وَنَهَرٍ. فِي مَقْعَدِ صِدْقٍ عِنْدَ مَلِيكٍ مُقْتَدِرٍ.

۱۴ – سوم شعبان چه روزی است؟ (راه آهن سال ۹۴)

۱) تولد امام علی (ع)
۲) تولد امام حسین (ع)
۳) روز فتح مکه
۴) بعثت پیامبر اسلام (ص)

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح می‌باشد. سوم شعبان، سالروز ولادت حضرت امام حسین (ع) در سال ۴ هجری قمری و روز پاسدار می باشد.

۱۵ – کدام یک از اعمال زیر در حکم جنگ با خدا و رسول خدا بیان شده است؟ (راه آهن سال ۹۴)

۱) ربا خواری
۲) دروغ
۳) غیبت
۴) تهمت

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح می‌باشد. رباخواری، در حکم جنگ با خدا و رسول خداست.

یا أَیُّهَا الَّذِینَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَ ذَرُوا ما بَقِیَ مِنَ الرِّبا إِنْ کُنْتُمْ مُؤْمِنِینَ (بقره ـ ۲۷۸)

ای کسانی که ایمان آورده‌اید! تقوای الهی پیشه کنید و آنچه را از (مطالبات) ربا باقی مانده است رها کنید، اگر ایمان دارید.

فَإِنْ لَمْ تَفْعَلُوا فَأْذَنُوا بِحَرْبٍ مِنَ اللَّهِ وَ رَسُولِه وَ إِنْ تُبْتُمْ فَلَکُمْ رُؤُسُ أَمْوالِکُمْ لا تَظْلِمُونَ وَ لا تُظْلَمُونَ (بقره ـ ۲۷۹)

پس اگر چنین نکردید، (بدانید که) اعلان جنگ با خدا و رسولش داده‌اید و اگر توبه کنید، (اصل) سرمایه‌های شما از آنِ خودتان است. (و در این صورت) نه ستم می‌کنید و نه بر شما ستم می‌شود.

۱۶ – آیه شریفه « فاعتبروا یا اولی الابصار » به چه موضوعی اشاره دارد؟ (راه آهن سال ۹۴)

۱) تدبیر و اندیشه در اعمال
۲) وفای به عهد
۳) عمل کردن به گفته ها
۴) عبرت گرفتن از سرنوشت گذشتگان

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. با توجه به معنی این آیه: پس عبرت بگیرید ای صاحبان بصیرت. پی می‌بریم که به موضوع عبرت گرفتن از گذشتگان اشاره شده است.

۱۷- سخن «خداوند رسولانش را به سوی بندگان نفرستاد جز برای آنکه این بندگان در پیام الهی تعقل کنند» از کیست و به چه کسی گفته شده است؟ (راه آهن سال ۹۴)

۱) امام صادق (ع) – هشام بن حکم
۲) امام صادق (ع) – محمد بن مسلم
۳) امام کاظم (ع) – محمد بن مسلم
۴) امام کاظم (ع) – هشام بن حکم

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. حضرت امام کاظم (علیه السّلام) به شاگرد برجسته ی خود، هشام بن حکم، فرمودند: ای هشام، خداوند رسولانش را به سوی بندگان نفرستاد، جز برای آن که این بندگان در پیام الهی تعقل کنند.

۱۸ – انجام دادن کدامیک از این اعمال زیر در زمان رکوع حرام است؟ (راه آهن سال ۹۴)

۱) انگشتان دست را به هم چسباندن ۲) کف دست را بر دو زانو گذاشتن

۳) در حال خم شدن برای رکوع «الله اکبر گفتن» ۴) هیچ کدام

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. گزینه های یک، دو و سه، جزء اشکالات رکوع نیستند.

۱۹ – کدامیک از سوره های زیر به عروس قرآن معروف است؟

۱) الرحمن ۲) یس ۳) توبه ۴) بقره

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح می‌باشد. سوره الرحمن با کنایه و استعاره و ایهام بیشتری نازل شده است و همین باعث می‌شود که این سوره زیباتر از سوره‌های دیگر باشد و شباهتش به عروس بیشتر شود؛ زیرا که حسن و زیبایی عروس در این است که در زیر تور و پشت پرده باشد.

۲۰- منشأ گرایش به پوشش و عفاف در میان زن و مرد چیست؟ (قرارگاه پدافند هوایی خاتم سال ۹۵)

۱) فطرت ۲) عقل ۳) نفس اماره ۴) اراده

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح می‌باشد. منشا گرایش به پوشش و عفاف، فطری است.

۲۱-به فرمایش امام علی (ع) انسان با کدام موضوع به جنگ با خدا می رود؟ (قرارگاه پدافند هوایی خاتم سال ۹۵)

۱) کفران نعمت و گناه ۲) خودآرایی برای دیگران و انجام گناه

۳) پوشیدن لباس سیاه و اعتراف ۴) فرار از جبهه و همکاری با دشمن

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح می‌باشد.

۲۲- اینکه پیامبران الهی که صادق ترین انسان ها بوده اند و نسبت به وجود جهان آخرت هشدار داده اند، بر اساس کدام قائده عقلی قابل توجیه است؟ (قرارگاه پدافند هوایی خاتم سال ۹۵)

۱) قائده اختیار و آزادی رفتار ۲) قائده دفع خطر احتمالی

۳) قائده لاضرر و لاضرار ۴) قائده میل به جاودانگی

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح می‌باشد. قاعده دفع ضرر محتمل، از قواعد عقلی است که مضمون آن حکم عقل به دفع ضرر محتمل و یا مظنون است؛ بنابراین، اگر انسان درباره چیزی احتمال ضرر بدهد، از نظر عقل، دفع آن ضرر محتمل واجب است. این قاعده در مباحث مختلف اصولی، هم چون بحث حجیت مطلق ظن کاربرد دارد. در بحث حجیت مطلق ظن گفته شده ظن به حکم شرعی، با ظن به ضرر ملازم است و دفع ضرر مظنون از نظر عقل واجب است، پس عمل به ظن واجب است.

در بحث احتیاط نیز یکی از ادله عقلی که برای وجوب احتیاط به آن استناد شده، همین قاعده است؛ به این بیان که مبنای اصل احتیاط، حکم عقل به دفع ضرر محتمل است؛ یعنی عقل به لزوم دفع ضرر محتمل حکم می‌کند، و هرگاه در مورد ترک یا انجام کاری، احتمال ضرر اخروی باشد، عقل به احتیاط حکم می‌کند.

بنابراین اگر احتمال بدهیم که آخرت وجود دارد، پس بایستی به هشدارهای پیامبران، توجه کنیم.

۲۳- همنشینی که با انسان دفن می شود و در روز رستاخیز با انسان ها برانگیخته می شود: (قرارگاه پدافند هوایی خاتم سال ۹۵)

۱) فرشتگان مراقب ۲) صورت انسانی ۳) همزادها ۴) کردار

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. کردار و اعمال انسان‌ها، تنها توشه‌ای است که با انسان دفن می‌شود و در روز رستاخیر با انسان‌ها بر انگیخته می‌شود.

۲۴- بیت زیر بیانگر چه موضوعی است؟ (مردم از فتنه گریزند و ندانند که ما به تمنای تو در حسرت رستاخیزیم) (قرارگاه پدافند هوایی خاتم سال ۹۵)

۱) مرگ را پایان زندگی دانستن ۲) شهادت طلبی

۳) گریز از مرگ و نیستی ۴) مرگ را پایان زندگی ندانستن و اخرت را مورد توجه قرار دادن

پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. بیت مورد نظر اشاره به ادامه زندگی در جهان آخرت دارد. تنها گزینه‌ای که به این موضوع به صراحت اشاره کرده است، گزینه چهارم می‌باشد.

۲۵ – عبارت.......... به رابطه میان ظاهر و باطن در آراستگی اشاره دارد. (راه آهن سال ۹۴)

۱) رفتارهای ظاهری به تدریج بر باطن انسان موثر نیست.

۲) ظاهرهر کس تجلی درون اوست.

۳) پیشوایان ما مدام برزیبایی باطن و تقویت ایمان تاکید داشتند.

۴) گزینه ۲ و ۳

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح می‌باشد. پیشوایان ما علاوه بر آراستگی باطنی به آراستگی ظاهر هم توجه داشته‌اند.

۲۶ – تفاوت بین جهان بینی و جهان احساسی چیست؟ (آموزش و پرورش سال ۸۹)

۱) جهان بینی مختص انسان و جهان احساسی مختص سایر جانداران است.

۲) جهان بینی از مشترکات انسان و سایر جانداران و جهان احساسی مختص انسان است.

۳) جهان بینی مختص انسان و جهان احساسی از مشترکات انسان و سایر جانداران است.

۴) تفاوت اساسی با یکدیگر ندارند.

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح می‌باشد. در جهان‌بینی، ما نسبت به کل عالم وجود به قضاوت می‌نشینیم، درحالی‌که در جهان‌شناسی در مورد تک تک پدیده‌ها (مانند مساحت کره زمین، فاصله زمین از خورشید و...) بحث می کنیم.

۲۷- اثبات زمان به عنوان بعد چهارم ماده از نتایج کدام یک از موارد زیر است؟ (آموزش و پرورش سال ۸۹)

۱) برهان نظم ۲) حدوث و قدوم ۳) حرکت جوهری ۴) پیدایش شب و روز

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح می‌باشد. اثبات زمان به عنوان بعد چهارم ماده اولین بار توسط ملاصدرا با نظریه حرکت جوهری مطرح گردید.

۲۸ – منظور از برهان نظم در نظام آفرینش چیست؟ (آموزش و پرورش سال ۸۹)

۱) رد نظریه خلقت و آفرینش ناگهانی ۲) گشایش راه روشنی به سوی اثبات وجود خداوند

۳) اثبات عالم برزخ ۴) پذیرش بی چون وچرای نظام هستی

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح می‌باشد. بُرهان نَظم یا برهان غایت‌شناختی یا اِتقان صُنع یکی از رایج‌ترین، کهن‌ترین و آشناترین برهان‌های اثبات وجود خدا است، و در کنار برهان‌های علیت و وجودی، چارچوب کلی براهین دیگر را می‌سازد.

۲۹ – درک فقر و نیازمندی انسان نسبت به خداوند، کدام مورد را به ارمغان می آورد؟ (بانک سپه سال ۹۳)

۱) قوی تر و بیش تر شدن بندگی و عبودیت در پیشگاه باری تعالی

۲) فقیر بودن نسبت به خداوند، غنی بودن نسبت به انسان های دیگر

۳) احساس نیاز بیشتر به کسب کمالات در مقایسه با انسان های دیگر

۴) غنی بودن نسبت به انسان های دیگر و کمالاتش نسبت به سایر موجودات

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح می‌باشد. انسان ها هر قدر که به معنای حقیقی کامل تر شوند، فقر و نیازمندی خود به خداوند را بهتر درک می کنند و بندگی و عبودیت‌شان در پیشگاه خداوند قوی‌تر و بیش‌تر می‌شود. به همین جهت پیامبران، امامان و اولیای الهی بیش از دیگران با پروردگار جهان راز و نیاز می کنند و از او کمک می خواهند و در مشکلات به او پناه می برند.

۳۰- اصول مکتب انبیاء چه نام دارد و تفاوت های آن از کدام ناحیه است؟ (بانک گردشگری سال ۹۶)

۱) جهان بینی – مقتضیات زمان و سطح تعلیمات ۲) جهان بینی – مقتضیات زمان و روح قوانین

۳) دین – مقتضیات زمان و سطح تعلیمات ۴) دین – مقتضیات زمان و روح قوانین

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح می‌باشد. اصول مکتب انبیاء، دین نام دارد و تفاوت‌های آن در مقتضیات زمان و سطح تعلیمات است.

۳۱- خداوند با چه چیزی، راه هرگونه عذر و بهانه را به روی انسان ها بسته است؟ (بانک گردشگری سال ۹۶)

۱) فرستادن پیامبران ۲) عقل ۳) فطرت ۴) علم و حکمت

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح می‌باشد. خداوند با اعطای عقل که حجت باطنی انسان است، راه هرگونه عذر و بهانه را به روی انسان بسته است. پیامبران، حجت ظاهری هستند.

۳۲- کدام حدیث است که اهل بیت پیامبر و قرآن کریم را بعنوان دو امانت نفیس و گرانبها مطرح کرده است؟ (بانک گردشگری سال ۹۶)

۱) ثقلین ۲) سفینه نوح ۳) غدیر ۴) شیعه

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح می‌باشد. حدیث ثقلین: «من در میان شما دو امانت نفیس و گرانبها می‌گذارم یکی کتاب خدا قرآن و دیگری عترتم اهل بیت را.تا وقتی که از این دو تمسک جویید، هرگز گمراه نخواهید شد و این دو یادگار من هیچ‌گاه از هم جدا نمی‌شوند.تا کنار حوض کوثر بر من وارد شوند.»

۳۳- کدام مورد از مشترکات تمام ادیان و مذاهب می باشد؟ (بانک گردشگری سال ۹۶)

۱) امامت ۲) ظهور مصلح در آخر الزمان

۳) ظهور مهدی موعود (ع۳) ۴) غیبت

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح می‌باشد. همه ادیان و مذاهب، به اینکه در آخرالزمان، مصلحی ظهور خواهد کرد، اعتقاد دارند.

۳۴- کدام مورد درباره سرنوشت انسان در عالم برزخ صحیح است؟ (بانک گردشگری سال ۹۶)

۱) به همه امور انسان رسیدگی کامل می شود.

۲) تنها از مسائلی که باید بدان ها عمل شود پرسش می شود.

۳) اختیار انسان سلب می شود ولی بساط تکلیف بر چیده نمی شود.

۴) پرونده انسان به کلی مسدود نمی شود و ممکن است تغییراتی در آن رخ دهد.

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. در عالم برزخ به دلیل اعمالی که در دنیا داشتیم، پرونده همه اعمال بسته نمی‌شود و تا روز قیامت تغییراتی در آن به وجود می‌آید.

۳۵- ظلمت گناه در دل انسان چگونه افزایش می یابد؟ (بانک گردشگری سال ۹۶)

۱) با کتمان گناه ۲) با سلب توفیق ۳) با اصرار ورزیدن ۴) با ریاکاری

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح می‌باشد. با کتمان گناه، ظلمت گناه در دل انسان افزایش می‌یابد.

۳۶- حدیث " گناه نکردن آسان تر از توبه کردن است " از کیست؟ (بانک گردشگری سال ۹۶)

۱) امام علی (ع) ۲) امام باقر (ع) ۳) پیامبر (ص) ۴) امام هادی (ع)

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح می‌باشد. حضرت علی (ع): گناه نکردن آسان تر از توبه کردن است.

۳۷ – بنا به فرمان الهی، اطاعت از خدا و پیامبر (ص) و جانشینان رسول گرامی اسلام، لازمه کدام قسم از توحید است؟ (بانک سپه سال ۹۳)

۱) توحید در خالقیت
۲) توحید در ربوبیت
۳) توحید در عبادت
۴) توحید در ولایت

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح می‌باشد. اطاعت از هر شخص دیگری اگر براساس اطاعت از خداوند نباشد، نابجا و غلط است. بنابراین اطاعت از رسول گرامی او و اطاعت جانشینان آن حضرت لازمه توحید در عبادت است. زیرا حکم و فرمان الهی از طریق رسول خدا و جانشینان بزرگوار آن حضرت به مردم می رسد و بدون تبعیت و اطاعت از آنان، اطاعت از خداوند ممکن نیست. پس توحید در عبادت آن است که فقط خدای یگانه را پرستش کنیم، تسلیم فرمان های او باشیم و کارهای خود را فقط به قصد اطاعت از او و برای کسب رضایت او انجام دهیم.

۳۸ – در مورد کدام یک از واجبات، امام عصر (عج) فرموده اند: «هیچ چیز مانند آن بینی شیطان را به خاک نمی مالد» (بانک سپه سال ۹۳)

۱) امربه معروف و نهی از منکر
۲) روزه
۳) زکات
۴) نماز

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. اصل حدیث به این صورت بوده است: «هیچ چیز مانند نماز بینی شیطان را به خاک نمی‌مالد».

۳۹ – گرد آمدن اجزای متفاوت با کیفیت و کمیت ویژه ای در یک مجموعه به طوری که همکاری آن هدفی معین را تامین نماید» تعریف کدام گزینه است؟ (آموزش و پرورش سال ۸۹)

۱) نظم
۲) برهان
۳) مکتب
۴) ایدئولوژی

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح می‌باشد. نظم معنای روشنی دارد و در مقابل هرج و مرج قرار می گیرد و در لغت به معنای گردآوردن، پیوست نمودن و مقارنت دادن بین اشیای گوناگون است به عبارت دیگر: پدیده منظم، مجموعه‌ای است که اجزای آن به نحوی در کنار هم و در ارتباط با یکدیگر قرار گرفته باشند که در مجموع هدف مشخصی را تعقیب کند. یا این که نظم، گرد آمدن اجزای متفاوت با کیفیت و کمیت ویژه‌ای در یک مجموعه است; به طوری که همکاری و هماهنگی آن‌ها، هدف معینی را تامین کند.

۴۰ – بر اساس کدام نوع جهان بینی، جهان همانند کتاب کهنه ای است که اول و آخر آن افتاده و نامعلوم است؟ (آموزش و پرورش سال ۸۹)

۱) تجربی
۲) فلسفی
۳) دینی
۴) اسلامی

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح می‌باشد. استاد مطهری در نارسایی جهان بینی علمی مینویسد: از نظر علم(جهان بینی تجربی)، جهان کهنه کتابی است که اول و آخر آن افتاده است نه اولش معلوم است نه آخرش.

۴۱ – رابطه عینیت چگونه رابطه ای است؟ (آموزش و پرورش سال ۸۹)

۱) وجودی و عینی ۲) وجودی و ذهنی ۳) تداعی معانی و خارجی ۴) تداعی معانی و ذهنی

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح می‌باشد. عینیت به معنای واقعیت یا حقیقت است و رابطه عینیت، رابطه ای وجودی، عینی و » مطابق با واقع یک واقعیت.

۴۲ – عبارت «هرگاه ماهیت چیزی را در نظر بگیریم،عقل هیچ کدام از وجود یا عدم را برای آن ضروری نمی‌بیند، بلکه نسبت آن را به وجود و عدم یکسان می بیند» تعریف کدام گزینه است؟ (آموزش و پرورش سال ۸۹)

۱) وجوب ۲) امکان ۳) علت ۴) برهان

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح می‌باشد.

۴۳ – حضرت ابراهیم (ع) در بیدار نمودن فطرت خداگرایی مردم از کدام گرایش غیر اکتسابی آنها استفاده می کرد؟ (آموزش و پرورش سال ۸۹)

۱) گرایش به فضایل انسانی و کارهای خیر ۲) تمایل به زیبایی

۳) گرایش به کمال مطلق ۴) حقیقت جویی

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح می‌باشد.

۴۴ – به محض تحقق یافتن کدام علت، معلول آن ضرورتاً تحقق خواهد یافت؟ (آموزش و پرورش سال ۸۹)

۱) حقیقی ۲) بی واسطه ۳) قریب ۴) تامه

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح می‌باشد.

۴۵ – اولین قدم برای ورود به وادی بندگی و اخلاص کدام است؟ (بانک سپه سال ۹۳)

۱) اهتمام به عمل صالح ۲) توجه به معاد

۳) حق پذیری ۴) راز و نیاز با خدا

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح می‌باشد. اولین قدم برای ورود به بندگی و اخلاص حق پذیری است کسی که درمقابل حق تسلیم و خاضع است به آسانی وارد مسیربندگی می شود وبه سرعت راه موفقیت را می‌پیماید.

۴۶-کدام یک نادرست است؟ شیطان ..... (دانشگاه های افسری سال ۹۶)

۱) سوگند یاد کرده فرزندان آدم را فریب دهد.

۲) کارش وسوسه کردن و دادن وعده‌های دروغین است.

۳) کارش زیبا و لذت بخش نشان دادن گناه است.

۴) عامل گمراه کننده است و خود را پست‌تر از آدمیان می‌داند.

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. شیطان سوگند یاد کرده که فرزندان آدم را فریب دهد؛ کارش وسوسه کردن، دادن وعده‌های دروغین و زیبا و لذت‌بخش نشان دادن گناه است.

۴۷-فهم زیبایی‌ها و زشتی‌ها و رفتن به سوی هر کدام، در گروی کدام مورد است؟ (دانشگاه های افسری سال ۹۶)

۱) ﴿ وَلَقَدْ كَرَّمْنا بَنی آدَمَ﴾ ۲)﴿فَأَقِمْ وَجْهَكَ لِلدِّينِ حَنِيفًا﴾

۲) ﴿ فَأَلْهَمَهَا فُجُورَهَا وَ تَقْواها﴾ ۴)﴿وَالَّذينَ جاهَدوا فينا لَنَهدِيَنَّهُم سُبُلَنا﴾

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح می‌باشد. فَأَلْهَمَها فُجُورَها وَ تَقْواها: پس بدکاری و پرهیزکاریش را به وی الهام نمود و او را بر عمل توانا ساخت. این آیه نشان از گرایش انسان به نیکی‌ها و پلیدی‌ها دارد که معنای اختیار را تکمیل خواهد کرد.

۴۸- انسانی که .... وجودش را فرا گرفته است، وقتی که مرگ را پایان زندگی بداند، .... (دانشگاه های افسری سال ۹۶)

۱) سرشت خدا آشنا همین زندگی چند روزه برایش بی ارزش می‌شود.

۲) سرشت خدا آشنا قدم در راه‌هایی می‌گذارد که روز به روز از اضطرابش کم می‌شود.

۳) میل به جاودانگی همین زندگی چند روزه برایش بی ارزش می‌شود.

۴) میل به جاودانگی قدم در راه‌هایی می‌گذارد که روز به روز از اضطرابش کم می‌شود.

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح می‌باشد. انسانی که میل به جاودانگی وجودش را فرا گرفته است، وقتی مرگ را پایان زندگی بداند، همین زندگی چند روزه برایش بی‌ارزش می‌شود.

۴۹- عبارت شریفه‌ی ﴿رَزَقْناهُمْ مِنَ الطَّيِّبات﴾ از نظر مفهومی با کدام آیه مطابقت دارد؟ (دانشگاه های افسری سال ۹۶)

۱) ﴿ إِنَّا خَلَقْنَا الْإِنْسَانَ مِنْ نُطْفَةٍ أَمْشَاجٍ﴾

۲) ﴿وَالَّذينَ جاهَدوا فينا لَنَهدِيَنَّهُم سُبُلَنا وَإِنَّ اللَّهَ لَمَعَ المُحسِنينَ﴾

۳) ﴿ وَ فَضَّلْناهُمْ عَلى كَثيرٍ مِمَّنْ خَلَقْنا تَفْضيلاً﴾

۴) ﴿وَلَقَدْ خَلَقْنَا الْإِنسَانَ وَنَعْلَمُ مَا تُوَسْوِسُ بِهِ نَفْسُهُ﴾

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح می‌باشد. آیه به صورت کامل: وَ لَقَدْ كَرَّمْنا بَنی آدَمَ وَ حَمَلْناهُمْ فِي الْبَرِّ وَ الْبَحْرِ وَ رَزَقْناهُمْ مِنَ الطَّيِّباتِ وَ فَضَّلْناهُمْ عَلى كَثيرٍ مِمَّنْ خَلَقْنا تَفْضيلاً: و حقّا که ما فرزندان آدم را (به وراثت از پدر به وسیله نعمت های مادّی و معنوی) کرامت و شرافت بخشیدیم، و آنها را در خشکی و دریا (بر مرکب های مناسب هر یک) سوار کردیم و آنها را از انواع پاکیزه ها (چیزهایی که ملایم طبع آنهاست) روزی کردیم، و آنها را بر بسیاری از آفریده های خود (از جانداران و اجنّه و اغلب فرشته ها) برتری کامل دادیم.

۵۰-شناخت قوانین حاکم بر زندگی انسان‌ها موجب .... می گردد و هموار شدن راه رسیدن به کمال نتیجه‌ی ...... می‌باشد. (دانشگاه های افسری سال ۹۶)

۱) بهره مندی از طبیعت – تنظیم رابطه‌ی انسان با جهان خلقت
۲) تنظیم رابطه‌ی انسان با جهان خلقت – بهره مندی از طبیعت
۳) بهره مندی از طبیعت – بهره مندی از طبیعت
۴) تنظیم رابطه‌ی انسان با جهان خلقت – تنظیم رابطه‌ی انسان با جهان خلقت

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح می‌باشد. شناخت قوانین حاکم بر زندگی انسان‌ها موجب تنظیم رابطهٔ انسان با جهان خلقت و هموار شدن راه رسیدن به کمال نتیجهٔ بهره‌مندی از طبیعت می‌باشد.

۵۱ – بیت زیر، خطاب به چه کسانی است؟ (بانک سپه سال ۹۳)

«نفس هر دم در درونت کمین   از همه مردم بتر در مکر و کین»

۱) افرادی که برای توجیه گناه خود، به دنبال عامل بیرونی هستند.
۲) افرادی که برای توجیه گناه خود، به دنبال عامل درونی هستند.
۳) مردمی که از خود غافل اند و نفس اماره را در خود پرورش می دهند.
۴) مردمی که از نفس اماره متنفر شده اند و به دنبال وجدان اخلاقی هستند.

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح می‌باشد. بیت مورد نظر مربوط به اشخاصی می باشد که عامل درونی آنها منجر به توجیه گناهانشان می شود.

۵۲ – موضوع ختم نبوت و جانشینان پیامبر (ص)، به ترتیب در کدام احادیث آمده است؟ (بانک سپه سال ۹۳)

۱) غدیر – ثقلین
۲) غدیر – جابر
۳) منزلت – ثقلین
۴) منزلت – جابر

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. در حدیث منزلت به ختم نبوت اشاره می شود: طبق این حدیث که از پیامبر است به امام علی (ع) می گوید تو نسبت به من به منزله هارون نسبت به موسی هستی، جز این که پیامبری بعد از من نیست.

حدیث جابر نیز به جانشینان پیامبر (ص) اشاره می کند: ای جابر، آنان جانشینان من و امامان بعد از من اند. نخستین آنان علی ابن ابیطالب است و سپس به ترتیب: حسن بن علی، حسین بن علی، علی بن حسین، محمد بن علی، که در تورات به "باقر" معروف است و تو در هنگام پیری او را خواهی دید و هر وقت او را دیدی، سلام مرا به او برسان. پس از محمد بن علی نیز به ترتیب، جعفر بن محمد، موسی بن جعفر، علی بن موسی، محمد بن علی، علی بن محمد، حسن بن علی و پس از ایشان فرزندش می‌باشد که هم‌نام (محمد) و هم‌کنیه من (ابوالقاسم) است. اوست که از نظر مردم پنهان می‌شود و غیبت او طولانی می‌گردد تا آن جا که فقط افرادی که ایمان راسخ دارند، بر عقیدهٔ به او باقی می‌مانند.

۵۳ – رویاهای مطابق با واقعیت، حاکی از یک رویداد خارجی است که همان رویاهای. . . . . هستند. مبین وجود بعد غیر مادی انسان که ویژگی آن «ثبات» به معنای. . . . . ناپذیری است. (بانک سپه سال ۹۳)

۱) واقعی – تغییر
۲) صادقه – تغییر
۳) واقعی – تجزیه
۴) صادقه – تجزیه

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. رویاهای مطابق با واقعیت، حاکی از یک رویداد خارجی است که همان رویاهای صادقه هستند. مبین وجود بعد غیر مادی انسان که ویژگی آن (ثبات) به معنای تجزیه ناپذیری است و روح تجزیه نمی‌پذیرد بلکه تغییر می پذیرد.

۵۴ – وقتی که در اثبات معاد «قدرت نامحدود خداوند» و «حکمت الهی» سخن می گوییم، به ترتیب به کدام یک از موارد زیر اشاره کرده ایم؟ (بانک سپه سال ۹۳)

۱) جسمانی بودن معاد – ضرورت معاد
۲) جسمانی بودن معاد – جسمانی بودن معاد
۳) ضرورت معاد – جسمانی بودن معاد
۴) ضرورت معاد – ضرورت معاد

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح می‌باشد. حکمت الهی و عدل الهی جزء دلایل ضرورت معاد هستند. قدرت نامحدود خداوند منجر به پی بردن به این حقیقت می شود که معاد جسمانی امکان پذیر است.

۵۵ – پاداش و کیفر در روز حساب، به کدام صورت برای انسان محقق می شود؟ (بانک سپه سال ۹۳)

۱) نتیجه طبیعی اعمال
۲) نتیجه غیبی اعمال
۳) جنبه ظاهری اعمال
۴) اجرای قوانین و مقررات

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح می‌باشد. پاداش و کیفر در روز حساب، محصول طبیعی خود عمل است که در آن تناسب جرم و مجازات مطرح است.

۵۶ – کدام مورد درباره فعالیت هایی که آدمی در طول زندگی انجام می دهد صحیح است؟ (بانک سپه سال ۹۳)

۱) ریشه در گرایش ها و خواسته های او دارد.
۲) ریشه در دلبستگی ها و محبت های او دارد.
۳) علت اظهار ارادات و علاقه قلبی او است.
۴) معلول اظهار ارادت و علاقه قلبی او می‌باشد.

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح می‌باشد. محبت و دوستی سرچشمه ی اصلی تصمیم ها و کارهای انسان است. فعالیت هایی که ادمی در طول زندگی انجام می دهد ریشه در دل بستگی ها و محبت های او دارد.

۵۷ – هرگاه مکلف، به مطلق بودن آب برای وضو گرفتن، علم داشته باشد و بعداً برای او، شک پیش آید که آیا در مطلق بودن خود باقی است یا خیر، وضو گرفتن با آن آب چگونه است؟ (شهرداری ها سال ۹۲)

۱) باطل است
۲) اشکال ندارد
۳) احتیاطاً جایز است.
۴) احتیاطاً جایز نیست.

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح می‌باشد. آبی که مطلق بوده و نمی‌توان دانست که مضاف گردیده است یا خیر، یا آبی که در مطلق بودن آن شک است، در حکم آب مطلق است و نجس را پاک می کند و ساختن وضو و غسل با آن صحیح است؛ مانند: سیلاب‌ها و آب گل‌آلود.

۵۸ – هرگاه مکلف، از وطن خود به مقصد مسافرت، سفری که رفت و برگشت آن هشت فرسخ و بیشتر باشد، انجام دهد، نمازهای. . . . . می‌شود و سفر بعد از زوال شهر، روزه را باطل. . . . . (شهرداری ها سال ۹۲)

۱) چهار رکعتی او، دو رکعت – نمی کند.
۲) چهار رکعتی او، دو رکعت – می کند.
۳) او دو رکعتی – نمی کند.
۳) او دو رکعتی – می کند.

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح می‌باشد. هرگاه مکلف، از وطن خود به مقصد مسافرت، سفری که رفت و برگشت آن هشت فرسخ و بیشتر باشد، انجام دهد، نمازهای چهار رکعتی او، دو رکعت و سفر بعد از زوال شهر، روزه را باطل نمی کند.

۵۹ – در خصوص فرزندان مکلفی که پدر و مادرش او را از سفر نهی نموده اند و کسی که شغلش مسافرت است، به ترتیب کدام مورد، صحیح می باشد؟ (شهرداری ها سال ۹۲)

۱) نمازش شکسته می شود – باید نمازش را کامل بخواند و روزه بگیرد.
۲) نمازش شکسته نمی شود – نمازش کامل است و روزه قضا بر عهده او است.
۳) نمازش شکسته نمی شود – باید نمازش را کامل بخواند و روزه بگیرد.
۴) نمازش شکسته می شود – نمازش کامل است و روزه قضا بر عهده او است.

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح می‌باشد. اگر مسافرت برای کار حرام باشد، مثل فرزندان مکلفی که والدین او را از مسافرت نهی کرده اند، نمازشان کامل است و شخصی که شغلش مسافرت است، هم بایستی نماز را کامل و هم روزه را در ماه رمضان بگیرد.

۶۰ – در فرهنگ قرآنی، ربا خواری و خودداری نکردن از آن، در حکم کدام مورد است؟ (شهرداری ها سال ۹۲)

۱) تجاوز از حد و مرز الهی
۲) عدم اعتقاد به رزاقیت خداوند
۳) قبول نکردن فرمان خدا در حلال و حرام
۴) جنگ علنی با خدا و پیامبر

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. در سوره بقره آیات ۲۷۵ تا ۲۷۹ هر گونه ربا خواری به شدت ممنوع اعلام شده و در حکم جنگ با خدا ذکر گردیده است.

۶۱- بر اساس حدیثی از امام معصوم (ع) در چه صورت خداوند به شخص ایمانی می دهد که شیرینی آن را در دل احساس می کند؟ (قرارگاه پدافند هوایی خاتم سال ۹۵)

۱) مراقبت از چشم
۲) حفظ زبان
۳) تفکر در آیات الهی
۴) انجام واجبات دینی

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح می‌باشد. پیامبر (ص): نگاه به نامحرم تیری از تیرهای زهرآگین شیطان است، هر کس به پاس حرمت الهی آن را ترک کند، خدا ایمانی به او می دهد که شیرینی آن را در دل احساس می نماید.

۶۲- کدام یک از بستگان برای مردان نامحرمند؟ (قرارگاه پدافند هوایی خاتم سال ۹۵)

۱) زن پدر – دختر زن – دختر عمو
۲) زن برادر – خواهر زن – دختر عمو
۳) زن برادر – دختر زن – دختر خواهر
۴) زن پدر – خواهر زن – زن پسر

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح می‌باشد. زن برادر، خواهر زن، دختر عمو، زن برادر برای مرد نامحرم محسوب می‌شود.

۶۳- کدام یک به ترتیب از مصادیق زکات و خمس است؟ (قرارگاه پدافند هوایی خاتم سال ۹۵)

۱) اسب، معدن
۲) خرما، غنیمت
۳) منفعت کسب، گندم
۴) حبوبات، منفعت کسب

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح می‌باشد. مصادیق زکات: گندم، جو، خرما، کشمش، گوسفند، شتر، گاو، طلا و نقره. مصادیق خمس: غنایم جنگی، منفعت کسب، معدن.

۶۴- حضرت علی (ع) در بیان تشبیهی فقر را فرزند........... و............ معرفی می کنند. (قرارگاه پدافند هوایی خاتم سال ۹۵)

۱) بیکاری، مستی
۲) ناتوانی، سستی ایمان
۳) ناتوانی، تنبلی
۴) تنبلی، سستی ایمان

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح می‌باشد. فقر، فرزند ناتوانی و تنبلی است.

۶۵- عصمت یعنی: (قرارگاه پدافند هوایی خاتم سال ۹۵)

۱) دور ماندن از گناه در تمام عمر بعلت ساختمان وجودی خاص در پیامبران
۲) دور ماندن از گناه در تمام عمر که موجبات آن تنها یک موهبت الهی است.
۳) معصونیت از گناه و اشتباه که ناشی از کمال ایمان و رسیدن به درجه یقین و شدت تقواست.
۴) ایمان به خداوند متعال و ترس از عذاب، مانع از آن است که پیامبر و امام دچار گناه شوند.

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح می‌باشد. عصمت در لغت به معنای منع و امساک است و در اصطلاح به معنی بازداشتن و نگاه داشتن از گناه‌است. به اصطلاح اطلاق این لفظ بر پاکی و پاکدامنی است که از ابتدای وجود تا انتهای عمر گناه نکرده باشد.

۶۶ – هر گاه بنده در پیشگاه پروردگار خود بگوید: خداوندا در خواست تو را با تاکید تمام، پاسخ می گویم.» سر سپردگی خود را در گذراندن. . . . . با بیان. . . . . اعلام داشته است. (شهرداری ها سال ۹۲)

۱) حج – لبیک
۲) حج – ایاک نعبد
۳) نماز – لبیک
۴) نماز – ایاک نعبد

ای استخدام | E-ESTEKHDAM

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. هرگاه بنده در پیشگاه پروردگار خود بگوید: «خداوندا در خواست تو را با تاکید تمام، پاسخ می گویم. » سرسپردگی خود را در گذراندن نماز با بیان ایاک نعبد به معنای تنها و فقط تو را عبادت می کنیم (همراه با تاکید)، اعلام داشته است.

۶۷ - «ذی القربی و ابن السبیل» به ترتیب، مستحق دریافت کدام نوع از انواع انفاق واجب می شوند؟ (شهرداری ها سال ۹۲)

۱)خمس – زکات و خمس
۲) زکات – زکات و خمس
۳) خمس – فقط زکات
۴) خمس – فقط خمس

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح می‌باشد. ذی القربی از مستحقات خمس و ابن سبیل از مستحقات خمس و زکات یاد شده است.

۶۸- معنای «رکنیت» در نماز، کدام است؟ (شهرداری ها سال ۹۲)

۱) با افزایش رکن به صورت سهوی و نه عمدی، نماز باطل نیست.

۲) با کاهش رکن به صورت سهوی و نه عمدی، نماز باطل نیست.

۳) با کاهش و نه افزایش رکن به صورت عمدی، نماز باطل است.

۴) با افزایش و یا کاهش رکن، به صورت عمدی یا سهوی، نماز باطل است.

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. اگر ارکان نماز کم و یا زیاد شوند، چه به صورت عمدی باشد و چه به صورت سهوی، نماز کاملاً باطل است. اما در مورد غیر ارکان، به صورت سهوی نماز صحیح است ولی به صورت عمدی نماز باطل است.

۶۹ - چشم خود را در برابر امر منکر بستن، از......... امر به معروف و نهی از منکر است. همچنان که احتمال اثر دادن، از......... این واجب دینی است. (شهرداری ها سال ۹۲)

۱) شرایط – شرایط
۲) مراتب – شرایط
۳) مراتب – مراتب
۴) شرایط – مراتب

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح می‌باشد. روی برگرداندن از فرد، جزء اولین مرحله امر به معروف و نهی از منکر است و اینکه احتمال تاثیر امر و نهی دهد، جزء شرایط این فریضه می باشد.

۷۰ – بی توجهی به عفاف و پاکدامنی، از گناهانی است که نیازمند به توبه......... دارد و طریق تحقیق آن، عمل به فرضیه......... می باشد. (بانک سپه سال ۹۳)

۱) فردی – جهاد اکبر یا مبارزه با خود دانی
۲) اجتماعی – جهاد اکبر یا مبارزه با خود دانی
۳) فردی – امر به معرف و نهی از منکر
۴) اجتماعی – امر به معروف و نهی از منکر

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. گناهان اجتماعی: ربا خواری – رشوه گرفتن – بی توجهی به عفاف و پاکدامن – ظلم کردن و ظلم پذیری و اطاعت از غیر خدا.

راه اصلاح و معالجهٔ جامعه از این بیماری‌ها انجام دادن وظیفهٔ امر به معروف و نهی از منکر است (نظارت همگانی).

۷۱ – مهم ترین وظیفه پدر و مادر و مهمترین وظیفه فرزندان بدون قید و شرط، به ترتیب کدام است؟ (بانک سپه سال ۹۳)

۱) ایجاد زمینه مناسب برای رشد و تعالی خانواده – احسان کردن

۲) ایجاد زمینه مناسب برای رشد و تعالی خانواده – اطاعت کردن

۳) امکان دانش اندوزی، به خصوص برای فرزندان – اطاعت کردن

۴) امکان دانش اندوزی، به خصوص برای فرزندان – احسان کردن

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح می‌باشد. برنامه ریزی برای رشد و تعالی خود و فرزندان، مهم ترین وظیفه پدرومادر، ایجاد زمینه ی مناسب برای رشد و تعالی خانواده است و همه ی نقش های قبلی برای به انجام رساندن این وظیفه است. پدر ومادر باید با همکاری یک دیگر برنامه ای را تنظیم کنند که به اهداف مطلوب منجر شود. احسان به والدین شاید گسترده ترین معنایی باشد، که بتوان در حقوق والدین به آن اشاره نمود. مفهومی که سایر حقوق در ذیل همین مفهوم قابل طرح است. یعنی هر حق دیگری که در نظر آورند، در مفهوم احسان به والدین گنجانده شده، قرآن و روایات اهل بیت(علیهم السلام) نیز گاه به صورت کلی به همین مفهوم اشاره نموده اند و گاه به مصادیق احسان پرداخته‌اند.

۷۲-...................... اگر با شرایط واقعی آن انجام شود می تواند سبب بسیاری از خوبی‌ها و مانع بسیاری از بلاها گردد. سنت تاثیر نیکی‌ها و بدی‌ها در سرنوشت یک سنت .... است و جامعه‌ای که در مسیر خوبی‌ها گام بردارد مشمول ...... می گردد. (دانشگاه های افسری سال ۹۶)

۱) دعا - اجتماعی - رحمت الهی

۲) صدقه - اجتماعی - غفران الهی

۳) نماز- فردی، اجتماعی - رحمت الهی

۴) زکات - فردی، اجتماعی - غفران الهی

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح می‌باشد. دعا، اگر با شرایط واقعی آن انجام شود، می‌تواند سبب بسیاری از خوبی‌ها و مانع بسیاری از بلاها گردد. سنت تاثیر نیکی‌ها و بدی‌ها در سرنوشت یک سنت اجتماعی است و جامعه‌ای که در مسیر خوبی‌ها گام بردارد مشمول رحمت الهی گردد.

۷۳-دو دسته شدن مردم در برابر دعوت انبیاء بیانگر سنت .... می‌باشد که خداوند درباره‌ی آن‌ها می فرماید......... (دانشگاه های افسری سال ۹۶)

۱) امداد الهی ﴿وَمَا كَانَ عَطَاءُ رَبِّكَ مَحْظُورًا﴾

۲) توفیق الهی ﴿وَمَا كَانَ عَطَاءُ رَبِّكَ مَحْظُورًا﴾

۳) امداد الهی ﴿خَيْرٌ لِأَنْفُسِهِمْ﴾

۴) توفیق الهی ﴿خَيْرٌ لِأَنْفُسِهِمْ﴾

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. آیه کامل: وَ لا یَحْسَبَنَّ الَّذینَ کَفَرُوا أَنَّما نُمْلی لَهُمْ خَیْرٌ لِأَنْفُسِهِمْ إِنَّما نُمْلی لَهُمْ لِیَزْدادُوا إِثْماً وَ لَهُمْ عَذابٌ مُهینٌ: و کسانی که کفر ورزیدند گمان نکنند که آنچه به آنها مهلت می دهیم به خیر آنهاست، جز این نیست که مهلتشان می دهیم تا (متذکر شوند لکن نتیجه این می شود که) بر گناه (خویش) بیفزایند، و برای آنها عذابی خوارکننده است. این آیه دو دسته شدن مردم را نشان می‌دهد.

۷۴-آیه‌ی شریفه‌ی﴿ وَ لکِنْ کَذَّبُوا فَأَخَذْناهُمْ بِما کانُوا یَکْسِبُونَ ﴾ با حدیث....... ارتباط مفهومی دارد و بیانگر........ می‌باشد. (دانشگاه های افسری سال ۹۶)

۱) ﴿کلَّما زیدَ فی ایمانه زیدَ فی بَلائه ﴾ تاثیر نیکی یا بدی در سرنوشت
۲) ﴿ کلَّما زیدَ فی ایمانه زیدَ فی بَلائه﴾ تفاوت در پاداش و کیفر
۳) ﴿ مَنْ یَمُوتُ بِالذُّنوبِ أَکْثَرُ ممَّنْ یَمُوتُ بالآجال ﴾ تاثیر نیکی یا بدی در سرنوشت
۴) ﴿مَنْ یَمُوتُ بِالذُّنوبِ أَکْثَرُ ممَّنْ یَمُوتُ بالآجال ﴾ تفاوت در پاداش و کیفر

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح می‌باشد. آیه کامل صورت سوال: وَ لَوْ أَنَّ أَهْلَ الْقُرى آمَنُوا وَ اتَّقَوْا لَفَتَحْنا عَلَیْهِمْ بَرَکاتٍ مِنَ السَّماءِ وَ الْأَرْضِ وَ لکِنْ کَذَّبُوا فَأَخَذْناهُمْ بِما کانُوا یَکْسِبُونَ: و اگر اهل شهرها و روستاها ایمان می آوردند و پروا پیشه می کردند مسلّما (درهای) برکت هایی از آسمان و زمین را بر روی آنها می‌گشودیم، و لکن (آیات ما را) تکذیب کردند، پس آنها را به سزای آنچه کسب می کردند، دچار ساختیم.
مَنْ یَمُوتُ بِالذُّنوبِ أَکْثَرُ ممَّنْ یَمُوتُ بالآجال: آنها که بوسیله گناه از دنیا می‌روند بیش از کسانی هستند که به مرگ طبیعی می میرند.

۷۵-آیه‌ی شریفه‌ی ﴿فَأَخَذْناهُمْ بِمَا کَانُوا یَکْسِبُونَ﴾ بیانگر کدام یک از سنت‌های الهی است و با کدام عبارت قرآنی تناسب مفهومی دارد؟ (دانشگاه های افسری سال ۹۶)

۱) تفاوت در پاداش و کیفر ﴿وَ أُمْلی لَهُمْ إِنَّ کَیْدی مَتینٌ﴾
۲) تفاوت در پاداش و کیفر ﴿فَسیرُوا فِی الْأَرْضِ فَانْظُروا کَیْفَ کانَ عاقِبَهُ الْمُکَذِّبینَ﴾
۳) تاثیر نیکی یا بدی در سرنوشت ﴿ وَ أُمْلی لَهُمْ إِنَّ کَیْدی مَتینٌ﴾
۴) تاثیر نیکی یا بدی در سرنوشت ﴿ فَسیرُوا فِی الْأَرْضِ فَانْظُروا کَیْفَ کانَ عاقِبَهُ الْمُکَذِّبینَ﴾

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. آیه کامل صورت سوال: وَلَوْ أَنَّ أَهْلَ الْقُرَى آمَنُوا وَاتَّقَوْا لَفَتَحْنَا عَلَیْهِمْ بَرَکَاتٍ مِنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ وَلَکِنْ کَذَّبُوا فَأَخَذْنَاهُمْ بِمَا کَانُوا یَکْسِبُونَ: و چنانچه مردم شهر و دیارها همه ایمان آورده و پرهیزکار می‌شدند همانا ما درهای برکاتی از آسمان و زمین را بر روی آنها می‌گشودیم و لیکن (چون آیات و پیغمبران ما را) تکذیب کردند ما هم آنان را به سخت به کیفر کردار زشتشان رسانیدیم.
قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِکُمْ سُنَنٌ فَسیرُوا فِی الْأَرْضِ فَانْظُرُوا کَیْفَ کَانَ عَاقِبَةُ الْمُکَذِّبِینَ: پیش از شما مللی بودند و رفتند، پس در اطراف زمین گردش کنید تا ببینید چگونه تکذیب‌کنندگان (وعده‌های خدا) هلاک شدند.

۷۶-پیام کدام آیه با دیگر آیات متفاوت است؟ (دانشگاه های افسری سال ۹۶)

۱) ﴿ وَمَا کَانَ رَبُّکَ لِیُهْلِکَ الْقُرَى بِظُلْمٍ وَأَهْلُهَا مُصْلِحُونَ﴾
۲) ﴿ إِنَّا هَدَیْنَاهُ السَّبِیلَ إِمَّا شَاکِرًا وَإِمَّا کَفُورًا﴾
۳) ﴿إِنَّ اللَّهَ رَبِّی وَرَبُّکُمْ فَاعْبُدُوهُ هَذَا صِرَاطٌ مُسْتَقِیمٌ﴾
۴) ﴿ قَدْ جَاءَکُمْ بَصَائِرُ مِنْ رَبِّکُمْ فَمَنْ أَبْصَرَ فَلِنَفْسِهِ وَمَنْ عَمِیَ فَعَلَیْهَا﴾

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح می‌باشد. وَمَا كَانَ رَبُّكَ لِيُهْلِكَ الْقُرَى بِظُلْمٍ وَأَهْلُهَا مُصْلِحُونَ : و خدا بر آن نیست که هیچ قومی و هیچ اهل دیاری را در صورتی که آنها مصلح و نیکوکار باشند به ظلم هلاک کند. إِنَّا هَدَيْنَاهُ السَّبِيلَ إِمَّا شَاكِرًا وَإِمَّا كَفُورًا: ما به حقیقت راه (حق و باطل) را به او نمودیم حال خواهد (هدایت پذیرد و) شکر (این نعمت) گوید و خواهد (آن نعمت را) کفران کند. إِنَّ اللَّهَ رَبِّي وَرَبُّكُمْ فَاعْبُدُوهُ هَذَا صِرَاطٌ مُسْتَقِيمٌ: همانا خداست پروردگار من و شما، او را بپرستید، که همین است راه راست. قَدْ جَاءَكُمْ بَصَائِرُ مِنْ رَبِّكُمْ فَمَنْ أَبْصَرَ فَلِنَفْسِهِ وَمَنْ عَمِيَ فَعَلَيْهَا وَمَا أَنَا عَلَيْكُمْ بِحَفِيظٍ: به راستی رهنمودهایی از جانب پروردگارتان برای شما آمده است. پس هر که به دیده بصیرت بنگرد به سود خود او، و هر کس از سر بصیرت ننگرد به زیان خود اوست، و من بر شما نگهبان نیستم.

۷۷ – اگر کسی در نماز واجب، عمداً یا از روی فراموشی یک سجده را ترک کند، به ترتیب نمازش چه حکمی دارد؟ (بانک سپه سال ۹۳)

۱) صحیح – صحیح
۲) صحیح – باطل
۳) باطل – باطل
۴) باطل – صحیح

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. اگر یک سجده و یا دو سجده عمداً فراموش شود، نماز باطل است. اگر یک سجده سهواً فراموش شود، نماز صحیح است و بایستی برای آن سجده سهو بجا آورد اما اگر دو سجده سهواً فراموش شود، به این دلیل که یک رکن کامل فراموش شده است، پس نماز باطل می شود. بنابراین، گزینه ۴ صحیح است.

۷۸- حدیث " گناه نکردن آسان تر از توبه کردن است " از کیست؟ (بانک گردشگری سال ۹۶)

۱) امام علی (ع)
۲) امام باقر (ع)
۳) پیامبر (ص)
۴) امام هادی (ع)

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح می‌باشد. حضرت علی (ع): گناه نکردن آسان تر از توبه کردن است.

۷۹- "ام الکتاب" لقب کدام یک از سوره های قرآن مجید است؟ (بانک گردشگری سال ۹۶)

۱) علق
۲) حمد
۳) یس
۴) بقره

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح می‌باشد. اسامی سوره حمد: فاتحهٔ الکتاب، ام قرآن، سبع المثالی، حمد، وافیه، شافیه، اساس، فاتحهٔ القرآن، القرآن العظیم، نور، کنز، الحمد الاولی، الدعا، الصلاهٔ، الحمد القصری، الراقیه، الشافیه، المناجاهٔ، السئوال، تعلیم المسئله، التفویض، الشکر، الشفاء، ام الکتاب

۸۰- در اسلام تنها ملاک کرامت و گرامی بودن نزد خدا چیست؟ (بانک گردشگری سال ۹۶)

۱) عمل صالح
۲) ایمان
۳) تقوا
۴) جهاد

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح می‌باشد.آیه ۱۳ سوره حجرات: ای مردم! ما شما را از یک مرد و زن آفریدیم و شما را تیره‌ها و قبیله‌ها قرار دادیم تا یکدیگر را بشناسید؛ (اینها ملاک امتیاز نیست،) گرامی‌ترین شما نزد خداوند با تقواترین شماست؛ خداوند دانا و آگاه است!

۸۱- اعمالی که آثار و نتایج آنها تنها تا پایان عمر انسان باقی می ماند، چه نامیده می شود؟ (بانک گردشگری سال ۹۶)

۱) آثار ماتأخر
۲) آثار ماتقدم
۳) تسویف
۴) توفی

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح می‌باشد. اعمالی که آثار ونتایج آنها محدود به دوران عمر انسان می باشند وبا مرگ او پرونده ی آنها نیز بسته می شود"آثار ما تقدم" است. اعمالی که آثارشون حتی بعد از کوچ انسان از این جهان از بین نمی رود وبا مرگ پرونده شون بسته نمیشه و آثار مثبت یا منفی آنها در حیات برزخی نصیب او می شه "آثار ما تأخر" است.

۸۲- در قرآن از کجا به "دارالسلام" تعبیر شده است؟ (بانک گردشگری سال ۹۶)

۱) بهشت ۲) حکومت عدل ۳) ایمان ۴) برزخ

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح می‌باشد. در قرآن آیات بسیاری بر وجود نعمت‌های مادی تصریح دارد که نقطه شروع آن نعمت‌ها، صحرای محشر است که از آنجا بهشتیان به دارالسلام که یکی از القاب بهشت است خوانده می‌شوند: و الله یدعوا الی دارالسلام و یهدی من یشاء الی صراط مستقیم (یونس، آیه ۲۵). دارالسلام نمایانگر محیطی آرام و امن است که سراسر صفا و صمیمیت بوده و صلح و آرامش در آن موج می‌زند.

۸۳- گناهانی که باعث از بین رفتن حسنات می شود چه نامیده می شوند؟ (بانک گردشگری سال ۹۶)

۱) احباط ۲) تکفیر ۳) ماتقدم ۴) ماتأخر

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح می‌باشد. احباط در لغت مصدر باب اِفعال از ماده حبط و از معانی حبط، باطل شدن ثواب عمل است. از این رو از احباط که مصدر متعدی است معنی باطل کردن مزد و ثواب عمل بر می‌آید.این واژه در اصطلاح بدین معناست که گناه موجب از میان رفتن طاعت و ثواب می‌گردد. تکفیر نیز در لغت به معنای پوشاندن است چنانکه به کشاورز، کافر می‌گویند زیرا دانه را بوسیله خاک می‌پوشاند و در آن پنهان می‌کند و در اصطلاح به این معناست که طاعت موجب محو شدن و پوشاندن گناهان می‌شود.

۸۴- از نظر اسلام اولین نعمتی که خداوند به انسان داده است چیست؟ (بانک گردشگری سال ۹۶)

۱) ایمان ۲) حیات ۳) عقل ۴) علم

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح می‌باشد. اولین نعمتی که خداوند به انسان داده، عقل است.

۸۵ – مسافرت در ماه رمضان اشکال ندارد ولی اگر برای فرار از روزه باشد، چه حکمی دارد؟ (بانک سپه سال ۹۳)

۱) مباح است ۲) مکروه است

۳) حرام است ۴) بلامانع است

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح می‌باشد. مسافرت اگر به قصد فرار از روزه باشد، مکروه است.

۸۶ – چیز پاکی که انسان شک دارد نجس شده یا نه، چه حکمی دارد؟ (بانک سپه سال ۹۳)

۱) نجس است ۲) محل تامل است

۳) پاک است ۴) احتیاط کند

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح می‌باشد. چیز پاکی که انسان شک دارد نجس شده است یا خیر، پاک است.

ای استخدام | E-ESTEKHDAM

۸۷ – تقلید در مسایل ضروری و غیر ضروری به ترتیب چه حکمی دارد؟ (شهرداری ها سال ۹۲)

۱) جایز – واجب　　۲) جایز – جایز　　۳) غیر جایز – واجب　　۴) واجب – جایز

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح می‌باشد. در مستحبات و مکروهات نیز باید از مجتهد جامع الشرایط تقلید نمود ولی تقلید در مسائل ضروری و قطعی دین مانند اصل وجوب نماز، روزه، حجاب و. . . صحیح نیست.

۸۸ – هرگاه انسان مکلف، درباره مجتهدی تحقیق کرد و او را جامع الشرایط برای تقلید یافت، سپس در جامع الشرایط بودن او شک کرد، کدام مورد، صحیح است؟ (شهرداری ها سال ۹۲)

۱) باید شک خود را به یقین برساند.　　۲) تحقیق را در خصوص او تکرار کند.

۳) تقلید، همراه با شک سازگار نیست.　　۴) می تواند بر تقلید از او باقی باشد.

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح می‌باشد. فقها در مواردی که انسان بعد از تقلید در جامع شرایط بودن مرجعش شک کند، فرموده اند: اگر شک در این پیدا کرده که آیا این شخص از اول جامعیت و اهلیت برای فتوی داشته است یا نه؟ باید فحص و بررسی مجدد کند؛ یعنی برای اعمال فعلی و آینده باید تقلید صحیح کند، اما نسبت به اعمال گذشته اشکالی وجود ندارد.

۸۹ – در تقلید از مجتهد، رعایت کدام مورد، از « احتیاط واجب » شمرده می شود؟ (شهرداری ها سال ۹۰)

۱) مرد و بالغ بودن　　۲) حریص نبودن به دنیا

۳) عاقل و حلال زاده بودن　　۴) عادل و شیعه دوازده امامی بودن

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح می‌باشد. مجتهدی می تواند مرجع تقلید شود که جامع و در بر دارنده شرایط زیر باشد:

۱ ـ مرد باشد.

۲ ـ بالغ باشد.

۳ ـ عاقل باشد.

۴ ـ شیعه دوازده امامی باشد.

۵ ـ حلال زاده باشد.

۶ ـ عادل باشد.

۷ ـ بنا بر احتیاط واجب حریص به دنیا نباشد.

۸ - مجتهد باشد.

۹ ـ از مجتهدان دیگر اعلم باشد. یعنی در فهمیدن حکم خدا از تمام مجتهدین زمان خوداستادتر باشد.

۹۰ – کدام مورد، در خصوص نمازگزار مکروه است؟ (شهرداری ها سال ۹۰)

۱) پوشیدن لباس سیاه
۲) پوشیدن لباس سفید
۳) استعمال بوی خوش
۴) دست کردن انگشتری عقیق

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح می‌باشد. پوشیدن لباس تیره توسط نمازگزار در نماز، مکروه می باشد. بقیه گزینه ها مستحب است.

۹۱ – اگر آب قلیل، روی چیز نجس بریزد یا چیز نجس به آن برسد، .... (شهرداری ها سال ۹۰)

۱) پاک است به شرطی که بو ندهد.
۲) اگر رنگش تغییر نکند پاک است.
۳) در هر صورت پاک است.
۴) نجس می شود.

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. اگر آب قلیل روی چیز نجس بریزد، یا چیز نجس به آن برسد نجس می شود، ولی اگر از بالا روی چیز نجس بریزد، مقداری که به آن چیز می رسد نجس و هر چه بالاتر از آن است پاک می باشد.

۹۲ – کدام مورد، در خصوص خونی که در تخم مرغ مشاهده شده، صحیح نیست؟ (شهرداری ها سال ۹۰)

۱) نجس نیست.
۲) خوردن آن حرام است.
۳) نه تنها خون، بلکه تخم مرغ هم نجس است.
۴) اگر خون را با زرده به هم بزنیم که از بین برد، خوردن آن مانعی ندارد.

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح می‌باشد. نجس نیست ولی به احتیاط واجب باید از خوردن آن اجتناب کند و اگر خون را با زرده بهم بزنند که از بین برود خوردن آن زرده هم مانعی ندارد.

۹۳ – کدام مورد، در خصوص «انک لعلی خلق عظیم» صحیح است؟ (شهرداری ها سال ۹۰)

۱) تعریف خدا است از اخلاق حضرت محمد (ص)
۲) تعریف پیامبر اکرم (ص) از اخلاق حضرت علی (ع)
۳) سخنی است از علی (ع) در وصف حضرت فاطمه زهرا (س)
۴) سخنی است از پیامبر اکرم در وصف حضرت فاطمه زهرا (س)

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح می‌باشد. خدای متعال در قرآن، پیغمبر اکرم را با صفات متعدّدی ستوده است: (وَ اِنَّکَ لَعَلَی خُلُقٍ عَظیم) و یا (فَبِما رَحمَةٍ مِنَ اللهِ لِنتَ لَهُم)؛ و صفات متعدّد دیگر که هر کدام از اینها یک فصل فراوانی از خصوصیّات پیغمبر را بیان می کند.

۹۴ – پیام آیه شریفه (و لقد کان فی رسول الله اسوه حسنته) کدام است؟ (شهرداری ها سال ۹۰)

۱) اعتقاد به همه پیامبران الهی از لوازم ایمان است و کفر به یکی از آن ها به منزله کفر به همه آن ها است.

۲) در بین همه انبیاء فقط پیامبر اسلام است که خدا الگو و اسوه انسانها قرار داده است.

۳) اخلاق رسول اکرم (ص) را الگوی ما قرار داده باید مثل آن حضرت عمل کنیم.

۴) اخلاق رسول خدا، اخلاق الهی است و خدا از کسی انتظار چنان اخلاقی را ندارد.

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح می‌باشد. ترجمه آیه: مسلّماً برای شما در زندگی رسول خدا سرمشق نیکویی بود، برای آنها که امید به رحمت خدا و روز رستاخیز دارند و خدا را بسیار یاد می‌کنند. طبق ترجمه در می یابیم که اخلاق رسول خدا (ص) الگوی ماست و تا می توانیم بایستی همانند ایشان رفتار کنیم.

۹۵- بیت زیر بیان گر کدام یک از نشانه های روشن در تأیید اختیار انسان است؟ (دانشگاه های افسری سال ۹۶)

هیچ عاقل مر کلوخی را زند؟ هیچ با سنگی عتابی کس کند؟

۱) تفکر و تأمل ۲)خرسندی پس از کار

۳)احساس پشیمانی ۴)مسئولیت پذیری

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح می‌باشد.

۹۶- اراده از کدام مرتبه ی وجود آدمی پدید آمده است؟ (دانشگاه های افسری سال ۹۶)

۱) نفس ۲)اختیار ۳)فکر ۴)عقل

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح می‌باشد. منشأ اراده از اختیار انسان است.

۹۷- " اولین قدم در دوستی خالصانه با خدا" و "اولین قدم برای ورود به بندگی" به ترتیب در کدام گزینه آمده است ؟ (دانشگاه های افسری سال ۹۶)

۱) رعایت حسن فعلی به دنبال حسن فاعلی - تقویت روحیه حق پذیری

۲) رعایت حسن فاعلی به دنبال حسن فعلی - تقویت روحیه حق پذیری

۳) مسئولیت پذیری و انجام عهد و پیمان های اجتماعی - اعتماد به این قانون مندی و نظم جهان

۴) درک صحیح نظام حاکم بر جهان خلقت – اعتماد به این قانونمندی و نظم جهان

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح می‌باشد. لازمه حسن فعلی، حسن فاعلی است. بنابراین، اولین قدم در دوستی خالصانه با خدا، رعایت حسن فعلی به دنبال حسن فاعلی است و اولین قدم برای ورود به بندگی و اخلاص، تقویت روحیه حق‌پذیری است.

۹۸- کدام گزینه، زمینه ساز شکوفایی اختیار است و اولین گام برای رسیدن به آن، در کدام گزینه آمده است؟ (دانشگاه های افسری سال ۹۶)

۱) مسئولیت پذیری، انجام عهد و پیمان های اجتماعی – اعتقاد به خداوندی حکیم، عادل و قادر
۲) درک صحیح نظام حاکم بر جهان خلقت – اعتقاد به خداوندی حکیم، عادل و قادر
۳) مسئولیت پذیری، انجام عهد و پیمان های اجتماعی – اعتماد به این قانون مندی و نظم جهان
۴) درک صحیح نظام حاکم بر جهان خلقت – اعتماد به این قانون مندی و نظم جهان

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح می‌باشد. مهمترین گام برای رسیدن به اختیار، اعتقاد به خداوندی حکیم، عادل و قادر است که با حکمت خود جهان را خلق کرده، و آن را تدبیر و اداره می‌کند؛ به طوری که همه حوادث و رخدادهای جهان، در یک چارچوب ساماندهی شده و قانونمند اتفاق می افتد و اگرچه ما، به علت دانش محدود و ناقص خود از درک عمیق اهداف حکیمانه بسیاری از رویدادهای جهان خلقت عاجز هستیم، اما مطمئنیم و اعتقاد داریم که هر حادثه ای دارای هدفی معین می‌باشد.

۹۹- موضوع آیه ی إِنَّا هَدَيْنَاهُ السَّبِيلَ إِمَّا شاكِراً وَ إِمَّا كَفُوراً چه کسانی هستند و تردید برای انتخاب راه صحیح از میان چند راه، نشانه چیست؟ (دانشگاه های افسری سال ۹۶)

۱) همه انسان ها – اختیار
۲) همه انسان ها – ضعف
۳) مؤمنین – اختیار
۴) مؤمنین – ضعف

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح می‌باشد. آیه مورد نظر در صورت سوال به معنای: همانا او را به راه راست (در ابعاد زندگیش به هدایت تکوینی و تشریعی) راهنمایی کردیم، خواه سپاسگزار باشد، خواه ناسپاس. این آیه مربوط به همه انسان‌هاست و در رابطه با اختیار (إِمَّا شاكِراً وَ إِمَّا كَفُوراً) بیان شده است.

۱۰۰ – حدیث شریف «من عرف نفسه فقد عرف ربه» از کیست؟ (شهرداری ها سال ۹۰)

۱) علی علیه السلام و امام حسن مجتبی (ع)

۲) پیامبر اکرم (ص) و علی علیه السلام

۳) پیامبر اکرم (ص) و حسن بن علی علیه السلام

۴) امام حسن مجتبی (ع) و امام حسین علیه السلام

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح می‌باشد. تعبیر بلند «من عرف نفسه فقد عرف ربّه» از پیامبر(ص) و امیر مؤمنان(ع) در حدّ شهرت نقل شده است.

۱۰۱ - اگر کسی در نماز چهار رکعتی، بین رکعت دوم و چهارم شک کند، کدام حکم صحیح است؟ (شهرداری ها سال ۹۱)

۱) باید بنا را بر چهار بگذارد و دو رکعت نماز احتیاط نشسته بخواند.

۲) باید بنا را بر چهار بگذارد و دو رکعت نماز احتیاط ایستاده بخواند.

۳) نمازش صحیح است و نباید به شک خود اعتنا نماید.

۴) نمازش باطل است و باید اعاده نماید.

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح می‌باشد. اگر کسی در نماز چهار رکعتی، بین رکعت دوم و چهارم شک کند، باید بنا را بر چهار بگذارد و دو رکعت نماز احتیاط ایستاده بخواند.

۱۰۲ – شناخت خداوند متعال به وسیله برهان نظم، در قلمرو کدام روش شناخت است؟ (شهرداری ها سال ۹۱)

۱) مشاهده غیر مستقیم　　۲) مشاهده مستقیم

۳) دریافت درونی　　۴) روش عقلی

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح می‌باشد. برهان نظم، ساده‌ترین و عمومی‌ترین برهانی است که برای اثبات وجود خداوند ارائه شده است. قرآن کریم از موجودات جهان به عنوان «آیات» یعنی علائم و نشانه‌هایی از خداوند یاد می‌کند. در این برهان به طور خلاصه چنین گفته می‌شود که نظم و نظام اشیاء دلیل و نشانه‌ای است بر این که نیروی نظم دهنده‌ای در کار است. یعنی با مشاهده این نظم، ما به وجود خدا می رسیم. یعنی خداوند را به صورت غیر مستقیم مشاهده می کنیم.

۱۰۳ – آیه شریفه «لا اله الا الله» بیش از هر چیزی بیانگر کدام مرتبه توحید است؟ (شهرداری ها سال ۹۱)

۱) عملی　　۲) صفاتی　　۳) ذاتی　　۴) افعالی

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح می‌باشد. آیه شریفه (لا اله الا الله) بیش از هر چیزی بیانگر توحید عملی است. زیرا مهمترین شعار اسلام و جامع همه ابعاد توحید است و در بردارنده همه ابعاد شخصیتی یک انسان موحد است.

۱۰۴- با نزول آیه تطهیر منظور از افتخار بزرگ که همسر حضرت رسول (ص) به دنبال آن بود چیست؟ (قرارگاه پدافند هوایی خاتم سال ۹۵)

۱) بهشت　　۲) اهل بیت شدن　　۳) رضایت و خشنودی خدا　　۴) اهل یقین و علم شدن

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح می‌باشد. در برخی احادیث آمده است این آیه در خانه ام سلمه همسر پیامبر(ص)، نازل شده و هنگام نزول آن علاوه بر پیامبر(ص) علی(ع)، فاطمه(س)، حسن(ع) و حسین(ع) هم حاضر بودند. در این هنگام پیامبر(ص) پارچه‌ای خیبری (کساء) را که بر آن نشسته بود، بر روی خود و علی و فاطمه و حسینین کشید و دست‌ها را به سوی آسمان بالا برد و گفت: "خدایا! اهل بیت من این چهار نفرند. اینان را از هر پلیدی پاک گردان". ام سلمه از پیامبر(ص) پرسید آیا من نیز در شمار اهل بیت(ع) قرار دارم که پیامبر(ص) پاسخ داد تو از همسران رسول خدایی و تو (بر راه) خیر هستی.

۱۰۵- پیوند ناگسستنی عترت رسول خدا (ص) و قرآن در کدام حدیث تأکید شده است؟ (قرارگاه پدافند هوایی خاتم سال ۹۵)

۱) ثقلین ۲) جابر ۳) ولایت ۴) منزلت

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح می‌باشد. حدیث ثقلین: «من در میان شما دو امانت نفیس و گرانبها می‌گذارم یکی کتاب خدا قرآن و دیگری عترتم اهل بیت را.تا وقتی که از این دو تمسک جویید، هرگز گمراه نخواهید شد و این دو یادگار من هیچ‌گاه از هم جدا نمی‌شوند.تا کنار حوض کوثر بر من وارد شوند.»

۱۰۶- اگر انسان قبل از نماز شک کند که وضویش باطل شده است یا نه تکلیفش چیست؟ (قرارگاه پدافند هوایی خاتم سال ۹۵)

۱) نباید به شک خود اعتنا کند. ۲) باید برای نماز وضو بگیرد.

۳) مستحب است تیمم نماید. ۴) بنابر احتیاط واجب وضو بگیرد.

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح می‌باشد. اگر شخص قبل از نماز شک کند که وضو گرفته یا نه، باید برود و وضو بگیرد.

۱۰۷- اگر نماز ظهر شخصی در سفر قضا شود، قضای آنرا چگونه بجا آورد؟ (قرارگاه پدافند هوایی خاتم سال ۹۵)

۱) در صورتیکه از سفر مراجعت نموده باید شکسته بخواند.

۲) در صورت مراجعت از سفر باید کامل بجا آورد.

۳) در هر صورت باید شکسته بخواند.

۴) در هر صورت باید کامل بخواند.

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح می‌باشد. اگر نماز ظهر شخصی در سفر قضا شود، قضای آن در هر صورت شکسته است.

۱۰۸- در کدام قرارداد در برابر مقدار پول معین، مدت تعیین می شود؟ (قرارگاه پدافند هوایی خاتم سال ۹۵)

۱) مسافات ۲) مزارعه ۳) مضاربه ۴) اجاره

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. اجاره قراردادی است که بر طبق آن یک نفر (موجر)خانه یا آپارتمان یا مغازه خود را به فرد دیگری(مستاجر)برای مدت معین و در ازای اجاره بها (کرایه)به اجاره واگذار می کند.

۱۰۹ – عبارت «لا حول و لا قوة الا بالله العلی العظیم» بیانگر کدام مرتبه توحید است؟ (شهرداری ها سال ۹۱)

۱) عبادی ۲) صفاتی ۳) ذاتی ۴) افعالی

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. عبارت "لا حول ولا قوه الا بالله العلی العظیم" بر توحید افعالی اشاره دارد.

۱۱۰ – خداوند خلقت کدام پیامبر را مثل خلقت حضرت آدم (ع) معرفی فرمود؟ (شهرداری ها سال ۹۱)

۱) حضرت نوح (ع)
۲) حضرت موسی (ع)
۳) حضرت عیسی (ع)
۴) حضرت محمد (ع)

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح می‌باشد. خداوند حکیم در قرآن کریم خلقت حضرت عیسی (ع) را به خلقت حضرت آدم (ع) تشبیه کرده است؛ چرا که وجه تشابه این دو پیامبر بزرگ الهی در آفرینش معجزه گونه آنان بوده است که هردو بدون پدر خلق شده‌اند.

۱۱۱ – همه موارد زیر، از مستحبات مسجد است، بجز.......: (شهرداری ها سال ۹۰)

۱) پوشیدن لباس پاکیزه و قیمتی
۲) زینت کردن مسجد با نقاشی گل و گیاه
۳) خوشبو کردن خود
۴) با پای راست وارد شدن

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح می‌باشد. پوشیدن لباس پاکیزه و قیمتی، خوشبو کردن خود و با پای راست وارد شدن، از موارد مستحب نمازگزار برای ورود به مسجد است.

۱۱۲ – پوشیدن کدام لباس، هنگام نماز مستحب است؟ (شهرداری ها سال ۹۰)

۱) مشکی
۲) سفید
۳) عکس دار
۴) تنگ

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح می‌باشد. پوشیدن لباس های روشن مانند سفید، برای نمازگزاردن مستحب است.

۱۱۳ – مبادله ی دو کالای مثل هم با دریافت اضافی، به ترتیب مشمول کدام مورد است و حکم آن چیست؟ (شهرداری ها سال ۹۲)

۱) ربا – مکروه
۲) غش – حرام
۳) ربا – حرام
۴) غش – مکروه

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح می‌باشد. ربا در اصطلاح فقه اسلامی به اضافه خاصی گفته می‌شود که در مبادله دو کالای مثل هم که وزنی هستند و یا در قرار داد قرض هر نوع کالا که بدان ملتزم و پایبند می‌شوند، اخذ می شود. در دین مبین اسلام، ربا یکی از گناهان بسیار بزرگ به شمار می‌رود و گستره حرمت آن غیر از ربا خواران شامل ربا پردازان، شاهدان و نویسندگان اسناد ربا نیز می‌شود.

۱۱۴ – کدام مورد، در خصوص نماز جماعت جایز نیست؟ (شهرداری ها سال ۹۱)

۱) نیت افرادی کردن در بین نماز جماعت

۲) حاضر نشدن به نماز جماعت از روی بی اعتنایی

۳) اقتدا به امامی که در آخرین رکوع نماز سه رکعتی است.

۴) اقتدا کردن برای نماز ظهر به امامی که نماز عصر را می‌خواند.

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح می‌باشد. جایز نیست اگر نمازگزار به نماز جماعت از روی بی اعتنایی قصد کند و نماز را فرادی بخواند.

۱۱۵ – در حین نماز، اگر در رکعت سوم شک کنیم که آیا تشهد خوانده ایم یا نه، چه کار باید بکنیم؟ (شهرداری ها سال ۹۱)

۱) نمازمان باطل است.
۲) باید قضای آن را به جا بیاوریم.
۳) باید سجده سهو به جا بیاوریم.
۴) نباید به شک خود اعتنا کنیم.

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. به شک های زیر نبایستی اعتنا نمود:

اوّل: شک در چیزی که محل بجا آوردن آن گذشته است، مثل آنکه در رکوع شک کند که حمد را خوانده یا نه.

دوّم: شک بعد از سلام نماز.

سوّم: شک بعد از گذشتن وقت نماز.

چهارم: شک کثیر الشک، یعنی: کسی که زیاد شک میکند.

پنجم: شک امام در شماره رکعت‌های نماز در صورتی که مأموم شماره آنها را بداند، و همچنین شک مأموم در صورتی که امام شماره رکعت‌های نماز را بداند.

ششم: شک در نمازهای مستحبّی، و نماز احتیاط.

۱۱۶ – کدام مورد، از شرایط مسافر شرعی است که نمازش شکسته می شود؟ (شهرداری ها سال ۹۱)

۱) سفر او در رفت و برگشت کمتر از هشت فرسخ باشد.

۲) سفر او در رفت یا برگشت کمتر از هشت فرسخ نباشد.

۳) در انتهای سفر قصد اقامت داشته باشد.

۴) شروع سفرش از وطن باشد.

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح می‌باشد. در صورت یکی از موارد زیر، نماز شکسته می‌شود:
  - ✓ حداقل هشت فرسخ (بین ۴۰ تا ۴۵ کیلومتر) از وطن خود دور شده باشد، و یا چهار فرسخ برود و چهار فرسخ برگردد بدون اینکه در بین آن، ده روز جایی بماند.

- ✓ از اول مسافرت قصد هشت فرسخ را داشته باشد.
- ✓ در بین راه از قصد خود برنگردد.
- ✓ نخواهد پیش از رسیدن به هشت فرسخ از وطن خود بگذرد، یا ده روز یا بیشتر در جایی بماند.
- ✓ برای کار حرام سفر نکند.
- ✓ از صحرانشین‌هایی نباشد که در بیابان‌ها گردش می‌کنند.
- ✓ شغل او مسافرت نباشد.

۱۱۷ – در کدام سنت الهی، به انسان مهلت داده می شود تا به گناهش افزوده شود؟ (شهرداری ها سال ۹۱)

۱) استدراج ۲) امداد ۳) املاء ۴) توفیق

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح می‌باشد. خداوند سنت خود را اینگونه بیان می‌کند:

﴿ فَذَرْنِي وَمَن يُكَذِّبُ بِهَذَا الْحَدِيثِ سَنَسْتَدْرِجُهُم مِّنْ حَيْثُ لَا يَعْلَمُونَ وَأُمْلِي لَهُمْ إِنَّ كَيْدِي مَتِينٌ ﴾ قلم/ ۴۴– ۴۵

«مرا واگذار با آنان که این کلام (آسمانی قرآن) را تکذیب می‌کنند. (من خود می‌دانم که با ایشان چه کار می‌کنم). ما آنان را اندک اندک به گونه‌ای که در نیابند و از راهی که متوجّه نشوند به سوی عذاب خواهیم کشاند. و به آنان فرصت می‌دهم (و در عذابشان شتاب نخواهم کرد). نقشه و چاره‌جوئی من دقیق و استوار است (و کسی از آن رهائی ندارد)»

۱۱۸ – اگر بعد از وضو چیزی را در اعضای وضو ببینیم که مانع رسیدن آب به اعضای وضو است و ندانیم موقع وضو بوده یا بعدا پیدا شده، وضوی ما.......... (شهرداری ها سال ۹۰)

۱) صحیح است.

۲) صحیح است ولی برای نماز واجب باید تجدید کنیم.

۳) باطل است.

۴) باطل نیست ولی احتیاطاً باید تیمم هم بکنیم.

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح می‌باشد. اگر احتمال می‌دهد آن مانع بعد از وضو گرفتن واقع شده است، وضوهای گذشته صحیح است ولی اگر بداند مانع حین وضو بوده است، وضو و نمازی که با آن خوانده است، باطل بوده است.

۱۱۹ – در ماه مبارك رمضان اگر ساعت ۱۰ بامداد با هواپیما به سوی مشهد مقدس پرواز کنیم و پس از زیارت مرقد امام رضا (ع)، قبل از افطار به وطنمان برسیم، در آن روز......... (شهرداری ها سال ۹۰)

۱) روزه ما صحیح است ولی باید قضا کنیم.

۲) روزه ما باطل است. باید هم قضا کنیم و هم کفاره بدیم.

۳) نمی توانیم روزه بگیریم، چون مسافریم روزه ما باطل است.

۴) اگر کاری که روزه را باطل کند، انجام نداده باشیم، روزه ما صحیح است.

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح می‌باشد. اگر قبل از اذان ظهر به مسافرت برویم، روزه آن روز باطل است اما کفاره واجب نیست. اگر بعد از اذان ظهر به مسافرت برویم روزه آن روز صحیح است.

۱۲۰ – پیامبر اسلام (ص)، عفت را برای زنان در حکم کدام مورد، معرفی فرمود؟ (شهرداری ها سال ۹۱)

۱) زینت　۲) عزت　۳) عظمت　۴) قدرت

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح می‌باشد. حضرت محمد (ص): عفت، زینت زنان است. (نهج الفصاحه، حدیث ۲۰۰)

۱۲۱ – کدام سنت خدا، شامل هم مومن و هم غیر مومن می شود؟ (شهرداری ها سال ۹۱)

۱) استدراج　۲) امداد　۳) املا　۴) توفیق

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح می‌باشد. سنت امداد الهی هم برای مومن و هم برای غیر مومن جاری می‌باشد.

۱۲۲ – در نظام اخلاقی اسلام، حقیقت صفت مذموم «ریا» کدام است؟ (شهرداری ها سال ۹۱)

۱) عجب　۲) نفاق　۳) شرک　۴) دروغ

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح می‌باشد. ریا همان نفاق و دو رویی است.

۱۲۳ – در کدام مورد، به جا آوردن سجده سهو، ضرورتی ندارد؟ (شهرداری ها سال ۹۱)

۱) قنوت فراموش شده　۲) تشهد فراموش شده

۳) حرف بیجا　۴) سلام بیجا

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح می‌باشد. قنوت جزء مستحبات است و در صورت فراموش شدن، نیازی به سجده سهو نیست.

۱۲۴ – «ذی القربی و ابن السبیل» به ترتیب مستحق دریافت کدام نوع از انواع انفاق واجب می شوند؟ (شهرداری ها سال ۹۲)

۱) خمس – فقط زکات　۲) خمس – فقط خمس

۳) زکات – زکات وخمس　۴) خمس – زکات و خمس

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. ذی القربی برای خمس بکار رفته است. ابن السبیل هم برای خمس و هم برای زکات بکار رفته است و جزء مستحقات آنهاست.

۱۲۵- مقصود از حجت ظاهر در حدیث امام صادق (ع) چیست؟ (قرارگاه پدافند هوایی خاتم سال ۹۵)

۱) عقل و نقل　۲) قرآن و حدیث

۳) قرآن و برهان　۴) پیامبران و امامان

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. حجت ظاهر، امامان و پیامبران هستند و حجت باطن، عقل انسان است.

۱۲۶- امام علی (ع) چه چیزی را در انسان نجات دهنده، نزدیک کننده به خدا و بهترین ثروت و کمال توصیف کرده است؟ (قرارگاه پدافند هوایی خاتم سال ۹۵)

۱) فطرت ۲) فکر ۳) نفس ۴) عقل

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. منظور حضرت علی (ع) از قوه ی عقل این است که این نعمت بزرگ را پیام‌آور حق، دوست انسان، نجات دهنده ی وی، بهترین ثروت و نزدیک کننده به خدا نامیده است.

۱۲۷- مرگ نسبت به کدام عالم، مرگ محسوب می شود؟ (قرارگاه پدافند هوایی خاتم سال ۹۵)

۱) آخرت ۲) برزخ ۳) دنیا ۴) رحم مادر

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح می‌باشد. دنیا، محلی است که مرگ در آن مرگ محسوب می‌شود ولی زندگی واقعی در آخرت است.

۱۲۸- آیه "بگو همان کسی آنرا زنده می‌کند که نخستین بار آنرا آفرید و او به هر مخلوقی داناست" ما را متوجه چه موضوعی می کند؟ (قرارگاه پدافند هوایی خاتم سال ۹۵)

۱) امکان معاد – اشاره به پیدایش نخستین انسان
۲) ضرورت معاد – در پرتو عدل الهی
۳) امکان معاد – اشاره به قدرت نامحدود خدا
۴) ضرورت معاد – در پرتو حکمت الهی

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح می‌باشد. آیه مربوطه، اشاره به قدرت نامحدود و همچنین توانایی خداوند در آفرینش دارد که به امکان معاد اشاره می‌کند.

۱۲۹- نفخ صور چگونه صورت می گیرد و قرآن آن را چگونه یاد کرده است؟ (قرارگاه پدافند هوایی خاتم سال ۹۵)

۱) ناگهانی – صیحه ۲) تدریجی – صیحه ۳) ناگهانی – صعقه ۴) تدریجی – صعقه

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح می‌باشد. نفخ صور به صورت ناگهانی بوده و قرآن از آن به عنوان "صیحه" یاد می‌کند.

۱۳۰ – از قصه «گاو بنی اسرائیل» در قرآن مساله معاد.......... که مورد اشکال برای.......... بوده، دریافت می شوند؟ (شهرداری ها سال ۹۲)

۱) جسمانی – پذیرندگان
۲) جسمانی – منکران
۳) روحانی – پذیرندگان
۴) روحانی – منکران

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح می‌باشد. خداوند متعال نمونه هایی از زنده شدن مردگان و معاد جسمانی را در قرآن مجید در سوره بقره یادآوری فرموده است که متذکر دو نمونه آن می شویم:

۱- «أوْ كالَّذی مَرَّ عَلی قَرْيه وَ هی خاوِيهٌ عَلی عُرُوشِها قالَ أَنَّی يحْيی هذه اللَّهُ بَعْدَ مَوْتِها فَأَماتَهُ اللَّهُ مِائَهَ عامٍ ثُمَّ بَعَثَهُ قالَ كَمْ لَبِثْتَ قالَ لَبِثْتُ يوْماً أَوْ بَعْضَ يوْمٍ قالَ بَلْ لَبِثْتَ مِائَهَ عامٍ فَانْظُرْ إِلی طَعامِك وَ شَرابِك لَمْ يتَسَنَّهْ وَ انْظُرْ إِلی حِمارِك وَ لِنَجْعَلَك آيهً لِلنَّاسِ وَ انْظُرْ إِلَی الْعِظامِ كيفَ نُنْشِزُها ثُمَّ نَكسُوها لَحْماً فَلَمَّا تَبَينَ لَهُ قالَ أَعْلَمُ أَنَّ اللَّهَ عَلی كلِّ شَيءٍ قَديرٌ؛

یا همانند کسی (عُزَیر) که از کنار یک آبادی عبور کرد؛ در حالی که دیوارهای آن بر روی سقف هایش فرو ریخته بود(و مردم آن مرده و استخوان هایشان در هر سو پراکنده بود، او با خود) گفت: خداوند چگونه این ها را پس از مرگ زنده می کند؟ پس خداوند او را یک صد سال میراند و سپس زنده کرد(و به او) گفت: چقدر درنگ کردی؟ گفت یک روز، یا قسمتی از یک روز را درنگ کرده ام. فرمود:(نه) بلکه یکصد سال درنگ کرده ای. به غذا و نوشیدنی خود(که همراه داشتی) نگاه کن (که با گذشت سال ها) تغییر نیافته است.

و به الاغ خود نگاه کن(که چگونه متلاشی شده است؟ این ماجرا برای آن است که هم به تو پاسخ گوییم) و(هم) تو را نشانه(رستاخیز) و حجتی برای مردم قرار می دهیم. (اکنون) به استخوان های(مَرکب خود) بنگر که چگونه آن ها را بهم پیوند می دهیم و بر آن گوشت می پوشانیم. پس هنگامی که(این حقایق برای آن مرد خدا) آشکار شد، گفت: (اکنون با تمام وجود) می دانم که خداوند بر هر کاری قادر و تواناست»

۲- «وَ إِذْ قالَ إِبْراهيمُ رَبِّ أَرِني كيفَ تُحْي الْمَوْتی قالَ أَ وَ لَمْ تُؤْمِنْ قالَ بَلی وَ لكنْ لِيطْمَئِنَّ قَلْبي قالَ فَخُذْ أَرْبَعَهً مِنَ الطَّيرِ فَصُرْهُنَّ إِلَيك ثُمَّ اجْعَلْ عَلی كلِّ جَبَلٍ مِنْهُنَّ جُزْءاً ثُمَّ ادْعُهُنَّ يأْتينَك سَعْياً وَ اعْلَمْ أَنَّ اللَّهَ عَزيزٌ حَكيمٌ؛ و(بیاد آور) هنگامی که ابراهیم گفت: پروردگارا به من نشان بده که چگونه مردگان را زنده می کنی؟ فرمود: مگر ایمان نیاورده ای؟ عرض کرد: چرا، ولی برای آنکه قلبم آرامش یابد. (خداوند) فرمود: چهار پرنده (طاووس، خروس، کبوتر و کلاغ) را برگیر و آن ها را نزد خود جمع و قطعه قطعه کن(و درهم بیامیز) سپس بر هر کوهی قسمتی از آن ها را قرار ده، آن گاه پرندگان را بخوان، به سرعت به سوی تو بیایند و بدان که خداوند توانای حکیم است»

۱۳۱ – از دقت در آیه شریفه «ان الله یحب المتطهرین» و آیه شریفه »و ثیابک فطهر» به ترتیب کدام مورد در یافت می شود؟ (شهرداری ها سال ۹۲)

۱) بدن و لباس انسان مسلمان، باید پاک باشد.
۲) بدن و لباس نمازگزار، باید غیر غصبی باشد.
۳) لباس و بدن انسان مسلمان، باید تمیز باشد.
۴) لباس و بدن نمازگزار، باید خالی از نجاست باشد.

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. دو آیه یاد شده مربوط به نماز گزاردن است و اشاره به نجاسات دارد.

۱۳۲- منظور از حدیث " کُلُکُم راعٍ و کُلُکُم مَسؤولٌ عَن رَعیَته " کدام است؟ (بانک گردشگری سال ۹۶)

۱) مسئولیت حکومت نسبت به رعیت
۲) مسئولیت رهبر نسبت به اجتماع
۳) مسئولیت مردم نسبت به یکدیگر
۴) مسئولیت علمای دین نسبت به مردم

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح می‌باشد. ألا کُلُّکُم راعٍ و کُلُّکُم مَسؤولٌ عَن رَعیَّته ؛ فَالأمیرُ الَّذی عَلَی النّاسِ راعٍ و هُوَ مَسؤولٌ عَن رَعیَّته، وَالرَّجُلُ راعٍ عَلَی أهلِ بَیته و هُوَ مَسؤولٌ عَنهُم، وَ المرأةُ راعیةٌ عَلَی بَیت بَعلِها و وُلدِه و هِیَ مَسؤولَةٌ عَنهُم، وَ العَبدُ راعٍ عَلَی مالِ سَیِّدِه و هُو مَسؤولٌ عَنهُ، ألا فَکُلُّکُم راعٍ و کُلُّکُم مَسؤولٌ عَن رَعیَّته.

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله: بدانید که همه شما مسئولید و همه شما نسبت به زیردستانش بازخواست می شوید. فرمان روای مردم، مسئول مردم است و نسبت به زیردستانش بازخواست می شود. مرد، سرپرست خانواده است و نسبت به آنان، بازخواست می شود. زن، مسئول خانه شوهر و فرزندان اوست و در برابر آنان، بازخواست می شود. برده، مسئول مال مالك خود است و در برابر آن، مسئول است. پس بدانید که همه شما مسئولید و همه تان در برابر زیردستان خود، بازخواست می شوید.

۱۳۳- کدام یک آثار ماتأخر نیست؟ (بانک گردشگری سال ۹۶)

۱) مدسازی ۲) توسعه اعتیاد ۳) روزه گرفتن ۴) گسترش بی عفتی

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح می‌باشد. آثار ماتاخر آثاری هستند که پرونده آنها در این دنیا بسته نمی‌شود و بر آن، در آخرت افزوده یا کاسته می‌شود.

۱۳۴- کسانی که با راستی و پاکی نیت، قدم در راه حق نهاده و رضایت پروردگار عالم را وجهه همت خود قرار می دهند کدام سنت شامل حالشان می شود؟ (بانک گردشگری سال ۹۶)

۱) املاء ۲) استدراج ۳) توفیق ۴) ابتلاء

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح می‌باشد. در سنت توفیق الهی، فرد سعی و تلاش خود را ادامه می‌دهد و خداوند نیز اسباب رسیدن به اهداف پاک او را محقق می‌سازد.

۱۳۵- در اقتصاد اسلامی به چه چیزی " فیء" گفته می شود؟ (بانک گردشگری سال ۹۶)

۱) زمین هایی که بدون جنگ فتح شده اند. ۲) زمین های موات

۳) جنگل ها ۴) معادن

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح می‌باشد. «فیء» را زمینی دانسته‌اند که بدون جنگ و خون‌ریزی در تصرف مسلمانان در آید؛ چه مالکان آن را به میل خود تسلیم کنند و چه آن را رها کرده، بروند.

۱۳۶- حکم اقامه، قنوت و تسبیحات حضرت فاطمه (س) در نماز چیست؟ (بانک گردشگری سال ۹۶)

۱) مستحب است. ۲) از ارکان نماز است.

۳) واجب است. ۴) مباح است.

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح می‌باشد. اقامه، قنوت و تسبیحات حضرت فاطمه (س)، جزء مستحبات نماز است.

۱۳۷ – «تسمیه» که گفتن........ است، از........ وضو می باشد. (شهرداری ها سال ۹۲)

۱) بسم الله الرحمن الرحیم – واجبات ۲) بسم الله الرحمن الرحیم – مستحبات

۳) نام مبارك محمد و صلوات بر او – مستحبات ۴) نام مبارك محمد و صلوات بر او – واجبات

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح می‌باشد. اصطلاح «تسمیه» بیشتر در کاربرد فقهی مانند تذکیه، نماز، وضو و جز آن‌ها استفاده می‌شود، و البته همیشه با «بسم‌الله» مساوی نیست و مطلق ذکر خداست. همچنین «تسمیه» تکبیر، تحمید، تحلیل، تسبیح و جز آن‌ها را نیز در برمی‌گیرد که هر کدام از اینها برای حلیت ذبیحه کافی است. حنبلیان تسمیه در وضو را که در

نزد شیعه مستحب است، واجب دانسته، و آن را به ذکر «بسم‌الله» مقید می‌سازند، ذکری که چیزی دیگر نمی‌تواند به جای آن مجزی باشد.

۱۳۸ – بالاترین ثواب نماز در کدام محل است؟ (شهرداری ها سال ۹۱)

۱) مسجد النبی در مدینه
۲) مسجد الحرام در مکه
۳) حرم امیر المومنین علی (ع) در نجف
۴) حرم حضرت سید الشهدا (ع) در کربلا

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح می‌باشد. رسول خدا(ص) در این باب می‌فرماید: «یک نماز در مسجد من، نزد خداوند برابر با ده هزار نماز در سایر مساجد است، مگر مسجد الحرام؛ زیرا نماز در آن برابر با صد هزار نماز است»

۱۳۹ – اگر امام جماعت در رکعت سوم یا چهارم نماز باشد و ماموم داند که اگر اقتدا کند و حمد را بخواند به رکوع امام نمی رسد، چه باید بکند که از فیض جماعت محروم نشود؟ (شهرداری ها سال ۹۱)

۱) همزمان با اتمام ذکر امام باید اقتدا نماید.
۲) باید حمد را بخواند و سپس به رکوع برود.
۳) بنا براحتیاط واجب باید صبر کند تا امام به رکوع برود بعد اقتدا کند.
۴) بنا براحتیاط مستحب باید صبر کند تا امام به رکوع برود بعد اقتدا کند.

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح می‌باشد. اگر امام در رکعت سوم یا چهارم باشد و ماموم بداند که اگر اقتدا کند و حمد را بخواند به رکوع امام نمی رسد، بنابر احتیاط واجب باید صبر کند تا امام به رکوع رود، بعد اقتدا نماید.

۱۴۰ – در کدام مورد، باید نماز را بشکنیم و اعاده کنیم؟ (شهرداری ها سال ۹۱)

۱) شک در نماز مستحبی در حین نماز
۲) شک در تعداد رکعات نماز دو رکعتی در حین نماز
۳) فراموش کردن سهوی اذان و اقامه قبل از شروع نماز
۴) شک در نماز چهار رکعتی که بین رکعات ۲ و ۳ باشد.

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح می‌باشد. به صورت کلی شک در تعداد رکعات نماز دو رکعتی و سه رکعتی مبطل نماز است. در نمازهای مستحبی نبایستی به شک اعتنا کرد. در نماز چهار رکعتی شک بین ۲ و ۳، نیاز به خواندن یک رکعت نماز احتیاط ایستاده و یا دو رکعت نماز احتیاط نشسته است. اذان و اقامه جزء مستحبات نماز خواندن است.

۱۴۱ – کدام مورد بر «فتوا» دلالت نمی کند؟ (شهرداری ها سال ۹۱)

۱) بعید نیست
۲) اظهر این است
۳) اقوی این است
۴) مساله محل تامل است

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. اقرب و اقوی یک اصطلاح فقهی در شیعه است و به معنای فتوا است که مقلّد در آن حق رجوع به مجتهد دیگر را ندارد، بلکه باید به رأی همان مجتهد عمل نماید. اظهر، به معنای ظاهرتر، روشن تر و فتواست و مقلد بایستی طبق آن عمل نماید.

۱۴۲ – کسی که می داند مسافر است و باید نماز شکسته بخواند، اگر فراموش کند و همه نمازها را تمام بخواند، نماز او چگونه است؟ (شهرداری ها سال ۹۱)

۱) باطل ۲) صحیح ۳) باید احتیاط کند ۴) مستحباً احتیاط کند

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح می‌باشد. کسی که می داند مسافر است و باید نماز را شکسته بخواند، اگر عمداً نمازش را تمام بخواند نمازش باطل است. و نیز اگر فراموش کند که نماز مسافر شکسته است و تمام بخواند باید نماز را دوباره بخواند، و اگر بعد از وقت یادش بیاید، بنابر احتیاط واجب باید قضا نماید.

۱۴۳ – از دیدگاه امام خمینی (ره) دو خصیصه ای که موجب باز شدن راه های سعادت هستند، کدام است؟ (شهرداری ها سال ۹۱)

۱) اتکاء به مبداء و معاد عالم ۲) اتکاء به خدا و اعتماد به نفس

۳) جهاد اصغر همراه با تهذیب نفس ۴) اراده قوی و دانستن فرهنگ اصیل

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح می‌باشد. از دیدگاه امام خمینی (ره) دو خصیصه‌ای که موجب باز شدن راه‌های سعادت هستند، اتکاء به خدا و اعتماد به نفس هستند.

۱۴۴ – تکلیف کسی که به عللی برای وضو گرفتن مشکل دارد و نمی داند وظیفه اش تیمم است یا وضوی جبیره ای کدام است؟ (شهرداری ها سال ۹۱)

۱) فقط تیمم کند، کافی است. ۲) فقط وضوی جبیره ای بگیرد، کافی است.

۳) بنابر احتیاط واجب باید هر دو را به جا بیاورد. ۴) انجام دادن واجب را به تاخیر بیندازد و استغفار کند.

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح می‌باشد. کسی که نمی‌داند وظیفه‌اش تیمم است یا وضوی جبیره‌ای ـ بنا بر احتیاط واجب ـ باید هر دو را بجا آورد.

۱۴۵ – کدام مورد، در خصوص خوراکی نیم خورده گربه خانگی، صحیح است؟ (شهرداری ها سال ۹۱)

۱) پاک ولی خوردن آن برای کسی که می داند حرام است. ۲) نجس نیست ولی بهتر است به نیازمندان داده شود.

۳) نجس ولی خوردن آن حرام است. ۴) پاک، ولی خوردن آن مکروه است.

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. نیم خوردهٔ سگ و خوک و کافر نجس و خوردن آن حرام است و نیم خوردهٔ حیوانات حرام گوشت (مانند گربه) پاک و خوردن آن مکروه می‌باشد.

۱۴۶ – اگر هنگام وضو برای مسح، آبی که در کف دست نمانده باشد، کدام مورد صحیح است؟ (شهرداری ها سال ۹۱)

۱) نمی تواند دست را با آب خارج، تر کند، بلکه باید با استفاده از رطوبت دیگر اعضای وضو مسح نماید.

۲) می تواند با اندکی مرطوب کردن هر دو دست با هم، هر سه مسح را انجام دهد.

۳) می تواند به اندازه ای که کف دستش مرطوب شود، از آب خارج استفاده کند.

۴) نمی تواند از رطوبت مانده از مسح سر هر دو پا را مسح کند.

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح می‌باشد. اگر هنگام وضو برای مسح، آبی که در کف دست نمانده باشد، نمی تواند دست را با آب خارج، تر کند، بلکه باید با استفاده از رطوبت دیگر اعضای وضو مسح نماید.

۱۴۷ – در هیچ یک از مواقع زیر، نمیتوان «غسل» را به صورت ارتماسی انجام داد بجز: (شهرداری ها سال ۹۰)

۱) در حال روزه واجب
۲) برای پوشیدن لباس احرام
۳) محرم بودن در حج
۴) محرم بودن در عمره

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح می‌باشد. برای پوشیدن لباس احرام غسل ارتماسی انجام دهند، مانعی ندارد.

۱۴۸ – انسان اگر بعد از غسل بفهمد که زیر بغل سمت راست خود را نشسته است، تکلیف چیست؟ (شهرداری ها سال ۹۰)

۱) ابتدا همان قسمت را و سپس سمت چپ را بشوید.
۲) اگر همان قسمت از بدن را بشوید، کافی است.
۳) چون غسل باطل است، باید از نو غسل کند.
۴) تمام راست بدن را باید کامل بشوید.

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح می‌باشد. اگر از طرف چپ بدن باشد، شستن همان مقدار کافی است و اگر سمت راست باشد، باید بعد از شستن آن مقدار، دوباره طرف چپ را بشوید و اگر از سر و گردن باشد، باید بعد از شستن آن مقدار، دوباره سمت راست و سپس سمت چپ بدن را بشوید.

۱۴۹ – کدام مورد، بیانگر توحید افعالی است؟ (شهرداری ها سال ۹۰)

۱) صفات جدای از ذات خدا وجود ندارد.
۲) سرتاسر جهان فعل خداوند است.
۳) تسلیم شدن بدون قید و شرط در برابر خدا
۴) وحدانیت و یگانگی در ذات خداوند

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح می‌باشد. بنابر توحید افعالی، هیچ موجودی در جهان، قدرت تاثیر گذاری و انجام هیچ کاری را ندارد مگر بوسیله نیرویی که خداوند به او داده است؛ و تمام کارها، حرکت‌ها، تأثیر و تأثّرها به ذات پاک او منتهی می‌شود و تمامی مخلوقات الهی در کارهای خودشان به ذات الهی نیازمندند و تأثیرگذاری هر موجودی به اذن خدا و در سایهٔ نیرویی است که خدای متعال به آنها عطا فرموده است و اگر کاری به وسیلهٔ اسباب انجام می‌گیرد. آفریدگار آن وسیله و سبب نیز خداست.

۱۵۰ – خداوند کسی را که به علت فراموش کردن خدا، به خود فراموشی دچار کرده است، چه نامیده است؟ (شهرداری ها سال ۹۰)

۱) فاسق ۲) کافر ۳) مشرک ۴) منافق

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح می‌باشد. خداوند در آیه ۱۹ سوره مبارکه حشر می‌فرماید: «وَ لا تَکونُوا کالَّذینَ نَسُوا اللَّهَ فَأَنْساهُمْ أَنْفُسَهُمْ أُولئِکَ هُمُ الْفاسِقُونَ؛ و همچون کسانی نباشید که خدا را فراموش کردند و خدا نیز آن‌ها را به «خود فراموشی» گرفتار کرد، آن‌ها فاسقانند».

۱۵۱ – بالاترین مقام برای انسان چیست و راه رسیدن به آن، کدام است؟ (شهرداری ها سال ۹۰)

۱) بندگی – روزه ماه مبارک رمضان ۲) قرب خدا – عبادت

۳) بندگی – نماز ۴) قرب خدا – نماز

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح می‌باشد. بالاترین مقام برای انسان قرب خدا است و راه رسیدن به آن نیز عبادت و بندگی می‌باشد.

۱۵۲ – اگر پیش از تمام شدن وضو، جایی را که شسته یا مسح کرده ایم، نجس شود. .... (شهرداری ها سال ۹۰)

۱) وضو صحیح است. ۲) وضو باطل است.

۳) محل نجس را باید مجدداً به نیت وضو بشوییم. ۴) وضو صحیح است، ولی باید تیمم هم بکنیم.

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح می‌باشد. اگر پیش از تمام شدن وضو، جایی را که شسته و یا مسح کرده، نجس شود، وضویش صحیح است؛ ولی تطهیر آن به جهت نماز صحیح است.

۱۵۳ – گوشت و دنبه ای که نجس شده است، چگونه آب کشیده می شود؟ (شهرداری ها سال ۹۰)

۱) حداقل دو بار با آب گرم و دوبار با آب سرد ۲) دوبار با فاصله زمانی ۵ تا ۱۰ دقیقه

۳) حداقل سه بار با آب گرم ۴) مثل چیزهای دیگر

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. گوشت و دنبه‌ای که نجس شده مثل چیزهای دیگر آب کشیده می‌شود و هم چنین است اگر بدن یا لباس، چربی کمی داشته باشد که از رسیدن آب به آنها جلوگیری نکند.

۱۵۴ - علم به کدام مورد، سودمندترین دانش ها در زمینه معرفت خداوند متعال است؟ (شهرداری ها سال ۹۱)

۱) هستی شناسی ۲) راهنما شناسی ۳) زاد شناسی ۴) خود شناسی

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. خودشناسی بزرگ ترین حکمت، نقطه پایان همه شناخت ها، سودمندترین شناخت ها و بالاترین عقل و بزرگ ترین رستگاری است و خود فراموشی بزرگ ترین نادانی و مایه گمراهی است. یکی از کیفرهای معنوی انسان خود فراموشی است و در این باب آنچه مشخص می باشد این است که خود فراموشی نتیجه خدافراموشی است. خودفراموشی نقطه مقابل خودشناسی و معرفت نفس است.

۱۵۵ – هدف نهایی از آفرینش انسان و کمال نهایی او، کدام است و کدام مورد، اولین مرتبه آن است؟ (شهرداری ها سال ۹۱)

۱) عبادت الهی – توبه واقعی
۲) قرب الهی – ایمان به خدا
۳) عبادت الهی – ایمان به خدا
۴) قرب الهی – توکل داشتن به خدا

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح می‌باشد. هدف نهایی از آفرینش انسان، قرب الهی می‌باشد که در نتیجه آن بالاترین مقام انسان است و اولین مرتبه قرب الهی، ایمان داشتن به خداوند متعال می‌باشد.

۱۵۶ – در زمینه مباحث انسان شناسی، اخلاق از کدام بعد فطرت انسان ناشی می شود؟ (شهرداری ها سال ۹۱)

۱) حس حقیقت جویی
۲) حس نیکویی
۳) حس پرستش
۴) حس زیبایی

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح می‌باشد. خداوند در قرآن می فرماید: و ما خلقت الجن و الانس الالیعبدون؛جن و انسان را جز برای عبادت خلق نکردم سوره ذاریات/ آیه ۵۶). یکی از نظریات در مورد اعمال اخلاقی بشر، نظریه «پرستش» است. می گویند آن سلسله ازاعمال بشر که با افعال طبیعی متفاوت است و در همه افراد بشر وجود دارد و همه افرادبشر آن کارها را تقدیس و ستایش می کنند و شرافتمندانه و انسانی و مافوق کارهای طبیعی می خوانند، از مقوله پرستش هستند.

۱۵۷ – حضرت امام صادق (ع) نداشتن کدام صفت اخلاقی را مترادف با نداشتن ایمان معرفی فرموده است؟ (شهرداری ها سال ۹۱)

۱) حیا
۲) تقوا
۳) توکل
۴) اخلاص

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح می‌باشد.

۱۵۸– استحباب گفتن « و تقبل شفاعته و ارفع درجته » در کدام بخش نماز است؟ (شهرداری ها سال ۹۱)

۱) بعد از اتمام شدن تشهد
۲) بعد از دعا در قنوت دوم
۳) بعد از ذکر سجده آخر
۴) بعد از ذکر رکوع

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح می‌باشد. عبارت « و تقبل شفاعته و ارفع درجته » با این مضمون که خداوند، شفاعت پیامبر گرامی اسلام (ص)، را بپذیرد و جایگاه او را بالا ببرد، پس از تشهد گفته می‌شود.

۱۵۹ – عبارت «من در میان شما دو امانت گرانبها و نفیس می گذارم» متعلق به کدام معصوم می باشد، در کدام محل بیان شده و به کدام حدیث شناخته می شود؟ (شهرداری ها سال ۹۱)

۱) پیامبر اکرم (ص) – در خطبه غدیر – سفینه نوح
۲) علی ابن ابیطالب (ع) – وصیت علی (ع) – ثقلین
۳) پیامبر اکرم (ص) – در خطبه غدیر – ثقلین
۴) علی ابن ابیطالب (ع) – وصیت علی (ع) – جابر

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح می‌باشد. «من در میان شما دو امانت نفیس و گرانبها می‌گذارم یکی کتاب خدا قرآن و دیگری عترتم اهل بیت را. تا وقتی که از این دو تمسک جویید، هرگز گمراه نخواهید شد و این دو یادگار من هیچ‌گاه از هم جدا نمی‌شوند. تا کنار حوض کوثر بر من وارد شوند. » از پیامبر می‌باشد و به حدیث ثقلین معروف است.

۱۶۰ – حضرت امام صادق (ع) فرمودند: «هرجا امر خداست. در آنجا حاضر باشی و انجام دهنده آن کار باشی و هرجا که نهی خدا است در آنجا نباشی و ترک کننده آن کار باشی»، این مطلب به کدام فضیلت اشاره دارد؟ (شهرداری ها سال ۹۱)

۱) اخلاص ۲) تقوا ۳) زهد ۴) صبر

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح می‌باشد. امام صادق(ع) فرمود: تقوا یعنی هر جا امر خدا هست آنجا حاضر باشید و هر جا خدا نهی کرده،در آنجا نباشید.

۱۶۱ – از مفاد آیه شریفه «یا ایها الناس انک کادح الی ربک کدحا فملاقیه» دریافت می شود که: (شهرداری ها سال ۹۱)

۱) خون بر شمشیر پیروز است. ۲) با مرگ انسان همه چیز به پایان می رسد.

۳) حق به حق دار می رسد. ۴) انسان در مقابل خدا پاسخگو خواهد بود.

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح می‌باشد. آنچه از معنای آیه بر می‌آید، به این مفهوم می‌رسیم که بنده عملش را به درگاه خداوند می‌رساند و برای او تلاش میکند پس به حق خود خواهد رسید.

۱۶۲ – اولین سوره ای که بعد هجرت پیامبر اکرم (ص) به مدینه نازل شد، کدام سوره بود؟ (شهرداری ها سال ۹۱)

۱) اعراف ۲) برائت ۳) بقره ۴) مائده

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح می‌باشد. اولین سوره ای که بعد هجرت پیامبر اکرم (ص) به مدینه نازل شد، بقره بود.

۱۶۳ – بین توحید افعالی و توحید عبادی، چه تفاوتی وجود دارد؟ (شهرداری ها سال ۹۱)

۱) توحید افعالی از نوع شناختن است و توحید عبادی از نوع بودن.

۲) توحید افعالی از نوع بودن است و توحید عبادی از نوع شدن.

۳) هر دو مرتبه توحید تفکر و اندیشه راستین است.

۴) هر دو مرتبه، از نوع بودن و شدن است.

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح می‌باشد. توحید افعالی مربوط به بعد نظری توحید است و توحید عبادی مربوط به بعد عملی است. توحید نظری از نوع بودن و توحید عملی از نوع شدن است.

۱۶۴ – در تجربه های آزمایشگاهی، «شناخت» از کدام روش صورت می گیرد؟ (شهرداری ها سال ۹۱)

۱) مشاهده و تجربه ۲) حس و عقلی

۳) تفکر و استدلال ۴) تکرار و آزمایش

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح می‌باشد. شناخت در تجربه های آزمایشگاهی از طریق مشاهده و تجربه بدست می‌آید.

۱۶۵ – در تعیین مرجع تقلید، داشتن چه خصوصیاتی از طرف مرجع، نقش اساسی دارد؟ (راه آهن سال ۹۴)

۱) حکت و ایمان ۲) عرفان و تقوا ۳) دانش و تقوا ۴) دانش و فلسفه

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح می‌باشد. از خصوصیات مرجع تقلید می‌توان به اعلم بودن و تقوا داشتن اشاره کرد که گزینه سوم حاکی از این موضوع است.

۱۶۶ – نام دیگر سوره « حمد » چیست؟ (راه آهن سال ۹۴)

۱) اخلاص ۲) توحید ۳) غافر ۴) فاتحه الکتاب

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. نام دیگر سوره حمد فاتحه الکتاب می‌باشد؛ به معنای فهرست کتاب.

۱۶۷ – صفات منتزع از فعل و ذات، به ترتیب موصوف به کدام صفت است و مثال آن، به ترتیب کدام می باشد؟ (شهرداری ها سال ۹۱)

۱) ذاتی و افعالی – رازقیت و خالقیت ۲) افعالی و ذاتی – رازقیت و خالقیت

۳) ذاتی و افعالی – خالقیت و رازقیت ۴) افعالی و ذاتی – خالقیت و رازقیت

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. صفات ذات، صفاتی است که ذات اقدس با قطع نظر از مخلوقات آنها را داراست و پیوسته با آنها همراه می‌باشد مانند صفت قدرت، علم، حیات و. . . که اتصاف خدای متعال به این نوع صفات، نیازی به فعل یا چیز دیگر ندارد، برای مثال خدا قادر و توانا است چه فعلی از او صادر شود، چه کاری از جانب او انجام نگیرد. بنابراین آن سلسله صفاتی که مربوط به مقام ذات بوده و او پیوسته با آنها همراه است و سلب آن از ذات اقدسش محال می‌باشد و در عین حال با صرف‌نظر از افعال و آفریده‌های خداوندی مد نظر قرار می گیرد، صفات ذات می‌نامند.

صفات فعل، آن رشته از صفاتی است که به مقتضای فعلش بر ذات وی متصف می گردد. مانند صفت خالقیت، که با در نظر گرفتن فعل «آفریدن» ذات اقدس اله را به این صفات متصف می‌نماییم و در حقیقت هر یک از این صفات منتزع از فعل خداوند است برای مثال، اتصاف صفت خالق، عادل و حکیم بر خداوند هر کدام به ترتیب از «خلقت»، «عدالت» و «حکمت » انتزاع گردیده است، از آنجا که حق تعالی منشاء و مبداء این صفات است به حسب صدور این افعال، لذا به این نوع صفات، صفات فعل اطلاق می گردد.

۱۶۸ – کدام مورد در خصوص سگ دست آموز در خانواده از دیدگاه احکام اسلامی، صحیح است؟ (شهرداری ها سال ۹۰)

۱) اگر مسایل بهداشتی کاملا رعایت شود، پاک است.

۲) تا زمانی که به سن بلوغ نرسیده و زاد و ولد نکرده است، پاک است.

۳) اگر عاری از مرض بودن آن، به وسیله دامپزشک تایید شود، پاک است.

۴) حتی مو و استخوان و پنبه و ناخن و رطوبت های آن نیز، ناپاک است.

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. در همه رساله های عملیه آمده است: "سگ و خوکی که در خشکی زندگی می کنند حتّی مو و استخوان و پنجه و ناخن و رطوبتهای آنها نجس است ولی سگ و خوك دریایی پاک است."

۱۶۹ – پیامبر گرامی اسلام، کدام عبارت را «روشنی چشم» خود معرفی فرمود؟ (شهرداری ها سال ۹۱)

۱) جهاد ۲) حج ۳) روزه ۴) نماز

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. پیامبر (ص): نماز نور چشم من است.

۱۷۰ – مطلق بودن اصول اخلاقی براساس پذیرش کدام واقعیت در انسان، قابل توجیه منطقی است؟ (شهرداری ها سال ۹۱)

۱) اختیار ۲) عقل ۳) فطرت ۴) فکر

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح می‌باشد.

۱۷۱ – بحث قضا و قدر الهی،با کدام اصل عقلی در ارتباط مستقیم است؟ (شهرداری ها سال ۹۱)

۱) هستی و چیستی ۲) علت و معلول

۳) حدوث و قدم ۴) امکان وجوب

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. اصل امکان وجوب ارتباط مستقیمی با بحث قضا و قدر الهی دارد.

۱۷۲ – بر اساس معارف الهی و قرآنی، انگیزه اصلی حق و باطل، کدام است؟ (شهرداری ها سال ۹۱)

۱) بی عدالتی اجتماعی ۲) ظلم حاکمان جور

۳) واقعیت های بیرونی ۴) درون انسان ها

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است.

۱۷۳ – کدام عمل مشروع از لحاظ پیامبر اسلام، مبغوض ترین کار معرفی شده است؟ (شهرداری ها سال ۹۱)

۱) طلاق ۲) تهمت زدن به دیگران

۳) غیبت کردن ۴) دروغ گویی

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح می‌باشد. پیامبر (ص): درست است که خدا طلاق را حلال کرده و اجازه داده است، اما با این که اجازه داده، هیچ چیزی را در امور حلال به اندازه طلاق نفرت ندارد.

۱۷۴ – خلاقیت و ابداعات هنری، از کدام یک از گرایش های متعالی انسان سرچشمه می گیرد؟ (شهرداری ها سال ۹۱)

۱) گرایش به پرستش ۲) گرایش به نیکی

۳) خیر اخلاقی ۴) زیبا دوستی

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است.

۱۷۵ – این که بعد از مرتکب گناهی شدن، دری از خیر به روی ما بسته می شود، به کدام مورد تعبیر می شود؟ (شهرداری ها سال ۹۱)

۱) قساوت قلب که پدیده ای طبیعی است
۲) سلب توفیق که پدیده ای غیبی است
۳) زیر پا گذاشتن عفت و پاکی
۴) دریچه ای از جهنم سوزان

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح می‌باشد.

۱۷۶ – از نظر اسلام، ارزش عمل وابسته به کدام مورد است؟ (شهرداری ها سال ۹۱)

۱) صحت عمل
۲) کثرت عمل
۳) کوشش شخصی
۴) نیت عمل

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. نیت که حسن فاعلی است، پیشنیاز عمل که حسن فعلی است، می‌باشد.

۱۷۷ – در عالم دین، کدام یک از مراتب نفس، پشتوانه محکمی از ایمان به مبدأ و معاد پیدا می کند و آن را از ضعف زوال حفظ می کند؟ (شهرداری ها سال ۹۱)

۱) اماره ۲) قاسه ۳) لوامه ۴) مطمئنه

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. آن گاه که روح انسان در مرتبه سستی قرار می گیرد و به بدی ها فرمان می دهد به آن «نفس اماره» می گویند و آن گاه که در برابر زشتی ها واکنش نشان می دهد و سرزنش می کند «نفس لوامه» گفته می شود و آن گاه که روح در برابر فراز و نشیب های زندگی آرامش خود را حفظ می کند و اختلالات و تردیدها، به پایبندی و یقین او آسیب نمی رساند، از روح او به مرتبه «نفس مطمئنه» تعبیر می شود.

۱۷۸ – اگر بگوییم: ذات حق در عین اینکه به اوصاف کمالیه جمال و جلال، متصف است، دارای جنبه های مختلف عینی نیست، به کدام توحید اشاره کرده ایم و معنای آن کدام می باشد. (شهرداری ها سال ۹۲)

۱) صفاتی – درک یگانگی ذات با صفات
۲) ذاتی – درک یگانگی ذات با صفات
۳) صفاتی – بازگشت همه صفات به قدرت
۴) ذاتی – بازگشت همه صفات به قدرت

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح می‌باشد. ذات خداوند در عین اینکه به اوصاف کمالیه جمال و جلال متصف است، دارای جنبه های مختلف عینی نیست. اختلاف ذات با صفات و اختلاف صفات با یکدیگر لازمه محدودیت وجود است. توحید ذات عبارت است از بیمانندی ذات حق از لحاظ وجوب وجود و قدم ذاتی و استقلال و لایتناهی بودن، همه ماسوا اعم از مجرد و مادی ممکن بالذات و حادث بالذات است و قائم به او و محدود است.

۱۷۹ - به کدام دلیل «خدا»، مطلوب واقعی انسان است؟ (شهرداری ها سال ۹۲)

۱) ارتباط با او موجب آرامش جانمان می شود.
۲) به هیچ چیز جز او، راضی و خرسند نیستم.
۳) ناتوانی مطلوب های غیر واقعی را با تمام وجود می یابیم.
۴) به هرچه بنگریم، نشانی از قامت رعنای او می بینیم.

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح می‌باشد. از آنجایی که مطلوب واقعی انسان، خداست، پس به هیچ چیز جز او راضی و خرسند نیست.

۱۸۰ – با توجه به آیه شریفه (الا بذکر الله تطمئن القلوب) خدای سبحان مایه آرامش انسان ها را در چه چیز قرار داده است؟ (شهرداری ها سال ۹۰)

۱) ازدواج
۲) یاد خدا
۳) تفقد و دلجویی از محرومین
۴) انفاق و بخشش به نیازمندان

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح می‌باشد. آیه‌ی مبارکه، ترجمه و نشانی آن به شرح ذیل است: الَّذِینَ آمَنُوا وَتَطمَئِنُّ قُلُوبُهُم بِذِكرِ اللَّهِ أَلا بِذِكرِ اللَّهِ تَطمَئِنُّ القُلُوبُ (الرعد – ۲۸) ترجمه: آنها کسانی هستند که ایمان آورده و دلهایشان به یاد خدا آرامش می گیرد، آگاه باشید که تنها با یاد خدا دلها آرامش پیدا می کند.

۱۸۱ – اولین قدم برای «عبادت و بندگی خدا و رسیدن به او» کدام است؟ (شهرداری ها سال ۹۰)

۱) اطاعت از خدا در همه چیز
۲) نماز در اول وقت در هر نوبت
۳) روزه ماه مبارک رمضان
۴) بجا آوردن صحیح حج تمتع

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح می‌باشد. اولین قدم برای عبادت و بندگی خدا و رسیدن به او، اطاعت از خدا در همه چیز است.

۱۸۲ - از حدیث « من عرف نفسه فقد عرف ربه » کدام مورد استنباط می شود؟ (شهرداری ها سال ۹۰)

۱) خدا شناسی برای همه انسانها ناممکن است.
۲) خود شناسی آسان ترین عمل در زندگی است.
۳) خدا شناسی مقدمه خود شناسی است.
۴) خود شناسی مقدمه خدا شناسی است.

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. هر کس خودش را بشناسند، پس خداوندش را هم خواهد شناخت.

۱۸۳ – در عالم برزخ کدام یک وجود ندارد؟ (استانداری ها سال ۹۱)

۱) حیات
۲) روح
۳) شعور
۴) تکلیف

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. در عالم برزخ، تکلیف معنا ندارد. اما روح به حیات خود ادامه می‌دهد و شعور نیز وجود خواهد داشت.

۱۸۴ – مهمترین اثر و نتیجه روزه از دیدگاه قرآن کریم کدام است؟ (استانداری ها سال ۹۱)

۱) تندرستی
۲) تقوا
۳) درک حال فقرا
۴) شکیبایی

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح می‌باشد. «یا ایّها الّذین آمنوا کُتب علیکم الصیام کما کتب علی الّذین من قبلکم لعلّکم تتّقون»؛ ای کسانی که ایمان آورده‌اید، روزه بر شما واجب شد کما اینکه (همچنان که) بر کسانی که قبل از شما بودند واجب شده بود، شاید پرهیزکار شوید و تقوا پیشه کنید.

اولین و بزرگ‌ترین فایده روزه تقوا است و آن، سودی است که عاید خود شخص می‌شود و فایده داشتن تقوی، مطلبی است که احدی در آن شک ندارد، چون هر انسانی به فطرت خود این معنا را درک می‌کند، و اگر بخواهد به عالم طهارت و رفعت متصل شود، و به مقام بلند کمال و روحانیت ارتقا یابد، اولین چیزی که لازم است بدان ملتزم شود، این است که از افسار گسیختگی خود جلوگیری کند و بدون هیچ قید و شرطی، سرگرم لذت‌های جسمی و شهوات بدنی نباشد، و خود را بزرگ‌تر از آن بداند که زندگی مادی را هدف بپندارد و سخن کوتاه آن که از هر چیزی که او را از پروردگار تبارک و تعالی مشغول سازد، بپرهیزد.

۱۸۵ – کدامیک از عوامل ذیل لازمه مواخذه و حسابرسی انسان است؟ (استانداری ها سال ۹۱)

۱) اختیار ۲) علم ۳) فطرت ۴) تقدیر

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح می‌باشد. انسان با وجود اختیار، به منظور انتخاب خیر و یا شر، به پاداش و جزا می‌رسد.

۱۸۶ – " گرد آمدن اجزای متفاوت با کیفیت و کمیت ویژه ای در یک مجموعه، بطوری که هماهنگی و همکاری آنها یک هدف معین را تامین کند ". تعریف چیست؟ (استانداری ها سال ۹۱)

۱) وجود ۲) فطرت ۳) کمال ۴) نظم

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. گرد آمدن اجزای متفاوت باکیفیت و کمیت ویژه‌ای در یک مجموعه، بطوری که هماهنگی و همکاری آنها یک هدف معین را تامین کند، نظم گویند.

۱۸۷ – کدامیک از گزینه های زیر جزو منابع و مراجع به دست آوردن احکام شرعی، محسوب نمی شود؟ (استانداری ها سال ۹۱)

۱) معرفت ۲) عقل ۳) سنت ۴) کتاب

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح می‌باشد. عقل، سنت و کتاب جزء منابع به دست آوردن احکام شرعی است اما معرفت خیر.

۱۸۸ – انسان برای رسیدن به کمال خویش (یافتن راه سعادت) چه نوع هدایتی در اختیار دارد؟ (استانداری ها سال ۹۱)

۱) تکوینی ۲) تشریعی ۳) عامه ۴) هرسه گزینه

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. هدایت عامه خود به دو قسم تقسیم می شود: هدایت تکوینی و تشریعی. انسان برای رسیدن به کمال خویش، نیاز به هدایت عامه (تکوینی و تشریعی) دارد.

۱۸۹ – با چه چیزی انگیزه انسان برای عبودیت و بندگی افزایش می یابد؟ (استانداری ها سال ۹۱)

۱) آزادگی ۲) آرامش مادی ۳) موفقیت در زندگی ۴) قدرت

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح می‌باشد. به هر میزان که معرفت وایمان به خداوند بیشتر شود، انگیزه ی ما برای عبودیت و بندگی نیز افزایش می یابد؛ یکی از این راه ها آزادگیست.

۱۹۰ – منشا قانونمندی جهان کدام یک از صفات الهی است؟ (استانداری ها سال ۹۱)

۱) رحمت ۲) حکمت ۳) فیض ۴) قدرت

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح می‌باشد. منشاء قانون مندی جهان خدای حکیم و عالم است. اراده او حافظ جهان از نابودی است.

۱۹۱ – از دیدگاه قرآن وجدان اخلاقی در برابر انجام گناه چه نام دارد؟ (استانداری ها سال ۹۱)

۱) نفس لوامه ۲) نفس اماره ۳) نفس مطمئنه ۴) نفس زکیه

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح می‌باشد. نفس لوامه، نفس سرزنشگر انسان است که به تعبیری دیگر، همان وجدان اخلاقی انسان در برابر انجام گناه می‌باشد.

۱۹۲ – وظیفه یک مسلمان در مورد احکام دین چیست؟ (استانداری ها سال ۹۱)

۱) یا باید یقین داشته باشد یا مجتهد باشد یا احتیاط نماید.

۲) یا باید احتیاط کند و یا اینکه یقین داشته باشد.

۳) یا باید یقین داشته باشد یا مجتهد باشد یا مقلد باشد.

۴) یا باید مجتهد باشد یا احتیاط کند و یا تقلید نماید.

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. مسلمان باید به اصول دین یقین داشته باشد; ولی در احکام غیر ضروری دین، یا باید مجتهد باشد که بتواند احکام را از روی دلیل به دست آورد، یا از مجتهد تقلید کند; یعنی به دستور او رفتار نماید، یا از راه احتیاط، طوری به وظیفه خود عمل نماید که یقین کند تکلیف خود را انجام داده است. مثلاً اگر عده ای از مجتهدین عملی را حرام می دانند و عده دیگر می گویند حرام نیست، آن عمل را انجام ندهد; و اگر عملی را بعضی واجب و بعضی مستحب می دانند، آن را به جا آورد. پس کسانی که مجتهد نیستند و نمی توانند به احتیاط عمل کنند، واجب است از مجتهد تقلید نمایند; بلکه برای کسانی که می توانند به احتیاط عمل کنند، اولی و احوط، تقلید و ترک عمل به احتیاط است.

۱۹۳ – اولین و معتبر ترین مرجع علمی برای فهم و درک عمیق آیات قرآن چیست؟ (استانداری ها سال ۹۱)

۱) راهنمایی خداوند در قرآن ۲) سیره و روش امامان

۳) سیره و روش صحابی پیامبر ۴) گفتار و رفتار پیامبر

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. اولین و معتبرترین مرجع علمی برای فهم عمیق آیات الهی گفتار و رفتار پیامبر (ص) است.

۱۹۴ – مهمترین شرط امر به معروف و نهی از منکر چیست؟ (استانداری ها سال ۹۱)

۱) اصلاح خانواده
۲) اصلاح خود
۳) اصلاح جامعه
۴) شرط خاصی ندارد

• پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح می‌باشد. شرایط امر به معروف و نهی از منکر عبارتند از:

اول ـ آن که آمر و ناهی، معروف و منکر را بشناسد و یقین داشته باشد بوجوب معروف و حرمت منکر، و ایمن باشد از اشتباه خودش.

دوم ـ آن که احتمال بدهد که امر و نهی او تأثیر داشته باشد، پس اگر احتمال عقلایی ندهد که امر و نهی او اثر دارد، وجوب آن ساقط می‌شود.

سوم ـ آن که کسی که واجب را ترک نموده و یا فعل حرام را به جا آورده، اصرار به آن داشته باشد، پس اگر بداند که مرتد شده و بعد مرتکب نمی‌شود ساقط می‌شود.

چهارم ـ آن که واجب بودن معروف و حرام بودن منکر در حق فاعل، منجّز و ثابت باشد و در ترک واجب و فعل حرام عذری نداشته باشد، پس اگر فاعل معتقد باشد به مباح بودن فعل حرامی و یا به جواز ترک واجبی در این صورت امر به معروف و نهی از منکر، ساقط می‌شود؛ و همین‌طور است در هر موردی که تارك واجب و فاعل حرام عذر داشته باشد. بلی از راه تنبیه غافل و ارشاد جاهل، تنبیه و ارشاد، لازم است.

پنجم ـ آن که در امر و نهی او مفسده و ضرری نباشد، پس با احتمال عقلایی به ضرر و مفسده، ساقط می‌شود.

۱۹۵ – محتوای اصلی دعوت پیامبران........ بوده است، چون........ انسانها........ است. (استانداری ها سال ۹۱)

۱) یکسان – خلقت – یکسان
۲) متفاوت – خلقت – متفاوت
۳) یکسان – فطرت – مشترک
۴)متفاوت – فطرت – متفاوت

• پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. انسان ها همگی دارای فطرتی یکسان هستند، از طرفی محتوای اصلی دعوت پیامبران نیز یکسان است، تنها تفاوت در شریعت آنهاست.

۱۹۶ – مقصود از رسول باطنی و ظاهری در معارف اسلامی به ترتیب کدام است؟ (استانداری ها سال ۹۱)

۱) امام – ولی
۲) فطرت – ولی
۳) عقل – نبی
۴) یقین – امام

• پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح می‌باشد. هشام بن حکم می گوید: امام کاظم علیه السلام به من فرمود:. . ای هشام! خداوند پیامبرانش و رسولانش را نزد بندگانش نفرستاد، مگر برای اینکه در مورد خدا اندیشه کنند، زیرا کسانی به دعوت انبیاء نیکوتر پاسخ می گویند که معرفت بهتری نسبت به خدا داشته باشند و کسانی به امر خدا شناخت بیشتری دارند که عقل سالم تری داشته باشند و هر کس عقلش کامل تر باشد، درجه اش در دنیا و آخرت بالاتر است. ای هشام! خدا بر مردم دو حجّت دارد: یکی حجّت ظاهری و یکی حجّت باطنی؛ حجّت ظاهری رسولان و انبیاء و امامان (ع) هستند و حجّت باطنی، عقل آنهاست.

۱۹۷ – با کدام یک از آب های زیر نمی توان وضو گرفت؟ (استانداری ها سال ۹۱)

۱) آب کر ۲) آب قلیل ۳) آب مطلق ۴) آب مضاف

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است.

۱۹۸ – واجب رکنی عبارتست از واجبی که اگر.......... نماز باطل است. (استانداری ها سال ۹۱)

۱) عمدا کم و زیاد شود. ۲) سهوا کم و زیاد شود.

۳) عمدا یا سهوا کم شود. ۴) عمدا یا سهوا کم یا زیاد شود.

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. ارکان نماز اگر چه عمدی و چه سهوی کم و یا زیاد شوند، نماز باطل می‌شود.

۱۹۹ – منظور از آیه «الا بذکر الله تطمئن القلوب» کدام است؟ (استانداری ها سال ۹۱)

۱) تفکر موجب آرامش قلب هاست. ۲) اعتقاد به خدا باید قلبی باشد.

۳) با یاد خدا دلها آرامش می یابد. ۴) تذکر باعث آرامش قلب است.

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح می‌باشد. ترجمه عبارت صورت سوال یعنی: با یاد خدا دلها آرامش می‌یابد.

۲۰۰ – کدام نماز مظهر وحدت مسلمین و شکوه عظمت اسلام است؟ (استانداری ها سال ۹۱)

۱) نماز جماعت ۲) نماز جمعه

۳) نماز عید فطر ۴) نماز نافله

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح می‌باشد. نماز جمعه، مظهر وحدت مسلمین و شکوه عظمت اسلام است.

۲۰۱ – مهمترین جنبه ی هر عمل عبارتست از: (استانداری ها سال ۹۱)

۱) اصل عمل ۲) کیفیت عمل ۳) نیت عمل ۴) قالب عمل

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح می‌باشد. نیت عمل که همان حسن فاعلی عمل است، مهمترین جنبه هر عملی می‌باشد.

۲۰۲ – اولین آیات قرآن که بر پیامبر اسلام (ص) نازل شد، از کدام سوره بود؟ (راه آهن سال ۹۴)

۱) توحید ۲) علق ۳) حمد ۴) بقره

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح می‌باشد. اولین کلمه ای از قرآن که به حضرت محمد (ص) از جانب خداوند وحی شد، کلمه (اقرا) از سوره علق بود.

۲۰۳ – رابطه ایمان و عمل صالح چگونه است؟ (راه آهن سال ۹۴)

۱) هر دو نتیجه نیات و رفتار انسان است. ۲) انسان از عمل صالح به ایمان هدایت می شود.

۳) انسان از ایمان به عمل صالح هدایت می شود. ۴) دو موضوع مستقل از هم هستند.

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح می‌باشد. ایمان و عمل صالح ارتباط متقابلی با یکدیگر دارند. در آیات بسیاری از قرآن کریم به عمل صالح نیز بعد از ایمان اشاره شده است. مقارنت ایمان و عمل صالح بیانگرارتباط بین آنهاست.

۲۰۴ – شناخت و معرفتی که بی واسطه بوده و از طریق حواس بدست نمی آید، چه نامیده می‌شود؟ (آموزش و پرورش سال ۸۹)

۱) حصولی ۲) حضوری ۳) تجربی ۴) فلسفی

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح می‌باشد.

۲۰۵ – شناختن ذات حق به وحدت و یگانگی » مربوط به کدام مرحله توحید است؟ (آموزش و پرورش سال ۸۹)

۱) افعالی ۲) ذاتی ۳) نظری ۴) صفاتی

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح می‌باشد.

۲۰۶ – فلسفه تفاوت موجودات و پدیده‌ها در جهان لازمه چیست؟ (آموزش و پرورش سال ۸۹)

۱) شگفتی خلقت ۲) نابرابری در خلقت ۳) نظام احسن جهان خلقت ۴) قضا و قدر

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح می‌باشد.

۲۰۷ – تردید در انتخاب و تصمیم گیری دلیل بر کدام یک از موارد زیر است؟ (آموزش و پرورش سال ۸۹)

۱) جبر ۲) اختیار ۳) تقدیر ۴) قضاء و قدر

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح می‌باشد.

۲۰۸ – یادگرفتن مسائلی که انسان غالباً به آن احتیاج دارد، دارای چه حکمتی است؟ (آموزش و پرورش سال ۸۹)

۱) احتیاط مستحب ۲) واجب کفایی ۳) واجب ۴) مستحب

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح می‌باشد.

۲۰۹ – کدام یک از تقلیدهای زیر جایز است؟ (آموزش و پرورش سال ۸۹)

۱) عالم از عالم ۲) جاهل از جاهل ۳) عالم از جاهل ۴) جاهل از عالم

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح می‌باشد. تنها تقلید جاهل از عالم جایز می‌باشد.

۲۱۰– سجده بر کدام یک از موارد زیر درست است؟ (آموزش و پرورش سال ۸۹)

۱) فرش ۲) پوشاک ۳) موکت ۴) اهک

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح می‌باشد.

۲۱۱– در کدام حدیث پیامبر (ص) فرمود: من قرآن و اهل بیت را به امانت نزد مردم می گذارم؟ (آموزش و پرورش سال ۸۹)

۱) جابر ۲) ثقلین ۳) قدسی ۴) غدیر

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح می‌باشد. حدیث ثقلین (دو گرانسنگ) یکی از حدیث‌های متواتر پیامبر اسلام است.: «من در میان شما دو امانت نفیس و گرانبها می‌گذارم یکی کتاب خدا قرآن و دیگری عترت و اهل بیت خودم. مادام که شما به این دو دست بیابید هرگز گمراه نخواهید شد و این دو یادگار من هیچ‌گاه از هم جدا نمی‌شوند مگر بر سر حوض کوثر.

۲۱۲– به کدام یک از موارد زیر خمس تعلق می گیرد؟ (آموزش و پرورش سال ۸۹)

۱) مال حلال مخلوط به حرام ۲) شتر، گاو، گوسفند ۳) طلا، نقره ۴) جو، خرما، گندم

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح می‌باشد. مراجع عظام تقلید با توجه به آیات و روایات، درباره چیزهایی که به آنها خمس تعلق می گیرد، فرموده اند: در هفت چیز خمس واجب می‌شود: ۱) منفعت و در آمد کسب و کار ۲) معدن ۳) گنج ۴) مال حلال مخلوط به حرام ۵. جواهری که بواسطهٔ غواصی یعنی فرو رفتن در دریا به دست می‌آید ۶. غنیمت جنگ ۷. زمینی که کافر ذمّی از مسلمان بخرد.

۲۱۳ – سیلی زدن به صورتی که سرخ یا سیاه شود، مشمول کدام مجازات است؟ (آموزش و پرورش سال ۸۹)

۱) قصاص ۲) تعزیرات ۳) حدود ۴) دیات

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح می‌باشد. در قانون مجازات اسلامی مجازات سیلی زدن دیه می‌باشد. که مقدار دیه به میزان سرخی و اثری که از بر اثر سیلی به جای می ماند بستگی دارد.

۲۱۴ - کدام عمل زیر اولین مرتبه امر به معروف و نهی از منکر است؟ (آموزش و پرورش سال ۸۹)

۱) استفاده از زبان و کلام
۲) توسل به جبر و زور
۳) موعظه و نصیحت کردن
۴) ترک مراوده با معصیت کار

- پاسخ تیم آموزشی E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح می‌باشد. اولین درجه و مرتبه نهی از منکر، هجر و اعراض یا انکار قلبی است و این در مواردی است که ما با شخصی که با او صمیمیت داریم قطع رابطه کنیم و نسبت به او سردی نشان دهیم و این برخورد، برای او تنبیه تلقی شود، و این عمل ما در جلوگیری از کار بد او تأثیر داشته باشد؛ در غیر این صورت چه بسا فردی که از قطع رابطه ما استقبال کرده و او هم قطع رابطه کند و آزادتر دنبال منکرات و کارهای زشت برود در چنین مواردی این کار درست نیست.

بخش سوم: نکات آموزشی مربوط به معارف اسلامی

نکته شماره ۱ نکات پر تکرار در آزمون‌های استخدامی

- ایراد خطبه ها در نماز عیدین بعد از رکعات نماز انجام می‌شود و در نماز جمعه، قبل از رکعات است.
- کفر و شرک و ارتداد سبب نابودی تمامی اعمال خیر می‌شود.
- منافق ظاهراً با دین و باطناً علیه دین است.
- فاسق خدا را فراموش می‌کند و به خود فراموشی دچار می‌شود.
- کافر دین را چه در ظاهر و چه در باطن قبول ندارد.
- بالاترین مقام برای انسان قرب خداو راه آن عبادت است.
- وضو صحیح است اگر قبل از تمام شدن وضو جایی را که شستیم یا مسح کرده‌ایم نجس شود.
- خویش‌شناسی سودمندترین دانش‌هاست. (امام علی)
- هدف نهایی از آفرینش انسان قرب الهی و اولین مرتبه آن ایمان به خداست.
- اخلاق= حس نیکویی (گرایش به نیکی)
- حیا، به فرموده حضرت امام صادق (ع) نداشتن آن= بی‌ایمانی
- نماز، روشنی چشم من است (پیامبر «ص»)
- مطلق بودن اصول اخلاقی بر اساس پذیرش اختیار قابل توجیه منطقی است.
- اصل امکان وجوب: این اصل با قضا و قدر الهی ارتباط مستقیم دارد.
- مبغوض‌ترین کار مشروع: طلاق
- سه بعد: هنر(زیبادوستی)، اخلاق (نیکویی)، علم (دانایی)
- نفس مطمئنه: مرحله تکامل انسان و بسته شدن راه‌های ورود شیطان و رسیدن به حقیقت عبودیت و تحت کنترل قرار گرفتن وسوسه های نفسانی.
- وجود کتاب الهی در میان مردم، به تنهایی برای تشکیل و تعالی نظام کافی نیست بلکه جامعه اسلامی نیازمند ولایت معنوی، مرجعیت علمی و حکومت اسلامی است.
- حضرت علی (ع): دوست داشتنی ترین چیزها نزدتو، آن چیزی باشد که در حق میانه ترین، در عدل شامل‌ترین و در جلب خشنودی مردم فراگیرترین باشد زیرا خشم عمومی مردم، خشنودی خواص و نزدیکان را از بین می‌برد و رضایت عمومی خشم خواص را بی اثر می کند.
- وظیفه یک مسلمان در مورد احکام دین: یا یقین داشته باشد، یا مجتهد باشد، یا مقلد باشد.
- مهمترین اثر و نتیجه روزه تقوا و پرهیزگاری است.
- نماز جمعه مظهر وحدت مسلمین و شکوه و عظمت اسلام است.
- مهمترین وظیفه پدر و مادر: ایجاد زمینه رشد و تعالی خانواده
- مهمترین وظیفه فرزندان: احسان کردن
- مسافرت برای فرار از روزه در ماه رمضان مکروه است.
- شک در چیز نجس ← نجس است.
- شک در چیز پاک ← پاک است.

- عامل رهایی اسلام از خطر نابودی، قرآن و عترت است.
- غیبت صغری از ۲۶۰ تا ۳۲۹ و غیبت کبری به این دلیل است که خود مردم شایستگی ظهور امام را ندارند.
- لا اله الا الله بهای بهشت و مهمترین شعار اسلام است و ناظر بر توحید عملی است.
- عادت به گناه موجب تنفر و بیزاری در انسان می‌شود.
- حجة الوداع ← غدیرخم
- خاتمیت، همواره از ضروریات دین اسلام است.
- علم فقه: سنت، کتاب، عقل، اجماع
- بازگشت همه امور به سوی خداست.
- تقلید در مسائل ضروری مثل اصول دین جایز نیست و باید خود انسان تحقیق کند.
- تقلید در مسائل غیر ضروری واجب است.
- سفر بعد از زوال ظهر روزه را باطل نمی‌کند.
- نهی پدر و مادر از سفر فرزند نماز را شکسته می‌کند یا نه؟
- ذی القربی، خمس، ابن سبیل، خمس و زکات
- احتیاط واجب در انتخاب مرجع تقلید: حریص به مال دنیا نباشد و از مجتهدین دیگر اعلم باشد.
- واجب عینی در انتخاب مرجع تقلید: حلال‌زاده، مرد، بالغ،عاقل، عادل، شیعه ۱۳ امامی
- «وإِنَّکَ لَعَلی خُلُقٍ عَظیمٍ»

  و تو اخلاق عظیم و برجسته‌ای داری (تعریف خدا از اخلاق حضرت محمد «ص»)
- غش به معنای آمیختن نامرغوب با مرغوب بدون اطلاع مشتری مانند آب در شیر ریختن.
- خلقت حضرت عیسی«ع» مانند خلقت حضرت آدم «ع» است.
- عفت برای زن برابر است با عزت و احترام.
- «یَا أَیُّهَا الْإِنسَانُ إِنَّکَ کَادِحٌ إِلَی رَبِّکَ کَدْحًا فَمُلَاقِیهِ»

  ای انسان حقاً تو به سختی به سوی پروردگارت در تلاشی و او را ملاقات خواهی کرد (حق به حقدار می‌رسد).
- بقره اولین سوره ای است که بعد از هجرت پیامبر «ص » به مدینه نازل شد.
- برای پوشیدن لباس احرام می‌توان غسل ارتماسی انجام داد.
- مزد رسالت: مودت همراه با اطاعت از اهل بیت «ع»
- پیامبر«ص» می‌فرمایند: برای دختران و پسران خود امکان ازدواج فراهم کنید تا خداوند اخلاقشان را نیکوکند و در رزق و روزی آنها توسعه دهد و عفاف و غیرت آنها را زیاد گرداند.
- تقوا مهمترین فایده روزه است و مهمترین فایده نماز یاد خداست.
- زمین نجسی که باران بر آن ببارد، پاک می‌شود و اگر باران بر زمین جاری شود و به جای نجسی که زیر سقف است برسد، آنرا پاک نمی‌کند.
- خونی که در تخم مرغ است نجس است، بنابر احتیاط واجب باید از خوردن آن اجتناب کرد.
- خدا رحمت کند کسی را که بداند از کجا آمده، در کجاست و به کجا می‌رود، ارزش هرکسی به درک و فهم وی از حقیقت هستی
- و جایگاه خود در نظام آفرینش بستگی دارد.

- **توحید عملی:**

فرد: یگانه شدن انسان برای خدا

جامعه: اطاعت از پیامبر«ص»

- **شرک عملی:**

جلی: پرستش غیر خدا

خفی: اطاعت از هوای نفس خود یا دیگری (غیر خدا)

- خداوند با در نظر گرفتن ولایت معنوی، پیامبر«ص» را واسطه فیض و رحمت و برکت به مخلوقات و بندگان قرار داد.
- علل آمدن پیامبران متعدد:

پایین بودن سطح درک انسان های اولیه (ما انبیاء مبعوث شدیم تا با مردم به اندازه عقلشان صحبت کنیم).

از بین رفتن یا تحریف تعلیمات پیامبران پیشین، ابتدایی بودن سطح فرهنگ و زندگی اجتماعی، عدم توسعه کتابت.

استمرار در دعوت و ترویج پیوسته آن، لازمه استمرار و ماندگاری یک دعوت تبلیغ دائمی و مستمرآن است.

- درک فقر و نیازمندی انسان نسبت به خداوند موارد زیر را به ارمغان می‌آورد:

فقیر بودن نسبت به خداوند و غنی بودن نسبت به انسان های دیگر.

- لازمه توحید در عبادت (عملی) اطاعت از خدا و پیامبر«ص» و جانشینان رسول گرامی اسلام.
- فعالیت هایی که انسان در طول زندگی انجام می‌دهد ریشه در دلبستگی‌ها و محبت‌های او دارد و محبت است که به زندگی انسان‌ها جهت می‌دهد.
- هدایت پیامبران (حجت ظاهر) زمانی مؤثر واقع می‌شود که عقل، یعنی حجت باطنی سرکوب نشده باشد و قدرت عمل داشته باشد.
- بعد از حدیث غدیر پیامبر«ص» فرمودند: «أيّها النّاس من أولى النّاس بالمؤمنين من أنفسهم»
- ویژگی‌ای که قرآن را از دیگر کتاب‌ها متمایز می‌کند: مصونیت از تحریف و محفوظ ماندن به حفظ الهی.
- مرجعیت دینی= مرجعیت علمی (فقیه جامع الشرایط)
- حکومت اسلامی= ولایت فقیه (ولایت ظاهری)
- منفعت کسب وکار رایج ترین مورد برای پرداخت خمس است.
- امام علی «ع» به مالک اشتر: با ترسو مشورت نکن چون در انجام کارها روحیه را سست می‌کند.
- «وَ جَعَلَ لَكُمْ مِنْ أَزْواجِكُمْ بَنِينَ وَ حَفَدَةً وَ رَزَقَكُمْ مِنَ الطَّيِّباتِ»

به زمینه رشد و پرورش فرزندان اشاره می‌کند.

- عقل و فطرت خاموش می‌شود اگر حرمت شکنی نسبت به خداوند به تدریج افزایش یابد و دامنه‌ی گناه گسترده شود.
- «لا ضَرَرَ و لا ضِرارَ» مطابق با این اصل، روزه خود مریض در ماه رمضان حرام است.
- قلب خود را برای پذیرش هدف آماده سازیم، اگر بخواهیم به هدفی که برای زندگی خود شناخته ایم، ایمان بیاوریم و بسوی آن حرکت کنیم.
- مهمترین جنبه هر عمل نیت در مورد آن عمل است و لازمه آن، ایمان به آن عمل است.
- دنیا به گونه‌ای است که انسانها نمی‌توانند نتیجه و ثمره کارهای خود را به طور کامل دریافت کنند. (مقدمه – برهان عدل)
- آیه غدیر: «يا أَيُّهَا الرَّسُولُ بَلِّغْ ما أُنْزِلَ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ وَ إِنْ لَمْ تَفْعَلْ فَما بَلَّغْتَ رِسالَتَهُ»
- امام علی«ع» به مالک: مردم دو دسته‌اند، دسته‌ای برادران دینی تو و دسته دیگر در خلقت همانند توهستند. (ویژگی مهربانی در اینجا ذکر می‌شود)
- شرک در ربوبیت یعنی کسی در عوض ربوبیت الهی، برای خود یا سایر مخلوقاتش حسابی جداگانه بازکند.

- «أَلَمْ أَعْهَدْ إِلَيْكُمْ يَا بَنِي آدَمَ أَنْ لَا تَعْبُدُوا الشَّيْطَانَ إِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ مُبِينٌ»
علت تبعیت نکردن از شیطان، دشمن آشکار بودن آن است.
علت اطاعت از خداوند، بندگی خداوند که راه راست و استوار در همان است می‌باشد.
- عرضه نابجای زیبایی‌ها از سوی زن در اجتماع عفت و حیا را از زن می‌گیرد.
- عالی‌ترین هدفی که خداوند برای تشکیل خانواده قرار داده رشد اخلاقی و معنوی است که این امر زمانی محقق می‌شود که خانواده بستر رشد و بالندگی اعضای خانواده را ایجاد کند.
- علت اصلی غیبت از دیدگاه قرآن، رفتار خود مردم است.
- نخستین علت غیبت در خطر بودن جان حضرت است.
- علت دیگر غیبت، قدرناشناسی و ناسپاسی مردم است.
- علت پنهان بودن خورشید وجود حضرت پشت ابر: عدم شایستگی انسانها در بهره مندی از حضرت، فقط ولایت معنوی و محرومیت از رهبری ظاهری.
- علت تداوم غیبت: باقی ماندن همان شرایط و عدم آمادگی مردم.
- حق بودن جهان= عبث نبودن جهان، حکمت الهی و هدفمندی جهان.
- استوار و محکم بودن جهان «صُنْعَ اللَّهِ الَّذِي أَتْقَنَ كُلَّ شَيْءٍ» که از آن به حق تعبیر می‌شود.
- کسی که عقلانیت و خردمندی بر آن حاکم باشد، حقانیت جهان را به درستی درک می‌کند.
- «إن في خلق السماوات والأرض واختلاف الليل والنهار لآيات لأولي الألباب».
نتیجه تفکر خردمندان: «رَبَّنَا مَا خَلَقْتَ هَذَا بَاطِلًا سُبْحَانَكَ فَقِنَا عَذَابَ النَّارِ».
- «انّا كُلَّ شَيْءٍ خَلَقْنَاهُ بِقَدَرٍ»: هریک از موجودات جهان دارای قانون‌مندی خاص خود (تقدیر الهی) هستند.
- «الذی خلق فسوی والذی قدّر فهدی»: اول آفرینش و سپس ساماندهی
- «مَا تَرَى فِي خَلْقِ الرَّحْمَنِ مِنْ تَفَاوُتٍ فَارْجِعِ الْبَصَرَ هَلْ تَرَى مِنْ فُطُورٍ»: انسجام و هماهنگی درونی موجودات.
تفاوت = نبودن بی نظمی
فُطُور= شکاف نیست.
- «وَلَهُ أَسْلَمَ مَنْ فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ طَوْعًا وَكَرْهًا وَإِلَيْهِ يُرْجَعُونَ»
همه خواه یا ناخواه تسلیم قانون بندی و تقدیر الهی هستند و تحت قانونمندی الهی عمل می‌کنند. طَوْعًا وَكَرْهًا، خواه یا ناخواه به یک نتیجه می‌انجامد.
- موقت بودن ← اجل مسمّی ← سرآمد معین ومشخص. (همیشگی نبودن)
- وإِلَيْهِ الْمَصِيرُ ← بازگشت مخلوقات به سوی خداوند است.
- أَفَغَيْرَ دِينِ اللَّهِ يَبْغُونَ ← دین طلبی از راه غیر الهی نکوهش شده است.
- «وَمِنْ آيَاتِهِ أَنْ خَلَقَ لَكُمْ مِنْ أَنْفُسِكُمْ أَزْوَاجًا لِتَسْكُنُوا إِلَيْهَا» ← آفرینش همسران که موجب آرامش می‌شوند را از نشانه های حکیمانه بودن خلقت بیان کرده است.
«وَمِنْ آيَاتِهِ خَلْقُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَاخْتِلَافُ أَلْسِنَتِكُمْ وَأَلْوَانِكُمْ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِلْعَالِمِينَ»
وَاخْتِلَافُ أَلْسِنَتِكُمْ وَأَلْوَانِكُمْ ← ناهمگونی زبان‌ها و رنگ‌ها
- نظام واحد جهانی معلول ارتباط و پیوستگی پدیده ها و تقسیم کار آنهاست.
- عمر طولانی انسان موضوعی غیرعادی است (نه غیر عقلی و محال) و انتظار برخواسته از نگاه مثبت به آینده است.

- انسان عزتمند، عفیف هم هست و عزتمندی او نمی‌گذارد به گونه‌ای خودنمایی کند که سرانجام آن تحقیر در جامعه باشد یا وسیله جلب توجه گناه‌های آلوده قرار گیرد.
- **رشد:**

عوامل:

کرامت و برتری انسان بر موجودات، قدرت عقل و تفکر، قدرت اختیار و انتخاب، فطرت خداآشنا و خداگرا، گرایش انسان به خیر و نیکی، هدایت الهی و امدادهای او.

موانع:

نفس امّاره، شیطان (آراستن و زیبا نشان دادن گناه و نه دنیا)، سرگرم کردن به آرزوهای دور و دراز دنیایی، غافل کردن از یاد خدا و ایجاد و دشمنی.

- **معاد:**

امکان:

- پیدایش نخستین انسان «قُلْ سِيرُواْ فِى الْأَرْضِ فَانظُرُواْ كَيْفَ بَدَأَ الْخَلْقَ»
- مرگ و زندگی در طبیعت
- قدرت نامحدود خداوند« عَلَى كُلِّ شَىْءٍ قَدِيرٌ»

ضرورت:

- در پرتو عدل الهی عدم امکان رسیدن برخی از پاداش در دنیا، عدم امکان مجازات بسیاری از اعمال در دنیا
- حکمت الهی (حق بودن جهان): گرایش به بقا و جاودانگی، میل به کمالات بی نهایت

اثبات عقلی: توفی روح و معاد جسمانی

- **گواهان روز قیامت:**
  - خداوند
  - پیامبران و اولیاء الهی (بهترین گواهان زیرا باطن و ظاهر انسانها را در دنیا دیدند و از هر خطایی مصون‌اند.)
  - مأموران الهی (فرشتگان حسابرس که در طول زندگی انسانها همواره با انسان بودند و اعمالشان را ثبت می‌کردند.)
  - اعضای بدن
- **اعمال انسان:**

رابطه ها بین عمل و پاداش و جزا:

- قراردادی: وضع قوانین برای تداوم عدالت
- طبیعی: محصول طبیعی عمل
- نامه عمل: عین عمل

تکفیر و احباط:

- تکفیر: پوشش سیئات از طریق حسنات مثل توبه و...
- احباط: پوشش حسنات از طریق سیئات

ای استخدام | E-ESTEKHDAM

مراحل قیامت:

مرحله اول:

- نفخ صور اول « وَنُفِخَ فِی الصُّورِ»
- مدهوشی اهل آسمان و زمین
- تغییر در ساختار آسمان و زمین

مرحله دوم: نفخ صور دو، زنده شدن همه انسانها، نورانی شدن زمین، برپا شدن دادگاه عدل الهی، حضور شاهدان و گواهان، قضاوت بر معیارحق، دادن نامه عمل.

نشانه‌های بعد روحانی:

- رویاهای صادقه
- ثابت بدون خود، ثبات شخصیت (تغییرپذیر، تجزیه ناپذیر)

اولین سوال فرشتگان: در چه حال بودید ؟

جواب: نسبت دادن گناه خود بر دیگران (جهنم برزخی)

دومین سوال فرشتگان: مگر زمین خدا وسیع نبود؟ (جهنم برزخی)

سلام فرشتگان بعد از توفی بهشت برزخی

آثار محبت به خدا:

- پیروی از خداوند
- دوستی با دوستان خداوند (تولی) «لا اله الا الله»
- بیزاری از دشمنان خدا (تبری) «لا اله الا الله»
- مبارزه با دشمنان خداوند

دو وظیفه همگانی:

درمان:

- امر به معروف و نهی ازمنکر

پیشگیری:

- دعوت به خیرو نیکی

موثرترین: دعوت عملی

امر به معروف و نهی از منکر:

شرایط:

- توجه به میزان اهمیت واجبات و محرمات
- بداند که ترک شده جز واجبات و انجام داده جز محرمات
- بداند فرد تصمیم بر اصرار گناه دارد.
- احتمال تاثیر امر ونهی دهد. (احتمال تاثیر با تغییر روش)
- بداند در امر و نهی مفسده ای نیست.

مراحل:

- روی برگرداندن (از راه تفهیم)
- زبانی با نصیحت و موعظه

- فیزیکی در حوزه احکام اسلامی

روشها:

(اگر درست انجام نشود نتیجه عکس می‌دهد)

- مرتکب گناه نشود.
- مانند طبیین مهربان
- در نظر گرفتن مصلحت
- پرهیز ازخود خواهی و خودستایی
- با قصد و رضای خدا (حسن فاعلی)
- خورا منزه نبیند.
- تکرار کند اگر بداند یا احتمال دهد موثر واقع میشود.

تأمین نیازهای عمومی جامعه:

مالیات و انفاق

انفاق: زکات و خمس

زکات (حد نصاب):

- گندم، جو، خرما، کشمش، طلا، نقره، شمش، گاو، گوسفند
- موارد مصرف: فقیر، مسکین، مأمور جمع‌آوری زکات، کافرها، خریداری و آزاد کردن برده، بدهکارانی که نمی‌توانند قرض خود را بدهند، فی سبیل الله، ابن سبیل (مسافر)

خمس:

- $\frac{1}{5}$ درآمد باقی مانده سالیانه
- موارد مصرف: خدا، رسول خدا، خویشاوندان فقیر و از کار افتادگان، در راه ماندگان

آراستگی:

امام صادق «ع»: لباس نازک و بدن نما نپوشید (نشانه سستی و ضعف ایمان)

امام علی«ع»: آراستن برای دیگران (رفتن به جنگ با خدا)

مشکلات سیاسی و اجتماعی و فرهنگی پس از رحلت رسول خدا:

- ممنوعیت از نوشتن احادیث پیامبر
- تحریف در معارف اسلامی و جعل احادیث
- ظهور شخصیت‌ها و الگوهای قابل اعتماد
- تبدیل حکومت عدل نبوی به سلطنت قیصری و کسرایی

هدایت عامه:

- «قالَ رَبُّنَا الَّذِی أَعْطی كُلَّ شَيْءٍ خَلْقَهُ ثُمَّ هَدی»
- انواع آن: تکوینی و تشریعی

تکوینی: همه موجودات را در بر می‌گیرد، در وجود موجودوجود دارد (لانه ساختن کبوتران)

تشریعی: یعنی قانون گذاری (خاص انسان است) از طریق قانون‌گذاری از طریق پیامبران وکتاب هدایت انسان از طریق از وحی

ای استخدام | E-ESTEKHDAM

- **هدایت:**

رسول ظاهری: پیامبران

رسول باطنی: عقل

- **اختصاصات پیامبران:**

وحی، معجزه، عصمت

وحی:

- وحی تکوینی: لانه‌سازی مورچگان (ذاتی و غریزی)
- وحی تشریعی: عالی‌ترین درجه وحی، القای معانی به قلب آنها

معجزه:

حجت رسالت پیامبران و گواه بر صدق آنان (آیت)

عصمت:

مصونیت از گناه و اشتباه در مقام دریافت، ابلاغ و عمل. این مصونیت نتیجه نوع بینش عمیق و درجه یقین و ایمان آنهاست.

- بینش عمیق (اشتباه)، یقین و ایمان (گناه)

- دریافت: هموارکردن راه امکان هدایت.
- تعلیم: جلب اعتماد مردم به دین.
- اجرا: الگو قرارگرفتن و عدم انجام کارهای مخالف خداوند.

- **پیامبران:**

اولوالعزم (تشریعی): بطور مستقل قوانین و دستورات به آنها وحی شده و دارای ابلاغیه وحی به مردم هستند. حضرت نوح، حضرت محمد«ص»، حضرت عیسی، حضرت موسی، حضرت ابراهیم.

غیراولوالعزم (تبلیغی) علت تفاوت در شریعت‌های اسلامی:

- مقتضیات‌های زمان
- سطح تعلیمات

- **علل آمدن پیامبران متعدد:**

- لزوم استمرار در دعوت و ترویج پیوسته آن
- رشد تدریجی سطح فکر جوامع و اقوام
- از بین رفتن یا تعریف تعلیمات پیامبر پیشین

- **علل ختم نبوت:**

- آمادگی جامعه بشری برای دریافت برنامه زندگی
- حفظ قرآن کریم از تحریف
- وجود امام معصوم پس از پیامبر «ص»
- پیش‌بینی راه‌های پاسخگویی به نیازهای زمانه

- **اعجاز قرآن:** لفظی، محتوایی

محتوایی:

- انسجام درونی در عین نزول تدریجی
- تأثیرناپذیری از عقاید دوران جاهلیت

- جامعیت و همه جانبه بودن
- تازگی و شادابی دائمی
- ذکر نکات علمی بی سابقه

«إنّا نحنُ نَزّلنا الذّکرَ و انّا له لَحافظون»

تحدی است. ما قرآن را فرو فرستادیم و خودمان محافظ آن هستیم.

قلمرو رسالت:

- دریافت و ابلاغ وحی (اولین قلمرو رسالت) با رحلت پیامبر پایان می‌پذیرد.
- تبیین و تعالیم وحی (مرجعیت علمی)
- اجرای قوانین الهی از طریق ولایت بر جامعه (ولایت ظاهری)

دلایل تشکیل حکومت اسلامی:

- ضرورت اجرای احکام اسلامی مثل عدالت اجتماعی
- پذیرش ولایت الهی و نپذیرفتن حاکمیت طاغوت
- جامعیت دین اسلام
- حفظ استقلال جامعه اسلامی در برابر کفار

قاعده نفی سبیل: قرآن کریم از مسلمانان می‌خواهد که سلطه بیگانگان را نپذیرند.

امامت:

- یوم الدار یا یوم الانذار: معرفی امام در مراسم خویشان
- آیه ولایت: ولی شما تنها خدا و رسول خدا وکسانی هستند که ایمان آورده و نماز به پای دارند و در حالی که در رکوع هستند، زکات می‌دهند.
- آیه اولوالامر(آیه اطاعت): «یا أَیُّهَا الَّذینَ آمَنُوا أَطیعُوا اللّهَ وَ أَطیعُوا الرَّسُولَ وَ أُولِی الْأَمْرِ»
- حدیث جابر: اسم دوازده امام آمده که اولوالامر هستند. (اطاعت)
- آیه مودت: «قُلْ لَا أَسْأَلُکُمْ عَلَیْهِ أَجْرًا إِلَّا الْمَوَدَّةَ فِی الْقُرْبَی»

  الْقُرْبَی: اهل بیت
- حدیث غدیر: «مَن کُنتُ مَولاهُ فَهذا علیٌ مَولاه» سال دهم ذی الحجه، حجة الوداع
- حدیث ثقلین: آخرین روزهای زندگی پیامبر«عَلِیٌّ مَعَ الْقُرْآنِ، وَالْقُرْآنُ مَعَ عَلِیٍّ»

تلاش‌های امامان:

مرجعیت علمی:

- تعلیم و تفسیر قرآن کریم
- اقدام برای حفظ سخنان و سیره پیامبر«ص»
- تبیین معارف اسلامی مطابق با نیازهای نو
- تربیت شخصیت های اسلامی

مجاهده در راستای ولایت ظاهری:

- عدم تائید حاکمان
- معرفی خود به عنوان امام برحق
- آگاهی بخشی به مردم

- انتخاب شیوه‌های درست مبارزه، تقیه (مخفی نگه داشتن اقدامات خود)

ولایت معنوی:

- بخش اصلی رهبری امام زمان (عج)

مسئولیت‌های منتظر:

- تقویت معرفت، ایمان، محبت به امام
- پیروی از امام عصر (عج)
- ایجاد آمادگی در خود و جامعه
- دعا برای ظهور امام

شرایط مرجع تقلید:

- باتقوا
- عادل
- زمان شناسی (احکام را با توجه به نیازهای روز بدست آورد)

شرایط ولی فقیه:

- سه شرط بالا
- با تدبیر و با کفایت
- شجاعت و قدرت روحی

اگر این پنج شرط را داشته باشد، مشروعیت دارد.

حضرت علی «ع»: بزرگترین حقی که خدا واجب کرده است، حق رهبر بر مردم و حق مردم بر رهبر است و خداوند آنرا سبب دوستی و الفت آنان و ارجمندی دینشان قرار داده است.

اهداف ازدواج:

- پاسخ به نیاز جنسی (ابتدایی ترین زمینه شکل‌گیری خانواده)
- انس با همسر
- رشد و پرورش فرزندان
- رشد اخلاقی و معنوی (مهمترین هدف)

نقش مرد:

- تأمین هزینه زندگی خانواده
- مدیریت و نگهبانی از حریم خانواده
- رابطه محبت آمیز با همسر
- محبت و نظارت پدری

نقش زن:

- همسرداری (جهاد زن است)
- تدبیر امور خانه
- مادری (مقدس ترین نقش)

نقش مشترک: برنامه ریزی برای رشد و تعالی خود و فرزندان

ای استخدام | E-ESTEKHDAM

- به دلیل وابستگی مخلوقات در تمام مراحل هستی خود به خدا، خداوند «غنی» خوانده می‌شود و مخلوقات «فقیر» و این نسبت غیر قابل تغییر است.
- **توحید:**

نظری: از نوع شناختن

- ذاتی: دویی بردار و تعددپذیر نیست. لَیْسَ کَمِثْلِه شَیْء و لَمْ یَکُن لَهُ کُفُوًا أَحَدُ (غنا و بی نیازی خدا) مثل رازیست.
- صفاتی: ذاتی که با هرکدام از صفاتش متحد است، صفاتش با هم اتحاد دارند.
- افعالی: لاحول و لا قوة الا بالله، بحول الله و قوته اقوم واقعد (کار خدا ناشی از اراده اوست مثل خالقیت)

عملی (عبادی)

- از نوع بودن و شدن، در جهت پرستش حق یگانه شدن، لا اله الا الله (دژ خداوند)

لازمه آن: اطاعت از رسول خدا و جانشینان او

- **مراتب توحید:**

- خالقیت: خداوند تنها مبداء و خالق جهان است، شریک ندارد، جهان از اصل‌های متعدد پدید نیامده (قُلِ اللّهُ خَالِقُ کُلِّ شَیْءٍ ≠ اعتقاد به خدایان متعدد)
- مالکیت: خداوند تنها مالک است، هرگونه تصرف در جهان حق او و شایسته اوست. مالکیت انسان در طول مالکیت خداست (وَلَهُ مَا فِی السَّمَاوَاتِ و...)
- ولایت: چون خدا مالک این جهان است پس بر آن ولایت دارد. هرگونه تصرف در این جهان حق او و شایسته اوست.
- ربوبیت: دو چهره تکوینی و تشریعی دارد.

تدبیر همه امور هستی به دست خداست، جهان را اداره می‌کند. «أَفَرَأَیْتُم مَّا تَحْرُثُونَ»، «أَنتُمْ تَزْرَعُونَهُ أَمْ نَحْنُ الزَّارِعُونَ».

- شرک در ربوبیت: اگر فردی در کنار (عرض) ربوبیت الهی، برای خود یا دیگری حسابی جداگانه باز کند، گرفتار چنین شرکی شده است «الحمد لله رب العالمین».
- توحید در عبادت، نتیجه توحید در ربوبیت است. لازمه توحید در عبادت، دوری از طاغوت است.
- **شروط عمل:**

حسن فاعلی: نیت خالص الهی

حسن فعلی: انجام کار، آنگونه که خداوند دستور داده است.

اولین قدم برای دوستی خالصانه با خداوند: حسن فعلی و حسن فاعلی

- **قدم های بندگی و اخلاص:**

- تقویت روحیه حق پذیری اولین قدم برای ورود به بندگی و اخلاص است.
- افزایش معرفت به خدا
- راز و نیاز با خداوند و کمک خواستن از او
- یاد معاد و روز حساب
- انجام عمل صالح

- **میوه‌های درخت اخلاص:**

- عدم نفوذ شیطان و یأس او از فرد با اخلاص (اولین ثمره ی اخلاص)
- دست یابی به معرفت و اندیشه‌های محکم واستوار

- احساس اطمینان وآرامش روحی و نجات از اضطراب‌ها
- تجلی اسماء الهی در انسان (ثمرات عالی اخلاص)
- تقرب به پیشگاه الهی و دیدار محبوب حقیقی (بالاترین میوه اخلاص)

پندارهای ویرانگر در مورد اختیار:

- جبرگرایی
- آزادی مطلق

زمینه ساز شکوفایی اختیار:

- اعتقاد به خداوند حکیم (مهمترین گام)
- قانونمند بودن جهان (قضا و قدر الهی)

قضا و قدر:

- قضا (ثابت): به انجام رساندن، به پایان رساندن، حکم کردن، قانون و حکم، ایجاد مخلوقات
- تقدیر یا قدر: اندازه گرفتن، ویژگی‌ها، حدود، موقعیت مکانی، محدوده، چهارچوب، ساختار منظم و ویژه، قانونمندی
- قضای الهی متناسب با تقدیر است.

سنت‌های الهی:

- امتحان و ابتلاء(عام): مربوط به چگونگی رشد و تکامل انسان و عامل ظهور و بروز استعدادهایش
- امداد الهی (عام): مقام رحمانیت خداوند
- توفیق الهی (خاص): همراه با سعی و تلاشی که فرد می‌کند خداوند اسباب راحت به مقصد رسیدن را فراهم می‌کند.
- املاء (خاص): آنان که راه باطل می‌روند، خدا به آنها فرصت می‌دهد ولی آنها آنرا هم به باد می‌دهند. (فرصت می‌دهد که به گناه خود بیافزایند یا توبه کنند.)
- استدراج (خاص): گاهی خداوند علاوه بر مهلت دادن بر امکانات گناه آنان می‌افزاید تا قدم به قدم از انسانیت فاصله بگیرند.
- تفاوت در پاداش و کیفر
- تأثیر نیکی یا بدی در سرنوشت

پرتگاه‌های خطرناک، سقوط در وادی ضلالت:

- توجیه گناه
- عادت به گناه

مراحل توبه:

- پشیمانی از گذشته (عادت به گناه از بین می‌رود)
- تصمیم بر عدم بازگشت به گناه (عادت به گناه از بین می‌رود)
- جبران حقوق ضایع شده مردم و خداوند

معیارهای تمدن متعالی اسلام:

- توحید محوری و مبارزه با شرک
- آخرت گرایی
- اطاعت از خداوند و رسول او و امامان (ولایت مداری)
- اصالت خانواده و احیاء منزلت زن

ای استخدام | E-ESTEKHDAM

- حق خواهی و باطل ستیزی
- اعتدال در زندگی و بهره گرفتن از نعمت های دنیایی
- عقل گرایی
- عدالت طلبی

تلاش هایی برای جامعه و تمدن اسلامی: آرمان مقدس

تقویت توانایی‌های فردی:

- تلاش برای کسب آگاهی از تمدن اسلامی
- تقویت ایمان و اراده

تحکیم بنیان خانواده

تقویت بنیان‌های جامعه:

- همراه کردن دیگران با خود
- تلاش برای پیشگام شدن در علم و فناوری
- استحکام بخشیدن به نظام اسلامی
- تقویت عزت نفس عمومی

حضور فعال و موثر در جامعه جهانی:

- تأکید بر محتوای عقلانی دین
- استفاده از بهترین ابزارهای رساندن پیام
- مبارزه با ستمگران و تقویت فرهنگ جهاد و شهادت و صبر

دو گوهر مقدس: عفاف و حیا

وظیفه مقدس: امر به معروف و نهی از منکر

نقش مقدس: مادری

مکتب: جهان بینی + ایدئولوژی

جهان بینی:

- ویژگی خاص آدمی است
- پایه بینش مذهبی
- دید کلی و هست و نیست هایی که فرد در رابطه با جهان به آن اعتقاد دارد (حکمت نظری)

ارکان بینش مذهبی: توحید، معاد، نبوت

جهانبینی تجربی یا علمی: قدرت و توانایی تغییر و تصرف در طبیعت (با هست ها کار دارد نه باید ها).

ابزار: فرضیه وآزمون.

ناپایدار، شناسایی زودگذر و موقت، ارزش نظری ندارد، جنبه عملی و فنی دارد، دقیق و جزیی و مشخص، شناساندن قوانین خاص هر موجود به بشر و به وجود آمدن صنعت (تکیه‌گاه مناسبی برای ایدئولوژی نیست چون نظری نیست).

جهان بینی فلسفی:

اصول بدیهی و غیر قابل انکار برای ذهن، دارای جزم به دلیل داشتن اصول عام و دربرگیرنده.

ای استخدام | E-ESTEKHDAM

- جهان بینی دینی:
  - نوعی جهان بینی فلسفی، دریافت وحی از جهان غیب، قابل اثبات، آرمان ساز و شوق انگیز، به حیات و زندگی مفهوم می‌دهد.
  - تعهدآور و مسئولیت ساز، قدرت تقدّس بخشیدن به اهداف انسانی و اجتماعی. مهمترین مزیت، جاودانگی است.

جهان بینی فلسفی و جهان بینی دینی وحدت موضوع دارند ولی مبدأ معرفت متفاوت دارند.

- جهان بینی توحیدی(تعهدآوری ومسئولیت آوری):
  - از مشیت حکیمانه به دست آمده است. جهانی تک قطبی و تک محوری، ماهیت اویی و به سوی اویی، از نیروی منطق وعلم واستدلال حمایت می‌شود.
- اساسی ترین اصل در جهان بینی اعتقاد یا بی اعتقادی نسبت به خدا است.
- برای شناخت صحیح هر دین و مسلک باید به جهان بینی آن دین و مسلک توجه نمود، زیرا جهان بینی زیرساز و تکیه گاه هر مکتبی است.
- مطابق جهان بینی توحیدی اراده و مشیت الهی در عالم هستی به صورت سنت تجلّی می یابد.

حکمت عملی:آنچه که باید باشد (دریافت خط مشی زندگی آنچنان که باید باشد).

حکمت نظری:آنچه که هست.

- انسان در تحصیل کمال و در مقام رسیدن به آن به دنبال یافتن بایدها و نبایدهاست.
- آیا جهان صاحبی دارد، خدانامی که طبق نقشه و هدف خاصی جهان را طراحی نموده و هدایت می‌کند؟ پاسخ به این سوال نشانه جهان بینی است.
- **نیازهای سه گانه جهانبینی که بتواند تکیه‌گاه ایدئولوژی قرار بگیرد:**
  - ارزش نظری داشتن (نه فقط صرفاً عملی)
  - پایدار بودن (نه صرفاً موقتی)
  - کل گرا بودن (نه فقط جزئی و دقیق)
- **جهانبینی تجربی (علمی):**

جهان کهنه کتابی است که اول و آخر آن معلوم نیست بنابراین باید به جزء گرایی روی آورد. در مورد یک پدیده مثل درخت، هزاران اطلاع می‌دهد.

- تفاوت بین انسان و حیوان: شناخت و تفسیر جهان (جهانبینی).
- تشابه بین انسان و حیوان: احساس کردن جهان
- **اقسام علت:**
  - تامه: تمام آنچه را که معلول برای پیدایش نیاز دارد، در بر دارد، بدون آن بقای معلول محال است.
  - ناقصه: تمام آنچه را که معلول برای پیدایش نیاز دارد، در بر ندارد (لازم ولی ناکافی).
  - مرکب: دارای جزء ست.
  - بسیط: جزء ندارد.
  - حقیقی: مانند علیّت نفس نسبت به حالات خود از قبیل علم و اراده.
  - معدّه: قرار گرفتن شيء متحرک در هر یک از نقاط مسافت که موجب آمادگی آن برای ورود به نقطه ی بعدی می‌شود.
  - قریب: علت بی‌واسطه ی شيء است. دست که بی‌واسطه موجب حرکت خود می‌شود.
  - بعید: علت با واسطه است. اعصاب بر دست، دست بر حرکت دست.

صندلی نسبت به چوب (علت مادی)

صندلی نسبت به شکل صندلی (علت صوری)

صندلی نسبت به نجار (علت فاعلی)

صندلی نسبت به نشستن روی صندلی (علت غایی)

علت مادی و علت صوری (علت قوام یا داخلی)

علت فاعلی و علت غایی (علت وجود یا خارجی)

- **رابطه سنخیت:**

علت و معلول با هم تناسب و سنخیت دارند، نفی سنخیت یعنی نفی نظام ضروری علت و معلولی و قبول گزافه و هرج و مرج در سراسر عالم هستی است.

- **رابطه وجود یک موجود:**
  - محال: بقای معلول بدون علت تامه، محال است.
  - ممکن الوجود: عقل هیچ کدام از وجود یا عدم را برای آن ضروری نمی‌بیند بلکه نسبت آنرا به وجود و عدم یکسان می‌بیند.
  - واجب الوجود: قائم به ذات است و عدم به آن راه ندارد در حالیکه پدیده وجودش وابسته به غیر است، بنابراین نیاز به علت دارد (رابطه علت و معلولی)

- **دو مفهوم باطل:**
  - دور $B \leftrightarrows A$ (دور مصرح یا بی‌واسطه) و $\xleftarrow{A \rightarrow B \rightarrow C}$ (دور مضمر یا باواسطه)
  - تسلسل $A \leftarrow B \leftarrow C \leftarrow$ ...... تا بی‌نهایت (به دلیل برهان وسط و طرف، این مفهوم باطل است).

- **صُدفه:**

وقوع خود به خودی و بدون یک علت یک پدیده را صُدفه گویند که در جهانبینی اسلامی قابل قبول نیست.

- **اصل علیت یا رابطه علت و معلولی:**

بنیاد تمام تلاش‌های فکری و عملی انسان است. قضیه ای است عقلی و علمی، حصولی که از علم حضوری نفس به افعال خودش به دست آمده است. رابطه ای است میان دو موجود از آن حیث که وجود یکی به دیگری محتاج و وابسته است، این اصل از حقانیت علیتی نشأت گرفته است.

- **اصل تعاصر:** رابطه ضرورت را بین علت و معلول بیان می کند.

- **پذیرش صدفه مستلزم سه مورد است:**
  - میان اشیاء و اشخاص با آثار آنها هیچگونه همبستگی و ارتباط قابل اثباتی نباشد.
  - هیچ قانون علمی‌ای در عالم هستی قابل قبول نباشد.
  - هیچ حادثه ای قابل پیش بینی نباشد.

- **دو مقدمه برای برهان نظم (پایه های برهان نظم):**
  - حسی و تجربی(صغری): این واقعیت اثبات میشودکه نظام شگرف و خیره کننده ای بر این جهان حکم فرماست.
  - صددرصد عقلی(کبری): اثبات می‌شود که پیدایش نظم بدون دخالت یک مبدأ عقل و شعور و بدون رهبری علم گسترده، امکان پذیر نیست.

ویژگی های برهان نظم:

- حسی و عقلی
- نیاز به اثبات نظم در سرتاسر جهان ندارد، یک مورد هم کافی است.
- برهانی پویاست.
- پیوند و عشق عمیقی بین خالق و مخلوق برقرار می سازد.

عناصر اصلی نظم:

- برنامه ریزی دقیق
- سازماندهی حساب شده
- داشتن هدف (عنصر مهم)

تعریف تصادف (نقطه مقابل نظم):

- به معنی انکار علت فلسفی: مورد قبول برای منکران علیّت، علت فاعلی را قبول ندارند حتّی مادّیین که خدا را قبول ندارند نیز این معنا از تصادف را قبول ندارند.
- معنی رایج آن انکار هدف و برنامه: علت غایی را قبول ندارند.

دو آیه برهان نظم:

- همانا در آفرینش آسمان ها و زمین و رفت و آمد شب و روز نشانه هایی است.
- نشانه های خود را در کرانه های جهان و در نفوس انسان ها آشکار ساختیم تا این که برایشان روشن شود که او حق است.

کشف هوش و عقل از روی آثار و اعمال یک انسان:

برهانی عقلی است که متکی به رابطه نظم و عقل است.

قرآن کریم بیش از هر برهانی، برهان نظم را به عنوان برهان اثبات وجود خداوند معرفی کرده و توحید ربوبی خداوند را در مبارزه با مشرکان با برهان نظم مرتبط ساخته است.

موضوع حس و تجربه در مقابل مسائل ماورای طبیعت: موضع نفی و انکار نیست بلکه موضع لا ادری (نمیدانم) است. یعنی بر اساس حس و تجربه نمی‌توان در مورد بود ونبود خدا و جهان ماورای طبیعت، موضع مثبت یا منفی اتخاذ کرد، چرا این امور از قلمرو حاکمیت حس و تجربه بیرون است.

خلاصه: حس و تجربه نمی تواند مسائل ماورای طبیعت را درک کند و چیزی در این مورد نمی داند.

فطرت در انسان= غریزه درحیوان

غریزه: محدوده مشترک بین انسان و حیوان است که همان بعد حیوانی وجود انسان است.

تفاوت بین انسان و حیوان:

- آگاهی و انتخاب
- پایبندی به ارزش ها

ایجاد فطرت:

- حقیقت جویی: اساس و مبنای تحصیل علم و حکمت و فلسفه است.
- گرایش به فضایل انسانی و کارهای خیر
- تمایل به زیبایی

- **انواع زیبایی:**
  - حسی: آثار هنری
  - معنوی: زیبایی موجود در نثر و نظم (فصاحت و بلاغت)
- فضایل و تمایلات روحی و اخلاقی
  - گرایش به کمال مطلق: حس مذهبی یا تقدس (روش حضرت ابراهیم«ع»)
- **دو نوع شناخت در انسان:**
  - حضوری (شهودی): بی واسطه وجود دارد، علم به نفس، آگاهی، محبت، بیم و امیدخودش، علم به مبدأ متعالی.
  - معرفت حصولی: با واسطه از طریق حواس به دست می‌آید مانند علوم تجربی.
- **مراحل هدایت انسان به سوی خدا:**
  - هدایت اجمالی بدون یادگیری و اکتساب در عمق باطن خویش در می‌یابد که به موجودی متعالی، کامل و قائم به ذات وابسته است.
  - هدایت تفصیلی توسط عقل و شرع
- **فطری بودن دین به دو معنی است:**
  - موافقت و هماهنگی احکام و قوانین اصلی و اساسی دین با سرشت آدمی.
  - گرایش به خدا و حالت انقیاد و تسلیم محض در برابر خداوند.
- خداگرایی فطری است پس، خدا شناسی هم فطری است (ضرورتاً).
- **اولین راهنمایی انسان به خدا جویی:** فطرت (کلمة الاخلاص)
- قرآن کریم، گرایش به خدا و حالت انقیاد محض در برابر خداوند را اسلام می داند.
- **جوهر:** عینی که در دیگری حلول ندارد. وجودش همان وجود موضوع نیست.
- **عَرَض:** وجودش همان وجود موضوع است. در بیرون از ذهن موجود می شود و در چیز دیگری حلول دارد.
- مثال:

  نسبت دانه به سیب: وضع (نسبت اجزاء جسم به کل جسم)

  کیفیت: رنگ، بو، مزه، صافی و زبری، وزن

  أین؟کجا؟ (نسبت کل جسم به مکان): سیب در یخچال

  کمیت (حجم): اندازه
- کوه ها را میبینی و آنها را جامد و سفت می پنداری با اینکه آنها همچون ابر میگذرند: حرکت جوهری
- **نتایج حرکت جوهری:**
  - اثبات ذات قیوم خداوند
  - زمان، بعد چهارم ماده: تولی ضروری مفهوم کمیت متصل ناپایدار
  - حل مشکل حدوث و قدیم زمانی عالم
  - غایت حرکت (معاد به معنای عالم): اصل وجود معاد در پرتو اصل حرکت جوهری طبیعی می‌نماید، قیامت برای کل کاینات مادی است.
- **منکران حرکت جوهری:**
- با حرکت جوهری در موضوع مشکل داشتند. متکلمان (منکران) بر عدم وقوع حرکت در جوهر به ضرورت موضوع تکیه داشتند.آنها حرکت اعراض یعنی کم،کیف، أین و وضع را قبول دارند ولی حرکت جوهری را خیر.

ای استخدام | E-ESTEKHDAM

- نتیجه نظریه حرکت جوهری مرحوم صدر المتألهین از آیه شریفه «کل یوم هو فی شأن» آفرینش مداوم است.
- در موجود غیر مادی یا همان مجردات، حرکت جوهری وجود ندارد.
- جبرواختیار با مسأله عدل در ارتباط است.
- **اعتقاد قائلین به جبر:**

قانون علت و معلول: وجود این اصل که هیچ حادثی بی علت امکان ندارد.

قانون در ضرورت علت ومعلول: پس تحقق علت تامه وجود معلول ضروری است.

- **دو رویکرد افراطی:**

أشاعره: قائل به جبر، اراده ذات (علم ذاتی) حق شامل جمیع حوادث است. همه چیز که به ما می رسد از خداست خوبی و بدی، همه چیز. مادّیین از این گروه اند.

معتزله: قائل به تفویض، خدا هیچگونه دخالتی در پدید آمدن اعمال ما ندارد. با مبنای توحید منافات دارد یعنی رابطه افعال انسان را با خدا منقطع بدانیم. با رویکرد اینها، جهان پس از حدوث بی نیاز از خداست. با توحید افعالی منافات دارد.

- **دلایل بطلان عقیده جبر أشاعره:**
  - نیک و بد و ایمان و کفر و طاعت و عصیان مربوط به اعمال خود انسان می شود.
  - آیات معاد
  - آیاتی که از خدا نفی ظلم می کند.
  - آیاتی که مشتمل بر تکلیف و امر و نهی می شود.
  - آیاتی که می گوید خود انسان به خود ظلم می کند و خدا ستمی به انسان نمی رساند.
- **مکتب وسط:** امامیه، لا جبر ولا تفویض بل امر بین الامرین.

امر بین الامرین است که از تعالیم ائمه به دست می آید. نه جبر و نه تفویض. صراط مستقیم و بین آنهاست. از هیچ طرف انحراف ندارد.

- **علت تامه برای امر بین الامرین:**

وجود شرایط: تمام شرایط وجود فعل از زمان و مکان و متعلق فعل و غیراز خداست.

عدم مانع: خدا می‌تواند جلوی هر فعلی را که از فاعل صادر می شود بگیرد و مانع تحقق آن بشود.

وجو مقتضی: وجود مقتضی و قوه فاعلیه او از ناحیه خداست و او آنها را ایجاد کرده است.

سلسله علل و عله العلل که واجب الوجود است منتهی می گردد.

خارق عادت یا معجزه: بی علت نیست بلکه علت آن غیر مادی و مافوق طبیعه است.

اراده انسان، جزءالعلل است و شبیه به قوه مجریه است. در حیوان غریزه آن است.

- دو قطب اصلی معارف قرآن: مبدأ و معاد
- تکلیف امر و نهی در صورتی صحیح است که انسان در انجام عمل مختار باشد.
- **نظام:**

طولی: نظام های کوچک با پیوستن هم، نظام بزرگتری به وجود می‌آورند مثل دریچه ها، بطن ها و دهلیزها که قلب را به وجود می‌آورند.

عرضی: هدف نهایی مطرح است. رشد و نمو به مجموعه بدن مربوط است.

- ارزش هر کس به درک و فهم وی از حقیقت هستی و جایگاه خود در نظام آفرینش بستگی دارد.
- «فَأَقِمْ وَجْهَكَ لِلدِّينِ حَنِيفًا فِطْرَتَ اللَّهِ الَّتِي فَطَرَ النَّاسَ عَلَيْهَا» در خود بنگری خدا را می‌یابی (فطرت).

ای استخدام | E-ESTEKHDAM

- « وَنَفْسٍ وَمَا سَوَّاهَا فَأَلْهَمَهَا فُجُورَهَا وَتَقْوَاهَا»: گرایش انسان به خیر و نیکی
- نفس لوامّه در مقابل نفس امّاره است.
- «إِنَّا هَدَيْنَاهُ السَّبِيلَ إِمَّا شَاكِراً وَ إِمَّا كَفُوراً»: قدرت اختیار
- نفس لوّامه در برابر نفس امّاره و تعلیمات انبیاء و امدادهای الهی در برابر وسوسه های شیطان قرار می گیرد.
- «وَ لَقَدْ كَرَّمْنا بَنِي آدَمَ وَ حَمَلْناهُمْ فِي الْبَرِّ وَ الْبَحْرِ...» انسان برترین موجود و برگزیده بهشت است.
- امام علی «ع»: خدا رحمت کند کسی را که بداند از کجا آمده.
- «فَبَشِّرْ عِبَادِ الَّذِينَ يَسْتَمِعُونَ الْقَوْلَ فَيَتَّبِعُونَ أَحْسَنَهُ» راه درست و غلط را با قوه عقلمان تشخیص دهیم و درست را انتخاب کنیم.
- آن مرتبه از نفس که به دلیل عظمت و جایگاهش مورد سوگند باری تعالی قرار گرفته است، نفس لوّامه است که ظهور و بروزش به هنگام آلودگی به گناه است و مسبب آن گرایش انسان به نیکی ها می‌باشد که از توجه در آیه شریفه «وَنَفْسٍ وَمَا سَوَّاهَا فَأَلْهَمَهَا فُجُورَهَا وَتَقْوَاهَا» مفهوم میگردد.
- «وَنَعْلَمُ مَا تُوَسْوِسُ بِهِ نَفْسُهُ» نفس امّاره از موانع درونی رشد.

امام علی«ع»: دشمن ترین دشمن تو همان نفسی است که در درون توست.

- کار و تنها راه نفوذ شیطان: وسوسه کردن و دادن وعده های دروغین، وجود اختیار مانع تسلط شیطان میشود.
- پس مرا سرزنش نکنید و خودرا سرزنش کنید: در قیامت نشان از اختیار انسان دارد.
- در حالیکه شمارا دعوت کردند و شما من را پاسخ می دادید: اختیار انسان در دنیاست.
- کرامت ذاتی است و فضیلت اکتسابی (اختیاری) «وَفَضَّلْنَاهُمْ عَلَى كَثِيرٍ مِّمَّنْ خَلَقْنَا» (حفظ اختیاری منزلت)
- حرام خواری، علت پیروی از شیطان است و پیروی از شیطان معلول است.
- «فِي مَقْعَدِ صِدْقٍ عِنْدَ مَلِيكٍ مُقْتَدِرٍ» قرب وجودی که فرجام و جایگاه پیش بینی شده برای انسان است. اول آیه: «إِنَّ الْمُتَّقِينَ فِي جَنَّاتٍ وَنَهَرٍ»
- برای همین قرب وجودی است که می گوید «وَنَعْلَمُ مَا تُوَسْوِسُ بِهِ نَفْسُهُ»
- تکریم انسان بر بسیاری از مخلوقات دیگر در گرو خویش‌شناسی است.
- سجده فرشتگان بر انسان معلول بعد روحانی اوست.
- منظور از ثابت بودن خود تغییر ناپذیری روح نیست، روح تغییرمی پذیرد ولی تجزیه ناپذیر است و مستهلک نمی‌شود. بعد جسمانی (غیر مجرد) و بعد روحانی (مجرد).
- هرکس درک روشنی از خود دارد و در اثبات وجود من به هیچگونه استدلالی نیاز ندارد.
- رویاهای صادقه فقط مخصوص بعد روحانی انسانند.
- «انِّي أَرَى سَبْعَ بَقَرَاتٍ سِمَانٍ يَأْكُلُهُنَّ سَبْعٌ عِجَافٌ » خواب عزیز مصر.
- «إِنِّي أَرانِي أَعْصِرُ خَمْراً» خواب زندانی‌ای که سرانجام آزاد می‌شود.
- «إِنِّي أَرَانِي أَحْمِلُ فَوْقَ رَأْسِي خُبْزًا» خواب زندانی محکوم به مرگ.
- میل به جاودانگی موجب بی توجهی به مرگ یا ترس از اضطراب از مرگ است.
- «وَمَا هَذِهِ الْحَيَاةُ الدُّنْيَا إِلَّا لَهْوٌ وَلَعِبٌ وَإِنَّ الدَّارَ الْآخِرَةَ لَهِيَ الْحَيَوَانُ» برای نابودی و فنا خلق نشده‌اید بلکه برای بقا آفریده شده‌اید و با مرگ تنها از جهانی به جهان دیگر منتقل می‌شوید.
- پیامبر«ص»: نشان دادن زشتی دنیاپرستی و ارائه جایگزین آن که آخرت است (این آیه چهره حقیقی دنیارا نشان می‌دهد).
- نظام پاداش و جزا معلول بر حق بودن نظام آفرینش است.

ای استخدام | E-ESTEKHDAM

- زیان کارترین مردم درکارها کسانی هستند که سعی و تلاش آنها در زندگی دنیا تباه شده در حالیکه خودشان فکر می‌کنند بهترین عملکرد را دارند.آنان به آیات پروردگارکفر می‌ورزند و معاد را انکار می‌کنند.
- معلول و نتیجه این ویژگی ها دو چیز است:
  - تباهی وحبط اعمال
  - بی نصیبی از میزان و ارزش در قیامت «فَلَا نُقِيمُ لَهُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَزْنًا»
- «أَيَعِدُكُمْ أَنَّكُمْ إِذَا مِتُّمْ وَكُنتُمْ تُرَابًا وَعِظَامًا أَنَّكُم مُّخْرَجُونَ»، « هَيْهَاتَ هَيْهَاتَ لِمَا تُوعَدُونَ» انکار معاد جسمانی بعید دانستن معاد جسمانی و انکار زنده شدن پس از خاک شدن.
- اعمال زشت مستمر، تعیین کننده جایگاه دوزخیان در عالم واپسین است
- «إِنَّ الَّذِينَ لَا يَرْجُونَ لِقَاءَنَا وَرَضُوا بِالْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَاطْمَأَنُّوا بِهَا...»، «أُولَئِكَ مَأْوَاهُمُ النَّارُ بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ» نتیجه بی توجهی به آخرت و راضی به حیات دنیا.

  بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ: مستمر است.
- «وَمَنْ أَرَادَ الْآخِرَةَ وَسَعَى لَهَا سَعْيَهَا وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَأُولَئِكَ كَانَ سَعْيُهُم مَّشْكُورًا» جواب به این سوال است که چگونه می توان یک زندگی نتیجه بخش و پر ثمر داشت.
- «إِنْ هِيَ إِلَّا حَيَاتُنَا الدُّنْيا نَمُوتُ وَ نَحْيا وَ ما نَحْنُ بِمَبْعُوثِينَ»

  عدم اعتقاد کفار به آخرت و منحصر کردن زندگی به همین زندگی دنیایی است.
- پیامبر«ص»: با هوش‌ترین مومنان کسانی هستندکه فراوان به یاد مرگ‌اند و بهتر از دیگران خود را برای آن آماده می‌کنند.
- «لا إله إلّا اللّه» جامع همه ابعاد توحید و نفی هرگونه شرک (توحید ذاتی و عملی)

  به ترتیب:

  اثبات: تولی ← نفی

  تبری← اثبات: تولی
- «لَيَجْمَعَنَّكُمْ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ» معاد جسمانی و روحانی.
- مهمترین خبری که انبیاء در مورد آینده بشرآورده‌اند خبر از معاد است.
- پس از توحید، معاد (یعنی پس از ایمان به خدا ایمان به آخرت مطرح شد).
- «أَمْ نَجْعَلُ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ كَالْمُفْسِدِينَ فِي الْأَرْضِ أَمْ نَجْعَلُ الْمُتَّقِينَ كَالْفُجَّارِ» عدل الهی به صورت استفهام انکاری مطرح است (ضرورت معاد در پرتو عدل الهی).
- پیامبر«ص»: آسمان و زمین بر اساس عدل پابرجاست.
- «أَفَحَسِبْتُمْ أَنَّمَا خَلَقْنَاكُمْ عَبَثًا وَأَنَّكُمْ إِلَيْنَا لَا تُرْجَعُونَ» ضرورت معاد در پرتو حکمت الهی (هدف دار بودن جهان).
- محدودیت عمر انسان در دریافت پاداش اعمال، بیانگر ضرورت معاد در پرتو عدل الهی و شوق و اشتیاق رفتن به دنبال پایان ناپذیرها و افول ناشدنی‌ها، حکایتگر ضرورت معاد در پرتو حکمت الهی است.
- «وَضَرَبَ لَنَا مَثَلًا وَنَسِيَ خَلْقَهُ قَالَ مَنْ يُحْيِ الْعِظَامَ وَهِيَ رَمِيم قُلْ يُحْيِيهَا الَّذِي أَنشَأَهَا أَوَّلَ مَرَّةٍ وَهُوَ بِكُلِّ خَلْقٍ عَلِيم»

  امکان معاد: خلقت اولیه انسان

  أَنشَأَهَا أَوَّلَ مَرَّةٍ:آفرینش مجدد جسم، بازگشت روح به جسم، اثبات امکان معاد.
- «فَأَحْيَيْنَا بِهِ الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا»، « يُحْيِي الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا» امکان معاد با توجه به مرگ و زندگی در طبیعت.

ای استخدام | E-ESTEKHDAM

- **انسان در برزخ چنین ویژگی هایی دارد:**
  - با ملائک گفتگو می کند.
  - اعمال خود را می‌بیند.
  - بخشی از (نه همه) جزاء و پاداش را می‌بینند.
  - پرونده اعمال انسان با آثار ماتأخر بسته نمی‌شود و پیوسته به آن افزوده می‌شود.
  - حیات روح و افزایش آگاهی روح در برزخ.
  - پس از مرگ، ما در دنیا سه چیز بودیم: رزق تو، خانواده تو، عمل توکه از همه سبک تر بود.
  - آنچه در برزخ از انسان جدا نمی‌شود عمل اوست.
- «وَنَكْتُبُ مَا قَدَّمُوا وَآثَارَهُمْ»، «يُنَبَّأُ الْإِنسَانُ يَوْمَئِذٍ بِمَا قَدَّمَ وَأَخَّرَ» آثار ماتأخر منظور است.

(شش چیز است که مؤمن پس از مرگ هم از آن بهره مند می شود: آثار ما تأخر)

- ارتباط عالم برزخ با دنیا را آثار ماتأخر اعمال انسانها اثبات می کند و تأثیر مقدار فضیلت های برزخیان، کمیت دیدارشان را با خانواده خویش رقم می‌زند و استمرار بخش ارتباط انسان با دنیا آثار ماتأخر رفتارهای اوست.
- پیامبر«ص»: قسم به کسی که جانم در دست اوست، ایشان به این کلام از شما شنواترند و فقط بر پاسخ دادن توانا نیستند، خطاب به بزرگان لشگر کفار کشته شده در جنگ بدر و بیانگر حیات برزخی است.
- فرشتگان از آنها می‌پرسند: در امردین برچه بودید؟

آنان می گویند که ما در زمین مستضعف بودیم (توجیه کردن گناهان خود) فرشتگان می گویند: مگر زمین خدا وسیع نبود تا درآن مهاجرت کنید (عدم پذیرش عذر و توجیه) و عاقبت آنها: جهنم برزخی« فَأُولِئكَ مَأْواهُمْ جَهَنَّمُ وَ ساءَتْ مَصيراً» و «نسوءالعذاب» جهنم برزخی، «اشدّ العذاب» جهنم رستاخیزی.

- «يُنَبَّأُ الْإِنْسانُ يَوْمَئِذٍ بِمَا قَدَّمَ وَأَخَّرَ»آگاهی انسان در قیام از اعمال ماتقدّم وآثار ماتأخر.

يَوْمَئِذ: قیامت

- «يَقُولُونَ سَلَامٌ عَلَيْكُمْ ادْخُلُوا الْجَنَّةَ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ» اعمال نیک و مستمر انسان زمینه ساز درود فرشتگان، درآستانه ورود به بهشت برزخی است.
- نکته: فعالیت آگاهانه روح در عالم برزخ ادامه دارد.
- آگاهی انسان از کاستی های عمل خویش: «حَتَّى إِذَا جَاءَ أَحَدَهُمُ الْمَوْتُ قَالَ رَبِّ ارْجِعُونِ»، «لَعَلِّي أَعْمَلُ صَالِحًا فِيمَا تَرَكْتُ»
- **مرحله اول قیامت:**
  - نفخ صور اول و نفخ فی الصّور: غافل گیری همه اهل زمین وآسمان.
  - مدهوشی اهل آسمان‌ها و زمین «فَصَعِقَ مَنْ فِي السَّماوات وَ مَنْ فِي الْأَرْضِ إلاّ مَنْ شاءَ اللّهُ...»
  - تغییر در ساختارآسمان‌ها و زمین «إِذَا السَّمَاء انشَقَّتْ. وَأَذِنَتْ لِرَبِّهَا وَحُقَّتْ. وَإِذَا الأَرْضُ مُدَّتْ. وَأَلْقَتْ مَا فِيهَا وَتَخَلَّتْ»، إِذَا الشَّمْسُ كُوِّرَتْ. وَإِذَا النُّجُومُ انْكَدَرَتْ. وَإِذَا الْجِبَالُ سُيِّرَتْ
- **مرحله دوم قیامت:**
  - نفخ صور دوم « ثُمَّ نُفِخَ فيه أُخْرَى»، « نُفِخَ فِي الصُّور فَإِذا هُمْ مِنَ الْأَجْداث إِلى رَبِّهِمْ يَنْسِلُونَ» مربوط به کافران در قیامت.
  - زنده شدن همه انسانها «فَإِذَا هُمْ قِيامٌ يَنظُرُونَ»، «منها نُخرِجُكُم تارَةً أُخرى»، «فَإِذا هُمْ جَميعٌ لَدَيْنا مُحْضَرُونَ»، «فَإِذا هُمْ مِنَ الْأَجْداث إِلى رَبِّهِمْ يَنْسِلُونَ» معاد جسمانی.
  - نورانی شدن زمین «وَأَشْرَقَتِ الْأَرْضُ بِنُورِ رَبِّهَا» سرگذشت انسانها و حوادث تلخ و شیرین وکارهای نیک و بد آنها آشکار می‌شود. پرده‌ها کنار می‌رود و حوادثی که بر زمین گذشته، پدیدار می گردد.

ای استخدام | E-ESTEKHDAM

- بر پا شدن دادگاه عدل الهی (وضعُ الکتاب)، نضع الموازین القسط
- لیوم القیامه: بحث کتاب به میان می‌آید.

- «لَیَجْمَعَنَّکُمْ إِلی یَوْمِ الْقِیامَةِ لا رَیْبَ فیه»: معاد جسمانی و روحانی.
  - حضور شاهدان و گواهان «و جای ء بالنبیین والشهدآء»
- پیامبران و امامان، بهترین گواهان قیامت، زیرا ظاهرو باطن اعمال انسان ها در دنیا دیدند و از هر خطایی مصون و محفوظاند(عصمت).
- فرشتگان الهی در طول زندگی انسانها همواره مراقب آنها بودند و تمام اعمال آنها ثبت و ضبط کرده‌اند.
  - قضاوت بر معیار حق «وَ قُضِیَ بَیْنَهُمْ بِالْحَقّ»، «وَنَضَعُ الْمَوَازِینَ الْقِسْطَ لِیَوْمِ الْقِیَامَةِ فَلَا تُظْلَمُ نَفْسٌ شَیْئًا»، «وَالْوَزْنُ یَوْمَئِذٍ الْحَقّ»
- معیار و وسیله سنجش اعمال، حق است.
- چون اعمال پیامبران و امامان عین حق است (علت)، معیار و میزان سنجش اعمال سایرین قرار می گیرد (معلول).
  - دادن نامه اعمال «فَأَمَّا مَنْ أُوتِیَ کِتَابَهُ بِیَمِینِهِ فَیَقُولُ هاؤُمُ اقْرَؤُا کِتابِیَهْ»، «وَأَمَّا مَنْ أُوتِیَ کِتَابَهُ بِشِمَالِهِ فَیَقُولُ یَالَیْتَنِی لَمْ أُوتَ کِتَابِیَه» نامه عمل انسان در این دنیا گزارشی از عمل اوست.

    بِیَمینِه: خوبان

    بِشِمَالِه: بدان
- نامه عمل انسان در آن دنیا عین و حقیقت عمل اوست.
- کافران در قیامت: ای وای برما، چه کسی ما را از آرامگاهمان برانگیخت؟ «قَالُوا یَا وَیْلَنَا مَنْ بَعَثَنَا مِنْ مَرْقَدِنَا»
- کافران وعده خداوند رحمان را محقق می‌بینند و صدق و راستگویی پیامبران بر ایشان ثابت می‌شود.
- «هَذَا مَا وَعَدَ الرَّحْمَنُ وَصَدَقَ الْمُرْسَلُونَ» ثبوت راستگویی پیامبران.
- مهر خاموشی بر دهان رستاخیزان آنگاه زده می‌شود که توسل به سوگند به دروغ محقق شود که نتیجه‌اش گواهی و شهادت اعضا و جوارح است.
- جهنم هفت در دارد. علت: راه های ورود گروه‌های مختلف جهنمی است.
- آتش جهنم از درون جان دوزخیان شعله می کشد. علت: حاصل عمل خود انسانهاست.
- هیزم جهنم: کافران و بت هاشان.
- فرشتگان در پاسخ به کسانی که از آنها می‌خواهند تا برایشان از خداوند تخفیف بگیرند، این است که مگر برای شما دلایل روشنی نیاوردند؟ آنان می گویند: بلی، فرشتگان نیز درخواستشان را نمی‌پذیرند.
- «وَلَکِنْ حَقَّتْ کَلِمَةُ الْعَذَابِ عَلَى الْکَافِرِینَ» عذاب اخروی بر کافران، حتمی و مسلم است.
- پس از اینکه دوزخیان دچار عذاب شدند، ناله حسرتشان برمی‌خیزد و می گویند:
- ای کاش ما خدا را فرمان می‌بردیم و پیامبر خدا را اطاعت می کردیم.
- «أَلَمْ یَأْتِکُمْ رُسُلٌ مِنْکُمْ یَتْلُونَ عَلَیْکُمْ آیَاتِ رَبِّکُمْ» مفهوم آن: نتیجه جبری اعمالی که در دنیا به اختیار خود انجام داده‌اند.
- «وَقَالَ لَهُمْ خَزَنَتُهَا سَلَامٌ عَلَیْکُمْ طِبْتُمْ فَادْخُلُوهَا خَالِدِینَ» و رود جاودانه به بهشت رستاخیزی که نتیجه پاکی متقین از گناهان است.
- «وَقَالُوا الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِی صَدَقَنَا وَعْدَهُ وَأَوْرَثَنَا الْأَرْضَ نَتَبَوَّأُ مِنَ الْجَنَّةِ حَیْثُ نَشَاءُ فَنِعْمَ أَجْرُ الْعَامِلِینَ» سپاسگزاری متقین به صدق وعده خداوند در وراثت زمین و جای گرفتن در بهشت به انتخاب و اختیار خود.
- پاداش عمل کنندگان: وراثت زمین و استفاده جاوید از نعمت‌ها.
- **بهشت هشت در دارد:** یک در مخصوص پیامبران و صدیقین و یک در مخصوص شهیدان.
- گفتار بهشتیان سلام و درود است و با خدا هم صحبت‌اند و به جمله «خدایا تو پاک و منزهی، «سبحانک اللّهّم» مترنم‌اند.

- بهشت دارالسّلام (سرای سلامتی) است زیرا هیچ نقصان و اندوه و رنجی در آنجا نیست.
- در بهشت مقام رضوان دو طرفه است.
- بالاترین درجه بهشت فردوس است و اگر چیزی را طلب می‌کنید، فردوس را طلب کنید «پیامبرص»
- بالاترین مرتبه نعمت های بهشت، لقا و دیدار خداست که اولیای خدا در طلب آن هستند و به شوق آن زندگی می‌کنند.
- در مورد فردوس فقط از پیامبر«ص» حدیث داریم.
- «سَلامٌ عَلَیْکُمْ طِبْتُمْ فَادْخُلُوها خالدینَ» مربوط به متقین است.
- «وَقَالُوا الْحَمْدُ لِلَّه الَّذی صَدَقَنَا وَعْدَهُ وَأَوْرَثَنَا الْأَرْضَ» مربوط به متقین است.
- آیاتی که مربوط به توفی روح است، مربوط به برزخ است.
- آیه «سَلَامٌ عَلَیْکُمْ اُدْخُلُوا الْجَنَّةَ بِمَا کُنْتُمْ تَعْمَلُونَ»: برزخ
- آیه «سَلامٌ عَلَیْکُمْ طِبْتُمْ فَادْخُلُوها خالدینَ»، «أَلَمْ یَأْتِکُمْ رُسُلٌ مِنْکُمْ»: قیامت
- قیامت:
  - «وَیَوْمَ تَقُومُ السَّاعَةُ أَدْخِلُوا آلَ فِرْعَوْنَ أَشَدَّ الْعَذَابِ سوءعذاب»، «حَاقَ بَالِ فِرْعَوْنَ سُوءُ الْعَذَابِ»: برزخ
  - «یُنَبَّأُ الْإِنْسَانُ یَوْمَئِذٍ بِمَا قَدَّمَ وَأَخَّرَ»
  - «فَأُولئِکَ مَأْواهُمْ جَهَنَّم: برزخ
  - «النَّارُ یُعْرَضُونَ عَلَیْها غُدُوًّا وَ عَشِیًّا»، «أَلَمْ تَکُنْ أَرْضُ اللَّهِ وَاسِعَةً»: برزخ
  - «فنعم أجر العالمین»، « فَبِئْسَ مَثْوَی الْمُتَکَبِّرِینَ»: قیامت
- **رابطه میان عمل، پاداش و کیفر:**
  - قراردادی: تغییر پذیر است. تناسب میان جرم و کیفر ← عدالت، پرداخت دستمزد به کارگر، جریمه نقدی و زندان.
  - طبیعی: تغییر ناپذیر نیست، تطبیق پذیر است. مریض شدن از طریق عدم رعایت بهداشت، دستیابی به علم دراثر مطالعه.
  - اخروی: «فَمَن یَعْمَلْ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ خَیْراً یَرَهُ ؛ وَمَن یَعْمَلْ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ شَرًّا یَرَهُ»
  - عمیق ترین و کامل ترین رابطه، دیدن عین عمل درکارنامه خود نه گزارشی از عمل خود، خود را محاط در نتایج اعمال خویش یافتن، فرشتگانی که کارنامه اعمال انسان راتنظیم می کنند، حقیقت اعمال را ثبت و نگهداری می‌کنند.
- امام صادق «ع»: عمل به صورت مشخص در دوره برزخ بر انسان ظاهر می‌گردد و انسان به آن آگاه می گردد.
- پیامبر«ص»: هم نشینی که هرگز از او جدا نمی شود کردار اوست.
- «وَتَوَکَّلْ عَلَی الْحَیِّ الَّذی لَا یَمُوتُ وَسَبِّحْ بِحَمْدِهِ وکَفَی بِهِ بِذُنُوبِ عِبَادِهِ خَبِیراً» این آیه علت توکل بر خدا را توضیح می‌دهد، چرا باید به خدا توکل کرد؟
- دو مفهوم:
  - خداوند، زنده ای است که هرگز مرگ را نمی پذیرد (حمایت همیشگی).
  - بر کار بندگان خود خبیر و آگاه است: کفایت آگاهی خداوند نسبت به اعمال بندگان و گناهان آنان.
- «وَ لَئِنْ سَأَلْتَهُمْ مَنْ خَلَقَ السَّماواتِ وَ الْأَرْضَ لَیَقُولُنَّ اللَّهُ» بت پرستان به خالقیت خداوند اعتقاد دارند ولی گرفتار شرک و ربوبیت شده‌اند.
- نخستین پاسخ بت پرستان خالقیت پروردگار است.
- « قُلْ أَرَأَیْتُم مَا تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ»

پاسخ به دو سوال: چرا باید به خداوند توکل کرد؟ وچرا نباید به غیر خدا توکل کرد؟

- «قُلْ حَسْبِیَ اللّهُ عَلَیْهِ یَتَوَکَّلُ الْمُتَوَکِّلُونَ»
- موضوع نهایی مورد اِخبار: قبول کفایت و بس بودن خداوند از سوی متوکلان.
- چرا باید بر خدا توکل کرد؟
  - «إِنْ أَرَادَنِیَ الله بِضُرٍّ هَلْ هُنَّ کاشفات ضُرِّه»: دفع ضرر از متوکلان.
  - «أَوْ أَرَادَنِی بِرَحْمَةٍ هَلْ هُنَّ مُمْسِکَاتُ رَحْمَتِه»: خیر رسانی به متوکلان.
- مفهوم توکل:
  - اعتماد به او و سپردن نتایج کارها (نه خود کارها) به او.
  - «وَ شاوِرْهُمْ فِی الْأَمْرِ فَإِذا عَزَمْتَ فَتَوَکَّلْ عَلَى اللّه»
- توکل، علت و عامل تقویت کننده عزم است و در مرحله تجدید عهد مطرح می‌شود.
- نتیجه توکل: ایجاد آرامش و امیدواری نسبت به آینده.
- نوجوانی و جوانی: دوران تصمیم های بزرگ، آزادی از تمنّیات و وابستگی هاست، در این دوران بیشتر نیاز به توکل پیدا می کند(دوران رفتن و صعود کردن).
- بزرگسالی: دوران وابستگی و ماندن و فرو رفتن در زندگی دنیایی است.
- قبول نتایج کارها، از سوی متوکل به خداوند، مبتنی بر حکیمانه یافتن نظام آفرینش است که نتیجه‌اش آرامش و امیدواری به آینده است.
- توکل امری قلبی است و به معنای گفتن یک جمله نیست.
- پیامبر«ص»: به مردمی که اهل کار نبودند و خود را توکل کنندگان بر خداوند می دانستند، فرمود شما سربار دیگران هستید.
- امام صادق«ع»: خداوند به داوود «ع» وحی کرد هر بنده ای از بندگانم به جای پناه بردن به دیگری با نیت خالص به من پناه آورد، از کارش چاره جویی می کنم حتی اگر آسمان ها و زمین علیه او توطئه کنند.
- این حدیث توکل بر خداوند را نشان می‌دهد که راهیابی با واسطه به نیازها و خواسته ها از مصادیق حکمت الهی است و این امری قلبی می باشد.
- آفرینش با رحمت و محبت آغاز شد. خداوند با اسم رحمان آدمیان را آفرید و به سعادت و کمال راهنمایی کرد: «وَرَحْمَتِی وَسِعَتْ کُلَّ شَیْءٍ»
- خداوند با اسم غفّار راه توبه را باز نمود: «إِنَّ اللّهَ یُحِبُّ التَّوّابِینَ»، «فَإِنَّ اللّهَ یَتُوبُ عَلَیْه»، «إِلَّا مَن تَابَ وَآمَنَ وَعَمِلَ عَمَلًا صَالِحًا فَأُولَئِکَ یُبَدِّلُ اللّهُ سَیِّئَاتِهِمْ حَسَنَات»
- محبت و دوستی سرچشمه اصلی تصمیم ها و کارهای انسان است. فعالیت‌هایی که آدمی در طول زندگی انجام می دهد، ریشه در دلبستگی ها و محبت های او دارد و محبت ها به زندگی آدم ها جهت می دهد.
- **نتایج محبت به حق:**
  - خروج از خود محوری و گزینش ایثار.
  - از بین رفتن افسردگی، خمودگی و ترس و جبن.
  - ایجاد نشاط، تحرک و شجاعت و شکیبایی.
  - بیرون آمدن از خودخواهی.
  - قوی شدن اراده و خلاقیت اندیشه.
- غفّاریت خداوند، آنجا نمود پیدا میکند که درهای بازگشت از گناه گشوده باشد و یاد خدا زمینه ساز عقب گرد از گناه گردد.

آثار محبت به خدا (تولّی):

- پیروی از خداوند: «قُلْ إِنْ كُنْتُمْ تُحِبُّونَ اللَّهَ فَاتَّبِعُونِي يُحْبِبْكُمُ اللَّهُ وَ يَغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ» نتیجه پیروی از پیامبر«ص» آمرزش گناهان و محبت خدا به انسان است.

«ما احب الله من عصاه» کسی که از فرمان خدا سر پیچی می کند، او خدا را دوست ندارد. پس: سرپیچی از خداوند، نشانه عدم صداقت در دوستی است. دوستی راستین، اطاعت را به همراه دارد.

– دوستی با دوستان خدا.

– بیزاری از دشمنان خدا: «لَا تَجِدُ قَوْمًا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ يُوَادُّونَ مَنْ حَادَّ اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَلَوْ كَانُوا آبَاءَهُمْ أَوْ أَبْنَاءَهُمْ أَوْ إِخْوَانَهُمْ أَوْ عَشِيرَتَهُمْ» هم تولّی و هم تبری

- مبارزه با دشمنان خدا: «كَفَرْنَا بِكُمْ وَبَدَا بَيْنَنَا وَبَيْنَكُمُ الْعَدَاوَةُ وَالْبَغْضَاءُ أَبَدًا حَتَّى تُؤْمِنُوا بِاللَّهِ وَحْدَهُ» وحده ← در برنامه همه انبیاء جهاد درراه خدا بوده است.

- دینداری با تولّی شروع و با تبری ادامه می یابد. پس دینداری بر دو پایه است ← تولّی و تبری.
- به میزانی که تولّی عمیق تر باشد، تبری هم عمیق است پس: تولّی علت تبری است.
- لا اله الا الله: اول تبری (بُعد نه) و سپس تولّی (بُعد آری) را به دنبال دارد.
- «قُلْ مَنْ حَرَّمَ زِينَةَ اللَّهِ الَّتِي أَخْرَجَ لِعِبَادِهِ وَ الطَّيِّبَاتِ مِنَ الرِّزْقِ»: اصل بر عدم حرمت زینت ها رعایت اعتدال است، نه گوشه گیری از دنیا.

«يَا بَنِي آدَمَ قَدْ أَنْزَلْنَا عَلَيْكُمْ لِبَاسًا يُوَارِي سَوْآتِكُمْ وَرِيشًا وَلِبَاسُ التَّقْوَى ذَٰلِكَ خَيْرٌ»

- دو هدف خداوند از پوشش برای انسان:
  - حفظ انسان از ناپسندی ها و عفاف(تقوا).
  - آراستگی.
- تقوا بر آراستگی ظاهری، مقدم است. مراعات پوشش و لباس ظاهری در گرو برخورداری از تقوا است. به آراستگی ظاهری و باطنی هر دو به یک اندازه توجه می شود.
- ترتیب اهمیت آراستگی:
  - زمان عبادت، حضور در خانواده، حضور در اجتماعات ومعاشرت ها.

تناسب میان ظاهر و باطن:

- باطن بر ظاهر مقدم و علت آن است:ظاهر هرکس، تجلی (معلول) اندیشه و باور اوست و اندیشه ها، اخلاق و روحیات (باطن)، اعمال و ظواهر را می سازند. دل هرجا بره، عمل همونجا میره.
- ظاهر به تدریج بر باطن تأثیر می‌گذارد. برخی اعمال، سبب تغییر اخلاق و طرز تفکر افراد شده است.

- هرجا بحث علت باشد: باطن علت ظاهر است.
- هرجا بحث تأثیر باشد: ظاهر بر باطن تأثیر می گذارد.
- در کل: آراستگی باطنی بر آراستگی ظاهری مقدم است.
- از سفارش و توصیه پیشوایان دین به رعایت آراستگی به تأثیر ظاهر در باطن پی می‌بریم که ظاهر تجلی گاه باطن است.
- اگرگفته شود: (حقیقت این است که دل به هرجا رود، عمل هم به همان جا می رود) پیام این عبارت، پاسخی بر انسان‌های ریاکار(خوش ظاهران بد باطن) و مدعیان پاکی دل بی توجه به ظاهر می باشد.
- عفاف یک حالت روحی و فضیلت اخلاقی است.
- امام صادق«ع»: لباس ناز و بدن نما نپوشید، زیرا چنین لباسی نشانه سستی و ضعف دین است.

- امام علی«ع»: بپرهیز از اینکه خود را برای دیگران بیارایی و با انجام گناه به جنگ با خدا برخیزی.
- **نیاز به مقبولیت:** تمام کوشش های انسان، در کشف استعدادهای خویش و شکوفا کردن آن استعدادها و به منصه ظهور نشاندن آن که به تثبیت جایگاه مناسب وی بینجامد، پاسخی است بر نیاز به مقبولیت (نه عزت).
- سد سوء استفاده ناپاکان از آراستگی ظاهری عفاف نام دارد و عامل فرار از شکست و زبونی عزت نفس می باشد.
- **جلوه های عفت و پاکدامنی:**

کلید واژه برای عفاف حضرت مریم«ع»: أعُوذُ بِالرَّحْمَن، لَمْ اَكُ بَغِيّاً، يَا لَيْتَنِي متُّ قَبْلَ هَذَا.

کلید واژه برای عفاف حضرت یوسف«ع»: معاذالله، فَاْسْتَعْصَمَ، السِّجْنُ أَحَبُّ إِلَيَّ مِمَّا يَدْعُونَنِي، عَلِمْنَا عَلَيْهِ مِنْ سُوءٍ، أَنِّي لَمْ أَخُنْهُ بِالْغَيْبِ.

- «وَلَا يُبْدِينَ زِينَتَهُنَّ إِلَّا مَا ظَهَرَ مِنْهَا»: (کیفیت حجاب) حرمت آشکار نمودن زینت های پنهان، گردی صورت، دست تا مچ.
- «ذَلِكَ أَدْنَى أَنْ يُعْرَفْنَ فَلا يُؤْذَيْنَ» علت حجاب و پوشش: زن به پاکی و عفاف شناخته شود و افراد بی بند و بار که اسیر هوا و هوس خود هستند به خود اجازه تعرض به اورا ندهند.
- «يا أَيُّهَا النَّبِيُّ قُلْ لِأَزْواجِكَ وَ بَناتِكَ وَ نِساءِ الْمُؤْمِنِينَ يُدْنِينَ عَلَيْهِنَّ مِنْ جَلاَبِيبِهِنَّ»: زنان مسلمان، حجاب را رعایت می کردند ولی حدود آنرا نمی‌دانستند.
- در قرآن گفته به نامحرم خیره نشوید و نه اینکه کلاً چشم ها را ببندیم.
- اسلام حدودپوشش را مشخص کرده است اما چگونگی و نوع پوشش تا حدود زیادی به آداب و رسوم ملت ها و اقوام بستگی دارد.یعنی اسلام تنوع و گوناگونی را در پوشش پذیرفته است.
- مسئولیت ها، زمینه‌ساز منشأ تفاوت پوشش زنان و مردان است.
- نحوه پوشش و شکل آن، برخاسته از آداب و رسوم جوامع و تعیین کننده عیار عفاف و عزت نفس انسان ها پوشش مناسب است و احسا س شیرینی ایمان در دل به بیان حضرت محمد«ص» در گرو کنترل نگاه به نامحرمان است.
- «اذْكُرُوا نِعْمَتَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ إِذْ كُنْتُمْ أَعْداءً فَأَلَّفَ بَيْنَ قُلُوبِكُمْ فَأَصْبَحْتُمْ بِنِعْمَتِهِ إِخْواناً»

نعمت شایسته سپاسگزاری خداوند بر مسلمانان: از بین رفتن دشمنی و ایجاد برادری و الفت میان آنها بود.

- «لْتَكُنْ مِنْكُمْ أُمَّةٌ يَدْعُونَ إِلَى الْخَيْرِ»

(پیشگیری) نخستین مسئولیت همگانی در جامعه اسلامی، دعوت به خیر و نیکی است.

- «يَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَ يَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ»

(درمان) دومین مسئولیت همگانی امر به معروف و نهی از منکر است که به آن نظارت همگانی می گویند.

نتیجه این دو: فلاح و رستگاری.

- در صورتی جامعه اسلامی یک جامعه نمونه می شود که به خدا ایمان داشته باشد و وظیفه امر به معروف و نهی از منکر را انجام دهد.
- حضرت علی«ع»: امر به معروف و نهی از منکر را ترک نکنید که افراد شرور و بدکار جامعه بر شما مسلط می‌شوند و آنگاه هرچه دعا کنید به اجابت نرسد.
- امام باقر «ع»: امر به معروف و نهی از منکر از فریضه های بزرگ آدمی است که همه واجبات با آن برپا می‌شود، به وسیله آن امنیت برقرار می گردد، کسب و کار مردم حلال و حقوق افراد تأمین می‌شود ودر سایه آن آبادانی می‌آید و از دشمنان انتقام گرفته می شود و کارها رو به راه می گردد.

- امام صادق«ع» درباره قوم بنی اسرائیل که در عصر حضرت داوود«ع» و حضرت عیسی«ع» را نافرمانی از خدا را پیش می گرفتند و در گناه غرق شدند که مورد لعن این پیامبران واقع شدند می‌فرماید: گروهی از اینان هرگز در کارهای گناهکاران شرکت نداشتند اما هنگامیکه آنها را ملاقات می کردند به روی آنها می‌خندیدند و با آنان مأنوس می‌شدند.
- امام علی «ع»: تمام کارهای نیک حتی جهاد در راه خدا در برابر امر به معروف و نهی از منکر چون قطره آبی است در برابر دریای پهناور.
- نماز و نیکی از مصادیق دعوت عملی است.
- دریافت نتیجه معکوس در امر به معروف و نهی از منکر از عدم آشنایی به روش های این فریضه الهی است که آشنایی با شیوه های مختلف تربیتی و استدلال و منطق به منظور افزایش تأثیرگذاری از مراحل و قبول شهادت امام حسین «ع» و یاران با وفایش از شرایط امربه معروف و نهی از منکر است.
- «أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَ ذَرُوا ما بَقِيَ مِنَ الرِّبا»

مخاطب: مومنان «إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ»

خودداری کردن از رباخواری، مشروط بر(معلول) تحقق ایمان است.
- جنگ با خدا و پیامبر«ص»، معلول (نتیجه) ترک نکردن رباخواری است.
- «وَإِن تُبتُم فَلَكُم رُءوسُ أَموالِكُم» نتیجه توبه از رباخواری، بازگشت اصل سرمایه و سرمایه مورد قرض دهنده است: صیانت از مالکیت خصوصی.
- نشانه ظلم نکردن: عدم رباخواری
- نتیجه ربا: ایجاد طبقه ای استثمارگر در جامعه و تقسیم جهان به دو قطب غنی و فقیر و ثروتمند و گرسنه.
- «وَ أَنشَأَكُم مِنَ الأَرضِ وَاستَعمَرَكُم فيها»

خداوند از انسان آبادانی را خواسته است.
- کار باید خلاق مولد باشد و ارزش افزوده ای ایجاد کند، در غیر اینصورت کاری کاذب است.

در بینش اسلامی کار خلاق و مولد، منشاء اصلی کسب درآمد و مال و کلید استفاده از منابع طبیعی است که مالکیت مشروع راه به همراه دارد، مالکیت مشروع، نه حقیقی، مالکیت حقیقی از آن خداست.
- زکات: پس از برپا داشتن نماز، به زکات توصیه شده است (رعایت حد نصاب در زکات است).

موارد مصرف: فقیران، از کار افتادگان، کارکنان گردآوری زکات، متمایل کردن دل های غیر مسلمان به اسلام، آزاد کردن بردگان، پرداخت قرض بدهکاران، در راه خدا و در راه مانده.

زیور آلات خانم ها زکات ندارد چون معامله با آن رواج ندارد.
- خمس: به هفت چیز تعلق می گیرد که رایج ترین آن منفعت کسب است. قسمت اضافی زیور آلات خانم ها خمس دارد.
- امام علی «ع» بهبودی و صلاح دیگران در صلاح مالیات و مالیات دهندگان است.
- ذی القربی ← خمس
- المؤلفه قلوبهم ← زکات

ای استخدام | E-ESTEKHDAM

نکته شماره ۲ خلاصه دروس دین و زندگی سال سوم

درس اول – هدایت الهی

نیازهای برتر

۱. درک هدف زندگی: انسان می‌خواهد بداند «برای چه زندگی می‌کند» و کدام هدف به زندگی‌اش معنایی متعالی می‌دهد.

۲. درک آینده‌ی خویش: انسان با عقل خود می‌فهمد که مرگ نابودکننده‌ی او نیست، اما نحوه زندگی بعد از مرگ را نمی‌داند: «مَنْ عَمِلَ صَالِحًا مِّن ذَكَرٍ أَوْ أُنثَى وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَلَنُحْيِيَنَّهُ حَيَاةً طَيِّبَةً وَلَنَجْزِيَنَّهُمْ أَجْرَهُم بِأَحْسَنِ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ»

۳.کشف راه درست زندگی: راه زندگی یا «چگونه زیستن» که ارتباط دقیقی با دو نیاز قبلی دارد، دغدغه اصلی انسان‌های فکور و خردمند بوده است: «إِنَّ هَذَا الْقُرْآنَ يَهْدِي لِلَّتِي هِيَ أَقْوَمُ »، «مَنْ عَمِلَ صالحاً مِنْ ذَكَرٍ أَوْ أُنْثَى وَ هُوَ مُؤْمِنٌ فَلَنُحْيِيَنَّهُ حَياةً طَيِّبَةً»

دو ویژگی لازم برای پاسخ اطمینان بخش به نیازهای برتر:

۱. همه جانبه(جامع): به دلیل ارتباط ابعاد مختلف انسان

۲. درست و قابل اعتماد: به دلیل عمر محدود انسان که توانایی تجربه و آزمون هر پاسخ احتمالی و مشکوک را ندارد به خصوص که راه‌های پیشنهادی هم بسیار زیاد و گوناگون است.

«صِراطَ الَّذينَ أَنعَمتَ عَلَيهِم غَيرِ المَغضوبِ عَلَيهِم وَلَا الضّالّينَ»

۱. خواست هر انسان عاقل و خردمند از خداوند، نشان دادن راه مستقیم سعادت است.

۲. اگر کسی چنین خواستی نداشته باشد، نتیجه‌اش سقوط در انحراف و گناه و سرگردانی و حیرانی است.

«وَقَالُوا الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي هَدَانَا لِهَذَا وَمَا كُنَّا لِنَهْتَدِيَ لَوْلَا أَنْ هَدَانَا اللَّهُ»

۱. سپاس بهشتیان از هدایت الهی

۲. رهنمون نشدن ابدی انسان به هدایت، مشروط به عدم هدایت الهی شده است.

هدایت عمومی و هدایت خاصه

– هدایت عام: خدای جهان خالقی حکیم است: یعنی هر موجودی را برای هدفی معین آفریده و آن را به سوی هدفش هدایت می‌کند.

– هدایت یک اصل عام و همگانی در نظام خلقت است: «رَبُّنَا الَّذِي أَعْطَى كُلَّ شَيْءٍ خَلْقَهُ ثُمَّ هَدَى»

– هدایت خاصه: خداوند هر دسته از مخلوقات را متناسب با ویژگی ها و خصوصیاتشان هدایت می‌کند: «الَّذي خَلَقَ فَسَوَّى وَ الَّذي قَدَّرَ فَهَدى»

هدایت ویژه‌ی انسان

۱.هدایت ویژه با اعطای ابزار تفکر و قدرت اختیار: هدایت تکوینی

- ویژگی‌ها و ارزش‌هایی که خداوند در وجود انسان قرار داده است، سبب تمایز بنیادین او با سایر موجودات شده. این ویژگی‌ها متناسب با هدف خلقت او، یعنی تقرب به خداوند که تقرب به همه‌ی خوبی‌ها و زیبایی‌هاست، می‌باشد.
- اولین ویژگی، توانایی تفکر و تعقل است. دومین ویژگی، قدرت اختیار و انتخاب است. اگر می‌گوییم حرکت انسان اختیاری است، بدان معناست که می‌تواند هدف درست را تشخیص دهد و آن را برگزیند.

۲. هدایت ویژه با ارسال پیامبران وکتاب: هدایت تشریعی

- برای تشخیص درست هدف، خداوند دو چراغ راه به انسان داده است: عقل در درون وجود او و فرستادگان الهی در بیرون.
- امام کاظم (ع) به هشام بن حکم: «خداوند رسولانش را به سوی بندگان نفرستاد، جز برای آن که این بندگان در پیام الهی تعقل کنند. کسانی این پیام را بهتر می‌پذیرند که از معرفت برتری برخوردار باشند وآنان که در تعقل و تفکر برترند، نسبت به فرمان‌های الهی داناترند آن کس که عقلش کامل تر است، رتبه‌اش در دنیا و آخرت بالاتر است. خداوند دو حجت بر مردم دارد: حجتی آشکار و حجتی نهان. حجت آشکار، رسولان و انبیا و ائمه‌اند وحجت نهان، همان عقل انسان‌هاست.»
- عقل وسیله‌ی فهم پیام الهی است.

«إِنَّآ أَنزَلْنَا عَلَيْكَ الْكِتَابَ لِلنَّاسِ بِالْحَقِ فَمَنِ اهْتَدَى فَلِنَفْسِهِ وَمَن ضَلَّ فَإِنَّمَا يَضِلُّ عَلَيْهَا وَمَآ أَنتَ عَلَيْهِم بِوَكِيلٍ»

۱. انزال کتاب و وحی الهی حکیمانه است (هدایت تشریعی).

۲. هر کس هدایت را بپذیرد، به نفع خودش است و هر کس رد کند، به خودش زیان رسانده: اختیاری بودن هدایت (هدایت تکوینی).

۳. خود هر کس مسئول هدایت یا ضلالت خود است. رسالت پیامبر(ص) در حد تبلیغ است و وکیل هدایت آن‌ها نیست.

«رُسُلا مُبَشِّرِينَ وَمُنْذِرِينَ لِئَلا يَكُونَ لِلنَّاسِ عَلَى اللَّهِ حُجَّةٌ بَعْدَ الرُّسُلِ وَكَانَ اللَّهُ عَزِيزًا حَكِيمًا»

۱. پیامبران با دو ویژگی بشارت دهنده و هشداردهنده مبعوث شده‌اند.

۲. هدف از بعثت: اتمام حجت برای انسان‌ها و مسدود شدن راه بهانه‌گیری برآنان.

۳. عزت و حکمت خداوند، اتمام حجت بر انسان را با هدایت تشریعی رقم می‌زند.

– رابطه حجت ظاهر(انبیا) و حجت باطن(عقل): تقدم حجت باطن بر حجت ظاهر (کم رنگ کردن حجت درون، به بی تاثیری حجت برون می‌انجامد.) «وَمِنْهُمْ مَنْ يَسْتَمِعُونَ إِلَيْكَ أَفَأَنْتَ تُسْمِعُ الصُّمَّ وَلَوْ كَانُوا لَا يَعْقِلُونَ وَمِنْهُمْ مَنْ يَنْظُرُ إِلَيْكَ أَفَأَنْتَ تَهْدِي الْعُمْيَ وَلَوْ كَانُوا لَا يُبْصِرُونَ»

درس دوم – هدایت مستمر

فطرت مشترک ودین واحد

– به سبب ویژگی‌های فطری مشترک، خداوند یک برنامه‌ی کلی به انسان‌ها عنایت کرده تا آنان را به هدف مشترکی که در خلقتشان قرار داده است (تقرب به خداوند) برساند.

– محتوای اصلی دعوت پیامبران یکسان بوده و همه‌ی آن‌ها آورنده‌ی یک دین بوده‌اند.

– تعالیم پیامبران در برخی از احکام فرعی(چگونگی انجام نماز و روزه، پرداخت زکات، احکام خانواده و جامعه) تفاوت داشته، اما این تفاوت‌ها سبب نمی‌شد که اصل دین مختلف شود، چون همه‌ی آن‌ها در محورهای اصلی و اصل بسیاری از احکام (نماز، روزه، جهاد و امر به معروف و نهی از منکر) مشترک بودند.

«شَرَعَ لَكُمْ مِنَ الدّينِ ما وَصّى بِهِ نُوحاً وَ الَّذى أَوْحَيْنا إِلَيْكَ وَ ما وَصَّيْنا بِهِ إِبْراهِيمَ وَ مُوسى وَ عِيسى أَنْ أَقِيمُوا الدّينَ وَ لا تَتَفَرَّقُوا فِيهِ كَبُرَ عَلَى الْمُشْرِكِينَ ما تَدْعُوهُمْ إِلَيْهِ اللَّهُ يَجْتَبِى إِلَيْهِ مَنْ يَشاءُ وَ يَهْدى إِلَيْهِ مَنْ يُنِيبُ»

۱. خداوند یک دین برای پیامبران تشریح کرده.

۲. خداوند از پیامبران خواسته که دین واحد را به پا دارند و در آن اختلاف و تفرقه نکنند.

۳. دعوت پیامبران به ایمان به خدا ودین واحد بر محور فطرت و زدودن اختلافات، بر مشرکین سخت و ناگوار می‌آید.

«وَ قالُوا كُونُوا هُوداً أَوْ نَصارى تَهْتَدُوا قُلْ بَلْ مِلَّةَ إِبْراهِيمَ حَنِيفاً وَ ما كانَ مِنَ الْمُشْرِكِينَ»

«قُولُوا آمَنَّا ... لَا نُفَرِّقُ بَيْنَ أَحَدٍ مِنْهُمْ وَنَحْنُ لَهُ مُسْلِمُونَ»

۱.کسانی که از مردم می‌خواهند پیرو ادیان دیگری مانند یهودیت یا مسیحیت شوند، راه نادرستی می‌پیمایند. همه باید به آیین ابراهیم که همان اسلام است، دعوت کنند.

۲. هدایت شده‌ی واقعی کسی است که به همه پیامبران ایمان داشته و میان آنان تفرقه نیندازد.

«إِنَّ الدّينَ عِنْدَ اللّهِ الْإِسْلام»

دین خدا دارای ماهیتی است که بهترین معرف آن لفظ اسلام است (فطرت مشترک، ملازم با قرار دادن یک برنامه‌ی کلی برای انسان است): بنابراین پیدایش ادیان مختلف مورد قبول قرآن نیست.

علل آمدن پیامبران متعدد (علل تجدید نبوت‌ها)

۱. لزوم استمرار در دعوت وترویج پیوسته ی آن

۲. رشد تدریجی سطح فکر جوامع و اقوام: «وَمَا أَرْسَلْنَا مِن رَّسُولٍ إِلَّا بِلِسَانِ قَوْمِهِ لِيُبَيِّنَ لَهُمْ»

پیامبر(ص): «نحن مَعاشِرَ الأَنبیاءِ اُمِرنا أن نُکَلِّمَ النّاسَ عَلی قَدرِ عُقولِهِم»

۳. ازبین رفتن یا تحریف تعلیمات پیامبر پیشین

علت وجود ادیان مختلف در جهان

منشأ اختلاف و چند دینی، آن دسته از رهبران دینی بوده‌اند که به خاطر حفظ مقام وموقعیت ومنافع خود در برابر دعوت پیامبر جدید ایستادند و پیامبری او را انکار کردند و سبب اختلاف و چند دسته شدن پیروان پیامبران شدند: «وَمَا اخْتَلَفَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ إِلَّا مِن بَعْدِ مَا جَاءَهُمُ الْعِلْمُ بَغْيًا بَيْنَهُمْ ...»

ویژگی‌های پیامبران

۱. وحی: اختصاص به پیامبران ندارد، اما عالی‌ترین درجه‌ی آن مخصوص پیامبران است.

ای استخدام | E-ESTEKHDAM

۲. اعجاز: کارهای خارق‌العاده‌ای است تا مردم دریابند که پیامبر با خداوند ارتباط دارد.

۳. عصمت: عصمت از گناه، معلول ایمان و تقوا و عصمت از خطا و اشتباه، معلول بینش عمیق پیامبران است.

– «هموار کردن راه امکان هدایت» و «به درستی رسیدن دین الهی به مردم» مربوط به عصمت در دریافت و ابلاغ وحی است.

– «جلب اعتماد مردم به دین الهی» و «عدم امکان انحراف در تعالیم الهی» مربوط به عصمت در تعلیم و تبیین دین است.

– «شایستگی اسوه و الگو قرار گرفتن» و «عدم انجام کارهایی مخالف دستورات الهی» مربوط به عصمت در اجرای فرمان‌های الهی است.

– خداوند مسئولیت پیامبری را بر عهده‌ی کسانی قرار می‌دهد که می‌داند توانایی و ویژگی انجام این مسئولیت را دارند: «اللّهُ أَعْلَمُ حَيْثُ يَجْعَلُ رِسالَتَهُ»

آخرین پیام آور

پیامبر(ص) تمام کننده و پایان‌بخش پیامبران است: «مَا كَانَ مُحَمَّدٌ أَبَا أَحَدٍ مِنْ رِجَالِكُمْ وَلَكِنْ رَسُولَ اللَّهِ وَخَاتَمَ النَّبِيِّينَ»

علل ختم نبوت (علل بی نیازی انسان‌ها از کتاب جدید)

۱. آمادگی جامعه‌ی بشری برای دریافت برنامه‌ی کامل زندگی.

۲. حفظ قرآن کریم از تحریف.

۳. وجود امام معصوم پس از پیامبر اکرم(ص).

۴. پیش‌بینی راه‌های پاسخ‌گویی به نیازهای زمانه.

ویژگی‌های دین اسلام که سبب انطباق آن با نیازهای متغیر زمان می‌شود:

۱. توجه به نیازهای متغیر، در عین توجه به نیازهای ثابت: نیازهای ثابت مانند نیاز به امنیت، عدالت، شغل، معاشرت، ازدواج، تعلیم و تربیت و حکومت که اسلام برای آن‌ها قوانین ثابت دارد.

۲. وجود قوانین تنظیم کننده:

– به مقررات اسلامی خاصیت انطباق و تحرک داده است.

– بر همه‌ی احکام و مقررات اسلامی تسلط دارند.

– مانند بازرسان عالی، احکام و مقررات را تحت نظر قرار می‌دهند و کنترل می‌کنند. مثال: پیامبر اکرم(ص): «لا ضرر ولا ضرار فی الاسلام» و قرآن: «ما جَعَلَ عَلَيْكُمْ فِی الدِّينِ مِنْ حَرَجٍ»

۳. اختیارات حاکم و نظام اسلامی: شرایط خاصی که بر اثر تحولات و مسائل اجتماعی به وجود می‌آید، نیاز به قوانین و مقررات ویژه‌ی آن شرایط دارد: مانند صنعت بیمه و بانکداری

ای استخدام | E-ESTEKHDAM

درس سوم – معجزه‌ای از نوع کتاب

سند و دلیل نبوت

– ویژگی قرآن کریم: دلیل و سند جاودانه‌ی نبوت پیامبر اکرم(ص) است.

– برخی از پیامبران گذشته کتاب آسمانی داشتند، اما به عنوان معجزه مطرح نکردند.

– مفهوم تحدی: قرآن از مخالفان می‌خواهد اگر در الهی بودن این کتاب شک دارند، یک سوره مانند آن بیاورند، این دعوت به مبارزه را «تحدی» می گویند.

– آسان‌ترین راه برای غیر الهی نشان دادن اسلام و قرآن کریم، آوردن سوره‌ای مشابه یکی از سوره‌های این کتاب الهی است. قرآن کریم در این زمینه می‌فرماید: «وَإِنْ كُنْتُمْ فِي رَيْبٍ مِمَّا نَزَّلْنَا عَلَى عَبْدِنَا فَأْتُوا بِسُورَةٍ مِنْ مِثْلِهِ وَادْعُوا شُهَدَاءَكُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ فَإِنْ لَمْ تَفْعَلُوا وَلَنْ تَفْعَلُوا فَاتَّقُوا النَّارَ الَّتِي وَقُودُهَا النَّاسُ وَالْحِجَارَةُ أُعِدَّتْ لِلْكَافِرِينَ»

۱– تحدی یا مبارزه طلبی قرآن و جنبه‌ی اعجاز و فوق بشری بودن آن (شکاکان به حقانیت قرآن، به آوردن سوره‌هایی مانند قرآن، امر شده‌اند).

۲– جاودانگی اعجاز قرآن، قدرت آوردن سوره‌ای مثل قرآن برای همیشه از شکاکان نبوت سلب شده است.

۳–هیزم آتش جهنم، آدمیان وسنگ‌هاست که برای کافران آماده شده است و سرنوشت کسی است که بدون دلیل، منکر الهی بودن قرآن است.

جنبه‌های اعجاز قرآن کریم

– تحدی قرآن کریم منحصر به یکی از دو جنبه لفظی و محتوایی نیست.

۱. اعجاز لفظی

فصاحت و بلاغت قرآن کریم، زیبایی‌های لفظی، ساختار موزون کلمه‌ها و جمله‌ها، رسایی در معنا با وجود ایجاز و اختصار از نشانه‌های لفظی اعجاز قرآن کریم است که در طول تاریخ سبب نفوذ خارق‌العاده‌ی این کتاب آسمانی در افکار و نفوس شده است. مثال: سران مکه افرادی را مأمور کرده بودند که نگذارند مردم آیات قرآن را بشنوند.

۲. اعجاز محتوایی

الف. انسجام درونی در عین نزول تدریجی

آثار اولیه دانشمندان با آثار دوران کمالشان متفاوت است، اما نه تنها میان بیش از شش هزار آیه‌ی قرآن کریم که در طول ۲۳ سال نازل شده و درباره‌ی موضوعات متنوعی مانند توحید، معاد، انسان و ... سخن گفته، تعارض و ناسازگاری نیست، بلکه هماهنگ ومؤید یکدیگرند.

«أَفَلَا يَتَدَبَّرُونَ الْقُرْآنَ وَلَوْ كَانَ مِنْ عِنْدِ غَيْرِ اللَّهِ لَوَجَدُوا فِيهِ اخْتِلَافًا كَثِيرًا»

مفهوم کلی: یکی از دلایل الهی بودن قرآن، نبودن اختلاف و ناسازگاری در محتوای این کتاب است.

ب. تأثیر ناپذیری از عقاید دوران جاهلیت

ای استخدام | E-ESTEKHDAM

قرآن کریم به شدت با آداب جاهلی مبارزه کرد و از موضوع‌هایی چون عدالت‌خواهی، علم، دوستی و... که از آرمان‌های مقدس بشریت به‌شمار می‌روند، سخن گفت و علم و نویسندگی را تکریم کرد: «اقْرَأْ بِاسْمِ رَبِّکَ الَّذِی خَلَقَ ... الَّذِی عَلَّمَ بِالْقَلَمِ عَلَّمَ الْإِنْسَانَ مَا لَمْ یَعْلَمْ»

ج. جامعیت و همه جانبه بودن

قرآن کریم در مورد همه‌ی مسائل مهم وحیاتی که انسان در هدایت بدان نیاز دارد، سخن گفته و چیزی را فروگذار نکرده است و از امور معنوی و آخرت و مسئولیت‌های سیاسی و اجتماعی او و رابطه‌ی وی با انسان‌های دیگر سخن می‌گوید.

د. تازگی و شادابی دائمی

- قرآن کریم کتاب دیروز، امروز و فرداهای انسان‌هاست.

- کتاب قرآن، افق‌های جدیدی از حکمت، علم و معرفت را به روی جویندگان می‌گشاید.

- هرچه زمان بگذرد وانسان‌ها به درجات عالی‌تری از فرهنگ و دانش برسند، درخشندگی و شادابی قرآن بیشتر نمایان خواهد شد.

ه. ذکر نکات علمی بی‌سابقه

- زوجیت در گیاهان: «ما زمین را گستراندیم و کوه‌های بلند و استوار را بنا نهادیم و از هر گیاهی به‌صورت زوج در آن رویاندیم.»

- زوجیت در همه‌ی موجودات: «از هر چیز دو گونه آفریدیم.»

- جاذبه‌ی میان ستارگان: «خداوند آسمان‌ها را با ستون‌هایی که برای شما دیدنی نیستند، برپا داشته است.»

امّی بودن پیامبر(ص) و نوع اعجاز ایشان

از موضوعات شگفت انگیز و زیبا، عرضه‌ی قرآن کریم توسط پیامبری امّی و درس نخوانده بودکه یک عامل تأثیرگذار مثبت در بی‌اثر کردن تردید شکاکان نبوت ایشان وکج‌اندیشان بود:

«وَمَا کُنْتَ تَتْلُو مِنْ قَبْلِهِ مِنْ کِتَابٍ وَلَا تَخُطُّهُ بِیَمِینِکَ إِذًا لَارْتَابَ الْمُبْطِلُونَ»

درس چهارم - گستره‌ی رسالت پیامبر(ص)

قلمرو رسالت

۱.دریافت و ابلاغ وحی

«لَقَدْ مَنَّ اللَّهُ عَلَى الْمُؤْمِنِینَ إِذْ بَعَثَ فِیهِمْ رَسُولًا مِنْ أَنْفُسِهِمْ یَتْلُو عَلَیْهِمْ آیَاتِهِ»

۱. منت خداوند بر مؤمنان: برانگیختن پیامبری از میان خودشان.

۲. دریافت و ابلاغ وحی: اولین قلمرو رسالت

۳. تعلیم و تبیین تعالیم وحی (مرجعیت دینی)

گفتار و رفتار پیامبر(ص) اولین و معتبرترین مرجع علمی برای فهم عمیق آیات الهی و جزئیات احکام و قوانین است.

«وَيُزَكِّيهِمْ وَيُعَلِّمُهُمُ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ وَإِنْ كَانُوا مِنْ قَبْلُ لَفِي ضَلَالٍ مُبِينٍ»

۱. مرجعیت دینی.

۲. وضعیت مردمان همزمان با رسالت در عربستان، گمراهی آشکار و جاهلیت بود.

۳. اجرای قوانین الهی از طریق ولایت بر جامعه (ولایت ظاهری)

– امام باقر(ع): «بنی الإسلام علی خمس: علی الصلاة والزکاة والصوم والحج والولایة ولم ینادَ بشیء کما نودی بالولایة – اسلام بر پنج پایه اسنوار است: بر نماز، زکات، روزه، حج و ولایت وآنطور که به ولایت دعوت شده به چیز دیگری دعوت نشده است.»

– پیامبر اکرم(ص)، مسجد مدینه را محل حکومت و رهبری خود قرار داد و به اجرای احکام خداوند در همه‌ی ابعاد سیاسی، اقتصادی، نظامی، فرهنگی و گسترش عدالت پرداخت.

دلایل ضرورت تشکیل حکومت اسلامی

۱. جامعیت دین اسلام

۲. ضرورت اجرای احکام اسلامی مانند عدالت اجتماعی

«لَقَدْ أَرْسَلْنَا رُسُلَنَا بِالْبَيِّنَاتِ وَأَنْزَلْنَا مَعَهُمُ الْكِتَابَ وَالْمِيزَانَ لِيَقُومَ النَّاسُ بِالْقِسْطِ»

مفهوم کلی: یکی از اهداف ارسال پیامبران با کتاب و وسیله‌ی سنجش(میزان)، آن بود که مردم، جامعه‌ای بر پایه‌ی عدل بنا کنند و این هدف، بدون تشکیل حکومت میسر نیست.

«فَلِذَلِكَ فَادْعُ وَاسْتَقِمْ كَمَا أُمِرْتَ وَلَا تَتَّبِعْ أَهْوَاءَهُمْ وَقُلْ آمَنْتُ بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ مِنْ كِتَابٍ وَأُمِرْتُ لِأَعْدِلَ بَيْنَكُمُ ...»

– دریافت و ابلاغ وحی.

– لزوم ایستادگی در برابر مشکلاتی که برای اجرای فرمان‌های الهی پیش می‌آید.

– ایمان به وحی الهی.

– ضرورت تشکیل حکومت اسلامی برای اجرای احکام اسلامی و ولایت ظاهری

۳. پذیرش هدایت الهی و نپذیرفتن حاکمیت طاغوت

مفهوم طاغوت و حکم مراجعه به آن: کسانی که به مردم فرمان می‌دهند و قانون‌گذاری می‌کنند، در حالی که خداوند آن‌ها را تعیین نکرده و فرمان و قانون‌شان نشأت گرفته از قرآن و فرمان الهی نیست، طاغوت هستند و مراجعه به آن‌ها حرام است.

«قُلْ أَطِيعُوا اللَّهَ وَالرَّسُولَ فَإِنْ تَوَلَّوْا فَإِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ الْكَافِرِينَ»

۱. اطاعت از خدا و رسول او برای اجرای قوانین الهی واجت است.

۲. کافر شدن و بی نصیبی از محبت خداوند، معلول روی بر تافتن از اطاعت و سرپرستی خدا و پیامبر(ص) است.

«اللَّهُ وَلِيُّ الَّذِينَ آمَنُوا يُخْرِجُهُمْ مِنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ وَالَّذِينَ كَفَرُوا أَوْلِيَاؤُهُمُ الطَّاغُوتُ يُخْرِجُونَهُمْ مِنَ النُّورِ إِلَى الظُّلُمَاتِ أُولَئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ»

۱. سرپرست و ولی حقیقی انسان خداست و قبول ولایت الهی به زمان خاصی مربوط نیست. کسی می‌تواند از تاریکی به نور درآید که ولایت و سرپرستی خدا را بپذیرد و با ایمان باشد.

۲. پذیرش ولایت طاغوت، سبب گمراهی و خروج از روشنایی و رفتن به تاریکی می‌شود.

۳. نتیجه‌ی ولایت طاغوت، گرفتار شدن درآتش جهنم است.

«أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ يَزْعُمُونَ أَنَّهُمْ آمَنُوا بِمَا أُنْزِلَ إِلَيْكَ وَمَا أُنْزِلَ مِنْ قَبْلِكَ يُرِيدُونَ أَنْ يَتَحَاكَمُوا إِلَى الطَّاغُوتِ وَقَدْ أُمِرُوا أَنْ يَكْفُرُوا بِهِ وَيُرِيدُ الشَّيْطَانُ أَنْ يُضِلَّهُمْ ضَلَالًا بَعِيداً»

لازمه‌ی ایمان راستین به وحی الهی، عدم پذیرش حکمیت طاغوت است. مفهوم کلی:کسانی که می‌پندارند به دین خدا ایمان دارند (ایمان پنداری و ادعای ایمان) اما به طاغوت مراجعه می کنند، شیطان آنان را فریب داده است و در گمراهی آشکار به سر می‌برند.

۴. حفظ استقلال جامعه‌ی اسلامی در برابر کفار

– قرآن از مسلمانان می‌خواهد که سلطه‌ی بیگانگان را نپذیرند (قاعده‌ی نفی سبیل)

– تشکیل حکومت اسلامی سبب می‌شود جامعه‌ی اسلامی استقلال خود را حفظ کند و بیگانگان راهی برای تسلط بر مسلمانان نیابند: «وَلَنْ يَجْعَلَ اللَّهُ لِلْكَافِرِينَ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ سَبِيلًا»

ولایت معنوی: برترین مقام پیامبر(ص)

– رسول خدا (ص) با عبودیت و بندگی به مرتبه‌ای نائل شد که می‌توانست عالم غیب را مشاهده کند، واسطه‌ی فیض خالق به مخلوق شود و در عالم طبیعت تصرف کند.

– بهره‌مندی انسان‌ها از هدایت معنوی که نمونه‌ی ولایت معنوی است، به درجه‌ی ایمان و عمل آن‌ها بستگی دارد.

– حضرت علی(ع): «روزی رسول خدا(ص) هزار باب از علم به رویم گشود که از هر کدام، هزار باب دیگر گشوده می‌شد.»

درس پنجم – تداوم رسالت

– قلمرو اول رسالت، یعنی دریافت وابلاغ وحی با رحلت پیامبر اکرم(ص) پایان می‌پذیرد ولی دو قلمرو دیگر؛ یعنی «مرجعیت دینی» و «ولایت ظاهری» تداوم می‌یابد و «ولایت معنوی» نیز ادامه می‌یابد.

– با گذشت زمان، گسترش سرزمین اسلامی و ظهور فرقه‌ها و ... نیاز به امام ورهبری همچنان وجود دارد.

– از آن‌جا که تشخیص عصمت برای انسان‌ها ممکن نیست، تنها کسی که می‌تواند فرد شایسته‌ی مقام امامت را معرفی کند، خداست.

ای استخدام | E-ESTEKHDAM

تعیین امام

۱. معرفی امام در مراسم دعوت خویشان (یوم‌الدار و یوم‌الانذار)

سه سال بعد از بعثت، پیامبر(ص) در یک دعوت آشکار از جانب خداوند فرمان یافت خویشان نزدیک خود را انذار کند. پس از سکوت بنی هاشم که به پیروزی و گسترش دین پیامبر امیدی نداشتند و اعلام آمادگی و وفاداری حضرت علی(ع) فرمود: «همانا این علی(ع)، برادر من، ولی من و جانشین من در میان شما خواهد بود؛ فرمانش را بشنوید و از او اطاعت کنید.»

۲. نزول آیه‌ی ولایت

«إِنَّمَا وَلِيُّكُمُ اللَّهُ وَرَسُولُهُ وَالَّذِينَ آمَنُوا الَّذِينَ يُقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَيُؤْتُونَ الزَّكَاةَ وَهُمْ رَاكِعُونَ»

۱. ولایت، خاص خدا و رسول او و برخورداران از ویژگی‌های خاص یعنی علم و عصمت است: تعیین ویژگی‌های ولیّ و سرپرست مسلمانان در این آیه.

۲. حضرت علی(ع) در رکوع انگشتری خود را به فقیری صدقه دادند: شأن نزول.

پیامبر(ص) با شتاب و در حالی که آیه را می‌خواند به مسجد آمد و اعلام کرد که مصداق این آیه امام علی(ع) است تا مردم به چشم خود ببینند و از زبان پیامبر(ص) بشنوند و امکان کتمان و مخفی کردن آن از بین برود.

۳. نزول آیه‌ی تطهیر

«إِنَّما يُرِيدُ اللَّهُ لِيُذْهِبَ عَنْكُمُ الرِّجْسَ أَهْلَ الْبَيْتِ وَ يُطَهِّرَكُمْ تَطْهِيراً»

مفهوم کلی: عصمت اهل بیت(ع)؛ زیرا آنان را از هرگونه رجس و پلیدی دور می‌دارد و به این علت سخن و عمل آنان ملاک است.

برای این‌که مردم از این موضوع مطلع شوند، پیامبر(ص) مدت‌ها هر روز صبح، هنگام رفتن به مسجد از در خانه‌ی فاطمه(س) می‌گذشت و آیه‌ی تطهیر را می‌خواند.

۴. حدیث جابر

«يا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ وَأُولِي الْأَمْرِ مِنْكُمْ فَإِنْ تَنَازَعْتُمْ فِي شَيْءٍ فَرُدُّوهُ إِلَى اللَّهِ وَالرَّسُولِ إِنْ كُنْتُمْ تُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ ذَلِكَ خَيْرٌ وَأَحْسَنُ تَأْوِيلًا»

۱. هر مسلمانی در هر زمانی باید در کارهای خود فرمانبردار خداوند، پیامبر(ص) و صاحبان امر باشد که لازمه‌ی آن عصمت امام است.

۲. اگر مسلمانان در زندگی اجتماعی خود به اختلاف و کشمکش دچار شدند، باید اختلاف خود را پیش خدا ورسول برند.

۳. شرط ارجاع اختلافات و منازعات به خدا و رسول، ایمان به خدا و معاد(روز رستاخیز) است.

وقتی این آیه نازل شد، جابربن عبدالله انصاری از پیامبر(ص) خواست تا اولوالأمر را معرفی کنند و ایشان امامان دوازده‌گانه را نام بردند و مصداق اولوالأمر را مشخص نمودند.

ای استخدام | E-ESTEKHDAM

۵. حدیث ثقلین

– پیامبر اکرم به‌طور مکرر، از جمله در روزهای آخر عمر خود فرمودند: «إانی تارک فیکم الثقلین کتاب الله وعترتی ما ان تمسکتم بهما لن تضلوا بعدی: کتاب الله فیه‌الهدی والنور حبل ممدود من السماء الی الارض وعترتی اهل بیتی وان اللطیف الخبیر قد اخبرنی‌انهما لن یفترقا حتی یردا علی الحوض وانظروا کیف تخلفونی فیهما»

– پیام: این حدیث بیانگر همیشگی بودن معصوم و جاودانگی آنان در کنار قرآن و لازم و ملزوم بودن آنان با قرآن (همانند لازم و ملزوم بودن قرآن و پیامبر) و ضرورت تمسک به آنان است.

۶. حدیث منزلت

پیامبر اکرم(ص) بارها به حضرت علی(ع) فرمودند: «أنت منی بمنزلة هارون من موسی، إلا أنه لا نبی بعدی» که بیانگر الهی بودن مقام امامت و ختم نبوت است.

۷. حدیث غدیر

«یَا أَیُّهَا الرَّسُولُ بَلِّغْ مَا أُنْزِلَ إِلَیْکَ مِنْ رَبِّکَ وَإِنْ لَمْ تَفْعَلْ فَمَا بَلَّغْتَ رِسَالَتَهُ وَاللَّهُ یَعْصِمُکَ مِنَ النَّاسِ...»

۱. خداوند مأموریتی را به پیامبر محول کرده و از وی می‌خواهد آن را به مردم برساند.

۲. اهمیت این مأموریت به اندازه‌ی اهمیت رسالت است.

۳. انجام دادن این مأموریت، خطرهای بزرگی به دنبال دارد اما خداوند، خود جان رسول خدا(ص) را تضمین می‌کند، زیرا ابلاغ این پیام، منافع برخی را به خطر می‌انداخت و احتمال مخالفت بود.

بعد از نزول آیه‌ی تبلیغ، پیامبر(ص) فرمود: «ایهاالنَّاسُ، مَنْ اَوْلی الناس بالمؤمنین مِنْ اَنْفُسِکُمْ» و بازتاب آن قبول ولایت و سرپرستی خدا و رسول بود. سپس فرمود: «من کنت مولاه، فهذا علی مولاه» مولی به معنای سرپرست است، نه دوست.

درس ششم – جایگاه امامت

لفظ شیعه در قرآن

«وَ إِنَّ مِنْ شیعَتِهِ لَإِبْراهیمَ»

مفهوم کلی: حضرت ابراهیم(ع)، شیعه‌ی حضرت نوح(ع) است؛ یعنی پیرو او می‌باشد.

«وَدَخَلَ الْمَدِینَةَ عَلَى حِینِ غَفْلَةٍ مِّنْ أَهْلِهَا فَوَجَدَ فِیهَا رَجُلَیْنِ یَقْتَتِلَانِ هَذَا مِن شِیعَتِهِ وَهَذَا مِنْ عَدُوِّهِ»

مفهوم کلی: در قرآن کریم، پیروان حضرت موسی(ع) نیز «شیعه» (طرفدار) او نامیده شده‌اند.

دستور به پیروی از امیرالمؤمنین (ع)

– رسول خدا (ص) به مردم تأکید می‌کرد که پیروی از امام علی (ع) و عمل به دستورات او مانع گمراهی و سرگردانی می‌شود و نجات جامعه‌ی بشری را به همراه دارد.

- جابربن عبدالله انصاری می‌گوید: «روزی در کنار خانه‌ی خدا بودیم که رسول خدا (ص) فرمود: سوگند به خدایی که جانم دردست قدرت اوست، این مرد و کسانی که از او پیروی کنند، رستگارند و در روز قیامت، اهل نجات‌اند.» در همین هنگام آیه‌ی «إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ أُولَئِكَ هُمْ خَيْرُ الْبَرِيَّةِ » بر پیامبر خدا نازل شد.

- به دلیل فرهنگ جاهلی، بسیاری از افراد در لحظات حساس و سرنوشت‌ساز، به جای فرمان الهی، به سوی فرمان بزرگان قوم متمایل می‌شدند. قرآن کریم ضمن اشاره به این میل جاهلی، می‌فرماید: «آیا به دنبال حکم جاهلیت هستند؟ وچه کسی بهتر از خدا حکم می‌کند برای مردمی که یقین دارند؟»

- حدیث: «عَلِيٌّ مَعَ الْقُرْآنِ، وَالْقُرْآنُ مَعَ عَلِيٍّ » تأکیدی بر حدیث ثقلین است؛ زیرا یکی از مصادیق عترت که از قرآن جدایی ناپذیر است، علی (ع) می‌باشد.

حضرت علی (ع) تربیت یافته‌ی پیامبر گرامی

- حضرت علی (ع): «خداوند بزرگ‌ترین فرشته‌ی خود را همراه رسول خدا قرار داد ... ومن در نهایت عشق و شیفتگی از آن حضرت تبعیت می‌کردم و ایشان را همراهی می‌نمودم.» این تربیت بدان جهت بود که ایشان پس از رسول خدا (ص) راه آن حضرت را ادامه دهد و با تکیه بر دانش الهی، مردم را در احکام دینی هدایت کند.

- مقام علمی حضرت علی (ع): رسول خدا (ص) فرمود: «أنَا مَدينَةُ العِلمِ وعَلِيٌّ بابُها، فَمَن أرادَ العِلمَ فَليَأتِ البابَها».

پیام:

۱. حضرت علی (ع) پس از رسول خدا (ص) از همه داناتر است.

۲. حضرت علی (ع) در علم خود معصوم است. وگرنه رسول خدا نمی‌فرمود که همه باید به ایشان مراجعه کنند «فمن أرادَ العِلمَ فَليَأتِ البابَها».

۳. بر مردم واجب است که از دانش علی (ع) بهره ببرند و مطابق نظر ایشان عمل کنند؛ زیرا ایشان راه رسیدن به علم پیامبر است.

- رسول خدا (ص): «کسی به فلاح می‌رسد که پیرو تو باشد و به هلاکت می‌رسد کسی که از تو دوری گزینند. مثل تو و امامان از فرزندان تو، مثل کشتی نوح است؛ هر کس بر آن سوار شود نجات یابد و هر کس سرپیچی کند، هلاک شود. مثل شما مثل ستارگان آسمان است که چون ستاره‌ای غایب شود، ستاره‌ای دیگر طلوع می‌کند تا روز قیامت.»

- مقام و منزلت حضرت علی (ع) به خاطر «ایمان» بی نظیر و «عمل» بی‌مانند ایشان است.

- حضرت علی (ع)، «عدالت اجتماعی» را رسالت پیامبران می‌شمرد و وقتی به حکومت رسید، بازگشت به عدالت و مساوات را سرلوحه‌ی کار خود قرار داد.

- ائمه (ع) از عدل به عنوان یک اصل اساسی اسلام یاد می‌کردند و بی‌توجهی به آن را، بی توجهی به یک اصل اسلام می‌شمردند.

تشیع و وحدت مسلمانان

۱. مستکبران جهان، در صدد نابودی اسلام و ضعیف نگه داشتن همه‌ی مسلمانان هستند. راهی که برای این هدف خود انتخاب کرده‌اند، تفرقه و جنگ میان مسلمانان است.

۲. از اهانت و توهین به مقدسات سایر مسلمانان خودداری کنیم. دشمنان با توهین‌ها، بذر دشمنی میان مسلمانان را می‌کارند.

۳. خود را از سایر مسلمانان دور ندانیم و برای آبادانی اسلام همکاری کنیم. رسول خدا (ص): «کسی که صبح خود را آغاز کند و در اندیشه‌ی رسیدگی به مسلمانان نباشد، مسلمان نیست.»

۴. از مظلومان مسلمان دفاع کنیم. رسول خدا (ص): «هر کس فریاد دادخواهی مظلومی را که از مسلمانان یاری می‌طلبد، بشنود، اما به یاری آن مظلوم بر نخیزد، مسلمان نیست.»

۵. اعتقادات خود را با استدلال، ارتقاء ببخشیم. دفاع منطقی از اعتقادات، دل‌ها را به یکدیگر نزدیک می‌کند.

۶. به عنوان یک پیرو امیرالمؤمنین، به گونه‌ای زندگی کنیم که سبب بدبینی دیگران به تشیّع نشویم. شیعه با عمل سبب علاقه‌مندی مردم به پیامبر و اهل بیت می‌شود و شیعه‌ی بدون عمل، دوری مردم را در پی دارد و این خود گناه بزرگی محسوب می‌گردد. امام صادق (ع): «کونُوا لَنا زَیْناً وَ لا تَکونُوا عَلَیْنا شَیْناً»

درس هفتم – وضع فرهنگی و سیاسی عصر ائمه(ع)

«وَ مَا أَرْسَلْنَا من قَبْلِکَ إِلاَّ رِجَالاً نُّوحِی إِلَیْهِم مِّنْ أَهْلِ الْقُرَى أَفَلَمْ یَسِیرُواْ فِی الأَرْضِ فَیَنظُرُواْ کَیْفَ کَانَ عَاقِبَةُ الَّذِینَ مِن قَبْلِهِمْ وَلَدَارُ الآخِرَةِ خَیْرٌ لِّلَّذِینَ اتَّقَواْ أَفَلاَ تَعْقِلُونَ»

۱. درخواست قرآن کریم، نظر در تاریخ گذشتگان و عبرت از آن است.

۲. از نظر قرآن کریم، زندگی انسان‌هایی مورد قبول است که به آخرت توجه کرده (اصالت ندادن به دنیا)، تقوا (پروا) پیشه باشند و با تفکر زندگی کنند. تاریخ برای اهل تعقل عبرت‌آموز است.

«أَ فَإِنْ ماتَ أَوْ قُتِلَ انْقَلَبْتُمْ عَلى أَعْقابِکُمْ وَ مَنْ یَنْقَلِبْ عَلى عَقِبَیْهِ فَلَنْ یَضُرَّ اللَّهَ شَیْئاً وَ سَیَجْزِی اللَّهُ الشَّاکِرِینَ»

۱. مهم‌ترین خطری که پس از رحلت پیامبر(ص)، مسلمانان را تهدید می‌کرد، بازگشت به دوران جاهلی، انحراف از مسیر الهی، دور شدن از جامعه‌ی توحیدی و پشت پا زدن به معیارهای اسلامی است.

۲. سپاسگزاران واقعی نعمت وجود رسول خدا(ص) پس از رحلت او، کسانی هستند که به جاهلیت بازنگردند و به شیوه‌ی پیامبر(ص) زندگی را ادامه دهند.

نشانه‌های بازگشت مسلمانان به جاهلیت به بیان امام علی (ع)

۱. پوشیده شدن حق و رواج باطل

۲. رایج شدن دروغ بر خدا و پیامبر

۳. کم بها شدن قرآن (وقتی به درستی خوانده شود)

۴. توجه به ظاهر قرآن و بی‌توجهی به حقیقت آن (وقتی به نفع دنیاطلبان معنایش کنند)

۵. کم شدن خیر و گسترش منکر

۶. اختلاف و پراکندگی میان مردم

۷. دوری از عمل به راهنمایی‌های قرآن

۸. حرام شدن حلال‌ها

۹. شکستن پیمان‌ها

۱۰. گسترش ظلم و بی‌عدالتی

۱۱. سخت شدن زندگی هم بر دین خواهان و هم بر دنیاطلبان

۱۲.کمک خواستن از خود ظالمان برای دفع ظلم

- حضرت علی(ع)، حاکم شدن بنی امیه را نتیجه‌ی سستی مسلمانان در دفاع از حق می‌داند.

مشکلات سیاسی، اجتماعی و فرهنگی پس از رحلت رسول خدا(ص)

۱. ممنوعیت از نوشتن احادیث پیامبر اکرم(ص)

- اشکال‌های اساسی نگهداری حدیث از طریق حافظه:

۱- احتمال خطا در نقل احادیث افزایش می‌یافت و امکان کم و زیاد شدن عبارت‌ها یا فراموش شدن اصل آن فراهم می‌شد.

۲- شرایط مناسب برای جاعلان حدیث فراهم شد که بر اساس اغراض شخصی به جعل و تحریف حدیث بپردازند یا به نفع حاکمان ستمگر از نقل برخی احادیث خودداری کنند.

۳- نوشته نشدن حدیث سبب می‌شد که مدرک و منبعی که از طریق آن بتوان احادیث درست را از نادرست تشخیص داد، در دست نباشد.

۴- مهمترین: مردم و محققان از یک منبع مهم هدایت بی‌بهره می‌ماندند و به ناچار، سلیقه‌ی شخصی را در احکام دینی دخالت می‌دادند.

- این وضع برای پیروان ائمه پیش نیامد؛ زیرا احادیث پیامبر نزد ایشان حفظ شده بود.

۲. تحریف در معارف اسلامی و جعل احادیث

- برخی از عالمان وابسته به قدرت و گروهی از علمای اهل کتاب مانند کعب‌الحبار به تفسیر و تبیین آیات قرآن و معارف اسلامی مطابق با افکار خود و منافع قدرتمندان پرداختند.

- برخی از آن‌ها در مساجد می‌نشستند و داستان‌های خرافی درباره‌ی پیامبران برای مردم نقل می‌کردند. این مطالب در کتاب‌های تاریخی و تفسیری مردم راه می‌یافت و سبب گمراهی بسیاری از مسلمانان می‌شد.

- حاکمان بنی امیه و بنی عباس به اندیشه‌هایی میدان می‌دادند که به قدرت آنان کمک می‌کرد و مردم را مطیع آنان می‌گرداند.

- برخی از دنیادوستان برای نزدیکی به حاکمان، احادیثی از قول پیامبر اکرم(ص) جعل می‌کردند و از حاکمان جایزه می‌گرفتند.

- مسائلی که زمینه را برای جعل و تحریف به احادیث پیامبر (ص) آماده کرد، منع نوشتن احادیث پیامبر (ص) و نیاز حاکمان جور به توجیه موقعیت خود بود.

ای استخدام | E-ESTEKHDAM

۳. ظهور شخصیت‌ها و الگوهای غیرقابل اعتماد

هر چه از زمان پیامبر(ص) فاصله می‌گیریم، شخصیت‌های اصیل اسلامی به انزوا کشیده می‌شوند و افرادی که در اندیشه و عمل و اخلاق از معیارهای اسلامی به‌دورند، در جامعه جایگاهی برجسته پیدا می‌کنند و در دستگاه حکومت بنی امیه و بنی عباس صاحب موقعیت و شهرت می‌شدند.

۴. تبدیل حکومت عدل نبوی به سلطنت قیصری و کسرایی

- ملاک برتری و برابری که در زمان پیامبر خدا (ص) تقوا بود، زیر پا نهاده شد.

- جاهلیت در لباس جدید وارد زندگی اجتماعی مسلمانان شد. شخصیت‌های باتقوا، جهادگر و مورد احترام پیامبر منزوی شدند و طالبان قدرت و ثروت، قرب و منزلت یافتند.

- آن دسته از افراد که در جبهه‌ی دشمنان اسلام بودند، با تزویر و نیرنگ خود را در جبهه‌ی دوستان قرار دادند.

درس هشتم – احیای ارزش‌های راستین

پاداش و مزد رسالت پیامبر (ص)

«قُل ما اَسأَلُکُم عَلَیهِ مِن اَجر إلا مَن شاءَ اَن یَتخِذَ إلی رَبه سبیلاً»: کسانی که راهی به‌سوی خدا پیش گیرند و هدایت الهی را بپذیرند، پاداش رسالت را خواهند داد.

«قُل لا أسأَلُکُم عَلَیهِ اَجرا إلا المَوَدةَ فِی القُربی ...»: مودّت همراه با اطاعت از اهل بیت (ع)، پاداش رسالت پیامبر (ص) است.

«قُلْ مَا سَأَلْتُكُمْ مِنْ أَجْرٍ فَهُوَ لَكُمْ إِنْ أَجْرِيَ إِلَّا عَلَى اللَّهِ»: مودّت به نفع خود مردم است (سود مزدخواهی پیامبر در برابر رسالت خویش).

تلاش و مجاهدت امامان در قالب مسئولیت‌های دوگانه‌ی مقام امامت

الف. اقدامات مربوط به مرجعیت دینی

۱. تعلیم و تفسیر قرآن کریم: بیان معارف آن و آشکار کردن رهنمودهای قرآن.

۲. اقدام برای حفظ سخنان و سیره‌ی پیامبر(ص): مثال: حدیث سلسلة الذهب از امام رضا(ع): «کلمه لا اله الا الله حصنی فمن دخل حصنی امن من عذابی، بشرطها و شروطها و انا من شروطها». مقصود امام این است که تجلی توحید در زندگی اجتماعی با ولایت امام است.

۳. تبیین معارف اسلامی متناسب با نیازهای نو: مثال: کتاب «نهج‌البلاغه»، «غررالحکم و دررالکلم»، «صحیفه‌ی سجادیه» و کتب اربعه: «کافی» از مرحوم کلینی؛ «من لا یحضره الفقیه» از مرحوم صدوق؛ «التهذیب» و «الاستبصار» از مرحوم شیخ طوسی

۴. تربیت شخصیت‌های اسلامی

ب. مجاهده در راستای ولایت ظاهری

- جهات مبارزه‌ی امامان با حاکمان زمان خود: اوّل، از آن جهت که رهبری و اداره‌ی جامعه از جانب خداوند به آنان سپرده شده بود و لازم بود حاکمان غاصب را برکنار کنند. دوم، از آن جهت که سکوت در مقابل ظلم و زیر پا گذاشتن قوانین اسلامی را گناه می‌دانستند و معتقد بودند بر اساس وظیفه‌ی امر به معروف و نهی از منکر، باید با آنان مقابله و مبارزه کرد.

– اصول امامان در مجاهده در راستای ولایت ظاهری:

۱. عدم تأیید حاکمان

۲. معرفی خود به عنوان امام بر حق

این دو اصل، همواره برای حاکمان زمان هم روشن بود.

۳. آگاهی بخشی به مردم: ائمه‌ی اطهار(ع)، راه رهایی مسلمانان را آگاه شدن می‌دانستند و این امر یک اصل اساسی بود.

۴. انتخاب شیوه‌ی درست مبارزه: تا هم تفکر اصیل اسلام راستین باقی بماند و هم بنای ظلم سست شود. مثال: تقیّه؛ یعنی اقدامات خود را مخفی نگه دارند، به گونه‌ای که در عین ضربه زدن به دشمن، کم‌تر ضربه بخورند.

شیوه های مختلف مبارزه‌ی ائمه (ع)

– حضرت علی (ع) پس از محروم شدن از رهبری جامعه، برای حفظ نظام نوپای اسلامی سکوت پیشه کرد.

– امام حسن (ع) دستور جهاد علیه معاویه را صادر کرد و سرانجام به علت نیرنگ‌های معاویه که فرماندهان سپاه امام را از نبرد با خود منصرف کرد، با او صلح کرد.

– امام حسین (ع) در زمان معاویه صلح را در پیش گرفت و در زمان یزید علیه او قیام کرد.

– امام سجاد (ع) در کنار گسترش معارف از طریق دعا، به تجدید بنای سازمان تشیّع پرداخت و تشیّع به عنوان یک جریان بزرگ فکری و سیاسی در جامعه حضور فعال پیدا کرد.

– در زمان امام باقر (ع) زمان معرفی اسلام اصیل فرا رسید. امام اقدام علمی و فرهنگی مهمی را آغاز کرد و آن پایه گذاری یک مدرسه‌ی علمی بزرگ در مدینه بود که با توجه به ظهور فرقه‌ها ضروری بود. به زید برادر خود اجازه‌ی قیام نداد.

– در زمان امام صادق (ع) ناخوشنودی نسبت به بنی امیه به اوج رسیده بود. امام مبارزه‌ی خود را علنی‌تر کرد و در روز عرفه، حق حکومت را ازآن خود اعلام کرد. به زید، عموی خود نیز اجازه‌ی قیام داد.

– امامت امام رضا (ع) در دوران هارون بسیار سخت بود و در دوره‌ی مأمون زمینه‌ی فعالیت شیعیان بیش‌تر شد و امام به اجبار ولیعهدی را پذیرفت.

ج. ولایت معنوی امامان

– پس از رسول خدا (ص)، ائمه‌ی اطهار (ع) واسطه‌ی خیر و برکت و رحمت در جهان هستی هستند و به اذن خداوند، از طریق معنوی و غیبی به نیازهای مؤمنان پاسخ می‌دهند.

– مقام و منزلت انسان‌های با فضیلت، ناشی از بندگی واقعیشان در برابر خداست.

ای استخدام | E-ESTEKHDAM

درس نهم – خورشید پنهان

– امام حسن عسگری (ع)، حضرت مهدی را از گزند حاکمان عباسی حفظ نمود و ایشان را به یاران نزدیک و مورد اعتماد نشان می‌داد و به عنوان امام بعد از خود معرفی می کرد.

– **غیبت صغری:** مرحله اول امامت ایشان که از سال ۲۶۰ تا سال ۳۲۹ طول کشید، غیبت صغری نامیده می‌شود در این دوره امام از طریق «نواب اربعه» یا «نواب خاص» پیروان خود را رهبری می کرد.

– **غیبت کبری:** شش روز مانده به درگذشت آخرین نایب، امام عصر (عج) برای ایشان نامه‌ای نوشت و فرمود پس از خود جانشینی نیست و مرحله دوم امامت آغاز شد.

علت غیبت امام عصر (عج) چیست؟

– خداوند نعمت هدایت را با وجود انبیاء و اولیای خود کامل کرده و پیامبر (ص)، خود و امام علی (ع) را پدران امت معرفی فرموده است.

– پیامبر اکرم (ص) و سایر امامان درباره امام زمان (ع) و رسالتی که بر عهده دارد، یاد کرده بودند.

– به سبب قدر ناشناسی و ناسپاسی و در خطر بودن جان آن حضرت، خداوند آخرین ذخیره و حجت خود را از نظرها پنهان کرد تا امامت در شکلی جدید و از پس پرده غیبت ادامه یابد.

– ادامه یافتن این غیبت نیز بر اثر باقی ماندن همان شرایط و عدم آمادگی مردم (نه فقط مسلمانان) برای ظهور می‌باشد.

– با ظهور امام عصر، بشریت عملی شدن وعده‌های الهی در مورد حکومت صالحان و برپایی عدالت جهانی را خواهد داد. پیامبر اکرم (ص): «خداوند زمین را پر از قسط و عدل خواهد کرد، بعداز اینکه پر از ظلم و جور شده باشد»

– امام علی (ع): «در زمین از حجت خدا (امام) خالی نمی‌ماند، اما خداوند، به علت ستمگری انسان‌ها و زیاده‌رویشان در گناه، آنان را از وجود حجت در میانشان بی‌بهره می‌سازد.»

امام باقر (ع): «قضای حتمی خداوند است که اگر به بنده‌ی خود نعمتی دهد، آن نعمت را از او نمی‌گیرد مگر آنکه گناهی انجام دهد که شایستگی داشتن آن نعمت را از دست دهد» و این مطلب مطابق با این سخن خداوند است.

«ذٰلِکَ بِأَنَّ اللّٰهَ لَمْ یَکُ مُغَیِّراً نِعْمَةً أَنْعَمَها عَلیٰ قَوْمٍ حَتّیٰ یُغَیِّرُوا ما بِأَنْفُسِهِمْ»

مفهوم کلی: نعمت‌دهی خداوند، مقدم بر رفتار انسان‌هاست. تا زمانی که شکر نعمت گزارده شود، نعمت تغییر نمی کند، اگر مردم نعمتی را که خدا داده ضایع کنند، خداوند آن نعمت را از آنان می گیرد.

«إِنَّ اللّٰهَ لا یُغَیِّرُ ما بِقَومٍ حَتّیٰ یُغَیِّروا ما بِأَنفُسِهِم»

مفهوم کلی: زمینه ساز هلاکت و بدبختی یا عزت و سربلندی یک جامعه خود مردم‌اند.

– تغییر و تحول در امور مربوط به جامعه، قوانین و سنت‌های خاص خود را دارد. مثال: برقراری عدالت با تصمیم یک فرد یا گروهی محدود انجام نمی‌شود بلکه به همراهی اکثریت افراد نیاز است.

رهبری و امامت حضرت مهدی (عج) در عصر غیبت چگونه انجام می‌شود؟

– برای درک درست رهبری امام در عصر غیبت ابتدا باید توجه کنیم که «غیبت» در اینجا در مقابل «ظهور» است نه «حضور» امام غایب نامیده‌اند؛ زیرا ایشان از نظرها غایب است، نه اینکه در جامعه حضور ندارد.

– امام عصر(عج) خود می‌فرماید: «بهره بردن از من در عصر غیبتم، مانند بهره بردن از آفتاب است، هنگامی که پشت ابرها باشد.» این پنهان بودن در پشت ابر ناشی از عدم شایستگی انسان‌ها در بهره‌مندی از رهبری ظاهری ایشان است.

ولایت معنوی امام عصر (عج)

– بخش اصلی رهبری امام مربوط به ولایت معنوی است.

– امام عصر (عج) در نامه‌ای به شیخ مفید، از علمای بزرگ اسلام می‌فرماید: «ما از اخبار و احوال شما آگاهیم و هیچ چیز از اوضاع شما بر ما پوشیده و مخفی نمی‌ماند، ما در رسیدگی به شما و سرپرستی شما کوتاهی و سستی نمی‌کنیم و یاد شما را از خاطر نمی‌بریم که اگر جز این بود، دشواری و مصیبت‌ها بر شما فرود می‌آمد و دشمنان شما را ریشه‌کن می‌نمودند.»

دوران غیبت چه زمانی پایان می‌یابد؟

– تعیین زمان ظهور در ا ختیار خداست و کسی جز او از آن آگاهی ندارد.

– از امام باقر پرسیدند که آیا برای ظهور وقتی معین شده است، سه بار فرمود: «کذب الوقانون – تعیین کنندگان وقت، دروغ گویند.»

– پیامبر اکرم (ص): «مثل ظهور حضرت مهدی (عج)، مثل برپایی قیامت است. مهدی (عج) نمی‌آید مگر ناگهانی.»

عمر طولانی امام عصر (عج)

– عمر طولانی امام امری غیرعادی است، نه غیرعقلی و محال و با قدرت الهی عملی می‌شود.

– قرآن کریم نیز خبر می‌دهد که حضرت نوح (ع) ۹۵ سال قوم خود را به توحید دعوت می‌کرد پس یک زمانی عمرهای حدود هزار سال وجود داشته است.

درس دهم – در انتظار طلوع

پیش بینی آینده‌ی تاریخ انسان در قرآن

«وَعَدَ اللَّهُ الَّذِینَ آمَنُوا مِنْکُمْ وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَیَسْتَخْلِفَنَّهُمْ فِی الْأَرْضِ کَمَا اسْتَخْلَفَ الَّذِینَ مِنْ قَبْلِهِمْ وَلَیُمَکِّنَنَّ لَهُمْ دِینَهُمُ الَّذِی ارْتَضَى لَهُمْ وَلَیُبَدِّلَنَّهُمْ مِنْ بَعْدِ خَوْفِهِمْ أَمْنًا یَعْبُدُونَنِی لَا یُشْرِکُونَ بِی شَیْئًا»

۱. وعده‌های قطعی خداوند به مؤمنان صالح

۲. حاکمیت و جانشینی آنان در زمین

۳. استقرار دین (اندیشه) الهی در جهان

۴. از بین رفتن ترس و ناامنی و ایجاد امنیت برای آنان

۵. پرستش

«وَ نُرِیدُ أَنْ نَمُنَّ عَلَى الَّذِینَ اسْتُضْعِفُوا فِی الْأَرْضِ وَ نَجْعَلَهُمْ أَئِمَّةً وَ نَجْعَلَهُمُ الْوارِثِینَ»

۱. منت تخلف ناپذیر خداوند بر مستضعفان

۲. پیشوایی و رهبری بر مردم، بعد عدالت اجتماعی حکومت واحد جهانی با رهبری مستضعفان

۳. به ارث بردن زمین

«وَلَقَدْ كَتَبْنَا فِي الزَّبُورِ مِن بَعْدِ الذِّكْرِ أَنَّ الْأَرْضَ يَرِثُهَا عِبَادِيَ الصَّالِحُونَ»

۱. کتاب حضرت داوود (ع)، ۲. تورات، ۳. در پایان تاریخ، بندگان صالح وارثان زمین می‌شوند.

«هُوَ الَّذِي أَرْسَلَ رَسُولَهُ بِالْهُدَى وَدِينِ الْحَقِّ لِيُظْهِرَهُ عَلَى الدِّينِ كُلِّهِ وَلَوْ كَرِهَ الْمُشْرِكُونَ»

۱. اراده‌ی الهی برای پیروزی (چیرگی) و غلبه‌ی دین حق بر همه ی آیین‌های باطل و نادرست.

۲. مشرکان از غلبه‌ی اندیشه اسلامی اظهار ناخرسندی می کنند.

آینده‌ی تاریخ

۱. پیش‌بینی آینده‌ی تاریخ، با بینش انسان درباره‌ی جهان ارتباط دارد. آنان که اداره کننده‌ای مدبر و حکیم برای جهان نمی‌شناسند، نمی‌توانند آینده‌ای روشن برای تاریخ انسان تصور کنند.

۲. خداپرستان معتقدند: خداوند حق است. با حکمت خود جهان را اداره می کند و به همین دلیل آینده‌ی نهایی جهان از آن حق خواهد بود.

موعود در ادیان

۱. از دگرگونی‌هایی که در ادیان ایجاد شد، اعتقاد خاصی بود که پیروان هر پیامبری درباره‌ی ظهور موعود پیدا کردند.

۲. زنده بودن امام زمان (ع)، مشخص بودن پدر و مادر آن حضرت و حضور ایشان در جامعه فوایدی دارد: از جمله هر ماجراجوی فریب‌کاری که خود را مهدی موعود معرفی کند، شناخته می‌شود، جامعه از ولایت معنوی امام برخوردار می‌شود.

انتظار موعود

۱. نگاه مثبت دین به آینده‌ی تاریخ و اعتقاد به حضرت مهدی (عج)، اصلی به نام «انتظار» را در دل‌ها زنده کرده است.

۲. عوامل پویایی جامعه‌ی شیعه در طول تاریخ به اعتقاد بسیاری از جامعه‌شناسان:

الف) گذشته‌ی سرخ: اعتقاد به عاشورا و آمادگی برای ایثار و شهادت در راه عدالت خواهی، آرمان گرایی و حقیقت جویی

ب) آینده‌ی سبز: باور به مهدویت و نپذیرفتن حکومت‌های طاغوتی و تلاش برای گسترش عدالت و انسانیت در سراسر جهان.

مسئولیت های منتظر

۱. تقویت معرفت، ایمان و محبت به امام: پیامبر اکرم(ص) به حضرت علی (ع) فرمود: «بزرگ‌ترین مردمان در ایمان و یقین کسانی هستند که در روزگاران آینده زندگی می کنند. پیامبرشان را ندیده‌اند، امام آن‌ها در غیبت است و فقط به سبب خواندن خطی روی کاغذ (خواندن قرآن کریم و احادیث معصومین(ع)) ایمان می‌آورند.»

۲. پیروی از امام عصر(عج): رسول خدا (ص): «خوشا به حال کسی که به حضور «قائم» برسد، در حالی که پیش از قیام او نیز پیرو او باشد.»

۳. ایجاد آمادگی در خود و جامعه: آنان که در عصر غیبت زندگی عملی خود را صحنه‌ی مبارزه با باطل نساخته‌اند، در روز ظهور، به علت عدم آمادگی، مانند قوم موسی (ع) به حضرت مهدی (عج) خواهند گفت: «تو و پروردگارت بروید و بجنگید، ما این جا می‌نشینیم.»

– امام صادق (ع): «یاران مهدی (عج) مردمانی مقاوم، سرشار از یقین به خدا و محکم‌تر از صخره‌ها هستند؛ اگر به کوه‌ها روی آورند، آن‌ها را متلاشی می کنند.»

– امام علی(ع): « امام با این شرط با آنان بیعت می کند که در امانت خیانت نکنند، پاک دامن باشند، اهل دشنام و کلمات زشت نباشند و ... »

– هسته ی مرکزی یاران امام: سیصد و سیزده نفر، به تعداد یاران پیامبر اکرم (ص) در جنگ بدر هستند که بنا به فرموده‌ی امام باقر (ع) پنجاه نفر از آنان زنان‌اند. همچنین در احادیث آمده که بیش‌تر یاران امام را جوانان تشکیل می‌دهند.

۴. دعا برای ظهور امام: امیرالمؤمنین(ع): «منتظر فرج الهی باشید و از لطف الهی مأیوس نشوید و بدانید که محبوب‌ترین کار ما نزد خداوند، انتظار فرج است.» لازمه‌ی این انتظار، دعا برای ظهور امام عصر(عج) است.

درس یازدهم - مرجعیت و ولایت فقیه

«لَّا يَأْتِيهِ الْبَاطِلُ مِن بَيْنِ يَدَيْهِ وَلَا مِنْ خَلْفِهِ تَنزِيلٌ مِّنْ حَكِيمٍ حَمِيدٍ»

مفهوم کلی: هیچ گاه در قرآن باطل راه پیدا نخواهد کرد؛ به همین جهت برای همیشه کتاب هدایت ما خواهد بود.

«هُوَ الَّذی أَرْسَلَ رَسُولَهُ بِالْهُدی وَ دینِ الْحَقِّ لِيُظْهِرَهُ عَلَی الدِّينِ كُلِّهِ وَ لَوْ كَرِهَ الْمُشْرِكُونَ»

مفهوم کلی: خداوند، مسیر هدایت و دین حق را با ارسال رسولان در اختیار ما قرار داده است.

راه حل قرآن برای تداوم مرجعیت دینی و حکومت اسلامی در غیبت کبری

قرآن کریم دستور می دهد گروهی از مردم وقت و همت خود را صرف شناخت دقیق دین کنند و به «تفقه» در دین بپردازند، تا پس از کسب علم به شهرهای خود بروند و قوانین اسلام را به مردم بیاموزند.

«وَ ما كانَ الْمُؤْمِنُونَ لِيَنْفِرُوا كَافَّةً فَلَوْ لا نَفَرَ مِنْ كُلِّ فِرْقَةٍ مِنْهُمْ طائِفَةٌ لِيَتَفَقَّهُوا فِی الدِّينِ وَ لِيُنْذِرُوا قَوْمَهُمْ إِذا رَجَعُوا إِلَيْهِمْ لَعَلَّهُمْ يَحْذَرُونَ»

۱. راه حل قرآن برای جبران مرجعیت دینی و علت وجوب کوچ کردن برای مؤمنان: چون همه ی مردم نمی توانند دانش دین را به طور عمیق و تخصصی فراگیرند، باید کسانی این مسئولیت را بپذیرند تا سایر مردم برای به دست آوردن احکام به آنان مراجعه کنند. وجوب تفقه در دین در حد رفع نیاز و مفتوح بودن باب اجتهاد و استنباط.

۲. انذار و هشدار قوم خویش.

۳. برکنار داشتن از نبایست‌ها، نتیجه تفقه و انذار، مواظبت و توجه مردم است.

– پیامبر اسلام (ص): «حال کسی که از امام خود دور افتاده، سخت تر از حال یتیمی است که پدر را از دست داده است، زیرا در مسائل زندگی حکم و نظر امام را نمی‌داند. اگر یکی از پیروان ما که به علوم و دانش ما آشناست، وجود داشته باشد، باید دیگران را راهنمایی کند. در این صورت، او در بهشت با ما خواهد بود.»

– امام صادق(ع): «فَأَمّا مَن كانَ مِنَ الفُقَهاءِ صائنا لنفسه (نگه دارنده نفس خود) حافظاً لدينه (نگهبان دین خود) مُخالِفا لِهَواه (مخالفت کننده با هوی و هوس خود) مُطيعا لأمرِ مَولاهُ (فرمان‌بردار فرمان خوداوند خود) فللعَوامِّ أن يُقَلِّدُوهُ»

پیام: مردم باید به فقیهی که دارای شرایط ویژه‌ای است، مراجعه نمایند.

– گروهی از امام صادق (ع) درباره‌ی کسانی که برای قضاوت به سلاطین یا قاضی آنان مراجعه می کنند، فرمود: «هرکس به حق یا ناحق به آنان مراجعه کند، مخالف آیه ی «يُرِيدُونَ أَن يَتَحَاكَمُواْ إِلَى الطَّاغُوتِ وَقَدْ أُمِرُواْ أَن يَكْفُرُواْ» رفتار کرده و باید به یکی از شما که سخنان ما را روایت می کند و در احکام دین تفکر می کند مراجعه کند، من او را حاکم و داور قرار داده‌ام.»

– امام عصر (عج) در پاسخ به اسحاق ابن یعقوب که درباره‌ی «رویدادهای جدید» عصر غیبت سؤال می‌کرد، فرمود: «وَ أَمّا الْحَوَادِثُ الْوَاقِعَةُ فَارْجِعُوا فیهَا إِلَی رُوَاةِ حَدیثِنَا فَإِنَّهُمْ حُجَّتِی عَلَیْکُمْ وَ أَنَا حُجَّةُ اللّهِ عَلَیْهِم» (زمان شناس بودن فقیه)

– در عصر غیبت: ۱. مرجعیت دینی، در شکل «مرجعیت فقیه» ادامه می‌یابد. ۲. حکومت اسلامی در چهارچوب «ولایت فقیه» استمرار پیدا می‌کند.

شرایط مرجع تقلید و ولی فقیه

– شرایط مرجع تقلید: علاوه بر تخصص در فقه: ۱. باتقوا، ۲. عادل، ۳. زمان شناس (به دست آوردن احکام دین متناسب با نیازهای روز)

– شرایط ولی فقیه: علاوه بر سه شرط فوق: ۴. با تدبیر و با کفایت (رهبری جامعه در شرایط پیچیده‌ی جهانی و خنثی ساختن نقشه‌های دشمنان دین با درایت و بینش قوی خود)

– شجاعت و قدرت روحی (مبارزه با دشمنان بدون ترس، نترسیدن در اجرای احکام دین، ایستادگی و پایداری در مقابل تهدیدها)

– فقیهی که این پنج شرط را داشته باشد، حکومت و رهبری مورد پذیرش دین است، یعنی «مشروعیت» دارد.

چگونگی انتخاب ولی فقیه

– از آن جا که ولی فقیه بیان کننده قوانین و مقررات اجتماعی اسلام است، نمی‌شود هرکس به طور جداگانه برای خود ولی فقیه انتخاب کند؛ زیرا اداره‌ی جامعه با یک مجموعه قوانین و یک رهبری امکان پذیر است. در غیر این صورت هرج و مرج و تفرقه و پراکندگی پیش می‌آید و این یک امر روشن و بدیهی در تمام نظام‌های سیاسی دنیاست.

– فقیهی می‌تواند رهبری جامعه اسلامی را بر عهده بگیرد که هم شرایط تعیین شده در دین را دانا باشد: مشروعیت و هم مورد پذیرش مردم باشد: مقبولیت

ولایت فقیه، زمینه ساز حکومت جهانی امام عصر (عج)

– مرجعیت و ولایت فقیه، چراغ هدایتی است که در پرتو آن می‌توان راه را از بیراهه شناخت.

– حکومت اسلامی قلعه و حصار محکمی است که منتظران در آن، به آماده‌سازی و تشکل خود می‌پردازند.

– تشکیل حکومت اسلامی به معنای ارائه یا یک الگو از حاکمیت دینداران است که در آن زمینه‌ی (ناخوانا)، عدالت، رفاه و آسایش به طور نسبی فراهم می‌آید.

درس دوازدهم – ویژگی های حکومت اسلامی

رابطه‌ی رهبر با مردم

۱. رهبر نسبت به مردم جامعه‌ی خود دلسوز و مهربان است. از کوتاهی‌های مردم می‌گذرد و برای آنان از خداوند آمرزش می‌خواهد:

«فَبِما رَحمَةٍ مِنَ اللّه لِنتَ لَهُم وَلَو کُنتَ فَظًّا غَلیظَ القَلبِ لَانفَضّوا مِن حَولِكَ فَاعفُ عَنهُم وَاستَغفِر لَهُم»

۲. با مردم جامعه‌ی خود مشورت می‌کند. لازمه ی مشورت، وجود گروه ها و نهادهای مشورتی است: «وَشاوِرهُم فِي الأَمرِ»

ای استخدام | E-ESTEKHDAM

۳. ولی فقیه در تصمیم‌گیری قاطع و استوار است و با توکل بر خداوند برنامه‌ها را به پیش می‌برد و مانع خلل و سستی در نظام اسلامی می‌شود: «فَإِذَا عَزَمْتَ فَتَوَکَّلْ عَلَی اللَّه»، «فَاستَقِم کَما أُمِرتَ»

۴. با روش‌های درست و منطقی به روشنگری مردم می‌پردازد و تلاش می‌کند که آنان به روشن‌بینی و بصیرت لازم برسند و راه حق را از باطل تشخیص دهند و در دام دشمنان خدا و مردم نیفتند: «ادعُ إلی سَبیلِ رَبِّکَ بِالحِکمَةِ وَالمَوعِظَةِ الحَسَنَةِ وَجادِلهُم بِالَّتی هِیَ أحسَنُ»

۵. رهبر نسبت به سرنوشت جامعه و اصول اسلامی استوار و قاطع است و اجازه نمی‌دهد قوانین اسلامی مورد بی‌توجهی قرار گیرد.

۶. نگاه برابر و مطابق قانون به احاد جامعه دارد و با مردم مختلف به مساوات رفتار می‌کند.

۷. تربیت و هدایت مردم به دین خدا و سعادت حقیقی را مهم‌ترین حق مردم می‌داند.

۸. در برابر مستمندان و مستضعفان، متواضع و در برابر مستکبران، با عزت عمل می‌کند.

سیمای یک حاکم اسلامی در عهدنامه‌ی مالک اشتر

– دل خویش را نسبت به مردم تحت حکومت مهربان قرار بده و با همه دوست و مهربان باش؛ چرا که مردم دو دسته‌اند، دسته‌ای برادر دینی تو و دسته‌ای دیگر در آفرینش همانند تواند.

– اگر با مقام و قدرتی که داری دچار تکبر یا خود بزرگ بینی شدی به بزرگی حکومت خداوند که برتر از توست، بنگر. این کار تو را از آن سرکشی نجات می‌دهد، تندروی تو را فرو می‌نشاند و عقلت را به جایگاه اصلی باز می‌گرداند.

– دوست‌داشتنی ترین چیزها نزد تو، آن چیزی باشد که در حق میانه‌ترین، در حق شامل‌ترین و در جلب خشنودی مردم فراگیرترین است؛ زیرا خشم عمومی مردم خشنودی خواص و نزدیکان را از بین می‌برد و رضایت عمومی، خشم خواص را بی‌اثر می‌کند.

– کسانی را که اهل عیب جویی از دیگران‌اند، از خود دور کن؛ زیرا مردم عیب‌هایی دارند که مدیر و رهبر جامعه باید بیش‌تر از همه در پنهان کردن آن‌ها بکوشد.

– در قبول و تصدیق سخن‌چین شتاب مکن؛ زیرا سخن‌چین در لباس نصیحت ظاهر می‌شود اما خیانتکار است.

– با ترسو مشورت نکن که در انجام دادن کارها روحیه ی تو را سست می‌کند.

– هرگز نیکوکار و بدکار در نظرت یکسان نباشد؛ زیرا در این صورت، نیکوکاران به کار خیر بی‌رغبت و بدکاران به کار بد تشویق می‌شوند.

وظیفه ی مردم نسبت به رهبر و حکومت اسلامی

۱. مردم مسئولیت دارند از رهبر جامعه تبعیت کنند و پای بند قوانین و مقررات حکومت اسلامی باشند: «وَ إِنَّ رَبَّکُمُ الرَّحْمنُ فَاتَّبِعُونی وَ أَطِیعُوا أَمْرِی»

۲. برای اجرای قوانین اسلام، پیشرفت جامعه و ناکام گذاشتن دشمنان خدا و مردم، از خود استقامت و پایداری نشان دهند؛ زیرا با تشکیل حکومت اسلامی، منافع ظالمان و مستکبران به خطر می‌افتد و آنان می‌کوشند که مردم را دچار سختی کنند تا بالاخره دست از حق طلبی خود بردارند: «وَمَن تابَ مَعَکَ وَلا تَطغَوا إِنَّهُ بِما تَعمَلونَ بَصیرٌ»

۳. وحدت و همبستگی اجتماعی خود را بر محور رهبری جامعه حفظ کنند.

۴. خود را برای مقابله با ظالمان و مستکبران آماده کنند.

۵. آگاهی‌های سیاسی و اجتماعی خود را افزایش دهند.

۶. خیرخواه و نصیحت‌گر و یاری دهنده‌ی رهبر باشند.

۷. وظیفه‌ی امر به معروف و نهی از منکر را با روش‌های درست انجام دهند.

۸. در جهت آبادانی کشور بکوشند.

۹. در حفظ اموال عمومی تلاش کنند.

۱۰. منافع کل جامعه و نظام اسلامی را بر منافع فردی خود ترجیح دهند. اهمیت مسئولیت‌های رهبر و جامعه: امیرالمؤمنین(ع): « بزرگ ترین حقی که خدا واجب کرده است، حق رهبر بر مردم و حق مردم بر رهبر است و خداوند آن را سبب دوستی و الفت آنان و ارجمندی دینشان قرار داده است.»

نظام اسلامی و مردم سالاری

تفاوت اساسی حکومت های دموکراتیک با جمهوری اسلامی:

اولاً: حکومت اسلامی بر مبنای قوانین اسلامی تشکیل می‌شود و قانون گذاران نمی‌توانند بر خلاف دستورات الهی قانون تنظیم کنند و به همین جهت، «مردم سالاری دینی» نامیده شده است. ثانیاً: هدف اصلی از نظام اسلامی سعادت اخروی و برقراری عدالت اسلامی است و آسایش و رفاه مردم را در این چهارچوب برقرار می کند.

درس سیزدهم - عزت نفس

- خداوند به انسان کرامت و بزرگی بخشیده: «وَلَقَدْ کَرَّمْنَا بَنِی آدَمَ » و بر بسیاری از مخلوقات برتری داده است: «وفَضَّلْناهُمْ عَلی کَثیرٍ ممَّنْ خَلَقْنا تَفْضیلاً»

- خداوند خطاب به انسان: «این موجودات و مخلوقات را برای تو آفریدم و تو را برای خودم.» یعنی خداوند انسان را آفرید تا به جایگاه قرب الهی (فِی مَقْعَدِ صِدْقٍ عِنْدَ مَلِیکٍ مُقْتَدِرٍ) نایل شود. با ارزش‌ترین و گران قدرترین چیز برای انسان این است که خدا بهای اوست.

* قرآن کریم، یکی از راه های اصلی رسیدن به قرب الهی و حفظ کرامت را کسب « عزت نفس» می داند.

- عزت و شکست ناپذیری در دو مورد ضروری است:

۱. در برابر خواسته‌های نامشروع درونی که سبب روی آوردن ما به گناه می‌شوند. ۲. در برابر دشمنان ظالم و ستمگر بیرونی که می‌خواهند در مقابل ظلم آنان تسلیم باشیم.

- عوامل بیرونی فقط زمینه‌ساز گناه هستند، نه بیشتر. چه بسیار انسان‌هایی که در برابر همان زمینه‌ها، با قدرت روحی و اراده ی قوی در مقابل گناه می‌ایستند.

«لِلَّذِینَ أَحْسَنُوا الْحُسْنی وَ زِیادَةٌ وَ لا یرْهَقُ وُجُوهَهُمْ قَتَرٌ وَ لا ذِلَّةٌ أُولئِک أَصْحابُ الْجَنَّةِ هُمْ فِیها خالِدُونَ»

مفهوم کلی: هرکس در برابر تمایلات نامشروع بایستد و به نیکی‌ها روی آورد و از گناه دوری کند، پاداشی نیکوتر و زیادتر دارد و گرد ذلت بر چهره ی او نمی‌نشیند، عزیز می‌شود در برابر گناه و در بهشت جاودان است.

ای استخدام | E-ESTEKHDAM

«وَ الَّذینَ کَسَبُوا السَّیِّئاتِ جَزاءُ سَیِّئَةٍ بِمِثْلِها وَ تَرْهَقُهُمْ ذِلَّةٌ»

مفهوم کلی: هرکس از تمایلات ذاتی خود پیروی کند و به گناه و زشتی روی آورد، به اندازه ی گناهش مجازات می‌شود و خواری و ذلت، چهره ی او را می‌پوشاند، ذلت در برابر گناه.

عزت نفس و بندگی خداوند

– قرآن کریم راه تقویت ایستادگی و عزت در برابر هوس و گناه را به ما نشان داده است؛ روی آوردن به سرچشمه‌ی عزت‌ها؛ یعنی خدا: «مَن کانَ یُریدُ العِزَّةَ فَلِلّه العِزَّةُ جَمیعًا»

– به همین جهت است که قرآن کریم ابتدا عزت را برای خدا دانسته، سپس برای رسول خدا (ص) که بنده‌ی خالص اوست و پس از آن برای مؤمنین که با پیروی از رسول خدا(ص)، بندگی خدا را پذیرفته‌اند و تسلیم او شده‌اند: «وَلِلّه العِزَّةُ وَلِرَسوله وَلِلمُؤمنینَ وَلکنَّ المُنافقینَ لا یَعلَمونَ»

– علی(ع) در وصف انسان‌هایی که عزت خود را در بندگی خدا یافته و بر گناه و هوس پیروز شده‌اند، می‌فرماید: «عَظُمَ الْخالِقُ فی أنْفُسِهِمْ فَصَغُرَ ما دُونَهُ فی أعْیُنِهِمْ، خدا در نفس آنان بزرگ است، پس غیر خدا در چشم آنان کوچک.»

– علی (ع) برای تسلیم نشدن در برابر ظالمان و حفظ عزت نفس خود در مقابل آنان می‌فرماید: «وَ لَا تَکُنْ عَبْدَ غَیْرِکَ وَ قَدْ جَعَلَکَ اللَّهُ حُرّاً، بندگی دیگری (مثل خودت) نباش، چرا که خدا تو را آزاده آفریده است.» (پاسداری از نعمت آزادگی، در گرو نفی بندگی جز خداست.)

اسوه های عزت نفس

– پیشوایان ما چون بنده‌ی حقیقی خدا بودند، در سخت‌ترین شرایط زندگی، عزت‌مندانه زیستند و هرگز تن به خواری ندادند (عزت نفس، معلول بندگی خداست).

– بنده‌ی حقیقی خدا همواره خود را در پیشگاه خدا می‌بیند و می‌داند که اگرچه او خدا را نمی‌بیند، اما خدا او را می نگرد (احساس حضور در پیشگاه خدا، علت عزت نفس است).

۱. پیامبراکرم(ص): «اگر خورشید را در دست راستم و ماه را در دست چپم بگذارید، از راه حق دست بر نمی‌دارم.»

۲. امام حسین(ع): «علت مرگ با عزت از زندگی با ذلت برتر است.»، «به خدا سوگند من دست ذلت به شما نمی‌دهم و همچون بردگان فرار نمی‌کنم.»

۳. حضرت زینب(س): «در این واقعه‌ای که برای ما پیش آمد، جز زیبایی از خدا ندیدم.»

۴. حضرت یوسف(ع): «خدایا به تو پناه می‌برم.»

خود عالی و خود دانی (ریشه عزت و ذلت)

– تمایلات عالی: مربوط به بعد روحی و معنوی و خود عالی انسان است؛ مانند تمایل به دانایی، احساس و شجاعت.

– تمایلات دانی: مربوط به بعد حیوانی و دنیایی و خود دانی انسان است؛ مانند تمایل به ثروت، شهوت و رفاه.

– تمایلات دانی، تمایلات بدی نیستند، بلکه برای زندگی در دنیا لازم هستند، اما نباید از حد تجاوز کنند و مانع رشد تمایلات عالی شوند. حد و مرز این نیاز را خدا می‌داند.

– انسان گناهکار پیش از آن که در مقابل عوامل بیرونی تسلیم شود، ابتدا در خود می‌شکند و حقارت را پذیرا می‌شود (شکست درونی، مقدم بر شکست بیرونی است).

– یکی از راه‌های مبارزه با کژی ها و زشتی ها در جامعه، افزایش عزت نفس انسان‌ها و حفظ کرامت آن‌هاست.

درس چهاردهم – زمینه‌های پیوند

شخصیت انسانی زن و مرد

کلمه‌ی «نفس»، «انسان» و «بنی آدم» در قرآن کریم اختصاص به جنس خاصی ندارد و هر پیامی که با این کلمات همراه شده، به زن و مرد، هر دو مربوط می‌شود: «إِنَّ الْمُسْلِمِينَ وَالْمُسْلِمَاتِ وَالْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ ... أَعَدَّ اللَّهُ لَهُمْ مَغْفِرَةً وَأَجْرًا عَظِيمًا»

نقش های مکمل

– زوجیت میان زن و مرد آن گاه معنی دارد که هر دو تکمیل کننده‌ی یکدیگر باشند.

– زن و مرد گرچه در ویژگی‌های انسانی و هدف با هم مشترک‌اند، اما از جهت «زن بودن» و «مرد بودن» تفاوت‌هایی دارند. این تفاوت‌ها هر دو را به هم نیازمند کرده، بدون این که یکی بر دیگری برتری ذاتی پیدا کند؛ زیرا برتری هرکس به تقواست.

– مقصود از آفرینش انسان‌ها به صورت زوج: برخی تفاوت‌هایی زیستی و روان‌شناختی سبب شده که هر کدام از زن و مرد بتوانند در زندگی مشترک و خانوادگی نقش‌های متفاوتی را بر عهده بگیرند و یک خانواده‌ی متعادل را پدید آورند.

– مهم ترین عامل پایداری خانواده، پس از ازدواج: درک درست زوجیت و مکمل هم بودن زن و مرد و عمل به این درک می‌باشد.

– اگر درک متقابل از نیازها وجود داشته باشد، به تعبیر قرآن کریم، لباس یکدیگر می‌شوند و کاستی‌ها و نقص‌های یکدیگر را می‌پوشانند.

تقویت عفاف و پاکدامنی

– اگر جوان، دوره‌ی بلوغ تا ازدواج را با پاکی و پاکدامنی بگذراند ودر حالی به زندگی مشترک با همسرش وارد شود که آلوده‌ی به گناه نشده باشد، راه رسیدن به بهشت را برای خود و فرزندان خود بسیار هموار کرده است.

– قرآن کریم از دختران و پسران می‌خواهد که قبل از ازدواج، حتماً عفاف پیشه کنند تا خداوند به بهترین صورت زندگی آنان را سامان دهد.

– نظام هستی بر عدالت است. عمل هرکس، عکس العملی دارد که قسمتی از آن در این جهان ظاهر می‌شود و قسمتی دیگر در آخرت.

اهداف ازدواج

۱. پاسخ به نیاز جنسی

– ابتدایی‌ترین زمینه‌ی شکل‌گیری نهاد خانواده، نیاز جنسی مرد و زن به یکدیگر است. این نیاز که احساس آن از دوران بلوغ آغاز می‌شود، اولین کشش و جاذبه را میان زن و مرد ایجاد می‌کند. بر اثر پاسخ صحیح به این نیاز، هرکدام از مرد و زن به یک آرامش روانی می‌رسند.

۲. انس با همسر

– هر یک از زن و مرد، نیازمند به زندگی با دیگری هستند و این نیاز پس از بلوغ آشکار می‌شود. این نیاز به گونه‌ای است که اگر فردی از راه نامشروع نیاز جنسی خود را برطرف کند، باز هم ناآرامی او را آزار می‌دهد.

ای استخدام | E-ESTEKHDAM

– برخی از ازدواج‌های ناموفق در این موضوع ریشه دارند که زن یا مرد رفتاری آرامش بخش از خود نشان نمی‌دهند. مبدأ آرامش در خانواده زن است.

«وَمِنْ آيَاتِهِ أَنْ خَلَقَ لَكُم مِّنْ أَنفُسِكُمْ أَزْوَاجًا لِّتَسْكُنُوا إِلَيْهَا وَجَعَلَ بَيْنَكُم مَّوَدَّةً وَرَحْمَةً»

۱. زن و مرد در خلقت یکسان هستند، زیرا در این آیه آمده زوج های شما از خود شما هستند (یکسانی مقام و منزلت انسانی زن و مرد). ۲. هدف از خلقت همسران برای یکدیگر، رسیدن به آرامش است. این عبارت، بیانگر آرامش ناشی از دو نیاز جنسی و انس با همسر است.

۳. برای این که آرامش ناشی از انس و هم صحبتی میان همسران پدید آید، باید دو ویژگی مودت و رحمت میان زن و مرد باشد (مودت و رحمت، زمینه ساز آرامش و انس با همسر است).

۳. رشد و پرورش فرزندان

خانواده بستر رشد و بالندگی فرزندان است. فرزند، ثمره‌ی پیوند زن و مرد و تحکیم بخش وحدت روحی آن‌هاست. آنان دوام وجود خود را در فرزند می‌بینند و بالندگی او را پایداری وجود خدا می‌یابند.

«وَ اللَّهُ جَعَلَ لَكُم مِّنْ أَنفُسِكُمْ أَزْوَجاً وَ جَعَلَ لَكُم مِّنْ أَزْوَجِكُم بَنِينَ وَ حَفَدَةً»

۱. یکسانی زن و مرد در خلقت، ۲.تعبیر «حفده» که به معنای نوادگان است، ما را به این موضوع راهنمایی می‌کند که خانواده را گسترده‌تر ببینیم، ۴. رشد اخلاقی و معنوی

– عالی‌ترین هدف تشکیل خانواده، رشد اخلاقی و معنوی هریک از اعضای خانواده است. «وَجَعَلَ بَيْنَكُم مَوَدَّةً وَرَحْمَةً»

– پسر و دختر جوان با تشکیل خانواده، زمینه‌های فساد را از خود دور می‌کند، مسئولیت پذیری را تجربه می‌نماید، ایثار و از خودگذشتگی را تمرین می‌کند. علاوه بر این، خانواده محیط مناسب برای تربیت صحیح کودکان و رشد همین فضائل در آن‌هاست.

درس پانزدهم – پیوند مقدس

مسئولیت زن و مرد در انتخاب همسر آینده و به دوش گرفتن رشد و تربیت فرزندان صالح

«وَلَا تَنكِحُوا الْمُشْرِكَاتِ حَتَّى يُؤْمِنَّ وَلَا تُنكِحُوا الْمُشْرِكِينَ حَتَّى يُؤْمِنُوا اولَئِكَ يَدْعُونَ إِلَى النَّارِ وَاللَّهُ يَدْعُو إِلَى الْجَنَّةِ وَالْمَغْفِرَةِ بِإِذْنِهِ»

۱. شرط اصلی و اوّلی در انتخاب همسر، مؤمن بودن اوست. حرمت ازدواج با زن و مرد مشرک

۲. همسری که مشرک باشد، اعضای خانواده را به نافرمانی از خدا و بدبختی ابدی سوق می‌دهد. علت حرمت ازدواج با زن و مرد مشرک.

۳. دعوت خداوند به بهشت و آمرزش است.

«رَبِّ اجْعَلْنِي مُقِيمَ الصَّلَوةِ وَمِن ذُرِّيَّتِي رَبَّنَا وَتَقَبَّلْ دُعَآءِ»

مفهوم کلی: پدر و مادر با ایمان تلاش می‌کنند فرزندانشان مؤمن باشند و نماز را به پا دارند.

«رَبَّنَا اغْفِرْ لِي وَلِوَالِدَيَّ وَلِلْمُؤْمِنِينَ يَوْمَ يَقُومُ الْحِسَابُ»

مفهوم کلی: فرزند با ایمان، همواره به پدر و مادر خود محبت می‌ورزد و برای آنها دعا می‌کند.

انتخاب همسر و مسئولیت آینده

– طبق مقرارت اسلامی، رضایت کامل زن و مرد برای ازدواج ضروری است و اگر عقدی به زور انجام گیرد، باطل است و مشروعیت ندارد.

– داشتن قدرت انتخاب، ارزشمند و در عین حال مسئولیت زاست. لازمه‌ی چنین انتخابی، تسلط کامل بر شور و احساس جوانی است.

ای استخدام | E-ESTEKHDAM

– همواره دیده‌ایم که علاقه و محبت اولیه، چشم و گوش را می بندد و عقل را به حاشیه می‌راند، به گونه‌ای که فریادهای خیرخواهانه‌ای او را نمی‌شنوند، از همین منظر است که ضروری بودن اجازه‌ی پدر برای دختران روشن می‌شود. این سخن زیبای امام علی (ع) مربوط به مواردی از همین قبیل است: «حُبّ الشَّیءِ یُعمی و یُصِمُّ» علاقه‌ی شدید به چیزی آدمی را کور و کر می‌کند.

– پدر و مادر علت علاقه و محبت به فرزند، معمولاً مصلحت و خوش بختی او را در نظر می‌گیرند و به علت تجربه و پختگی‌شان بهتر می‌توانند خصوصیات افراد را دریابند و عاقبت ازدواج را پیش‌بینی کنند.

– لطافت‌های روحی و ظرافت‌های عاطفی دختر، آنگاه که در فضای محبت و علاقه‌ی جنس مخالف قرار می‌گیرد، احتمال نادیده گرفتن برخی واقعیت‌ها و کاستی‌ها را به دنبال دارد، علاوه بر این دختران به خاطر حیا و عزت نفس قوی خود، در ازدواج پیش قدم نمی‌شوند و طلب و درخواست از طرف پسر صورت می‌گیرد.

معیارهای همسر شایسته

– از نظر قرآن کریم مهمترین معیار همسر شایسته، با ایمان بودن اوست. اگر این معیار در فردی وجود نداشته باشد ازدواج با او حرام می‌شود.

– هر قدر ایمان یک فرد قوی‌تر باشد، شایستگی او برای همسری بیشتر است.

راه‌های شناخت همسر

معاشرت‌های خارج از ضوابط الهی: تحقیق درباره‌ی همسر آینده را نباید با معاشرت‌هایی که منشاء آنها تنها هوس‌های زودگذر است، اشتباه کرد. این گونه معاشرت‌ها هرچند با عنوان‌هایی مانند شناخت روحیه‌ی همسر و امتحان او باشد، نتیجه بخش نیست، زیرا معمولاً احساسات بر هر دو نفر حاکم می‌شود و هر طرف اسرار دارد خود را بهتر از آنچه هست، نشان دهد تا محبوب دیگری واقع شود.

زمان ازدواج

– آمادگی زیستی و روحی ازدواج نیازمند دو بلوغ است: یکی بلوغ جنسی و دیگری بلوغ عقلی و فکری که مدتی پس از بلوغ جنسی فرا می‌رسد و نباید فاصله‌ی میان بلوغ جنسی و عقلی با زمان ازدواج زیاد شود و تشکیل خانواده به تأخیر افتد، به همین علت پیشوایان ما همواره دختران و پسران را به ازدواج تشویق و ترغیب کرده‌اند.

– نشانه‌های بلوغ عقلی: توجه به داشتن شغل و پیدا کردن کار، فکر کردن درباره‌ی ویژگی‌های همسر، تنظیم خرج و هزینه‌ی خود و دوری از بی‌برنامه بودن.

سخن پیشوایان دین پیرامون اهمیت ازدواج

– پیامبر اکرم (ص): «کسی که ازدواج کند، نصف دین خود را حفظ کرده است، پس باید برای نصف دیگر از خدا پروا داشته باشد.»

– پیامبر اکرم (ص): برای دختران و پسران خود امکان ازدواج فراهم کنید تا خداوند اخلاقشان را نیکو کند و در رزق و روزی آنها توسعه دهد و عفاف و غیرت آنها را زیاد گرداند.

– امام صادق (ع): دو رکعت نماز شخص متأهل، برتر از هفتاد رکعت نمازی است که شخص مجرد می‌خواند.

درس شانزدهم – کانون مهر

«وَالَّذِينَ آمَنُوا وَاتَّبَعَتْهُمْ ذُرِّيَّتُهُمْ بِإِيمَانٍ أَلْحَقْنَا بِهِمْ ذُرِّيَّتَهُمْ وَمَا أَلَتْنَاهُمْ مِنْ عَمَلِهِمْ مِنْ شَيْءٍ كُلُّ امْرِئٍ بِمَا كَسَبَ رَهِينٌ»

۱. الحاق فرزندانی که در ایمان از پدر و مادر خود پیروی کردند، به پدر و مادر در بهشت

۲. نکاستن از عمل پدر و مادر با وجود افزایش مقام فرزندان

۳. مسئولیت هر کس در برابر اعمال اکتسابی خویش

ای استخدام | E-ESTEKHDAM

پیمان ازدواج

- شروط اصلی عقد:

۱. اعلام رضایت دختر و پسر و اجباری نبودن ازدواج برای هیچ کدام

۲. قرآن کریم از دو کلمه «نحلهٔ» و «صداق» برای مهر استفاده کرده است. نحلهٔ به معنای هدیه و پیشکش و صداق به معنای نشانه‌ی صداقت و راستی است.

۳. پیشوایان ما زنانی را که فقط با تعیین مهریه‌های زیاد حاضر به ازدواج می‌شوند، بی‌برکت دانسته‌اند.

نقش مرد

۱. تأمین هزینه‌های زندگی خانواده

نفقه: در زندگی زناشویی، تأمین هزینه‌های لازم از جهت خوراک، پوشاک، مسکن و آنچه برای آسایش و رفاه شایسته‌ی همسر ضرورت دارد، بر عهده‌ی شوهر است. این وظیفه‌ی مالی که بر عهده‌ی مرد قرار می‌گیرد، از نظر شرعی و حقوقی، به پرداخت نفقه تعبیر شده است. تأمین هزینه‌ی زندگی فرزندان نیز بر عهده‌ی مرد است. شرط پرداخت نفقه، نیازمند بودن زن نیست، بلکه انجام وظایف همسری است.

۲. مدیریت و نگاهبانی از حریم خانواده

نمونه‌هایی از وظایف مدیریتی مرد:

- مرد باید برای تأمین مخارج ضروری خانواده تلاش کند.
- مسکن مناسبی برای خانواده فراهم آورد.
- امکانات مادی و آموزشی و زمینه‌ی رشد و تحصیل فرزندان را مهیا کند.

۳. رابطه‌ی محبت آمیز با همسر

همسر با شنیدن ابراز محبت مرد، اعتماد به نفس فوق العاده‌ای می‌یابد و توجه او به زندگی چند برابر می‌شود. رسول خدا (ص): «این گفته‌ی مرد به زن که «تو را دوست دارم» هیچ گاه از قلب او بیرون نمی‌رود»

رسول خدا(ص): «نشستن مرد در کنار همسر خود، پیش خداوند دوست داشتنی‌تر از اعتکاف و شب زنده‌داری است.»

۴. محبت و نظارت پدری

نقش زن

نقش زن در خانه نقشی محوری است و اگر زن بتواند این نقش را به خوبی ایفا کند، بنای خانواده مستحکم و روابط اعضای خانواده ناگسستنی می‌شود.

۱. همسرداری

امیر مؤمنان (ع): «جهاد زن، شوهرداری در بهترین شکل است.» زیرا همانطور که جهاد در جبهه، کشور را از هجوم بیگانه حفظ می‌کند، شوهرداری نیز خانواده را از هجوم بیگانگان نگه می‌دارد و در مقابل فساد، آسیب‌ناپذیر می‌نماید.

۲. تدبیر امور خانه

امیر مؤمنان (ع): «مرد، مدیریت خانواده را به عهده دارد و زن، مدیریت داخل خانه را.»

این سخن بیانگر یک تقسیم کار طبیعی و اهمیت مدیریت داخل خانه و بیان کننده‌ی ارزش خانه‌داری است. مدیریت داخلی، جمع کننده و پیوند دهنده‌ی پدر، مادر و فرزندان و نگه‌دارنده‌ی آنها در زیر یک سقف است.

۳. مادری

پیامبر اکرم: «الجنهٔ تحت اقدام الامهّات»

نقش مشترک: برنامه ریزی برای رشد و تعالی خود و فرزندان

مهمترین هدف ازدواج: رشد اخلاقی و تعالی تمام اعضای خانواده است. نقش‌ها و مسئولیت های قبلی هر یک از زن و شوهر برای رسیدن به این هدف است.

وظایف فرزندان نسبت به پدر و مادر

«وَقَضَى رَبُّكَ أَلَّا تَعْبُدُوا إِلَّا إِيَّاهُ وَبِالْوَالِدَيْنِ إِحْسَانًا إِمَّا يَبْلُغَنَّ عِنْدَكَ الْكِبَرَ أَحَدُهُمَا أَوْ كِلَاهُمَا فَلَا تَقُلْ لَهُمَا أُفٍّ وَلَا تَنْهَرْهُمَا وَقُلْ لَهُمَا قَوْلًا كَرِيمًا وَاخْفِضْ لَهُمَا جَنَاحَ الذُّلِّ مِنَ الرَّحْمَةِ وَقُلْ رَبِّ ارْحَمْهُمَا كَمَا رَبَّيَانِي صَغِيرًا»

۱. قرآن کریم احسان به والدین را بعد از پرستش خداوند بیان کرده است که بیانگر اهمیت موضوع است. مهمترین وظیفه‌ی فرزندان نسبت به پدر و مادر، احسان بی‌قید و شرط است.

۲. وظایف فرزندان در هنگام پیری والدین

۳. نگفتن کوچکترین سخن ناخوشایند به آنها.

۴. دور نکردن آنها از خود

۵. کریمانه با آنها سخن گفتن

۶. گستراندن بال مهربانی و فروتنی برای آنها

۷. طلب بخشش از خداوند برای آنها

نکته شماره ۳	خلاصه دروس دین و زندگی سال چهارم

درس اول- هستی بخش

«يا أَيُّهَا النَّاسُ أَنْتُمُ الْفُقَرَاءُ إِلَى اللَّهِ وَاللَّهُ هُوَ الْغَنِيُّ الْحَمِيدُ. إِنْ يَشَأْ يُذْهِبْكُمْ وَيَأْتِ بِخَلْقٍ جَدِيدٍ. وَمَا ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ بِعَزِيزٍ»

۱. همه‌ی مخلوقات، از جمله انسان، در وجود و هستی خود نیازمند خدا هستند، سیر ذاتی پدیده‌ها در موجود شدن و بقا.

۲. تنها وجود بی نیاز، خداست. استقلال ذاتی خداوند. او در هستی خود به دیگری محتاج نیست. چون وجود خداوند وابسته به چیزی نیست، کسی نمی‌تواند وجود او را بگیرد و نابودش کند. او در ذات خود غنی و بی نیاز است.

۳. چون وجود مخلوقات وابسته به خداست، اوست که می‌تواند آن‌ها را ببرد یا نگه دارد: وابستگی جهان در بقای خود به خدا.

۴. آسان بودن هستی انسان را گرفتن و مخلوقات جدیدی جایگزین آن کردن.

نیازمندی جهان به خدا در پیدایش

مقدمه‌ی اول: انسان و موجودات جهان، پدیده‌هایی هستند که در وجود به خودشان متکی نیستند، یعنی یک زمانی نبوده‌اند و سپس پدید آمده‌اند.

مقدمه‌ی دوم: هر پدیده‌ای که وجودش از خودش نباشد، برای موجود شدن نیازمند به دیگری است.

ذات نایافته از هستی بخش   کی تواند که شود هستی بخش

یک موجود، فقط در صورتی برای موجود بودن به دیگری نیازمند نیست که ذات و حقیقتش مساوی با موجود بودن باشد، در این صورت پدیده نیست.

* نتیجه: ما و پدیده‌های جهان، در پدید آمدن و هستی یافتن به آفریننده‌ای نیازمندیم که سرچشمه هستی است.

E-ESTEKHDAM | ای استخدام

نیازمندی جهان به خدا در بقا

– در مصنوعات انسانی، رابطه‌ی چندانی میان بقای یک مصنوع با سازنده‌ی آن وجود ندارد.

مثال: معمار برای ساختمان. زیرا معمار علت اصلی ساختمان نیست و به ساختمان و اجزای آن وجود نبخشیده. وظیفه‌ی او فقط جابه‌جایی اجزا و قرار دادن آن‌ها در جای خود بوده (نظم دهندگی)، اما خداوند هم هستی بخش است و هم نظم دهنده.

– رابطه‌ی وجود ما با وجود خداوند مانند رابطه‌ی پرتوهای نور با منبع آن است. همان‌طور که اگر خورشید نورافشانی نکند، دیگر پرتو نوری نیست. اگر خداوند نیز هستی بخشی نکند، دیگر موجودی در جهان باقی نخواهد ماند: نیاز پدیده‌ها به خداوند در ایجاد و بقا.

– به جهت وابستگی مخلوقات در تمام مراحل هستی خود به خدا، خداوند «غنی» خوانده شده و مخلوقات «فقیر» و این نسبت هیچ‌گاه تغییر نمی‌کند.

– هر چه انسان کمالات کسب کند، باز هم نسبت به خداوند فقیر است: زیرا خود و همه‌ی آن چه به دست آورده، از خدا سرچشمه می‌گیرد. همچنین هر قدر انسان‌ها کامل‌تر شوند، فقر خود به خداوند را بهتر درک می‌کنند و بندگی و عبودتشان قوی‌تر می شود. به همین جهت پیامبران و امامان بیش از دیگران با پروردگار راز و نیاز می‌کنند و از او کمک می‌خواهند.

خداوند، نور هستی

– خداوند نور آسمان‌ها و زمین است. «اللَّهُ نُورُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ»: یعنی تمام موجودات، وجود خود را از او می‌گیرند و به سبب او پیدا و آشکار می‌شوند و وجودشان به وجود او وابسته است. به همین جهت در این جهان، بیانگر وجود خالق و آیه‌ای از آیات الهی محسوب می‌شود.

«وَمِنْ آيَاتِهِ أَن تَقُومَ السَّمَاءُ وَالْأَرْضُ بِأَمْرِهِ ثُمَّ إِذَا دَعَاكُمْ دَعْوَةً مِّنَ الْأَرْضِ إِذَا أَنتُمْ تَخْرُجُونَ»

۱. بر پا بودن جهان به امر خدا از نشانه‌های خلقت حکیمانه‌ی خداست، یعنی اگر خدا اراده فرماید آسمان و زمین را نابود خواهد کرد (توحید در ربوبیت)

۲. برپایی رستاخیز و خروج انسان‌ها از قبرها در نفخ صور دوم

– حضرت علی (ع): «اَلحَمدُلله المُتجَلّی لِخَلقِه بِخَلقِه»

– حضرت علی (ع): «ما رایت شیئاً الا و رأیت الله قبله و بعده و معه»

دلی کز معرفت نور و صفا دید — به هر چیزی که دید اول خدا دید

به صحرا بنگرم صحرا تو بینم — به دریا بنگرم دریا تو بینم

– این که انسان در پشت پرده‌ی ظاهر و در وراء هر چیزی خدا را ببیند، معرفتی برتر و عمیق است که مشکل به نظر می‌آید، اما امکان پذیر است و بستر اصلی حرکت به سوی آن، پاکی و صفای قلب است.

– لازمه‌ی شناخت هر چیزی، احاطه و دسترسی به آن است. از این رو چون خدا حقیقتی نامحدود دارد، ذهن به چیستی او احاطه پیدا نمی‌کند. هر چیستی که برای او فرض کنیم، او را محدود کرده‌ایم. البته دین اسلام ما را به تفکر در صفا الهی تشویق کرده، زیرا شناخت صفات و ویژگی‌های خداوند، از راه شناخت مخلوقاتش تا حدودی امکان پذیر است.

– پیامبر اکرم (ص): «لا تفکّروا فی ذات الله تفکروا فی آلاء (نعمت‌ها) الله»

«وَجَاءَهُمُ الْمَوْجُ مِنْ كُلِّ مَكَانٍ وَظَنُّوا أَنَّهُمْ أُحِيطَ بِهِمْ دَعَوُا اللَّهَ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ لَئِنْ أَنْجَيْتَنَا مِنْ هذِهِ لَنَكُونَنَّ مِنَ الشَّاكِرِينَ فَلَمَّا أَنْجَاهُمْ إِذَا هُمْ يَبْغُونَ فِي الْأَرْضِ بِغَيْرِ الْحَقِّ»

۱. برخی انسان‌ها در لحظات حساس و خطر که احساس می‌کنند خودشان قدرت هیچ کاری ندارند، بیش تر به یاد خدا می‌افتند.

۲. توجه به خدا در چنین لحظاتی گویای این است که هرکس در فطرت خود، خود را وابسته به یک قدرت بی پایان و بی نیاز می‌یابد.

۳. وعده‌ی شکرگزاری و عدم صدق این وعده پس از نجات از سوی انسان.

درس دوم – یگانه‌ی بی‌همتا

مهم‌ترین اعتقاد دین و پایه و اساس تمام دین، توحید است. نگرش توحیدی بر تمام آیات قرآن سایه افکنده و مانند روحی در پیکره‌ی معارف و احکام دین حضور دارد و به این پیکره حیات بخشیده است.

اصل توحید

مفهوم: یعنی اعتقاد به این که خداوند یگانه است و شریک و همتایی ندارد: «وَهُوَ الْوَاحِدُ الْقَهَّارُ» «قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ» «وَلَمْ يَكُنْ لَهُ كُفُوًا أَحَدٌ»

برخی از مراتب توحید

۱. توحید در خالقیت

مفهوم: خداوند تنها مبدا و خالق جهان است. موجودات همه از او هستند و در کار آفرینش شریک و همتایی ندارد. جهان از اصل‌های متعدد پدید نیامده است: «قُلِ اللَّهُ خَالِقُ كُلِّ شَيْءٍ»

اگر تصور کنیم دو یا چند خدا وجود دارند و هرکدام خالق بخشی از جهان هستند یا با همکاری یکدیگر جهان را آفریده‌اند، هر کدام را محدود و ناقص فرض نموده‌ایم. زیرا هر یک از خدایان باید کمالاتی را دارا باشد که دیگری آن کمالات را ندارد وگرنه عین همدیگر می‌شوند و دیگر چند خدا نیستند. مثال: اعتقاد به خدایان ممتدد و چند مبدا برای جهان $\neq$ توحید در خالقیت

۲. توحید در مالکیت

– مفهوم: چون مخلوقات جهان از خداست، مالک اصلی و حقیقی آن‌ها نیز خداوند است و در این مالکیت کسی شریک او نیست. مالکیت انسان، در طول مالکیت خداست: «وَلِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَإِلَى اللَّهِ تُرْجَعُ الْأُمُورُ»

۳. توحید در ولایت

– مفهوم: از آن جا که خداوند مالک حقیقی جهان است، بر آن ولایت نیز دارد: یعنی هرگونه تصرف در جهان، حق او و شایسته‌ی اوست: «مَا لَهُم مِّن دُونِهِ مِن وَلِيٍّ وَلَا يُشْرِكُ فِي حُكْمِهِ أَحَدًا»

– اگر خداوند به کسی اذن در ولایت دهد، آن شخص نیز می‌تواند در محدوده‌ی اجازه‌ی خداوند در اشیایی تصرف نماید. چنین اذنی به معنای واگذاری ولایت خداوند به دیگری نیست. بلکه بدین معناست که آن شخص، مسیر و مجرای ولایت الهی قرار گرفته و از خودش استقلالی ندارد.

– اگر خداوند پیامبراکرم (ص) را ولی انسان‌ها معرفی می‌کند، بدین معنا نیست که خودش دیگر ولایتی ندارد یا بخشی از ولایت خود را به پیامبر واگذار کرده است. بلکه پیامبر واسطه و رساننده‌ی ولایت و فرمان‌های خداوند به مردم است. خداوند در همه حال ولی مخلوقات است.

۴. توحید در ربوبیت

مفهوم: خداوند رب العالمین است. یعنی صاحب اختیاری است که تدبیر همه امور هستی به دست اوست. خداوند که تنها خالق تمام جهان است، به طور طبیعی، تدبیر و پرورش همه مخلوقات را نیز در اختیار دارد. اوست که جهان را اداره می‌کند و به سوی هدف تعیین شده، هدایت می‌نماید: «أَفَرَأَيْتُم مَّا تَحْرُثُونَ أَأَنتُمْ تَزْرَعُونَهُ أَمْ نَحْنُ الزَّارِعُونَ»

شرک در ربوبیت: اگر کسی در کنار (عرض) ربوبیت الهی، برای خود یا سایر مخلوقات حسابی جداگانه باز کند و فکر کند غیر خدا می‌تواند مستقل از خداوند، امور را تدبیر کند، گرفتار شرک شده است.

– برداشت نادرست از توحید در ربوبیت: این که انسان فکر کند که او و سایر موجودات، قدرت تدبیر ندارند.

– برخی انسان‌ها توحید در خالقیت را قبول دارند، اما گرفتار شرک در ربوبیت می‌شوند: یعنی در کنار ربوبیت الهی برای انسان‌های دیگر یا سایر مخلوقات حساب جداگانه‌ای باز می‌کنند و فکر می‌کنند که انسان‌ها یا آن مخلوقات مستقل از خداوند می‌توانند در امور جهان دخالت کنند و مثال بیماری را شفا بخشند یا مشکلی را رفع کنند.

ای استخدام | E-ESTEKHDAM

اولیای الهی به واسطه‌ی اسباب غیرمادی این کار را انجام می‌دهند و این توانایی اختصاص به زمان حیات ایشان ندارد: زیرا این درخواست از حقیقت روحانی ایشان است.

درس سوم – حقیقت بندگی

توحید در عبادت

– مفهوم: توحید در عبادت آن است که فقط خدای یگانه را پرستش کنیم، تسلیم فرمان‌های او باشیم و کارهای خود را فقط به قصد اطاعت از او و برای کسب رضایت او انجام دهیم.

– اطاعت از رسول گرامی او و جانشینان آن حضرت لازمه‌ی توحید در عبادت است: زیرا حکم و فرمان الهی از طریق ایشان به مردم می‌رسد.

آیات مرتبط با توحید در عبادت

«إِنَّ اللَّهَ هُوَ رَبِّی وَرَبُّکُمْ فَاعْبُدُوهُ هَذَا صِراطٌ مُسْتَقِیمٌ»

۱. رابطه توحید در ربوبیت وتوحید در عبادت: کسی لایق عبادت است که رب انسان باشد. توحید در عبادت در هر دو بعد فردی و اجتماعی، نتیجه توحید در ربوبیت است.

۲. صراط مستقیم، همان عبودیت و توحید در عبادت است.

«اتَّخَذُوا أَحْبَارَهُمْ وَرُهْبَانَهُمْ أَرْبَابًا مِنْ دُونِ اللَّهِ وَالْمَسِیحَ ابْنَ مَرْیَمَ وَمَا أُمِرُوا إِلَّا لِیَعْبُدُوا إِلَهًا وَاحِدًا لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ سُبْحَانَهُ عَمَّا یُشْرِکُونَ»

۱. امر مورد نکوهش خداوند: اتخاذ دانشمندان، راهبان و حضرت مسیح (ع) به ربوبیت.

۲. رابطه‌ی توحید در عبادت در هر دو بعد با توحید در ربوبیت و اعلام توحید در عبادت.

۳. جامع همه‌ی ابعاد توحید و نفی هرگونه شرک

۴. تنزیه ذات باری تعالی از شرک عبادی گریبان گیر اطاعت‌کنندگان اخبار، رهبان و حضرت مسیح (ع)

«وَلَقَدْ بَعَثْنَا فِی کُلِّ أُمَّةٍ رَسُولًا أَنِ اعْبُدُوا اللَّهَ وَاجْتَنِبُوا الطَّاغُوتَ»

۱. وحدت دعوت همه ی پیامبران، تحقق توحید عبادی در هر دو بعد فردی و اجتماعی و انتفای شرک در پرستش

۲. لازمه‌ی توحید در عبادت، دوری از طاغوت است.

« وَمَنْ یُسْلِمْ وَجْهَهُ إِلَى اللَّهِ وَهُوَ مُحْسِنٌ فَقَدِ اسْتَمْسَکَ بِالْعُرْوَةِ الْوُثْقَى»

۱. تسلیم در برابر خداوند بودن: توحید در عبادت در بعد فردی

۲. تمسک به دست آویز محکم، نتیجه برخورداری از توحید در عبادت همراه با نیکوکاری است.

«اَلْحَمْدُ لِلّه رَبِّ الْعالَمین – اِیّاکَ نَعْبُدُ وَ اِیّاکَ نَسْتَعینُ»

۱. توحید در عبادت ۲. توحید در ربوبیت ۳. توحید در عبادت در بعد اجتماعی

ابعاد توحید در عبادت

۱. بعد فردی

– انسان موحد می‌کوشد کشش‌ها و تمایلات درونی خود را به گونه‌ای سامان دهد که در یک هماهنگی مناسب، سمت و سویی خدایی بگیرند.

– در انتخاب شغل، دوست، تحصیل، گردش و ... خدا و رضایت او را در نظر دارد.

– به میزانی که در جهت بندگی پیش می‌رود، امیال و غرایز خود را تنظیم و کنترل می‌نماید و گرایش‌های برتر در رفتار او ظهور بیشتری می‌یابد.

ای استخدام | E-ESTEKHDAM

– ویژگی های انسان مشرک:

۱. کارهایش را برای رسیدن به خواسته‌های نفسانی خود با دیگران انجام می‌دهد.

۲. بدان علت که تحت سلطه‌ی تمایلات و خواسته‌های نفسانی خود و دیگران قرار دارد، فردی است چند شخصیتی با جهت‌گیری‌های متفرق و سمت و سوهای پراکنده که هر کدام او را به سویی می‌کشند و آرامشش را سلب می‌کنند.

۲. بعد اجتماعی:

– مفهوم: یگانه و یکپارچه شدن نظام اجتماعی در جهت خداوند و اطاعت همه جانبه از او.

– اگر افراد جامعه در روابط خود با یکدیگر، به جای خواست‌ها و تمایلات خود، فرمان الهی را حاکم کنند و از پذیرش فرمان طاغوت‌ها و ستمگران سرباز زنند و مناسبات خود را منطبق بر احکام الهی تنظیم کنند، محقق می‌شود. تحقق عدالت اجتماعی از ثمرات این بعد است.

– میان بعد فردی و اجتماعی توحید تشابه و تناسب وجود دارد.

– شرک در عبادت در بعد اجتماعی: اگر هر یک از افراد جامعه منافع خود را محور فعالیت‌های اجتماعی قرار دهند و اهل ایثار وتعاون نباشند، تفرقه و تضاد جامعه را فرا می‌گیرد و امکان رشد و تعالی از بین می‌رود و در جامعه سخن از حاکمیت طاغوت و دستورهای اوست.

دژ مستحکم خداوند

– کلمه «لااله الاّ الله»، کلمه توحید و مهم‌ترین شعار اسلام و جامع همه‌ی ابعاد و اقسام توحید و نفی هرگونه شرک است.

– اولین سخن رسول خدا (ص): «قولوا لااله الاّ الله تفلحوا»

– بهای بهشت «لااله الاّ الله» است و خداوند این کلمه را «دژ مستحکم خود» نامیده است: «لا اله الا الله حصنی»

توحید و شرک در جهان امروز

– معرفت به خداوند، زمانی میوه‌ی خود را می‌دهد که از مرحله‌ی شناخت ذهنی به مرحله ایمان قلبی برسد: یعنی انسان به چشم قلب ببیند که خداوند در کوچک‌ترین حوادث عالم نیز حضور دارد.

– ریشه بت پرستی و شرک جدید آن است که برخی از انسان‌ها در عین قبول داشتن خداوند، دین و دستورات آن را در متن زندگی خود وارد نمی‌کنند و تمایلات دنیایی و نفسانی خود را اصل قرار می‌دهند.

درس چهارم – در مسیر اخلاص

اخلاص در بندگی (معنای دیگری از توحید عبادی)

– مفهوم اخلاص: به این معناست که تمام جهت گیری‌های زندگی انسان سمت و سوی الهی پیدا کند و همه‌ی کارها فقط برای رضای او و تقرب به او انجام پذیرد و هوای نفس و شیطان در آن‌ها راه نداشته باشد.

– شروط عمل:

۱. حسن فاعلی: برخورداری ازنیت خالص الهی ۲. حسن فعلی: انجام کار مطابق با شکلی که خدا فرمان داده است.

– پیامبر اکرم (ص): «نیَّةُ الْمُؤمنِ خَیْرٌ منْ عَمَلِه» – نیت مومن، برتر از عمل اوست.

– حسن فاعلی به طور طبیعی حسن فعلی را به دنبال می‌آورد.

– از نظر اخلاص و ریا، چهار رابطه بین نیت و عمل برقرار است و ریا در جایی است که حسن فعلی باشد، اما حسن فاعلی همراه آن نباشد.

آیات مرتبط با اخلاص در بندگی

«قُلْ إِنَّما أَعِظُكُمْ بِواحِدَةٍ أَنْ تَقُومُوا لِلّٰه مَثْنی وَ فُرادی ثُمَّ تَتَفَكَّرُوا»

۱. خداوند مردم را تنها به یک چیز اندرز می‌دهد و آن قیام برای خداوند است.

۲. همراه کردن دیگران با خود از برنامه‌های تقویت بنیان‌های جامعه

«إِنَّا أَنْزَلْنَا إِلَيْکَ الْکِتَابَ بِالْحَقِّ فَاعْبُدِ اللَّهَ مُخْلِصًا لَهُ الدِّينَ»

۱. نزول قرآن بر مبنای حق و تدبیر حکیمانه‌ی خدا بوده است.

۲. توحید عبادی

۳. دین همان بندگی و عبودیت است که باید توام با اخلاص باشد.

«أَلَمْ أَعْهَدْ إِلَيْکُمْ يا بَنِی آدَمَ أَن لاَّ تَعْبُدُوا الشَّيْطَانَ إِنَّهُ لَکُمْ عَدُوٌّ مُّبِينٌ وَأَنِ اعْبُدُونِی هَذَا صِرَاطٌ مُّسْتَقِيمٌ»

۱. مخاطب: آن دسته از فرزندان آدم که گرایش فطری بندگی خدا را نادیده گرفته‌اند و بنده‌ی هوای نفس و شیطان شده‌اند. عهد فطری که خداوند از انسان گرفته.

۲. دوری از پرستش شیطان

۳. و تحقق توحید در عبادت

۴. صراط مستقیم، همان عبودیت و بندگی خدا است.

مفهوم کلی: گرایش به پرستش خداوند، فطری انسان است و پیامبران الهی و کتاب‌های آسمانی، راه نمایان به سوی فطرت‌اند و اراده‌ی انسان در تحقق این گرایش نقش دارد.

برنامه ریزی برای اخلاص

۱. تقویت روحیه حق پذیری (اولین قدم برای ورود به بندگی و اخلاص): انسان‌ها به دو دسته تقسیم می‌شوند: کسانی که در مقابل حق تسلیم و خاضع‌اند و به ندای عقل خود و پیامبران و امامان گوش می‌دهند و دسته‌ای که به جای پیروی از عقل، از هوی و هوس پیروی می کنند. اینان در قیامت می گویند: «لَوْ کُنَّا نَسْمَعُ أَوْ نَعْقِلُ مَا کُنَّا فِی أَصْحَابِ السَّعِيرِ»

۲. افزایش معرفت به خدا: به هر میزان که با تفکر و تعقل در آیات و نشانه‌های الهی، معرفت و ایمان ما به خداوند بیش‌تر شود، انگیزه ما برای عبودیت و بندگی نیز افزایش می‌یابد:

آفرینش همه تنبیه خداوند دل است — دل ندارد که ندارد به خداوند اقرار

۳. راز و نیاز با خداوند و کمک خواستن از او: محبت خداوند را در قلب تقویت می کند و غفلت را کنار می‌زند و انسان را از امدادهای او بهره مند می کند: «وَأَقِمِ الصَّلَاةَ لِذِکْرِی» نماز را برای یاد من برپا دار.

۴. یاد معاد و روز حساب: یکی از راه‌های بسیار موثر برای تقویت عبودیت و اخلاص است: «ای نفس به آرامش رسیده، خشنود و خداپسند به سوی پروردگارت باز گرد: در میان بندگان خودم درای، و در بهشت خودم داخل شو»

۵. انجام عمل صالح: قرآن کریم غالباً ایمان را قبل از عمل صالح معرفی نموده و این بدان معناست که انسان وقتی مسیر حق و حقیقت را شناخت، پای در میدان عمل می گذارد. عمل صالح انسان را پرورش می‌دهد و وجودش را خالص می‌سازد: «وَالَّذِينَ جَاهَدُوا فِينَا لَنَهْدِيَنَّهُمْ سُبُلَنَا»

میوه‌های درخت اخلاص

۱. عدم نفوذ شیطان و یاس او از فرد با اخلاص (اولین ثمره‌ی اخلاص): هر چه رشته اخلاص محکم تر شود، توانایی شیطان در وسوسه کردن کمتر می‌شود: مانند حضرت یوسف (ع) که به درجات بالای اخلاص رسیده بود: «کَذَلِکَ لِنَصْرِفَ عَنْهُ السُّوءَ وَالْفَحْشَاءَ إِنَّهُ مِنْ عِبَادِنَا الْمُخْلَصِينَ» (اخلاص، باعث دوری انسان از گناه می‌شود.)

شیطان، خود اقرار کرده که توانایی فریب مومنان با اخلاص را ندارد.

۲. دست یابی به معرفت و اندیشه های محکم و استوار: وقتی حکمت که همان دانش متین و محکم است، در اختیار انسان قرار گرفت، سبب می‌شود که فرد بتواند آگاهانه تصمیم بگیرد و دچار سرگردانی نشود.

پیامبر اکرم (ص): «هرکس چهل روز کارهای خود را خالصانه برای خدا انجام دهد، چشمه‌های حکمت و معرفت از دل و زبانش جاری خواهد شد.»

ای استخدام | E-ESTEKHDAM

۳. احساس اطمینان و آرامش روحی و نجات از اضطراب‌ها: نمره دیگر اخلاص، لذت واقعی از زندگی خود و کسب زیبایی‌های معنوی در عین بهره‌مندی مطلوب از لذت‌های دنیاست.

۴. تجلی اسماء الهی در انسان (ثمرات عالی اخلاص):

* غنای مصون از فقر (أجعلك غنيّا لا تفتقر)

* حیات مصون از موت (اجعلك حيّا لا تموت)

* بروز ولایت در طول ولایت الهی (اجعلك تقول للشّی کن فیکون.- بندگی کن تا که سلطانت کنند.)

۵. تقرب به پیشگاه الهی و دیدار محبوب حقیقی (بالاترین میوه اخلاص): بنابر تعبیر امیرمومنان (ع). خداوند نهایت آرزوی عارفان، دوست دل‌های راست روان، ولی مومنان و معبود عالمیان است.

درس پنجم – قدرت پرواز

اختیار، حقیقتی وجدانی و مشهود

نشانه‌های اختیار:

۱. تفکر و تصمیم

۲. احساس رضایت یا پشیمانی

۳. مسئولیت‌پذیری

«إِنّا هَدَيْنَاهُ السَّبِيلَ إِمّا شَاكِراً وَ إِمّا كَفُوراً»

مفهوم کلی: خداوند می‌فرماید که ما راه درست را نشان دادیم و انسان باید تصمیم بگیرد و انتخاب کند.

«قَدْ جَاءَكُمْ بَصَائِرُ مِنْ رَبِّكُمْ فَمَنْ أَبْصَرَ فَلِنَفْسِهِ وَمَنْ عَمِيَ فَعَلَيْهَا وَمَا أَنَا عَلَيْكُمْ بِحَفِيظٍ»

۱. نزول رهنمودهای الهی بر انسان.

۲. اختیار انسان در قبول یا رد این رهنمودها.

۳. از انسان سلب اختیار نمی‌شود.

پندارهای ویرانگر

۱. اندیشه‌های باطل که سبب جبرگرایی می‌شوند: مثلاً کسی که بپندارد انسان مانند سایر اشیاء مادی است جایی برای اراده و اختیار نمی‌گذارد، رواج عقیده‌ی «جبری‌گری» مانند ویروس فلج، تحرک، سازندگی و نشاط را از فرد و جامعه می‌گیرد و فرصت را برای زورگویان فراهم می‌کند و محرومان نیز به خود حق اعتراض نمی‌دهند.

۲. اختیار به معنای آزادی مطلق: محور قرار دادن خواست‌های خود و نادیده گرفتن قانون‌مندی‌های حاکم بر جهان که چنین برداشتی، نتایج زیان باری برای آنها، جامعه و محیط زندگی آنان دارد.

زمینه ساز شکوفایی اختیار و درک صحیح نظام حاکم بر جهان خلقت

۱. اعتقاد به خداوند حکیم (مهمترین گام)

– اعتقاد به خداوندی حکیم که با حکمت خود جهان را خلق و اداره می‌کند، به طوری که همه‌ی حوادث و رخدادهای جهان، در یک چارچوب قانونمند اتفاق می‌افتد و هر حادثه‌ای دارای هدفی معین می‌باشد، قطره‌ای کز جویباری می‌رود / از پی انجام کاری می‌رود.

– ایمان به خداوند حکیم این اطمینان را به انسان می‌بخشد که جهان دارای حافظ و نگاهبانی است که به علت علم و قدرت بی‌پایان خدا، به هیچ وجه احتمال نابودی آن نمی‌رود:

«إِنَّ اللَّهَ يُمْسِكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ أَنْ تَزُولَا وَلَئِنْ زَالَتَا إِنْ أَمْسَكَهُمَا مِنْ أَحَدٍ مِنْ بَعْدِهِ» (تقدیر الهی)

ای استخدام | E-ESTEKHDAM

۲. قانون‌مند بودن جهان

– زندگی در یک جهان قانون‌مند این امکان را به ما می‌دهد که با شناخت قوانین جهان نیازهای خود را برطرف کنیم و استعدادهای خود را به فعلیت برسانیم، نام دیگر این قانون‌مندی و نظم و سامان «قضا و قدر الهی» است.

قضا و قدر و اختیار انسان

– معنای تقدیر: به معنای «اندازه گرفتن» است. موجودات جهان از آن جهت که خداوند متعال حدود اندازه، ویژگی، موقعیت مکانی و زمانی آن‌ها را تعیین می کند مقدر به تقدیر الهی هستند .

– معنای قضا: به معنای «به انجام رساندن، پایان دادن، حکم کردن و حتمیت بخشیدن» است. موجودات جهان از آن جهت که با حکم و فرمان و اراده‌ی الهی ایجاد می‌شوند، مقضّی به قضای الهی هستند.

– امام علی(ع): «از قضای الهی به قدر الهی پناه می‌برم» فرو ریختن دیوار کج، یک قانون و قضای الهی است. این قضا متناسب با شرایط و تقدیر خاص آن دیوار، یعنی کجی آن است. اگر دیوار ویژگی (تقدیر) دیگری داشته باشد، قانون و قضای دیگری را به دنبال خواهد آورد. انسانی که این دو تقدیر و این دو قضا را بشناسد، تصمیم می گیرد.

«إِنَّا كُلَّ شَیْ ءٍ خَلَقْنَاهُ بِقَدَرٍ»

مفهوم کلی: همه‌ی موجودات جهان دارای خصوصیات و ویژگی معین‌اند.

«هُوَ الَّذی یُحْیِي وَ یُمِیتُ فَإِذَا قَضى أَمْراً فَإِنَّمَا یَقُولُ لَهُ كُن فَیَكُونُ»

۱. مرگ و زندگی و همه‌ی تغییرات به دست خداست.

۲. پدیده‌های جهان به حکم و اراده‌ی خداوند ایجاد می‌شوند: قضای الهی

«لاَ الشَّمْسُ يَنْبَغِي لَها أَنْ تُدْرِكَ الْقَمَرَ وَ لاَ اللَّيْلُ سابِقُ النَّهارِ وَ كُلٌّ في فَلَكٍ يَسْبَحُونَ»

مفهوم کلی: موجودات جهان مثل ماه وخورشید از قانونمندی‌های خود خارج نمی‌شوند: تقدیر الهی

رابطه‌ی اراده ی انسان با اراده‌ی خداوند

۱. علل عرضی: چند عامل به صورت مجموعه و با همکاری یکدیگر دخالت کنند مثال: رویش گل

۲. علل طولی: عوامل مقدم بر عوامل مؤخر تأثیر می گذارند مثال: نوشتن

– اراده‌ی انسان در طول اراده‌ی خداست و با آن منافات ندارد.

– اختیار انسان و ویژگی مایع بودن آب یک تقدیر الهی است.

محدوده‌ی اختیار انسان

– دریا در هر شرایطی رام انسان نیست. با فهم و شناخت قانون‌مندی‌های حاکم بر دریا، می‌توان دریا را به تسخیر خود درآورد:

«اللَّهُ الَّذی سَخَّرَ لَكُمُ الْبَحْرَ لِتَجْرِیَ الْفُلْكُ فیهِ بِأَمْرِهِ وَ لِتَبْتَغُوا مِنْ فَضْلِهِ وَ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ»

– تقدیرات و قانون‌مندی‌ها هم لازمه‌ی کار اختیاری انسان و هم جهت دهنده و محدود کننده‌ی آن است.

درس ششم – سنّت‌های خداوند

بر اساس تقدیر الهی، جهان خلقت دارای قانون‌مندی است. این قوانین حیات فردی و اجتماعی انسان‌ها را هم در بر می گیرد:

«قَدْ خَلَتْ مِن قَبْلِكُمْ سُنَنٌ فَسِيرُواْ فِي الأَرْضِ فَانْظُرُواْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُكَذِّبِينَ»

۱. امتحان و ابتلاء (عام)

– این سنت، مربوط به چگونگی و فرآیند رشد و تکامل انسان و عامل ظهور و بروز استعدادهای اوست. هر انسان انتخاب‌گری برای این که نیت و تمایل درونی خود را نشان دهد و نتیجه‌ی آنچه را برگزیده، آشکارا مشاهده کند، همواره در معرض امتحان است.

– آزمایش ها سبب جدا شدن انسان‌های خوب از بد و ساخته شدن و تکامل یا خسران و عقب‌ماندگی آن‌ها می گردد.

– کسی که ایمان به خداوند و راه‌های هدایت الهی را اعلام کند، وارد آزمایش‌های ویژه و خاص می‌گردد:
«أَحَسِبَ النَّاسُ أَنْ يُتْرَكُوا أَنْ يَقُولُوا آمَنَّا وَهُمْ لَا يُفْتَنُونَ»

– امام صادق (ع): «إِنَّمَا الْمُؤْمِنُ بِمَنْزِلَةِ كِفَّةِ الْمِيزَانِ كُلَّمَا زِيدَ فِي إِيمَانِهِ زِيدَ فِي بَلَائِهِ»

۲. امداد الهی (عام)

در برابر دعوت انبیاء مردم دو دسته می‌شوند، سنت الهی این است که هرکس با اراده و اختیار خود راه حق یا باطل را برگزیند شرایطی برای او فراهم شود که در مسیری که انتخاب کرده به پیش رود و سرشت خویش را آشکار سازد. یعنی خداوند برای هر دو گروه امکانات و لوازم رسیدن به خواسته‌هایشان را فراهم می‌کند. البته روی‌آوردن دنیا به انسان‌های گناهکار، نشانه‌ی لطف خداوند به آنان نیست: «كُلا نُمِدُّ هَؤُلاءِ (نیکوکاران) وَهَؤُلاءِ (بدکاران) مِنْ عَطَاءِ رَبِّكَ وَمَا كَانَ عَطَاءُ رَبِّكَ مَحْظُوراً (رحمت واسعه‌ی الهی)»

۳. توفیق الهی (خاص)

– امداد خاص خدای متعال نسبت به آنان که با نیت پاک، قدم در راه حق گذارند: یعنی همراه با سعی و تلاشی که انسان از خود نشان می‌دهد، خداوند نیز شرایط و اسباب را چنان فراهم می‌سازد که وی بتواند آسان‌تر به مقصد برسد:
«وَ لَوْ أَنَّ أَهْلَ الْقُرى آمَنُوا وَ اتَّقَوْا لَفَتَحْنا عَلَيْهِمْ بَرَكاتٍ مِنَ السَّماءِ وَ الْأَرْضِ»

– یکی از جلوه‌های این توفیق، نصرت و هدایت الهی به دنبال تلاش و مجاهدت است: «وَالَّذينَ جاهَدوا فينا لَنَهدِيَنَّهُم سُبُلَنا وَإِنَّ اللّهَ لَمَعَ المُحسنينَ»

– انسان حق گرا، خود را با نظام حق حاکم بر جهان هماهنگ کرده و در نتیجه یک قدمش به اندازه‌ی ده‌ها قدم نتیجه می‌دهد:
«بیست نفر یا صد نفر انسان تقوا پیشه و شکیبا بر دویست نفر یا هزار نفر از کفار پیروز می‌شوند.»

۴. املاء و استدراج (خاص)

– املاء: آنان که راه باطل را برمی‌گزینند و با حق عناد و دشمنی می‌ورزند، خداوند به آن‌ها مهلت و فرصت زندگی می‌دهد ولی آنها این فرصت را وسیله‌ی غوطه‌ور شدن در تاریکی قرار می‌دهند. این سنت از جمله سنت‌های حاکم بر زندگی گناهکاران است:
«ولا يَحسَبَنَّ الَّذينَ كَفَرُوا أَنَّما نُملي لَهُم خَيرٌ لِأَنفُسِهم إِنَّما نُملي لَهُم لِيَزدادُوا إِثمًا ولَهُم عَذابٌ مُهين»

– استدراج: گاهی خداوند علاوه بر مهلت دادن بر امکانات گمراهان می‌افزاید و آن‌ها قدم به قدم از انسانیت فاصله گرفته و به تدریج به سوی عذاب الهی نزدیک‌تر می‌شوند: «وَالَّذينَ كَذَّبوا بِآيَاتِنَا سَنَسْتَدْرِجُهُمْ مِنْ حَيْثُ لا يَعْلَمُونَ. وَأُمْلِي لَهُمْ إِنَّ كَيْدِي مَتِينٌ»

۵. تفاوت در پاداش و کیفر

با آن که بر اساس عدل، خداوند باید به همه‌ی بندگان بر اساس میزان اعمالشان پاداش یا جزا دهد اما از فضل خود، کار نیک را چند برابر و کار بد را فقط به اندازه‌ی خودش پاداش و جزا می‌دهد: «مَنْ جَاءَ بِالْحَسَنَةِ فَلَهُ عَشْرُ أَمْثَالِهَا وَمَنْ جَاءَ بِالسَّيِّئَةِ فَلَا يُجْزَى إِلَّا مِثْلَهَا وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ»

۶. تأثیر نیکی یا بدی در سرنوشت

– زندگی ما به شدت تحت تأثیر رفتارهای ماست. مثال: نیکوکاری یا گناه از جمله عوامل مؤثر در طول عمر یا کوتاهی آن هستند. امام صادق (ع): «مَنْ يَمُوتُ بِالذُّنوب أَكْثَرُ مِمَّنْ يَمُوتُ بِالآجال وَ مَنْ يَعيشُ بِالإِحْسان أَكْثَرُ مِمَّن يَعيشُ بِالأَعمار»

– دعا نیز می‌تواند سبب بسیاری از خوبی‌ها و مانع بسیاری از بلاها گردد.

– این سنت یک سنت اجتماعی نیز هست. جامعه‌ای که مسیر خوبی‌ها گام بردارد، درهای رحمت الهی را به روی خود می‌گشاید و جامعه‌ای که به گناه آلوده شود به برخی عذاب‌ها گرفتار خواهد شد: «وَ لَوْ أَنَّ أَهْلَ الْقُرى آمَنُوا وَ اتَّقَوْا لَفَتَحْنا عَلَيْهِمْ بَرَكاتٍ مِنَ السَّماءِ وَ الْأَرْضِ وَ لكِنْ كَذَّبوا فَأَخَذْناهُمْ بِما كانُوا يَكْسِبُونَ»

درس هفتم – بازگشت

انقلاب علیه خود

در میان موجودات، تغییر جهت در برابر موانع بیرونی متفاوت است: گیاه کم، حیوان بیش‌تر از گیاه و انسان بسیار زیاد است. اما در برابر موانع درونی فقط انسان توانایی قیام علیه خود را دارد.

«وَمَنْ يَعْمَلْ سُوءًا أَوْ يَظْلِمْ نَفْسَهُ ثُمَّ يَسْتَغْفِرِ اللَّهَ يَجِدِ اللَّهَ غَفُورًا رَحِيمًا»

۱. این آیه درباره‌ی ظلم به خود است. وقتی انسان به خود دانی توجه کند به خودش ظلم کرده است.

۲. هر کس از خدا مغفرت بخواهد، خدا را آمرزنده و مهربان می‌یابند؛ میان استغفار و مغفرت فاصله‌ای نیست.

ناسپاسی

– «توجیه» گناه و «عادت» به آن از پرتگاه‌های خطرناک سقوط در وادی ضلالت است.

– میزان تأثیر گناهان یکسان نیست. گناهان بزرگ (کبیره) به سرعت آدمی را از مسیر توحید و اخلاص خارج و گرفتار شیطان و هوس‌های شیطانی می‌کند. تلخ‌ترین و رنج آورترین اثر گناهان بزرگ، غفلت از نگاه خداوند به انسان‌ها در هنگام ارتکاب گناه است.

– امام صادق (ع): «چنان از خدا خوف داشته باش که گویی او را می‌بینی، پس اگر تو او را نمی‌بینی، او تو را می‌بیند اگر فکر کنی او تو را نمی بیند، کفر ورزیده‌ای و اگر بدانی که او تو را می‌بیند و در عین حال در مقابل او گناه می کنی، او را خوارترین بینندگان به خود قرار داده‌ای»

حقیقت توبه

توانایی انقلاب علیه خود که حاصل پشیمانی از گذشته است، به انسان امکان می‌دهد راه رفته را باز گردد، این موهبت گرانبها «توبه» نام دارد.

«فَمَنْ تابَ مِنْ بَعْدِ ظُلْمِه وَ أَصْلَحَ فَإِنَّ اللَّهَ يَتُوبُ عَلَيْه إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ»

مراحل رسیدن به آمرزش:

۱. توبه‌ی بندگان: بازگشتن از گناه به سوی فرمان برداری از خدا

۲. و جبران وضع گذشته با کار خوب

۳. گناه ظلم نامیده شده: زیرا در هر گناهی حقی ضایع می‌شود، یکی حق افراد و دیگری حق خود عالی.

۴. توبه‌ی خداوند: بازگشت لطف و آمرزش الهی به انسان توبه کار. بازگشت خداوند، نتیجه‌ی بازگشت انسان گناهکار است.

توبه و پاکی

– توبه گناهان را از قلب خارج می کند و آنرا شست‌وشو می‌دهد. این عمل را «پیرایش» یا «تخلیه» می گویند.

– امیر مؤمنان(ع): «التّوبةُ تُطهّرُ القُلوبَ وتَغسلُ الذُنوبَ»

رسوا خدا (ص): «التّائبُ مِنْ الذنّبِ كَمَنْ لَا ذَنْبَ لَهُ»

توبه نه تنها گناه را پاک می کند بلکه به کمک ایمان و عمل صالح، گناهان را به حسنات تبدیل می‌سازد.

«إِلَّا مَنْ تَابَ وَآمَنَ وَعَمِلَ عَمَلًا صَالِحًا فَأُولئِكَ يُبَدِّلُ اللَّهُ سَيِّئَاتِهِمْ حَسَنَاتٍ وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَحِيمًا»

۱. شرایط تبدیل گناهان به حسنات ۲. توبه ۳. ایمان ۴. عمل صالح

مراحل توبه

۱. پشیمانی از گذشته: پشیمانی حالتی درونی است که شخص را دچار اندوه و حسرت می کند و شیرینی گناه را به تلخی تبدیل می‌سازد. تا وقتی شیرینی گناه در جان آدمی باقی است و از خاطره‌ی آن احساس لذت می کند، توبه آغاز نشده است.

– این مرحله‌ی توبه معمولاً با استغفار همراه است و عبارت «استغفرالله» ناظر بر این مرحله است.

– خدای متعال به یکی از پیامبران بنی‌اسرائیل: «به عزتم سوگند اگر همه‌ی اهل آسمان‌ها و زمین برای وی شفاعت کنند، تا زمانی که شیرینی گناه در دلش باقی است، توبه‌اش را نپذیرم»

– توبه بر لب، سبحه بر کف، دل پر از شوق گناه   معصیت را خنده می‌آید ز استغفار ما

۲. تصمیم بر عدم بازگشت به گناه: اظهار ندامت ظاهری و گفتن کلمه استغفار، در حال تکرار مداوم گناه، نه تنها پذیرفته نیست بلکه استغفار را بی‌خاصیت می‌کند.

– اثر بدتر چنین استغفاری در کلام امام رضا (ع) آمده که فرموده است: «أَلْمُسْتَغْفِرُ مِنَ الذَنْبِ وَ یَفعَلُهُ کَالْمُستَهزِیءُ بِرَبِّهِ»

– با این دو مرحله عادت به گناه از بین می‌رود.

۳. جبران حقوق ضایع شده‌ی مردم (حق الناس)، حقوق مادی و معنوی مردم را که ضایع کرده است، بپردازد.

۴. جبران حقوق الهی (حق الله): مهمترین حق خداوند، حق اطاعت و بندگی اوست.

توبه‌ی اجتماعی

– اگر جامعه‌ای در برخی از ابعاد از مسیر توحید و اطاعت از خداوند خارج شود، نیازمند بازگشت از انحراف‌های اجتماعی به مسیر توحید و اصلاح اجتماعی است.

– راه اصلاح و معالجه‌ی جامعه از بیماری‌های اجتماعی مانند رباخواری، رشوه گرفتن، بی‌توجهی به عفاف و پاکدامنی، ظلم کردن و ظلم پذیری و اطاعت از غیر خدا، انجام وظیفه‌ی امر به معروف و نهی از منکر یا نظارت همگانی است.

تا چه زمانی برای توبه کردن مهلت داریم؟

– گرچه تمام طول عمر ظرف زمان توبه است. اما بهترین زمان دوره‌ی جوانی است.

– حضرت علی (ع): «از کسانی مباش که بدون عمل دل به آخرت بسته و به واسطه‌ی آرزوی طولانی توبه را به تأخیر انداخته است. درباره‌ی دنیا زاهدانه سخن گوید اما همچون دنیادوستی عمل کند.»

درس هشتم - پایه‌های استوار

معیارهای تمدن متعالی اسلام

۱. توحید محوری و مبارزه با شرک

– رسول خدا (ص) در اولین روز دعوت مردم به رسالت آسمانی خود اینگونه ندا سرداد: «قولوا لا اله الا الله تفلحوا» بدین ترتیب مبارزه با شرک آغاز شد و محور رسالت رسول خدا (ص) قرار گرفت.

– جامعه و تمدن اسلامی بر پایه‌ی ایمان به خدا بنا می‌شود و با شرک در مراتب مختلف آن مبارزه می‌کند: «مَنْ آمَنَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الآخِرِ وَعَمِلَ صَالِحًا فَلَهُمْ أَجْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ»

۲. آخرت گرایی

پیامبر اکرم (ص) در کنار دعوت به توحید افق نگاه انسان‌ها را از محدوده‌ی تنگ دنیا فراتر برد، منکرین را با استدلال‌های محکم و آشکار با حقیقت معاد آشنا ساخت و با عقاید خرافی پیرامون آن به مبارزه برخاست: «مَنْ آمَنَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَعَمِلَ صَالِحًا فَلَهُمْ أَجْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ وَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ»

۳. اطاعت از خدا، رسول و امام (ولایت مداری)

رسول خدا (ص) آمده بود تا مردم را از حکومت و ولایت طاغوت و ستمگران نجات دهد و نظامی اجتماعی بر پایه‌ی قوانین الهی بنا کند، به طوریکه که روابط اجتماعی مردم بر مبنای دستورات خداوند تنظیم شود: «ياأَيُّهَا الَّذينَ آمَنُوا أَطيعُوا اللَّهَ وَأَطيعُوا الرَّسُولَ وَأُولِي الْأَمْرِ مِنْكُمْ»

۴. اصالت خانواده و احیای منزلت زن

– از دیگر برنامه‌های مهم پیامبر اکرم (ص)، تبیین جایگاه خانواده به عنوان محل مودت، آرامش و رحمت و مانع فساد بود. احیای منزلت زن از عناصر اصلی این برنامه به شمار می‌رفت: «وَ مِنْ آياتِهِ أَنْ خَلَقَ لَكُمْ مِنْ أَنْفُسِكُمْ أَزْواجاً لِتَسْكُنُوا إِلَيْها وَ جَعَلَ بَيْنَكُمْ مَوَدَّةً وَ رَحْمَةً»

– در عصری که زن کالایی در کنار سایر کالاها تلقی می‌شد، رسول خدا (ص) با گفتار و رفتار خویش انقلابی عظیم پدید آورد.

ای استخدام | E-ESTEKHDAM

۵. حق‌خواهی و باطل ستیزی

– از اقدامات مهم رسول خدا (ص) ایجاد نگرشی جدید در جامعه بود که موجب تحول در روابط بین ملت‌ها گردید.

– رسول خدا (ص) صف بندی‌ها و جبهه‌گیری‌ها را مردود اعلام کرد و آموخت که دو جبهه‌ای که واقعاً در مقابل یکدیگرند حق و باطل است.

– رسول خدا (ص) از مسلمانان می‌خواهد که با هم‌کیشان خود پیوند برادری برقرارکنند و مانند اعضای خانواده از هم دفاع نمایند و با ظالمان و مفسدان مبارزه کنند.

«مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللَّهِ وَالَّذِينَ مَعَهُ أَشِدَّاءُ عَلَى الْكُفَّارِ رُحَمَاءُ بَيْنَهُمْ»

مفهوم کلی: مردم جامعه اسلامی، با مؤمنان مهربان هستند و با ستمگران دشمنی و شدت عمل می‌ورزند.

۶. اعتدال در زندگی و بهره گرفتن از نعمت‌های دنیایی

– رسول خدا (ص) تلاش می‌نمود انسان‌هایی تربیت کند که در عین توجه به رستگاری اخروی به عنوان هدف اصلی زندگی، برای رشد و تعالی زندگی دنیوی خود نیز تلاش کنند. انسان‌هایی که در عین توجه به معنویت و اخلاق، از جامعه کناره‌گیری نمی‌کنند و برای عزت و آسایش مردم می‌کوشند بنابراین جامعه اسلامی نه تنها با اخلاق‌ترین و معنوی‌ترین جامعه، بلکه باید آبادترین جامعه نیز باشد.

«قلْ مَنْ حَرَّمَ زِينَةَ اللَّهِ الَّتِي أَخْرَجَ لِعِبَادِهِ وَالطَّيِّبَاتِ مِنَ الرِّزْقِ قُلْ هِيَ لِلَّذِينَ آمَنُوا فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا خَالِصَةً يَوْمَ الْقِيَامَةِ»

۱. استفاده از زیورهای حلال دنیایی، مشترک بین مؤمنان و غیر مؤمنان در دنیاست، ۲. استفاده از این زینت‌ها مختص به مؤمنان در آخرت است.

– مردم جامعه اسلامی در عین حال که برای آخرت تلاش می‌کنند از نعمت‌های دنیایی خداوند نیز بهره می‌برند: « قلْ مَنْ حَرَّمَ زِينَةَ اللَّهِ» البته این نعمت‌ها را در جهت فساد و گناه و تجاوز به ناحق به کار نمی‌برند:

«قلْ إِنَّما حَرَّمَ رَبِّيَ الْفَواحِشَ ما ظَهَرَ مِنْها وَ ما بَطَنَ وَ الْإِثْمَ وَ الْبَغْيَ بِغَيْرِ الْحَقِّ»

۷. عقل‌گرایی

نبی اسلام (ص) آمد تا اداب جاهلی را نابود کند و مردم را بسوی زندگی مبتنی بر تفکر و علم سوق دهد:

«قُلْ هَلْ يَسْتَوِي الَّذِينَ يَعْلَمُونَ وَالَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ إِنَّمَا يَتَذَكَّرُ أُولُو الْأَلْبَابِ»

۸. عدالت طلبی

آن حضرت تلاش کرد جامعه‌ای عدالت محور برپا نماید، به طوری که در آن مظلوم أسامی حق خود را ظالم بستاند و امکان رشد برای همه‌ی انسان‌ها فراهم باشد. ایشان از هر فرصتی برای رفع تبعیض‌های طبقاتی حاکم بر نظام جاهلی و برقراری فرهنگ برابری و مساوات استفاده می‌کرد: «فَلِذلِكَ فَادْعُ وَ اسْتَقِمْ كَما أُمِرْتَ وَ لا تَتَّبِعْ أَهْواءَهُمْ – وَ أُمِرْتُ لِأَعْدِلَ بَيْنَكُمُ...»

درس نهم - برنامه ای برای فردا

موقعیت و مسئولیت ویژه‌ی ما مسلمانان در جهان

«وَكَذلِكَ جَعَلناكُم أُمَّةً وَسَطًا لِتَكونوا شُهَداءَ عَلَى النّاسِ وَيَكونَ الرَّسولُ عَلَيكُم شَهيدًا»

لازمه‌ی الگو و اسوه شدن مسلمانان:

۱. معتدل بودن و دوری از افراط و تفریط.

۲. الگوگیری از رسول خدا (ص)

مفهوم کلی: جامعه‌ی واقعی اسلامی آن جامعه‌ای است که بتواند در عصر خود اسوه باشد و راه معتدل و میانه‌ی زندگی را به دیگر جامعه‌ها نشان دهد.

«وَ مَنْ یَتَوَلَّ اللّهَ وَ رَسُولَهُ وَ الَّذینَ آمَنُوا فَإنَّ حِزْبَ اللّهِ هُمُ الْغالِبُونَ»

۱. توحید در ولایت. مفهوم کلی: اگر امتی ولایت خداوند و پیامبر گرامی او را بپذیرد و به دین الهی عمل کند، همواره در جهان پیروز و سربلند خواهد بود. امت اسلامی باید مانند یک حزب با یکدیگر متحد باشند؛ زیرا حزب الهی غالب و پیروز است.

برنامه ریزی برای رسیدن به هدف بزرگ تلاش برای جامعه و تمدن آرمانی اسلام

حوزه اول: تقویت توانایی‌های فردی

۱. تلاش برای کسب آگاهی دقیق از تمدن اسلامی و تمدن جدید: گذشته، عوامل پیروزی‌ها و شکست‌ها را به ما نشان می‌دهد و بصیرت و روشن‌بینی ما را بالا می‌برد. شناخت دنیای جدید نیز جهت درک درست واقعیت‌ها و انتخاب روش‌های مؤثر، ضروری و لازم است.

۲. تقویت ایمان و اراده: مشارکت در این اقدام بزرگ، نیازمند اعتقاد راسخ به دین، عزت نفس، توکل و اعتماد به خداوند، شجاعت و اراده‌ی قوی و طهارت نفسانی است.

«قالَ مُوسَى لِقَوْمِهِ اسْتَعِينُوا بِاللّهِ وَاصْبِرُوا إِنَّ الأَرْضَ لِلّهِ يُورِثُهَا مَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ وَالْعَاقِبَةُ لِلْمُتَّقِينَ»

۱. نیک فرجامی در گرو مدد خواستن از خدا و صبر و پایداری پیشه کردن است.

۲. توحید در مالکیت.

۳. عاقبت نیک، برای متقین و بندگان خداست.

حوزه ی دوم: تحکیم بنیان خانواده

حوزه سوم: تقویت بنیان‌های جامعه

۱. همراه کردن دیگران با خود: هدف بزرگ ما، از بزرگ‌ترین «خیرها» در جهان امروز می‌باشد که شایسته است دیگر مردم جامعه را به آن‌ها دعوت کنیم.

۲. تلاش برای پیشگام شدن در علم و فناوری: پیشرفت علمی، پایه‌های استقلال یک ملت را تقویت می‌کند و مانع تسلط بیگانگان می‌شود. علم، مایه اقتدار ملی است.

۳. استحکام بخشیدن به نظام اسلامی: استحکام پایه‌های اقتصادی، توسعه‌ی عدالت، تقویت اتحاد ملی، انسجام اسلامی و عمل به وظیفه‌ی مقدس امر به معروف و نهی از منکر.

۴. تقویت عزت نفس عمومی: باور به این که «ما می‌توانیم» زنده کننده‌ی تمدن اسلامی و بزرگ‌ترین نیروی محرکه، برای پیمودن راه و گذر از گردنه‌های سخت آن است.

حوزه چهارم: حضور مؤثر و فعال در جامعه ی جهانی

پیام اسلام، پیامی برای فطرت انسان‌هاست. هر انسان حقیقت طلب و روشن ضمیری که جویای حقیقت باشد، در مواجههی با این پیام، جذب آن می‌شود. آن چه اهمیت دارد، انتخاب روش‌های درست برای انتقال این پیام است.

ای استخدام | E-ESTEKHDAM

۱. تأکید بر محتوای عقلانی و خردمندانه‌ی دین: میان یک پیام و روش تبلیغ آن باید تناسب منطقی و معقول برقرار باشد. از این رو حق را نمی‌توان با روش‌های نادرست به دیگران رساند.

«ادْعُ إِلَى سَبِيلِ رَبِّكَ بِالْحِكْمَةِ وَالْمَوْعِظَةِ الْحَسَنَةِ وَجَادِلْهُم بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ»

خداوند روش‌های تبلیغی مناسب را به پیامبر گرامی‌اش آموزش داده:

۱. استفاده از حکمت و استدلال عقلی.

۲. استفاده از اندرز نیکو.

۳. استفاده از جدال احسن. لازمه ی به کارگیری این روش‌ها، تقویت عقل و خرد و تأمل خردمندانه در اسلام است.

۲. استفاده از بهترین و کارآمدترین ابزارها برای رساندن پیام

۳. مبارزه با ستمگران و تقویت فرهنگ جهاد و شهادت و صبر: یکی از رسالت‌های اصلی انبیاء، مبارزه با ظلم و برقراری عدل و گسترش حق و حقیقت بوده است. دعوت به حق و عدالت را نباید منحصر به شعار کرد، بلکه برای تحقیق سخن حق باید قیام نمود.

درس دهم: زندگی در دنیای امروز

«أَفَمَنْ أَسَّسَ بُنْيَانَهُ عَلَى تَقْوَى مِنَ اللَّهِ وَرِضْوَانٍ خَيْرٌ أَمْ مَنْ أَسَّسَ بُنْيَانَهُ عَلَى شَفَا جُرُفٍ هَارٍ فَانْهَارَ بِهِ فِي نَارِ جَهَنَّمَ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ.»

مفهوم کلی: عمل به احکام و راهنمایی خداوند، در دنیای پیچیده‌ی امروز، تنها شیوه‌ی مطمئن زندگی و روش قابل اعتماد در مواجهه‌ی با مسأله‌هاست. سهل انگاری در عمل و بی‌توجهی به احکام خداوند، قرار دادن خود بر لبه‌ی پرتگاهی است که سقوط به وادی‌های هولناک گمراهی و سرگردانی را در پی خواهد داشت.

دو نکته در رابطه با احکام خداوند

۱. هریک از احکام و دستورات خداوند، دارای علت خاصی است. قرآن کریم می‌فرماید: «چه بسیار چیزهایی که شما آن‌ها را خوش نمی‌دارید، در حالی که برای شما خوب است.»

۲. ممکن است ما انسان‌ها علت برخی از احکام را درک نکنیم. در این موارد باید به عقل و خرد خود مراجعه کنیم که علم ما نسبت به علم خداوند، ناچیز است.

برخی از احکام زندگی در دنیای امروز

الف) ورزش و بازی

۱. بازی و ورزش که برای نشاط جسم و روح انجام می‌شود، اگر به قصد آمادگی برای انجام وظایف الهی باشد، مستحب است.

۲. شرط بندی، از امور زیان‌آور روحی و اجتماعی است و حتی در بازی‌ها و ورزش‌های معمولی، حرام است.

۳. قمار در هر صورت حرام است. بنابراین: بازی با ابزارهایی که در جامعه به عنوان ابزار قمار شناخته می‌شوند، اگرچه به قصد قمار نباشد، شرکت در مجالس قمار و بازی با ابزار قمار از طریق کامپیوتر، حرام است.

۴. اگر ورزش و بازی‌های ورزشی برای دور شدن افراد جامعه از فساد و بی‌بندوباری‌های دنیای کنونی ضرورت یابد، فراهم کردن امکانات آن واجب کفایی است.

ب) فرهنگ و ارتباطات

۱. تولید فیلم‌های سینمایی و تلویزیونی، علمی، تاریخی و اجتماعی که به نیت اعتلای فرهنگ اسلامی و تربیت دینی باشد، مستحب و در شرایط ضروری واجب کفایی است.

۲. تولید سایت‌ها در شبکه‌ی اینترنت به منظور اشاعه‌ی فرهنگ اسلامی و مقابله با اندیشه‌های کفرآمیز و ابتذال اخلاقی، مستحب است.

۳. تولید، توزیع و تبلیغ فیلم‌ها، لوح‌های فشرده، نوارهای کاست و ... به منظور گسترش فرهنگ اسلامی و مبارزه با تهاجم فرهنگی از مصادیق مهم عمل صالح و از واجبات کفایی است.

۴. تولید، توزیع و تبلیغ فیلم ها و .... که در بردارنده‌ی تصاویری که موجب انحراف و فساد می‌شوند یا دربردارنده‌ی موسیقی مضرب باشند، از گناهان بزرگ شمرده می شوند و خرید و فروش، تماشا کردن و گوش دادن به آن‌ها حرام است.

۵. ابزارهای دریافت شبکه‌های ماهواره‌ای و رسانه‌ی اینترنت:

حکم کلی: از این جهت که هم برنامه‌های حلال دارند و هم حرام، حکم ابزار مشترک را دارند و استفاده از آن‌ها برای امور حرام و برای امور حلال، جایز است.

حالت حرمت: زمانی که زمینه‌ی دریافت برنامه‌های حرام را فراهم می‌کنند و نگه‌داری آن‌ها مفاسد دیگری را دارد.

حالت جواز: برای کسی که به خودش مطمئن است که استفاده ی حرام نمی‌کند و نگه‌داری آن در خانه، مفسده‌ای ندارد.

قوانین دولت جمهوری اسلامی: که مصالح کلی جامعه را در نظر دارد، اولویت دارد و لازم الاجرا است.

۶. موسیقی لهوی و مطرب چه کلاسیک و چه غیرکلاسیک، حرام است.

۷. به کارگیری آلات موسیقی برای موسیقی غیر لهوی و اجرای برنامه‌های مفید، به شرط این که مستلزم مفاسد دیگری نباشد، اشکال ندارد.

۸. شرکت در جشن‌های شادی که مستلزم هر عمل حرام نباشد، اشکال ندارد.

۹. اگر مؤلف یا ناشر قید کرده باشد که چاپ یا تکثیر اثرش ممنوع است، لازم است حقوق آن مراعات شود.

ج) روابط با بیگانگان

۱. شرایط وجوب اجتناب از خرید کالاهای وارداتی از کشورهای غیراسلامی:

الف) باعث تقویت دولت‌های استعمارگر که دشمن اسلام هستند، شود.

ب) قدرت مالی آن‌ها را برای هجوم به مسلمین تقویت نماید.

۲. هر نوع تجارت به نفع دولت غاصب صهیونیستی حرام است. وارد کردن و خرید کالاهای آنان، حرام است.

۳. شرایط حرمت خرید و پوشیدن لباس‌هایی که توسط دولت استعماری تولید شده اند:

ای استخدام | E-ESTEKHDAM

الف) مستلزم ترویج فرهنگ غیراسلامی دشمن باشد.

ب) باعث تقویت اقتصاد آنان برای استعمار مسلمین شود.

ج) منجر به ضرر اقتصادی به دولت اسلامی گردد.

۴. تقلید از مدهایی که شبیه شدن به دشمنان اسلام و ترویج فرهنگ آن‌ها را به دنبال دارد، حرام است.

بخش چهارم: منابع مطالعاتی پیشنهادی سرفصل معارف اسلامی

معارف اسلامی، شامل موارد زیر می‌گردد:

۱. مفهوم آیات
۲. انواع توحید
۳. انواع شرک
۴. انواع ولایت
۵. نبوت
۶. امامت
۷. معاد
۸. مفاهیم عدل
۹. مباحث مربوط به مرگ و برزخ
۱۰. توبه
۱۱. بندگی و اخلاص
۱۲. عفاف و پاکدامنی
۱۳. خانواده
۱۴. احادیث مهم (ثقلین، جابر و ...)
۱۵. احکام
۱۶. مباحث متفرقه

دو کتاب در این سرفصل بسیار مورد استفاده قرار می‌گیرد:

۱. کتاب آمادگی برای آزمون‌های استخدامی معارف اسلامی انتشارات امید انقلاب

۲. کتاب دین و زندگی انتشارات گاج، خط ویژه